

W วารสาร

รัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ

Journal of Wisdom Political Science and Multidisciplinary Science

ISSN 2730-2970 (Print)

ISSN 2985-1351 (Online)

ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2568

Vol. 8 No. 1 January - February 2025

วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ

Journal of Wisdom the Political Science and Multi-Disciplinary Sciences

กำหนดการเผยแพร่

วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 6 ฉบับ

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นช่องทางการเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปในแขนงวิชาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการหลักรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจ บริหารการศึกษา พระพุทธศาสนาปรัชญา และนิติศาสตร์ ตลอดจนบทความวิชาการที่น่าสนใจ องค์กรความรู้ใหม่ และประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคม กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ เป็นราย 2 เดือน ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ฉบับที่ 2 เดือนมีนาคม-เมษายน ฉบับที่ 3 เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ฉบับที่ 4 กรกฎาคม-สิงหาคม ฉบับที่ 5 กันยายน-ตุลาคม และฉบับที่ 6 พฤศจิกายน-ธันวาคม

บรรณาธิการ

ผศ.(พิเศษ) พล.ต.ท.ดร.สันฐาน ชยนนท์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

กองบรรณาธิการ

พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, ศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ผศ.ดร.ตระกูล ชำนาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

รศ.ศิริโรจน์ ภาคสุวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ดร.กัณทิพรณ กัลยาณมิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ดร.สันตมัญญ์ จักรภัทรวงศ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เลขานุการ : นางสาวกุลธิดา อุ่นจิต ศิลปกรรม : นายลิขิต เกิดมงคล

บรรณาธิการวารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ

890/269 ถนน พระราม 3 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร 10120

<http://so1.tci-thaiko.org/index.php/WPSMS/index>

E-mail : sunthan.chayanon@gmail.com

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ

พระเมธาวิเชียร (สุเทพ ปวิสโก), รศ.ดร.
รศ.ศิโรตม์ ภาคสุวรรณ
รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม
ผศ.พ.ต.ท.ดร.ไวพจน์ กุลาชัย
ดร.ทิมมพร พันลึกเดช
พ.ต.อ.ดร.สุริยะ ประกายสาธก
ดร.จักรวาล สุขไมตรี
เสาวภา ไพทยวัฒน์
ผศ.ดร.บารมีบุญ แสงจันทร์
ดร.สีบสวัสดิ์ วุฒิวิชัย
ดร.กัณติวรรณ กัลยาณมิตร
ดร.จุฑิตา สุวรรณรัตน์
ดร.สันหมัญ จักรภัทรวงศ์
ผศ.ดร.องค์อร สงวนญาติ
ผศ.ดร.จิรัฐ ขวนชม
พล.ต.ต.ดร.ปรีดา สถาวร
พล.ต.ต.ดร.คมสัน สุขมาก
พ.ต.อ.ดร.ฤทธิชัย ช่างคำ
ดร.ณทกกิจพัฒน์ หอมวิจิตรกุล
นางสาวจิตาภา บัวใหญ่รักษา
ดร.ลีปณรงค์ กาญจนวงศ์ไพศาล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยชินวัตร

บทบรรณาธิการ

วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการฉบับนี้ เป็นวารสาร ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2568 ที่ได้รับรองคุณภาพวารสารจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) เพื่อรักษาคุณภาพของบทความ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขและกติกาสากลกองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือกและกลั่นกรองบทความให้เกิดความความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุดเพื่อควรค่าแก่การตีพิมพ์เผยแพร่และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการสำหรับเนื้อหาของวารสารฉบับนี้ถือได้ว่ามีความโดดเด่นที่เน้นกระบวนการวิจัยที่เข้มข้นประกอบไปด้วยจำนวนบทความทั้ง 15 บทความ โดยภาพรวมหลักเป็นการพัฒนาจากงานวิจัยที่ศึกษากรณีเฉพาะ (Case Study) ที่แต่ละบทความได้เน้นกระบวนการวิจัยเชิงลึกในหลายรูปแบบทั้งในรูปแบบของการสนทนากลุ่มการสอบถามและการสัมภาษณ์ประกอบกับบทความส่วนใหญ่แสดงถึงการทำงานร่วมกันของผู้นิพนธ์ในลักษณะที่ทีมงานทำให้บทความมีความละเอียดรอบคอบถี่ถ้วนมีการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะได้อย่างสมบูรณ์น่าสนใจขอขอบคุณคณาจารย์นักศึกษและผู้สนใจทั่วไปทุกท่านที่ให้ความสนใจร่วมส่งบทความเผยแพร่ในวารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการและขอขอบคุณกองบรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา กลั่นกรองบทความทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) พลตำรวจโท ดร.สันธาน ชยนนท์

บรรณาธิการ

สารบัญ (Content)

	หน้า
กองบรรณาธิการ	ก
ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ	ข
บทบรรณาธิการ	ค
การสื่อสารทางการตลาด และภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	1
จันทนา สัจวรโยธิน	
พฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือนในจังหวัดนนทบุรี	17
จิรวุฒิ เชิญเกียรติประดับ จันทนา สัจวรโยธิน และ พรรณวิมล โกศโยธม	
อิทธิพลของปัจจัยการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร	35
ณัฐสินี เต็งเที่ยง สิริวิภา บุญศิริ มนต์ชัย ศรีเพชรน้อย และภาวรัช รุจาฉันท	
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น	51
พัฒนพงษ์ สุพญานาง ทิฆัมพร พันลึกเดช วิรุฬห์รัตน์ ผลทวีโชติ และสิทธิชัย ธรรมเสนห์	
ทัศนคติ ความวิตกกังวลและการจัดการของผู้สอบ TOEIC ในเขตกรุงเทพมหานคร	65
ธีรเดช ชื่นประภาณุสรณ์ องค์กร สวงนญาติ และประภฤติ พูลพัฒน์	
บทความทางวิชาการ ภาวะผู้นำกับการบริหารงานภาครัฐ	84
อานุภาพ ปัญญา	
วัฒนธรรมองค์กรและทัศนคติในการทำงาน ที่มีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน กรณีศึกษา : บริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร	94
อุษา เทวรัตน์กาล กาญชนก ผิวงาม วิเชียร ปรีตาวงศากร และสุบรรณ พัดเพ็ง	
แนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี	115
ภาคภูมิ พันธุ์พินามาศ และวิรุฬห์รัตน์ ผลทวีโชติ	
Gui Zhou Nuo Opera mask: Application of Chinese Traditional Heritage of Creative Product Design	133
Hu Menglu and Arkom Sa-Ngiamvibool	
Creating Competitive Advantage Educational Management for Chinese International Students of Higher Education Institutions in Thailand	150
Ma Junshan	
Needs and Problems of Professional Development of Secondary School English Teachers in Kunming, China	176
Kui Zhang	
Student Learning Achievement by using Project-Based Learning (PBL) of the Architectural Course at Chongqing Yucai Vocational Education Center, He Chuan District, China	201
Thanadol Amartpon, Waleerat Sangchai, Thanasin Janthadech, Apithai Kaewjarus	
The Development of cultural products from waste paper in the context of the Circular Economy	225
Lu Xueyang and Vuthipong Roadkasamsri	

The Model of the Competency of the Head Program of Education Hub Thailand

250

Arthit Chantanathas, Teeradet Chuenpraphanusorn, and Prakrit Bhulapatna

การสื่อสารทางการตลาด และภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จันทนา สังกวรโยธิน¹

Chantana Sangwornyotin

Received: December 2, 2024. Revised: January 10, 2024. Accepted:
January 11, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารทางการตลาดและภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และเพื่อศึกษาการสื่อสารทางการตลาดและภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ในกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ซึ่งได้จากการคำนวณจากสูตร W.G. Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ โดยเครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบการแจกแจงแบบปกติด้วยวิธีของ Shapiro-Wilk การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยเชิงพรรณนาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 18-25 ปี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท และอาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับความต้องการของตนเองมากที่สุดมีระดับความคิดเห็นด้านการสื่อสารทางการตลาด ($\bar{X} = 3.416$) อยู่ในระดับมาก และระดับความเห็นด้านภาพลักษณ์ตราสินค้า ($\bar{X} = 3.985$) อยู่ใน

---

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาธุรกิจวิศวกรรม ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร Email: Chantana-30@hotmail.com

ระดับมาก ส่วนผลการวิจัยเชิงอนุมานพบว่า การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน ในด้านของภาพลักษณ์ตราสินค้ากับการตัดสินใจซื้อสินค้ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนเท่ากับ 0.735 ($r = 0.735$) มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง รองลงมาเป็นการสื่อสารทางการตลาดกับภาพลักษณ์ตราสินค้ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนเท่ากับ 0.583 ($r = 0.583$) และการสื่อสารทางการตลาดกับการตัดสินใจซื้อสินค้ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนเท่ากับ 0.489 ($r = 0.489$) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ผลพบว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยที่มียัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า ภาพลักษณ์ตราสินค้าเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด เพราะมีค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปของคะแนนมาตรฐาน ($\beta = 0.708$) มากที่สุดรองลงมาคือ การสื่อสารทางการตลาด ($\beta = 0.101$) แสดงว่า การสื่อสารทางการตลาดและภาพลักษณ์ตราสินค้า มีความสัมพันธ์เชิงทำนายกับการตัดสินใจซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การสื่อสารทางการตลาดและภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภค สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม (การตัดสินใจซื้อ) ได้ 59.70% และส่วนที่เป็นผลมาจากปัจจัยอื่นๆ อีก 40.30% จึงพิจารณา ค่า F จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ซึ่งเท่ากับ 296.597 ($F = 296.597$) ผลพบว่ามียัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: การสื่อสารทางการตลาด, ภาพลักษณ์ตราสินค้า, อาหารทะเลแช่แข็ง

Abstract

This research aimed to predict factors such as marketing communication and brand image that affect consumers' decision to purchase frozen seafood products in the Bangkok Metropolitan Region. The sample population used in this research is 400 people currently using or using water heaters in the Bangkok Metropolitan Region. Based on the WG Cochran formula, where the population was unknown at 95% confidence level, $\pm 5\%$ Uncertainty. The instrument was a questionnaire. The statistics used for frequency percentage, analysis consisted of mean, deviation standard Ben The test for normality by the Shapiro-Wilk analysis correlation Spears's Man and multiple regression analysis.

The descriptive research result showed that most of the respondents were female, aged 18-25, with a bachelor's degree, working as employees of private companies. With an average monthly income of 10,000 – 20,000 baht, most live in the Bangkok Metropolitan Region. Most consumers pay more attention to themselves. The consumer opinion level of frozen seafood product marketing communication is high ($\bar{x}$ = 3.416). The consumer opinion of frozen seafood product brand image is high ($\bar{x}$ = 3.985). The results of the inferential research found that Spearman Correlation Analysis of brand image The purchasing decision had a Spearman correlation coefficient of 0.735 (r = 0.735) at a high – level. Followed by marketing communications with brand image, there was a Spearman correlation coefficient of 0.583 (r = 0.583) and marketing communication. The purchasing decision had a Spearman correlation coefficient of 0.489 (r = 0.489), with a moderate correlation. The results showed that all variables were related in the same direction. With a statistically significant level of 0.01 and a multiple regression analysis, it was found that brand image is the most influential factor in purchasing decisions. Because the regression coefficient of independent variables is a standard score (β = 0.708) at a high – level, followed by marketing communication (β = 0.101). There is a predictive relationship with purchasing decisions. The results were statistically significant at 0.01 level. Marketing communication and Brand image Be able to explain the change in the dependent variable, which is purchasing decisions equal to 59.70% and 40.30% of other factors. For this reason, it is appropriate to be used in forecasting. Therefore, the F value was taken from the one-way analysis of variance, which was 296.597 (F = 296.597). The results were statistically significant at 0.01 level.

Keywords: marketing communication, Brand Image, frozen seafood

บทนำ

อาหารทะเลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอันเนื่องมาจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งทรัพยากรทางด้านการประมงอาหารทะเลที่สำคัญ และยังเป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริโภคของมนุษย์ เนื่องจากมีภูมิประเทศที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพการประมงอีกทั้งประเทศไทยจัดเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในด้านการพัฒนาการประมงจนสามารถติดอันดับหนึ่งในสิบของโลกที่มีผลผลิตสูง และยังติดอันดับต้นๆของผู้ส่งออกสินค้าประมงมาตั้งแต่ปี 2535 อาหารทะเลมีคุณค่าทางโภชนาการสูง มีประโยชน์หลักที่ได้ คือ ไอโอดีน โปรตีน แร่ธาตุ คาร์โบไฮเดรต แคลเซียม อุดมไปด้วยวิตามินบี 1 บี 6 และวิตามินอีกมากมาย ช่วยลดคลอเรสเตอรอล ช่วยป้องกันโรคหัวใจ บำรุงสมอง การที่จะให้อาหารทะเลมีคุณภาพตามความต้องการของผู้บริโภคนั้น ต้องผ่านกรรมวิธีการผลิตที่ถูกต้องตามหลักการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดูแลรักษาทุกระบวนการ ทุกขั้นตอนของการผลิต เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับประทานอาหารทะเลที่สด สะอาด ปลอดภัย และอุดมไปด้วยคุณประโยชน์ (ขวลิต โรจนประภาณต์, อีระศักดิ์ เปี่ยมสุภคพงศ์, 2561)

ปัจจุบันอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งมีความต้องการมากขึ้นเนื่องจากอาหารทะเลแช่แข็งสามารถตอบสนองความสะดวกและรวดเร็วในเวลาที่เราบริโภคได้ และยังมีอีกสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์นั้นเปลี่ยนไปเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา(โควิด-19) เมื่อปี2563 และยังคงมีการระบาดของโรคมายังปี2564 ทำให้มีการเก็บกักอาหารเนื่องจากการกำหนดมาตรการจำกัดอันเข้มงวดที่มีต่อการเดินทาง การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการเข้า-ออกพื้นที่สาธารณะ ถึงแม้ว่าในประเทศเราจะนิยมบริโภคเป็นอาหารสดมากกว่า แต่การที่มีสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา(โควิด-19)ระบาด ทำให้การสั่งซื้ออาหารทะเลแช่แข็งจากต่างประเทศน้อยลง และในประเทศมีการส่งออกลดลงผลกระทบไม่ได้มาจากความต้องการบริโภคน้อยลงแต่มาจากกำลังซื้อของทั่วโลกน้อยลงตามธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ จึงส่งผลทำให้การบริโภคอาหารทะเลแช่แข็งเพิ่มขึ้น เนื่องจากออกไปบริโภคอาหารสดตามสถานที่ที่มีการจำหน่ายหรือบริการอาหารทะเลสดไม่ได้ เนื่องจากการกำหนดมาตรการจำกัดอันเข้มงวดที่มีต่อการเดินทาง การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการเข้า-ออกพื้นที่สาธารณะ ถึงแม้ว่าจะไม่มีสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา(โควิด-19) ในปัจจุบันมีการทำงานแข่งกับเวลาจึงทำให้คนส่วนใหญ่มีเวลาจำกัดในการทำอาหารรับประทานเองส่วนใหญ่จึงมีการ

ซื้อทานมากกว่าการทำเอง อาหารทะเลก็เป็นสิ่งที่คนไทยส่วนใหญ่ชอบบริโภคแต่การนำมาทำเองอาจจะทำให้ใช้เวลาในการทำอาหารนั้นมากขึ้น มนุษย์ในวัยทำงานจึงต้องการเวลาความสะดวกและรวดเร็ว อาหารแช่แข็งหรืออาหารทะเลแช่แข็งจึงเหมาะกับมนุษย์ในวัยทำงาน เพราะสามารถนำมาประกอบอาหารได้เลยและเก็บรักษาไว้ได้นานกว่าอาหารทะเลสดอีกด้วย ปัจจุบันจึงมีอุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็งมาเพื่ออำนวยความสะดวกของผู้บริโภคสำหรับผู้ที่ต้องการบริโภคอาหารทะเล อาหารทะเลแช่แข็งจึงเป็นทางเลือกที่ดีเนื่องจากสามารถซื้อได้ตามร้านสะดวกซื้อ หรือปัจจุบันมีการจัดส่งได้ตามเว็บไซต์ทำให้ผู้บริโภคสามารถบริโภคอาหารทะเลได้ตามที่ต้องการ ส่งผลให้การตลาดอาหารทะเลแช่แข็งในประเทศไทยมีเพียงร้อยละ 17 เนื่องจากการที่คนไทยในประเทศนิยมรับประทานอาหารทะเลสดมากกว่าการรับประทานอาหารทะเลแช่แข็ง แต่มีการวิเคราะห์ว่าในปี 2564-2565 จะมีการขยายตัวขึ้นที่ร้อยละ 3 ต่อปี เนื่องจากการส่งออกที่เพิ่มขึ้นทั่วโลกและเศรษฐกิจทั่วโลกจะฟื้นตัวกลับมา ทำให้ตลาดมีการฟื้นตัวมากขึ้นจากการระบาดของเชื้อโรคโคโรนา(โควิด-19) ที่น้อยลง เช่นเดียวกันกับตลาดอาหารทะเลในประเทศไทยจะกลับมาขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เพราะจะมีการเปิดสถานที่ท่องเที่ยวและการโรงแรม หลังจากมีการยกเลิกกำหนดมาตรการจำกัดอันเข้มงวดที่มีต่อการเดินทาง การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการเข้า-ออกพื้นที่สาธารณะ จึงทำให้ต้องมีการป้อนวัตถุดิบให้กับทางโรงแรมและร้านอาหาร หลังจากการท่องเที่ยวฟื้นตัวกลับมาเพื่อเป็นการต้อนรับนักท่องเที่ยวที่จะกลับมาใช้บริการของโรงแรมและร้านอาหาร ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งจึงมีความจำเป็นและความสำคัญในการให้บริการแก่ลูกค้าที่ต้องการรับประทานอาหารทะเล ผู้ประกอบการจึงต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ธุรกิจดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง เช่นการรักษามาตรฐานของสินค้า คุณภาพของสินค้าและสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ มีการทำผลิตภัณฑ์ที่ดูสะอาดและปลอดภัยเพราะสถานการณ์ตอนนี้ทำให้คนเรากลับมารักษาสุขภาพและตรวจสอบแหล่งที่มาของอาหารมากขึ้นเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา(โควิด-19) (กันย์สินี ศิลปาวณิชย์, 2563)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการค้าและการสื่อสารการตลาด และภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. เพื่อศึกษาการสื่อสารการตลาด และภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ร่วมกันทำนายหรือพยากรณ์การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

สมมุติฐานของงานวิจัย

H1: การสื่อสารทางการตลาด ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

H2: ภาพลักษณ์ตราสินค้า ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

H3: การสื่อสารทางการตลาดและภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ทบทวนวรรณกรรม

ด้านการสื่อสารทางการตลาด

Bovee, Houston and Thill (1995) ได้อธิบายความหมายของการสื่อสารทางการตลาดว่าเป็นกิจกรรมที่นักการตลาดได้กระทำขึ้น เพื่อถ่ายทอดข่าวสารที่สามารถกระตุ้น จูงใจไปยังกลุ่มเป้าหมาย ทำให้เกิดการยอมรับและตัดสินใจซื้อในที่สุด

เครื่องมือการสื่อสารการตลาดในปัจจุบันนักการตลาดจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจในแต่ละลักษณะของเครื่องมือสื่อสาร เพื่อนำเครื่องมือการสื่อสารการตลาดมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายต้องปรับใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ โดยทำให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารมากที่สุด โดยมีเครื่องมือดังนี้ (เสรี วงษ์มณฑา, 2542) การโฆษณา (Advertising) หมายถึง การสื่อประเภทต่าง ๆ ที่สามารถส่งข้อมูลไปยังผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงในระยะเวลาที่รวดเร็วผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ประเภทของสื่อโฆษณาที่นิยมนำมาใช้มีดังนี้ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์นิตยสารวิทยุ สื่อโฆษณากลางแจ้ง สื่อโฆษณาเคลื่อนที่สื่อจดหมายทางตรงสื่อโฆษณา ณ จุดซื้อสื่อโฆษณาในโรงภาพยนตร์ และสื่อโฆษณาทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

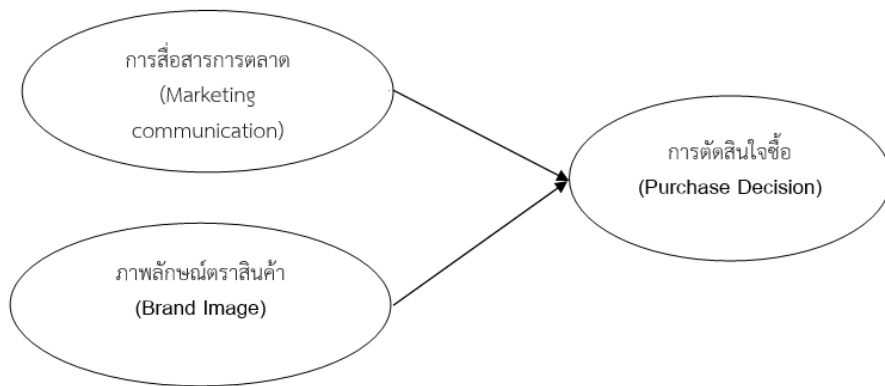
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

(Independent Variable)
Variable)

ตัวแปรตาม

(Dependent

รูปที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งคณะผู้วิจัยได้สร้างจากการรวบรวมแนวคิดทางทฤษฎี เอกสาร และวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างเป็นคำถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าสถิติพื้นฐานเพื่อแสดงการกระจายของคำตอบหรือความคิดเห็น และอธิบายลักษณะของข้อมูลในเบื้องต้นโดยใช้การหาจำนวนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ความถี่ (Frequency) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ (Normality Test) ด้วยวิธีของ Shapiro-Wilk เพื่อนำมาสรุประดับคุณภาพโดยรวมแต่ละด้าน ซึ่งจะใช้การทดสอบตัวแปรต่อไป

สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics)

การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman rank correlation coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์แต่ละคู่ระหว่างการสื่อสารทางการตลาด และภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งที่มีการกำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Hinkle DE, Wiersma W and Jurs SG, 2003)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	117	29.3
หญิง	283	70.8
รวม	400	100.00
2. อายุ		
18 – 25 ปี	171	42.8
26 – 35 ปี	111	27.8
36 - 45 ปี	82	20.5
46 – 50 ปี	23	5.8
51 ปีขึ้นไป	13	3.3
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 18-25 ปี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อ 10,000 – 20,000 บาท และอาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติอนุมานของการสื่อสารทางการตลาดและภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตารางที่ 2 สถิติเชิงพรรณนา และการตรวจสอบการกระจายของข้อมูล

ตัวแปร	Mean	SD	Normality Test (W)
การสื่อสารทางการตลาด (BI)	3.416	0.687	0.993**
ภาพลักษณ์ตราสินค้า (BE)	3.985	0.645	0.965**
การตัดสินใจซื้อ (PD)	4.077	0.666	0.948**

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 2 พบว่า การสื่อสารทางการตลาดโดยภาพรวมการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.416$) ภาพลักษณ์ตราสินค้าโดยภาพรวมการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.985$) การตัดสินใจซื้อโดยภาพรวมการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.077$) และจากการทดสอบการกระจายตัวของข้อมูลพบว่าข้อมูลทั้งหมดมีการกระจายตัวแบบไม่ปกติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารทางการตลาดและภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตารางที่ 3 ค่าสหสัมพันธ์ของข้อมูล

ตัวแปร	BI	BE	PD
การสื่อสารทางการตลาด (BI)	1.000		
ภาพลักษณ์ตราสินค้า (BE)	0.583**	1.000	
การตัดสินใจซื้อ (PD)	0.489**	0.735**	1.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$)

จากตารางที่ 4 พบว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาพลักษณ์ตราสินค้า (BE) กับการตัดสินใจซื้อ (PD) ($r = 0.735$) มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง รองลงมาเป็นการสื่อสารทางการตลาด (BI) กับภาพลักษณ์ตราสินค้า (BE) ($r = 0.583$) และการสื่อสารทางการตลาด (BI) กับการตัดสินใจซื้อ (PD) ($r = 0.489$) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

การที่ตัวแปรทั้งหมดมีค่าสหสัมพันธ์ที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันนั้นหมายความว่าตัวแปรทั้งหมดมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันซึ่งจากการทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องพบว่า การสื่อสารทางการตลาด และภาพลักษณ์ตราสินค้า จะส่งผลให้เกิดการ

ตัดสินใจซื้อ จะเห็นได้ว่า มีหลายตัวแปรที่ส่งผลให้เกิดอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จึงต้องพิจารณาว่าตัวแปรใดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคตามสมมติฐานข้างต้นมากที่สุดด้วยการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) ด้วยวิธี Enter method ทั้งแบบเชิงเส้น (Linear) และพหุคูณ (Multiple) เพื่อแสดงความเป็นเหตุผลเปรียบเทียบของกันและกันต่อไป

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการสื่อสารทางการตลาด ภาพลักษณ์ตราสินค้า ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้วยการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) วิธี Enter method

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการสื่อสารทางการตลาด ภาพลักษณ์ตราสินค้า ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยวิธี Enter method ทั้ง 3 โมเดล เป็นดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ถดถอย

	Model	1	2	3	P - value
B	Constant	2.315	0.909**	0.828**	.000
	BI	0.516**	-	0.098**	.000
	BE	-	0.795**	0.731**	.000
β	BI	0.532**	-	0.101**	.012
	BE	-	0.770**	0.708**	.000
	F	157.341	578.969	296.597	.000
	R square (R ²)	0.283	0.593	0.599	
	Adjusted R square (R ² adj)	0.282	0.592	0.597	

หมายเหตุตัวแปรตามคือ การตัดสินใจซื้อ (PD), * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p < 0.05$), ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p < 0.01$)

ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R²) เท่ากับ 0.599 และเมื่อพิจารณาค่า R² ที่ปรับแก้แล้ว (R² adj) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.597 ซึ่งลดลงจากค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ

(R²) แสดงว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสื่อสารทางการตลาด และภาพลักษณ์ตราสินค้า สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ได้แก่ การตัดสินใจซื้อ เท่ากับ 59.70% ส่วนอีก 40.30% เป็นผลมาจากปัจจัยอื่นๆ จึงเหมาะสมจะนำมาใช้ในการพยากรณ์ ดังนั้นจึงพิจารณาค่า F จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ซึ่งเท่ากับ 296.597 (F= 296.597) ผลพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงต้องการทดสอบต่อไปว่าโมเดลนี้มีตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการพยากรณ์ต่อไป

ภาพลักษณ์ตราสินค้าเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด เพราะมีค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปของคะแนนมาตรฐาน ($\beta = 0.708$) มากที่สุดรองลงมาคือ การสื่อสารทางการตลาด ($\beta = 0.101$) แสดงว่า การสื่อสารทางการตลาดและภาพลักษณ์ตราสินค้า มีความสัมพันธ์เชิงทำนายกับการตัดสินใจซื้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่โมเดลนี้มีค่าคงที่เท่ากับ 0.828 และมีค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปของคะแนนดิบ (B) ของการสื่อสารทางการตลาด และภาพลักษณ์ตราสินค้า เท่ากับ 0.098 และ 0.731 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่สามารถสร้างสมการถดถอยได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ $(PD)^{\wedge} = Constant + B\_BI + B\_BE$

แทนค่าในสูตร $(PD)^{\wedge} = 0.828 + (0.098 \times B\_BI) + [(0.731 \times B)]\_BE$

สมการถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ $Z^{\wedge} PD = \beta\_BI + \beta\_BE$

แทนค่าในสูตร $Z^{\wedge} PD = [(0.101 \times Z)]\_BI + [(0.708 \times Z)]\_BE$

จากสมการถดถอยในรูปของคะแนนดิบสามารถอธิบายผลได้ว่า หากไม่พิจารณาถึงผลของการสื่อสารทางการตลาด (BI) ภาพลักษณ์ตราสินค้า (BE) ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ (PD) จะพบว่า มีการตัดสินใจซื้อที่มีค่าอยู่ที่ระดับ 0.828 หน่วย

หากผู้บริโภครับรู้ถึงการสื่อสารทางการตลาด (BI) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้การตัดสินใจซื้อ (PD) เพิ่มขึ้น 0.098 หน่วย แต่หากผู้บริโภครับรู้ถึงการสื่อสารทางการตลาด (BI) ลดลง 1 หน่วย จะทำให้การตัดสินใจซื้อ (PD) ลดลง 0.098 หน่วย เมื่อกำหนดให้ภาพลักษณ์ตราสินค้า (BE) คงที่ แสดงว่าเมื่อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งทำให้ผู้บริโภครับรู้ถึงการสื่อสารทางการตลาดจะทำให้การตัดสินใจซื้อเพิ่มขึ้นเช่นกัน

หากผู้บริโภครับรู้ถึงภาพลักษณ์ตราสินค้า (BE) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้การตัดสินใจซื้อ (PD) เพิ่มขึ้น 0.731หน่วย แต่หากผู้บริโภครับรู้ถึงภาพลักษณ์ตราสินค้า (BE) ลดลง 1 หน่วย จะทำให้การตัดสินใจซื้อ (PD) ลดลง 0.731หน่วย เมื่อกำหนดให้การสื่อสารทางการตลาด (BI) คงที่ แสดงว่าเมื่อตราสินค้าผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งทำให้ผู้บริโภครับรู้ถึงภาพลักษณ์ตราสินค้าจะทำให้การตัดสินใจซื้อเพิ่มขึ้นเช่นกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพยากรณ์ปัจจัย ได้แก่ การสื่อสารทางการตลาด และภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีการรวบรวมข้อมูลจากผู้บริโภคที่บริโภคผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรสาคร และนครปฐมบางส่วน (อำเภอพุทธมณฑล) จำนวน 400 คน ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 18-25 ปี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อ 10,000 – 20,000 บาท และอาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครจากการสำรวจพบว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน โดยที่มียุทธศาสตร์ทางสถิติระดับ 0.01 โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาพลักษณ์ตราสินค้ากับการตัดสินใจซื้อที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง รองลงมา เป็นการสื่อสารทางการตลาดกับภาพลักษณ์ตราสินค้าและการสื่อสารทางการตลาดกับการตัดสินใจซื้อ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางดังนั้นจึงต้องใช้สถิติแบบนอนพาราเมตริก ซึ่งก็คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน แล้วพบว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและจากการทบทวนทฤษฎีพบว่า การสื่อสารทางการตลาด และภาพลักษณ์ตราสินค้าส่งผลให้เกิดการตัดสินใจซื้ออาหารทะเลแช่แข็งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จึงพิจารณาว่าตัวแปรใดส่งผลมากที่สุดด้วยการวิเคราะห์ถดถอย และพบว่าทั้ง 2 ตัวแปรมีความเหมาะสมนำมาสร้างสมการในการพยากรณ์

อภิปรายผล

ประเด็นสำคัญที่พบจากผลการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปเป็นข้อยุติให้ทราบถึงข้อเท็จจริง โดยมีกรรณำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนหรือขัดแย้งกันได้ผลดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า จากผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารทางการตลาดส่งผลทางบวกต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่รับได้ที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปของคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.098 ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การสื่อสารทางการตลาดส่งผลทางบวกต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กล่าวคือการสื่อสารทางการตลาดเป็นส่วนหนึ่งในวิธีการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน เพื่อให้ผู้บริโภคหันมาสนใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งเนื่องจากการสื่อสารทางการตลาดเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความคุ้นเคย แรงจูงใจ และกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดการรับรู้เกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งและทำให้เกิดการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกัลยา จยุติรัตน์ (2550)[15] ได้กล่าวว่า การสื่อสารทางการตลาด เป็นกระบวนการสื่อสาร ได้แก่ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การขายโดยพนักงานขาย การส่งเสริมการขาย การตลาดทางตรง ที่มีการวางแผนใช้เครื่องมือสื่อสารเพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าจากเจ้าของสินค้าไปยังผู้บริโภคเป้าหมายเพื่อให้เกิดการรับรู้จดจำ และชื่นชอบสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรธานี หนูจันทร์ (2559)[16] ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการและการรับรู้ภาพลักษณ์มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าเกษตรแปรรูปในเขตจังหวัดนนทบุรีพบว่า การสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการ อันประกอบไปด้วยด้านการตลาดทางตรง ด้านการโฆษณา ด้านการส่งเสริมการขาย ด้านการประชาสัมพันธ์และด้านการขายโดยใช้พนักงานมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าเกษตรแปรรูปของผู้บริโภคในเขตจังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า การสื่อสารทางการตลาดที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้การตัดสินใจซื้อสินค้าเพิ่มขึ้นไปด้วย

2. จากผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ตราสินค้าส่งผลทางบวกต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่รับได้ที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปของคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.731 ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตาม

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ภาพลักษณ์ตราสินค้าส่งผลทางบวกต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kotler & Armstrong (2010) [17] กล่าวว่า ภาพลักษณ์ตราสินค้า คือภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสินค้ายี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งหรือตราใดตราหนึ่งหรือเครื่องหมายการค้า ได้เครื่องหมายการค้าหนึ่งส่วนมากมักอาศัยวิธีการโฆษณาและการส่งเสริมการขายเพื่อบอกถึงบุคลิกลักษณะของสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อานุมัต มะหมัดและพีรภาว ทีวีสุข (2560) [18] ได้ทำการศึกษารื่องภาพลักษณ์ตราสินค้าที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปประเภทไส้กรอกในร้านสะดวกซื้อ A ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพลักษณ์ตราสินค้าด้านชื่อเสียงตราสินค้ามีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อ โดยเฉพาะในขั้นตอนด้านการรับรู้ความต้องการค้นหาข้อมูลและพฤติกรรมภายหลังการซื้อ ต่อมาพบว่า ภาพลักษณ์ตราสินค้าด้านเครื่องหมายตราสินค้ามีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อ ด้านการรับรู้ความต้องการและพฤติกรรมภายหลังการซื้อ นอกจากนี้ยังพบว่า ภาพลักษณ์ตราสินค้าด้านเครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้ามีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อ และงานวิจัยของ ดลญา แก้วทับทิม (2561) [7] ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ตราสินค้าและการสื่อสารทางการตลาดแบบครบวงจรที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อน้ำดื่มของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ตราสินค้าเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้การตัดสินใจซื้อสินค้าเพิ่มขึ้นไปด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

- 1.ควรศึกษาและสำรวจความคิดเห็นของประชากรนอกเหนือจากเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อให้ทราบผลการวิเคราะห์ของการสื่อสารทางการตลาด และภาพลักษณ์ตราสินค้าที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งที่แตกต่างกันตามขอบเขตการศึกษา
- 2.ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพแบบสัมภาษณ์เชิงกับกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงอายุ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น
- 3.ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการสื่อสารทางการตลาดและภาพลักษณ์ตราสินค้าของผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่แข็งยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งกับผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแช่

แข็งในแบรนด์อื่นๆ เพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการวางแผนธุรกิจของบริษัท

4. ควรศึกษาโดยใช้สถิติอื่นในการวิเคราะห์เช่น โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM), ANOVA

เอกสารอ้างอิง

- กันยัสนี ศิลปวาณิชย์. (2563). **อาหารทะเลแปรรูป**. สืบค้น 14 มกราคม 2564, จาก <https://shorturl.asia/aWKrj>
- กัลยา จยุติรัตน์. (2550). **หลักการสื่อสารการตลาด**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ บริษัท ออลบุ๊คส์พับลิชชิง จำกัด.
- ฉัตรราณี หนูจันทร์ (2559). **การสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการและการรับรู้ภาพลักษณ์มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าเกษตรแปรรูปในเขตจังหวัดนนทบุรี (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. สืบค้น 4 มีนาคม 2565, จาก <https://shorturl.asia/Wjg7y>
- ชลิต โรจนประภาณต์, และธีระศักดิ์ เปี่ยมสุภักพงศ์. (2561). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการเลือกซื้ออาหารทะเลของผู้บริโภคในตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี**, 12(27), 135. สืบค้นจาก. <http://www.thonburiu.ac.th/Journal/Document/1227>
- ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). **พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด. สืบค้นจาก <https://shorturl.asia/J3det>
- ชัยวัช โขวเจริญสุข. (2562). **แนวโน้มอุตสาหกรรม ปี 2562-2564: อุตสาหกรรมอาหารทะเล แปรรูป**. สืบค้น 14 มกราคม 2564, จาก <https://shorturl.asia/T75yg>
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา**. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดลญา แก้วทับทิม. (2561). **ภาพลักษณ์ตราสินค้าและการสื่อสารทางการตลาดแบบครบวงจร ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อน้ำดื่มของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)**. ม.ป.ท. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นจาก

http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3490/1/R_MUTT-161640.pdf

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). **การแบ่งเขตกรุงเทพ และ ปริมณฑล**. สืบค้น 13 สิงหาคม 2564,จาก

<https://shorturl.asia/k0Df4>

เสรี วงษ์มณฑา. (2542). **กลยุทธ์การตลาดการวางแผนการตลาด**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ซีระฟิล์มและโซเท็กซ์.

อานุมัต มะหมัด. (2560). **ภาพลักษณ์ตราสินค้าที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปประเภทไส้กรอก ในร้านสะดวกซื้อ A ใน กรุงเทพมหานคร (ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)**. คณะบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ:สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์. สืบค้น 3 มีนาคม 2565.จาก <https://bit.ly/3zxt4VL>

Bovee, C.L., Houston, M.J., & Thill, J.V. 1995. **Marketing**. (2 nd ed.).

London: McGraw-Hill

Philip Kotler, Armstrong. (2010). **Principles of Marketing (13th ed)**. New York: Pearson Education.

Philip Kotler. (2000). **Marketing management**. New Jersey: Prentice-hall.

Cochran, W.G. (1953). **Sampling Techniques**. New York: John Wiley & Sons. Inc.

Naresh K. Malhotra, David F. Birks (2007) **Marketing Research: An**

Applied Approach. United States of America: Prentice Hall.

Hinkle, Wiersma and Jurs. (2003). **Applied Statistics for the Behavioral Sciences**. Houghton Mifflin.

Philip Kotler, Armstrong. (2010). **Principles of Marketing (13th ed)**. New York: Pearson Education.

พฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของ ครัวเรือนในจังหวัดนนทบุรี

Behavior and Household Factors that Affect Household Life Insurance Purchasing Decisions in Nonthaburi Province

จิรวุฒิ เชิญเกียรติประดับ¹ จันทนา. สังวรโยธิน² พรรณวัสน์ โกสะโยดม³
Jirawut Chernkiatpradap, Chantana Sangvornyotin and Pannawat
Kosayodom

Received: December 2, 2024. Revised: January 10, 2024. Accepted:
January 11, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือนในจังหวัดนนทบุรี การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.ศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของการซื้อประกันชีวิตของครัวเรือนในจังหวัดนนทบุรีเป็นอย่างไร 2. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการซื้อประกันของครัวเรือนในจังหวัดนนทบุรีเป็นอย่างไร และ เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 400 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ 16 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าพฤติกรรมส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือนเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการเสียชีวิต มีจำนวนมากที่สุด มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 และมีพฤติกรรมการชำระเป็นก้อนมีจำนวน 145 คนคิดเป็น 36.25 และชำระเป็นงวด มีจำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.75 สามีหรือภรรยาที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตมากที่สุด มีจำนวน 234 คนคิดเป็นร้อยละ 58.5 พฤติกรรมส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตได้แก่รายได้ไม่สอดคล้องกับการจ่ายเบี้ยประกัน มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมาคือ ขาดความรู้ความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 30.8 ส่วนไม่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพคิดเป็นร้อยละ 18.8 และคิดว่าเป็นภาระในระยะยาวคิดเป็นร้อยละ 8.8 2) สรุปผลการทดสอบแบบเชิงปริมาณปัจจัยทางการตลาดมีผลต่อการตัดสินใจซื้อประกัน

¹สังกัดอาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ Email: jirawut_06@hotmail.com

²สังกัดอาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ Email: Chantana-30@hotmail.com

³สังกัดนักวิจัยประจำสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเคนยาประเทศไทย Email: panwaskosa9@gmail.com

ชีวิตของครัวเรือน ในจังหวัดนนทบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (T-test ของปัจจัยมีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05) จึงยอมรับสมมติฐานทั้งหมด3) สรุปผลทดสอบเชิงคุณภาพมีผลเป็นไปในทิศทางเดียวกับกับผลทดสอบเชิงปริมาณ ซึ่งตีความได้ว่าได้แก่ การส่งเสริมการตลาด ลักษณะทางกายภาพ กระบวนการ ผลิตภัณฑ์ และ ราคา บุคคลากร และช่องทางการจัดจำหน่าย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิต

คำสำคัญ: ส่วนผสมทางการตลาด การประกันชีวิต

Abstract

The research on Behaviors and Factors Affecting the Decision to Purchase Life Insurance of Households in Nonthaburi Province. The objective of this study is 1. Study what the decision-making behavior of households in Nonthaburi Province is to purchase life insurance. 2. What are the factors affecting the decision-making of purchasing life insurance of households in Nonthaburi Province? and is mixed methods research using quantitative research. By collecting data from a sample of 400 people and qualitative research of 16 people.

The results of the study found that 1) Most of the respondents were of the opinion that their behavior affects their household's decision to purchase life insurance to protect against the risk of death. There were the highest number, 101 people, accounting for 25.25 percent. There were 145 people, accounting for 36.25 percent, and paying in installments. There were 255 people, accounting for 63.75 percent. Husbands or wives had influence in purchasing decisions. Life insurance had the most, with 234 people accounting for 58.5 percent. Behaviors affecting the decision to purchase life insurance include income not being consistent with premium payments. They had the highest number, accounting for 41.8 percent, followed by lack of knowledge and understanding. Accounted for 30.8 percent, while those not necessary for survival accounted for 18.8 percent. and thought to be a long-term burden, accounting for 8.8 percent. 2) Summary of quantitative test results: market factors affecting household life insurance purchasing decisions. in Nonthaburi Province with statistical significance at the 0.05 level (T-test of the factor has a Sig. value less than

0.05), therefore all assumptions are accepted. 3) In conclusion, the results of the qualitative test are in the same direction as the results of the quantitative test. which can be interpreted as: marketing promotion Physical characteristics, processes, products and prices, personnel, and distribution channels It is a factor that affects the decision to buy life insurance.

Keywords: Marketing Mix, life insurance

บทนำ

สถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมมีผลทำให้ภาคครัวเรือนต้องมีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาที่มี อัตราผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ที่มีอัตราการเจริญเติบโตเพียงเล็กน้อยและในปี 2019 อัตรามวลรวมมีการเจริญเติบโตติดลบร้อยละ 5.3 (มันนี่บัลโฟโล, 2566) เนื่องจาก สภาพสังคมที่ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้จำนวนแรงงานที่อยู่ในภาคผลิตและภาคครัวเรือนมีจำนวนลดน้อยลงจนไม่สามารถที่จะสร้างกำลังการผลิตและการบริการที่ทำให้ผลิตมวลรวมภายในประเทศสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามที่ภาคธุรกิจและครัวเรือนต้องการ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมดังกล่าวทำให้เกิดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิตและการทำงานของบุคคลในครัวเรือนที่ต้องใช้ชีวิตที่ยากลำบากจากความเสี่ยงของการทำงานที่มากขึ้น นานขึ้นทำให้เกิดการเจ็บป่วยจากการทำงานได้รับบาดเจ็บจากการทำงานหรืออาจจะเสียชีวิตจากการทำงานที่มากเกินไปซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของบุคคลที่อยู่ในครัวเรือนที่จะต้องได้รับความเสี่ยงจากการหยุดงาน การขาดรายได้หลักจากผู้ที่เป็นเสาหลักของการหารายได้ใน การเลี้ยงครอบครัว หรือสมาชิกของครัวเรือน

การบริหารความเสี่ยงของบุคคลในครัวเรือนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ครัวเรือนสามารถผ่านวิกฤติที่เสาหลัก หรือสมาชิกของครัวเรือนได้รับบาดเจ็บ อุบัติที่ เหตุต่างๆหรือเสียชีวิตจากการทำงานจะสามารถที่จะแก้ไขหรือบรรเทาได้ด้วย การที่ครัวเรือนได้มีการทำประกันภัยประกันชีวิต เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงจากการได้รับบาดเจ็บ อุบัติที่ เหตุต่างๆหรือเสียชีวิต ของเสาหลักหรือสมาชิกครัวเรือนและยังสามารถที่จะเป็นการแก้ไขปัญหการออมของครัวเรือนที่มีจำนวนน้อยลงด้วย ซึ่งจากสถิติการออมของครัวเรือน จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ สถิติการออมเงินของคนไทย หลังพ้นสถานการณ์โควิด-19 ปรับตัวลดลงต่อเนื่อง หากเทียบก่อนเกิดการระบาดของ

โควิด 19 สัดส่วนการออมของคนไทยมี 74.1% ของจำนวนประชากรทั้งหมด และครัวเรือนที่ไม่มีการออมมีถึง 25.9% แต่ปัจจุบัน พบว่า ครัวเรือนที่ไม่มีการออมมีแนวโน้มสูงขึ้น (เดลินิวส์, 2565) ผลกระทบของการที่ครัวเรือนขาดการบริหารความเสี่ยงจากการทำประกันชีวิตจะทำให้ครัวเรือนต้องมีการใช้ชีวิตอย่างยากลำบากมากขึ้น เพราะครัวเรือนจะขาดรายได้ที่มาจากผู้นำครัวเรือนหรือสมาชิกของครัวเรือนในหารายได้ให้แก่ครัวเรือน

ปัจจุบัน เรื่องของการวางแผนทางการเงิน การคุ้มครองสุขภาพ การวางแผนอนาคตหลังเกษียณ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งการที่ครัวเรือนให้ความสำคัญกับการออมเพื่อแก้ไขการไม่มีเงินใช้จ่ายหลังเกษียณหรือผู้นำของครัวเรือนประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตลงนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ครัวเรือนจะต้องตระหนักถึงการทำประกันชีวิตเพื่อเป็นหลักประกันและการให้ความคุ้มครองให้กับครัวเรือนในอนาคตว่าครัวเรือนจะได้เงินสินไหมทดแทนหลัง ผู้ทำประกันชีวิตได้เสียชีวิตลงหรือมีเงินออมหลังกรมธรรม์ประกันนั้นครบสัญญาซึ่ง สอดคล้องกับนโยบายที่รัฐบาลได้กำหนดให้ประชาชนได้มีการออมเงิน และยังเป็นวิธีหรือรูปแบบการออมอีกหนึ่งวิธี นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างนิสัยและพฤติกรรมการออม เพื่อที่จะได้มีเงินไว้ใช้หลังเกษียณ ซึ่งค่าเฉลี่ยครัวเรือนของคนญี่ปุ่น 1 คนจะมีกรมธรรม์ประกันชีวิต 3 ฉบับ/คน ส่วนยุโรป 2 ฉบับ/คน แต่คนไทย 1 คนมีค่าเฉลี่ยถือกรมธรรม์ประกันชีวิตอยู่ที่ 0.25 ฉบับ/คน เมื่อเทียบกับญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ซึ่งมีอัตราการฆ่าตัวตายสูงเป็นลำดับต้นๆ ของประเทศพัฒนาแล้ว เนื่องจากมักมีความกังวลกับอนาคต ชีวิต การสูญเสีย แต่คนไทยมักจะมองข้ามและละเลยตรงจุดนี้เพียงแค่ว่า “มีลูก มีหลาน คอยดูแล” ซึ่งส่วนใหญ่จะซื้อเพื่อไว้ลดหย่อนภาษีเป็นหลัก ไม่ได้ซื้อเพื่อมุ่งหวังที่จะคุ้มครองชีวิต และสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตในระยะยาว (สถาบันประกันภัยไทย, 2023)

ดังนั้นธุรกิจประกันชีวิตจึงมองเห็นถึงช่องทางในการสร้างผลกำไรให้กับธุรกิจประกันชีวิตของบริษัท เพราะปัจจุบันมีผู้นิยมที่มีการซื้อประกันชีวิตเพิ่มมากขึ้นจากสถิติของสมาคมประกันชีวิตไทยที่ประกอบไปด้วยบริษัท 21 บริษัทซึ่งครัวเรือนได้ทำการซื้อประกันชีวิตเพื่อบริหารความเสี่ยงให้กับครัวเรือน ในเดือนมกราคม-กรกฎาคมปี 2566 มีจำนวนกรมธรรม์ถึง 348627 กรมธรรม์ (สมาคมประกันชีวิตไทย, 2566) จากสาเหตุข้างต้นจะพบว่าธุรกิจประกันชีวิตมีความสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงต่อภาวะเศรษฐกิจไทยและยังเป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงให้กับครัวเรือนในกรณีที่ครัวเรือนขาดสมาชิกหรือเป็นกำลังหลักในการหารายได้ให้ครัวเรือนอันเนื่องมาจากการประสบอุบัติเหตุ หรือเสียชีวิตจากการทำงานในการหารายได้ให้กับครัวเรือน และยังเป็นเครื่องมือในการออมเงินหลังเกษียณการทำงานของสมาชิกครัวเรือน พฤติกรรม

ของครัวเรือนในการทำประกันชีวิตของครัวเรือน จากการเติบโตของธุรกิจประกันชีวิต จึงส่งผลให้เกิดการแข่งขันในการออกผลิตภัณฑ์รูปแบบการประกันชีวิตที่หลากหลาย เพื่อให้ตอบสนองต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของบริษัทต่างๆ ให้กับครัวเรือนในการเลือกซื้อประกันชีวิตของบริษัทตนเอง

จากประเด็นดังกล่าวจะพบว่าการบริหารความเสี่ยงของครัวเรือนด้วยการซื้อประกันชีวิตจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ครัวเรือนสามารถแก้ไขปัญหาการบาดเจ็บจากทำงาน การเสียชีวิตของเสาหลักหรือบุคคลในครัวเรือนได้ด้วยและยังสามารถที่จะออมเงินเอาไว้ใช้หลังเกษียณจากการทำงาน และด้วยความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นที่มาของปัจจัยและพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือนในจังหวัดนนทบุรี

คำถามวิจัย

1. พฤติกรรมการตัดสินใจของการซื้อประกันชีวิตของครัวเรือนในจังหวัดนนทบุรีเป็นอย่างไร
2. ปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจการซื้อประกันของครัวเรือนในจังหวัดนนทบุรีเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของการซื้อประกันชีวิตของครัวเรือนในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจการซื้อประกันของครัวเรือนในจังหวัดนนทบุรี

สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดบริการของประกันภัยส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือน

ทบทวนวรรณกรรม

1.แนวคิดเกี่ยวกับการประกันชีวิต

1) ความหมายของการประกันชีวิต การประกันชีวิต เป็นสัญญาระหว่างผู้ให้ประกัน ซึ่งมักเป็นบริษัทประกันชีวิต กับ ผู้เอาประกัน โดยผู้เอาประกันต้องจ่ายเบี้ย

ประกันให้ผู้รับประกัน หากผู้เอาประกันเกิดเสียชีวิตขณะที่ กรมธรรม์มีผลบังคับภายในเงื่อนไขในกรมธรรม์ บริษัทประกันจะต้องจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้กับผู้รับผลประโยชน์ เรียกว่าเงินสินไหม (สมาคมประกันชีวิตไทย, 2566)

2) การประกันชีวิต หมายถึง วิธีการที่บุคคลกลุ่มหนึ่งร่วมกันเฉลี่ยภัยอันเนื่องจากการตายการสูญเสียอวัยวะ ทพพลภาพ และการสูญเสียรายได้ในยามชรา โดยที่เมื่อบุคคลใดต้องประสบกับภัยเหล่านั้น ก็ได้รับเงินเฉลี่ยช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ตนเองและครอบครัว โดยบริษัท ประกันชีวิตจะทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการนำเงินก้อนดังกล่าวไปจ่ายให้แก่ผู้ได้รับภัย (สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย, 2567)

การประกันชีวิต คือการบริหารจัดการความเสี่ยงรูปแบบหนึ่ง โดยมีองค์ประกอบสามส่วน ได้แก่ ผู้รับประกัน (Insurer) ผู้เอาประกัน (Insured) หรือผู้ถือกรมธรรม์ (Policy Holder) ผู้รับผลประโยชน์ (Beneficiary) การประกันจึงต้องผ่านกระบวนการพิจารณารับประกัน (Underwriting) เพื่อผู้รับประกันจักประเมินความเสี่ยงล่วงหน้าของ บุคคล, กลุ่มบุคคล หรือ ทรัพย์สิน นั้นๆ พร้อมกำหนด รายละเอียดความคุ้มครอง และค่าเบี้ยประกัน ผู้รับประกันอาจรับประกัน โดยแบ่งความเสี่ยงมาส่วนหนึ่ง หรือ ปฏิเสธ หากความเสี่ยงนั้นไม่อาจรับประกัน โดยผู้รับประกันอาจรับประกัน โดยเพิ่มอัตราเบี้ยพิเศษ เพื่อให้สามารถครอบคลุมความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต การทำประกัน เป็นสัญญาต่างตอบแทนที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยคู่สัญญาต่างมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อกัน ผู้รับประกันจักต้องคุ้มครองผู้เอาประกันตามรายละเอียดในสัญญาเมื่อมีความสูญเสีย เสียหายเกิดขึ้น โดยชดเชยตามรายละเอียดความคุ้มครอง ผู้เอาประกันก็มีหน้าที่ชำระเบี้ยประกันตามที่ระบุในสัญญาเพื่อให้ความคุ้มครองเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

สรุปหน้าที่หลักของประกันคือ “การโอนถ่ายความเสี่ยง” ของผู้เอาประกันให้กับผู้รับประกัน เนื่องจากชีวิตมีความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ไม่ว่าจะเป็นเจ็บป่วย เกิดอุบัติเหตุรวมถึงการเสียชีวิต อย่างกรณีเจ็บป่วย หรือเกิดอุบัติเหตุจนต้องได้รับการผ่าตัดขึ้นมาอาจต้องเสียเงินเป็นหลักแสน หรือหลักล้าน ประกันมาช่วยรับความเสี่ยงตรงนี้ได้ โดยบริษัทประกันจะมีหน้าที่จ่ายค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นแทนผู้ทำประกันตามข้อกำหนดความคุ้มครองที่ระบุไว้ตอนทำกรมธรรม์ประกัน โดยผู้ทำประกันรับหน้าที่จ่ายเบี้ยประกันภัยตามกำหนดเพียงเท่านั้น ซึ่งโดยปกติเบี้ยประกันที่จ่ายย่อมเป็นจำนวนที่ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ได้รับคุ้มครองอยู่แล้ว หรือในกรณีประกันชีวิต หัวหน้าครอบครัวที่ได้ทำประกันไว้ โดยกำหนดให้ผู้รับประโยชน์เป็นคู่สมรสหรือลูก หากเกิดเหตุสุดวิสัยเสียชีวิตไป รายได้หลักที่มาจากผู้ทำประกันก็มีอันต้องหยุดชะงักไป ซึ่งคนในครอบครัวก็คงจะลำบากขึ้น แต่หากทำประกันชีวิตไว้แล้ว บริษัทประกันจะจ่าย

จำนวนเงินเอาประกันภัยให้กับผู้รับประโยชน์ อย่างน้อยก็เป็นเงินก้อนที่สามารถให้คนที่อยู่ข้างหลังได้มีโอกาสใช้ชีวิตตามที่วางแผนไว้ต่อไปได้

2. หลักเกณฑ์การเลือกประกันชีวิต

1. พิจารณาความคุ้มครองที่ต้องการ

เริ่มจากสำรวจก่อนว่าเรามีหลักประกันอะไรให้กับตัวเองแล้วบ้าง เช่น ประกันสังคม ประกันกลุ่ม ประกันชีวิต ประกันออมทรัพย์ หรือประกันสุขภาพ เป็นต้น และประกันที่เรามีครอบคลุมค่ารักษาพยาบาล หรือให้การคุ้มครองมากพอตามที่เรต้องการหรือไม่

2. กำหนดเป้าหมายในการทำประกัน

เมื่อพิจารณาแล้วว่าเรายังต้องการความคุ้มครองเพิ่มเติมในเรื่องใด เราก็ต้องมากำหนดเป้าหมายว่าเราจะเลือกทำประกันชีวิต แบบไหนดี ให้ได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด โดยอาจเทียบระหว่างความคุ้มครอง หรือผลประโยชน์ที่ได้รับ กับค่าเบี้ยประกันที่ต้องจ่าย รวมทั้งความสามารถในการจ่ายเบี้ยประกันในปีต่อ ๆ ไปของเราด้วย

3. ค้นหาประกันที่เหมาะสมจากบริษัทประกันภัยที่มั่นใจ

การเลือกซื้อประกันชีวิต ก็คล้ายกับการฝากอนาคตของเราไว้กับบริษัท การเลือกจะทำประกันชีวิตแบบไหนดี และจากที่ไหนคือเรื่องสำคัญมาก ควรเลือกทำประกันชีวิตกับบริษัทที่มั่นคง น่าเชื่อถือ และมีสถานะทางการเงินที่ดี เพื่อให้อุ่นใจได้ว่าจะได้รับความคุ้มครองจนถึงวันสุดท้ายของการทำประกัน

3. แนวคิดทฤษฎีการคิดและการตัดสินใจ

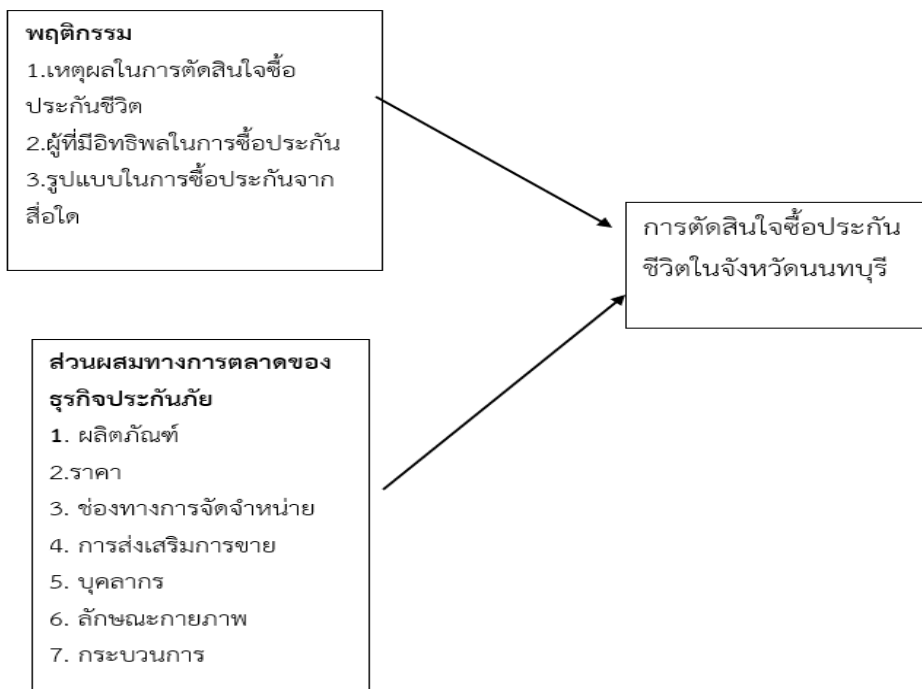
Schiffman & Kanuk (1994: 659) ได้กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจ คือ กระบวนการในการเลือกจากทางเลือกที่มีตั้งแต่สองทางเลือกขึ้นไป โดยผู้บริโภคจะพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ 8 กระบวนการตัดสินใจทั้งด้านจิตใจ (ความรู้สึนึกคิด) และพฤติกรรมทางกายภาพ การซื้อเป็นกิจกรรม ทั้งทางด้านจิตใจและกายภาพซึ่งเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ทั้งสองกิจกรรมนี้ทำให้เกิดการซื้อและ เกิดพฤติกรรมการซื้อตามบุคคลอื่น กระบวนการตัดสินใจซื้อมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค (Input) คือปัจจัยภายนอก (External Influences) ซึ่งคือข้อมูลเกี่ยวกับสินค้านั้น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม ทัศนคติและพฤติกรรม ปัจจัยที่ เข้ามาในระบบตัดสินใจมีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคของแต่ละบุคคล โดยปัจจัยนี้มาจาก 2 แหล่ง คือ

1.1) ปัจจัยทางการตลาด (Marketing Input) เป็นกิจกรรมที่เกิดจากส่วนผสมทางการตลาดที่บริษัทต้องการสร้างการรับรู้ให้กับผู้บริโภคและชักจูงให้ผู้บริโภคซื้อและใช้สินค้าที่ผลิตจาก บริษัทนั้น ๆ กลยุทธ์จากส่วนผสมทางการตลาด ได้แก่ (1) ตัวสินค้า รวมถึง หีบห่อ ขนาด และการรับประกันคุณภาพ (2) การประชาสัมพันธ์โดย

โฆษณาทางสื่อมวลชน การขายโดยพนักงานขาย และการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ (3) นโยบายด้านราคา (4) การเลือกช่องทางการจัดจำหน่ายจากผู้ผลิตส่งไปผู้บริโภคน

1.2) ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม (Socio-Cultural Input) เป็นอิทธิพลที่ไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ การค้า เช่น การบอกต่อจากเพื่อน บทความในหนังสือพิมพ์อิทธิพลจากครอบครัวในการใช้เครื่องอุปโภคหรือบริการ หรือ บทความ รายงานเกี่ยวกับผู้บริโภค และการได้รับอิทธิพลจากชนชั้นทาง สังคม วัฒนธรรม และวัฒนธรรมย่อย ที่กล่าวมาเป็นส่วนสำคัญในการที่ผู้บริโภคที่จะประเมินค่าของ สินค้าว่าเป็นอย่างไร 2) กระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค (Process) คือขั้นตอนในการตัดสินใจของผู้บริโภค (Consumer Decision Making) ประกอบด้วยปัจจัยภายใน ได้แก่ แรงจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ บุคลิกภาพ และทัศนคติที่สะท้อนถึงความต้องการ และการรับรู้ว่ามีสินค้าให้เลือกหลากหลายรวมไป ถึงกิจกรรมที่ผู้บริโภคเข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับข้อมูลที่มีอยู่หรือข้อมูลที่ผู้ผลิตสร้างการรับรู้ให้แก่ ผู้บริโภคและขั้นสุดท้ายคือ ท การประเมินค่าทางเลือกนั้น ๆ 3) กระบวนการตัดสินใจ (The Act of Making Decision) ก่อนผู้บริโภคจะตัดสินใจซื้อ มี ๕

4.กรอบแนวคิดงานวิจัย

ที่มา : ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2566) ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วน
ประสมทางการตลาด (7Ps)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือนในจังหวัดนันทบุรีโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเท่านั้น: ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือครัวเรือนทั้งหมดที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนันทบุรี และทราบจำนวนประชากรที่ชัดเจน คือครัวเรือนทั้งหมด 525,561 ครัวเรือน(สำนักงานสถิติจังหวัดนันทบุรี,2566) ตัวอย่าง: การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่จะยอมรับได้ว่ามากพอที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากรได้ตามสูตรของ Taro Yamane' (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2551) การวิจัยครั้งนี้กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่าง 95% โดยยอมให้เกิดความผิดพลาดได้ไม่เกิน 5% โดยการใช้ประชากรที่เป็นจำนวนครัวเรือนสุ่มเพื่อหากลุ่มตัวอย่างดังนี้ได้ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย

=

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned}
 &= \text{ขนาดของประชากร} \\
 &= \text{ความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม} \\
 &\text{ตัวอย่าง} \\
 &\quad (\text{โดยในการศึกษานี้กำหนดไว้} = 0.05)
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า} &= 525,561 \\
 &= \frac{525,561}{1 + [525,561 \times (0.05)(0.05)]} \\
 &= 399.69
 \end{aligned}$$

$$\text{ดังนั้นจำนวนประมาณ} = 400$$

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องการสร้างแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

3.2.1 แบบสอบถาม

3.2.2 ประเด็นคำถาม

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม กระทำโดยการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้มีการนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองเพื่อวัดความตรงและความเชื่อมั่น 30 ชุด ณ ชุมชน ของอบต.บางไผ่ ตำบลบางสีทอง จังหวัดนนทบุรี ได้ค่า (Reliability) มีค่า 0.83 และค่า IOC มีค่า 0.95

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยจะนำเทปที่สัมภาษณ์มาทำการถอดคำพูดเพื่อหาคำตอบที่มีคำตอบเหมือนกัน หรือคล้ายกันมาทำการวิเคราะห์ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

3. การวิเคราะห์ผู้วิจัยใช้วิธีเดล ฟลาย (Delphi technique) ด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้เป็นผู้ตรวจสอบคัดกรองและความถูกต้องของคำถาม การสัมภาษณ์ มีจำนวน 3 คน

และยืนยันข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสามเส้า (triangulation) โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participation observation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

และ การศึกษาจากเอกสาร (document research) เพื่อทำการยืนยันความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) เป็นสถิติที่ใช้อธิบายลักษณะ ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง และ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานจะใช้ในการวิเคราะห์ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: MRA)

การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ตามขั้นตอนของ Mogalakwe. 2006 ดังนี้

1. กำหนดหัวข้อการประกันภัยของครัวเรือน ค้นหาเอกสารจากแหล่งข้อมูล เอกสารจเว็บบไซต์ สถาบันประกันภัยไทย (2023) เข้าถึงได้จาก <https://www.tiins.com/> และสมาคมประกันชีวิตไทย (2566) ความหมายของการประกันชีวิต เข้าถึงได้ <http://www.digitalschool.club>

2. เกณฑ์การคัดเลือกเอกสารมาใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยมีขั้นตอนดังนี้

2.1. ผู้วิจัยจะได้คัดเลือกเอกสารที่เป็นความจริง (Authenticity) ซึ่งมีความสำคัญต่อธุรกิจการประกันภัยและการประกันชีวิต จากการพิจารณาเอกสาร และการตรวจสอบข้อมูลจาก

บทความทางวิชาการและงานวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตเพื่อการลงทุน
2. แรงจูงใจและทัศนคติที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตแบบบำนาญ บริษัทเมืองไทยประกันชีวิตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภคในวัยทำงาน
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตในสถานการณ์ COVID – 19 ของผู้บริโภคในเขต กรุงเทพมหานคร
5. ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของประชากร ในเขต กรุงเทพมหานคร

6. เรื่องปัจจัยและพฤติกรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทำ ประกัน ชีวิตประเภท คุ่มครองสินเชื่อกิจการSMEs กรณีศึกษาธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

2.2. ผู้วิจัยได้คัดเลือกเอกสารที่มีความถูกต้องน่าเชื่อถือ (Credibility) ด้วยการพิจารณาว่า เอกสารนั้นจะต้องไม่มีข้อมูลที่ผิดพลาด บิดเบือนหรือคลาดเคลื่อนไป

จากความเป็นจริง และเป็นเอกสารที่ออกโดยหน่วยงานของราชการ หรือสถาบันทางวิชาการ เช่น มหาวิทยาลัย

2.3. ผู้วิจัยได้ทำการการคัดเลือกเอกสารที่เป็นตัวแทน (Representativeness) การวิเคราะห์ โดยพิจารณาข้อมูลที่ได้จากเอกสารทางราชการ ที่ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย

2.4. ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การให้ความหมาย ด้วยการคัดเลือกเอกสารที่มีความชัดเจนและสามารถที่จะเข้าใจได้ง่าย และเป็นข้อเท็จจริง คือการสรุปสาระสำคัญที่ปรากฏ เอกสารของทางราชการ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย

3. สรุปรายละเอียดจากเอกสารของงานวิจัยและบทความจากเว็บไซต์ของหน่วยงานทางราชการ

4. นำผลการวิเคราะห์เอกสารมาประกอบการกับผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ มาสรุปประกอบการอธิบาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

พบว่า มีเพศชายคิดเป็นจำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 และมีเพศหญิงจำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวนมากที่สุด มีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 ส่วนใหญ่มีสถานภาพ สมรสมีจำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.75 และมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด มีจำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 77.25 มีรายได้ 20,000-30,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือ 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 และมีจุดประสงค์ ซื้อประกันภัยเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการเสียชีวิต มีจำนวนมากที่สุด มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 และมีการชำระเป็นก้อนมีจำนวน 145 คน คิดเป็น 36.25 และชำระเป็นงวด มีจำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.75 โดย สามีหรือภรรยาที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตมากที่สุด มีจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 นอกจากนี้พบว่ารายได้ไม่สอดคล้องกับการจ่ายเบี้ยประกัน มีจำนวนมากที่สุด คือ 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมาคือ ขาดความรู้ความเข้าใจ มีจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 ส่วนไม่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพมีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และคิดว่าเป็นภาระในระยะยาวมีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ประกันชีวิต

ความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนผสมด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ประกันชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านผลิตภัณฑ์	4.31	0.78	มากที่สุด
ด้านราคา	4.41	0.73	มากที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนผสมด้าน การตลาดของผลิตภัณฑ์ประกันชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	4.43	0.62	มากที่สุด
ด้านส่งเสริมการตลาด	4.51	0.62	มากที่สุด
ด้านบุคลากร	4.47	0.63	มากที่สุด
ลักษณะทางกายภาพ	4.37	0.79	มากที่สุด
ด้านกระบวนการให้บริการ	4.40	0.61	มากที่สุด
รวม	4.41	0.68	มากที่สุด

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนผสมการตลาดด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตพบว่าด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.78$) ด้านราคาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.73$) ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.62$) ด้านส่งเสริมการตลาดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.62$) ด้านบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.63$) ด้านการสร้งและนำเสนอลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.79$) ด้านกระบวนการให้บริการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.6$)

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) และ Barlett's Test of Sphericity ในการทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรอิสระต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้วิธีการสกัดปัจจัยหรือไม่ โดย KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) เป็นค่าที่ใช้วัดความเหมาะสมของ ข้อมูลตัวอย่างที่จะนำไปวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) ซึ่งถ้าหากค่า KMO มีค่าสูง (ค่าที่ยอมรับ คือ 0.5 - 1) แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมในการนำไปใช้วิเคราะห์ปัจจัยได้ แต่ถ้าค่า KMO มีค่าต่ำกว่า 0.5 แสดงว่าข้อมูลไม่เหมาะสมที่จะนำไปใช้วิเคราะห์ปัจจัย สำหรับการทดสอบ Barlett's Test of Sphericity เป็นการทดสอบค่า สหสัมพันธ์โดยรวมของตัวแปรย่อยที่นำมาวิเคราะห์ ว่าตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน หรือไม่ ข้อมูลที่เหมาะสมจะต้องมีค่า Sig. น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด โดยการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดระดับนัยสำคัญ เท่ากับ 0.05 และตั้งสมมติฐาน คือ H_0 :ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และ H_1 :ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ ของส่วนผสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือน ในจังหวัดนนทบุรี (Coefficients)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3.96	.040		95.16	0.00
	ผลิ ต ภั ณ์ ฑ์ ข อ ง ประกันภัย	.287	.040	.282	6.80	0.00
	ราคาของประกันภัย	.216	.040	.213	5.12	0.00
	ช่ อ ง ท า ง ก า ร จั ด จ ำ ห ญ าย	.045	.040	.044	1.06	0.00
	ก ำ ร ส ่ง เ ส ริ ม ก ำ ร ต ล าด	.412	.040	.405	9.77	0.00
	บุคคล	.172	.040	.169	4.08	0.00
	กระบวนกร	.23	.040	.28	4.12	0.00
	ลั ก ษ ณะ ท ำ ก ำ ย ภ า พ	.33	.040	.45	4.31	0.00

*****สมการถดถอยเชิงพหุคูณ $Y = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + \dots + b_kX_k + e$

ตารางที่ 2 พบว่าปัจจัยทางการตลาดมีผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือน ในจังหวัดนนทบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (T-test ของปัจจัยมีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05) โดยสามารถอธิบายผลที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยแต่ละสมมติฐานของงานวิจัยได้ ดังนี้

จากผลการวิจัยพบว่า ค่าสถิติ T-test มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานทั้งหมดซึ่งตีความได้ว่าผลิตภัณฑ์ของประกันภัย ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด บุคคล กระบวนการ ลักษณะทางกายภาพของประกันส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือน

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

ส่วนผสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันของครัวเรือนในจังหวัดนนทบุรีได้แก่ด้านผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.78$)

ด้านราคาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.73$) ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.62$) ด้านส่งเสริมการตลาดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.62$) ด้านบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.63$) ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.79$) ด้านกระบวนการให้บริการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.61$) สอดคล้องกับณัฐยา ภัทรกิจจานุรักษ์ (2560) ได้ทำวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภค ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 4 ปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคลและกระบวนการ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และราคา ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาด และปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ สำหรับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่า สถานภาพระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อการเลือกซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม เพศ อายุ อาชีพ ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการเลือกซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภค ในเขต กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่แตกต่างกันและยังสอดคล้องกับธัญญภัทร์ วงษ์ภัทรสถิต ประภัสสร วิเศษประภา (2562) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตในสถานการณ์ COVID – 19 ของผู้บริโภคในเขต กรุงเทพมหานครพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตในสถานการณ์ COVID – 19 ของผู้บริโภคในเขต กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อศึกษาถึงส่วนผสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือนพบว่าประกอบด้วย 1. ผลิตภัณฑ์ของประกันภัย 2. ราคาของประกันภัย 3. ช่องทางการจัดจำหน่าย 4. การส่งเสริมการตลาด 5. บุคลากรของธุรกิจประกันชีวิต 6. กระบวนการ 7. ลักษณะทางกายภาพของประกันชีวิตมีผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือนมีผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของครัวเรือนซึ่งเมื่อเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ประกอบด้วยได้แก่ การส่งเสริมการตลาด ลักษณะทางกายภาพ กระบวนการผลิตภัณฑ์ และ ราคา บุคลากร และช่องทางการจัดจำหน่าย สอดคล้องกับภัทร บดินทร์ อรอินทร์ (2563) ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภคในวัยทำงานการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภคใน วัยทำงานผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อ ประกันชีวิตของผู้บริโภคในวัยทำงานของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 4 ปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านช่อง

ทางการจัดจำหน่ายและด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคาและด้านบุคคล ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านกระบวนการและการส่งเสริมการตลาด สำหรับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่า สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อการซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภคในวัยทำงานที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามเพศ อายุ อาชีพ ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภคในวัยทำงานที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงวิชาการ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารธุรกิจประกันชีวิตควรกำหนดกลยุทธ์การประเภของชนิดผลิตภัณฑ์ ราคาช่องทางการจัดจำหน่ายให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ซื้อประกันภัย

2. ผู้บริหารธุรกิจประกันชีวิตควรเน้นเรื่องความสำคัญที่ตัวบุคลากรในการส่งเสริมให้ความรู้เรื่องประเภทของผลิตภัณฑ์ของประกันชีวิตที่สามารถอธิบายให้ผู้ซื้อประกันชีวิตได้เข้าใจอย่างง่าย

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ผู้บริหารธุรกิจประกันชีวิตสามารถพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตสำหรับกลุ่มทางเลือกใหม่

2. ผู้บริหารธุรกิจประกันชีวิตสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการและการส่งเสริมการตลาดให้สอดคล้องกับกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการประกันชีวิตและการประกันสุขภาพมีผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตเพื่อใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของประกันชีวิตตัวใหม่ๆต่อไป

2. ควรศึกษาตัวแปรใดในส่วนผสมทางการตลาดของธุรกิจประกันภัยตัวใดมีความสำคัญที่สุดเพื่อใช้ในการวางกลยุทธ์จูงใจผู้บริโภคในการซื้อประกันภัย

เอกสารอ้างอิง

เดลินิว (2565) เปิดสถิติเงินฝากคนไทย ออมเงินมาก-น้อยแค่ไหน ‘กูรู’ แนะนำวางแผน
สู่ความมั่งคั่ง สืบค้น 26 ตุลาคม 2023. เข้าถึงได้จาก
<https://www.dailynews.co.th/news>

ณัฐยา ภัทรกิจจานุรักษ์ (2560) ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภค
ใน

**เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์
และการบัญชี**

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

**ณัฐพล ศิริขจรกิจ (2564) แรงจูงใจและทัศนคติที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ
ประกันชีวิตแบบบับานาญ บริษัทเมืองไทยประกันชีวิตของผู้บริโภคใน
เขตกรุงเทพมหานคร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด คณะ
บริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

**ฉันทยาภัทร์ วงษ์ภัทรสถิต ประภัสสร วิเศษประภา (2562) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
ตัดสินใจซื้อประกันชีวิตในสถานการณ์ COVID – 19 ของผู้บริโภคในเขต
กรุงเทพมหานคร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด คณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**

**นันทินา โชติพิทยานนท์ (2566) การจัดการตลาด พฤติกรรมผู้บริโภค, วันที่สืบค้น
26 ตุลาคม 2023 จาก <https://elcpg.ssru.ac.th>**

**บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2551) ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่
10 กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักท์, 2551**

**มันนี่บัลโฟโล (2566) GDP -5.3% กับ “เศรษฐกิจ” ไทยที่ตกต่ำที่สุดในรอบ 10 ปี ,
วันที่สืบค้น 24 ตุลาคม 2566 เข้าถึงได้จาก
<https://www.moneybuffalo.in.th>**

**ทิพวัลย์ อิมรส (2562) ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของ
ประชากร ในเขตกรุงเทพมหานคร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด คณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**

**วรัญญู สกุลสัตตยพันธุ์ (2560) ปัจจัยและพฤติกรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจทำ
ประกันชีวิต**

**ประเภทคุ้มครองสินเชื่อธุรกิจ SMEs กรณีศึกษาธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
เศรษฐศาสตร์มหา**

บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**วรรณภา ฮาเฮ้และชิดโสณ วิสิฐนิจิกิจา (2565) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำประกัน
ชีวิต**

เพื่อการลงทุน วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม | Vol.9 No.6 (June 2022)

**ภัทรบดีนทร์ อรอินทร์ (2563) ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภคในวัย
ทำงาน วารสารโครงการทวีปริญญาทางรัฐประศาสนศาสตร์และ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2566) **ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7Ps)** วันที่สืบค้น 3 ธันวาคม 2566 เข้าถึงได้จาก <https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/fmc>

สำนักงานสถิติจังหวัดนนทบุรี(2566) **ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนนทบุรี**,วันที่สืบค้น 26 ตุลาคม 2023 เข้าถึงได้จาก <https://nontburi.nso.go.th/>

สถาบันประกันภัยไทย(2023) **เกร็ดความรู้ประกันภัย**,วันที่สืบค้น 26 ตุลาคม 2023. เข้าถึงได้จาก <https://www.tiins.com/>

สมาคมประกันชีวิตไทย,(2566) **ความหมายของการประกันชีวิต** ,วันที่สืบค้น 24 ตุลาคม 2566

เข้าถึงได้ <http://www.digitalschool.club>

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (2566) **บทบาทหน้าที่และประวัติการประกันภัย** สืบค้น 26 ตุลาคม 2023.

เข้าถึงได้จาก <https://www.oic.or.th/th>

อรุณทัย ยวงวิภักดิ์(2558) **ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อประกันชีวิตกรณีศึกษาลูกค้าธนาคารธน**

ชาติในเขตพื้นที่ปทุมธานี เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Monageng Mogalakwe. 2006. The Use of Documentary Research Methods in Social Research. *African Sociological Review* . Vol. 10, No. 1 (2006), pp. 221-230 : CODESRIA

อิทธิพลของปัจจัยการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ
การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพในการ
ปฏิบัติงาน

ของข้าราชการกรมสรรพากร

The Influence of Teamwork Factors, Transformational
Leadership, and Perceived Organizational Support Affect
Efficiency Performance
of Revenue Department Organization Officials

ณัฐสินี เต็งเที่ยง¹ สิริวิภา บุญศิริ² มนต์ชัย ศรีเพชรนัย³ และภาวิธ รุจาฉันท⁴
Nathishiney Tengtieng, Sirivipa Boonsiri, Monchai Sripetchnai and Phawat
Rujachan

Received: October 13, 2024. Revised: January 10, 2024. Accepted:
February 25, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร 2) ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร และ 3) อิทธิพลของปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากข้าราชการของกรมสรรพากร ประจำสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 1-30 จำนวน 325 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก โดย

---

¹สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, Email: ma_jacky@hotmail.com

²สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher

³สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher

⁴สังกัดคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์; Faculty of Arts and Sciences, Southeast Asia University

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.892 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลวิจัยพบว่า 1) ในภาพรวม ข้าราชการของกรมสรรพากรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก มีการรับรู้การสนับสนุนจากองค์การอยู่ในระดับมาก และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร อยู่ในระดับมาก 2) ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์การที่ส่งผลประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร มีความเหมาะสมสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร เกิดจากอิทธิพลทางตรงของปัจจัยการทำงานเป็นทีม ($DE = 0.557$) และอิทธิพลทางอ้อม ($IE = 0.414$) และได้รับอิทธิพลทางตรงของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($DE = 0.522$) และอิทธิพลทางอ้อม ($IE = 0.277$) ขณะเดียวกันก็ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการรับรู้การสนับสนุนจากองค์การ ($DE = 0.361$) ส่วนการรับรู้การสนับสนุนจากองค์การ ได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยการทำงานเป็นทีม ($DE = 0.143$) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($DE = 0.245$) มีค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 65.2 ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นว่า การที่ข้าราชการของกรมสรรพากรมีความรู้ความสามารถที่ดี และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี รวมทั้งการเข้าใจลักษณะงานและการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้การทำงานประสบความสำเร็จและมีประสิทธิผล

คำสำคัญ: ปัจจัยการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การรับรู้การสนับสนุนจากองค์การ
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

Abstract

This article aims were to study 1) The level of teamwork factors, transformational leadership and perceived organizational support effect efficiency performance of Revenue Department Organization officials. 2) A causal relationship of Teamwork factors, transformational leadership and perceived organizational support effect efficiency performance of Revenue Department Organization officials, and 3) The influence of teamwork factors, transformational leadership and perceived organizational support effect efficiency performance of Revenue Department Organization officials. The

data collected by questionnaires, testing with 325 samplings who Revenue Department Organization officials. The research sampling was convenience sampling. The reliability value was 0.892 of the questionnaires. The statistical analyzed data were percentage, mean, standard deviation and the confirmation component analysis.

Results of the research showed that 1) The official of Revenue Department Organization had opinions to teamwork factors at a high level, transformational leadership was at a high level, perceived organizational support was at a high level and efficiency performance of revenue Department organization officials was at a high level. 2) A causal relationship models of teamwork factors, transformational leadership and perceived organizational support effect efficiency performance of Revenue Department Organization officials were congruent with the empirical data which an according of hypothesis. And 3) The efficiency performance of Revenue Department Organization officials was caused by the direct effect of teamwork factors ($DE = 0.557$), the indirect effect ($IE = 0.414$), the direct effect of transformational leadership ($DE = 0.522$), the indirect effect ($IE = 0.277$), and the direct effect of perceived organizational support ($DE = 0.361$). In addition, perceived organizational support was caused by teamwork factors ($DE = 0.143$) and transformational leadership ($DE = 0.245$), with a predictive value of 65.2 percentage. The indicated that the Revenue Department Organization officials had a good knowledge, strong abilities and a highly responsible to assigned work tasks. Including that understanding the nature of the work and good management affected enables the work successful and effectiveness.

Keywords: Teamwork factors, transformational leadership, perceived organizational support, efficiency performance

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเข้ามามีบทบาทมากขึ้นตามสภาพแวดล้อมและสังคมทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองทำให้หน่วยงานภาครัฐต้องปรับตัวให้สามารถเดินหน้าและพัฒนาต่อไปได้ “กรมสรรพากร”

เป็นองค์กรขนาดใหญ่ในสังกัดกระทรวงการคลัง มีความสำคัญในการหารายได้ให้ประเทศไทยโดยเป้าหมายหลักของกรมสรรพากรคือ การเก็บภาษีอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องและเป็นธรรม ปัจจุบันกรมสรรพากรได้นำวิธีการบริหารงานใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานที่เน้นในเชิงรุกมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นวิธีการเก็บภาษี การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มาใช้และมีการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำเงินภาษีนี้นมาดำเนินการพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาชาติอารยประเทศ และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยนโยบายหลัก ๆ ของกรมสรรพากรที่สำคัญก็คือ นโยบายการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและพัฒนาบุคลากร เพื่อให้การบริหารงานมีความคล่องตัวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพรองรับปริมาณงานและความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับการให้บริการและการบริหารภาษีรูปแบบใหม่ กรมสรรพากรจึงมีนโยบายส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ และมีความชำนาญที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ มีทัศนคติที่ดี มีความผูกพันกับองค์กรและสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ไม่เกิดการโยกย้ายเปลี่ยนสายงานบ่อย รวมถึงมีการดูแลสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ หรือสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ภายใต้การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้สอดคล้องกับภารกิจและเป้าหมายขององค์กร (กรมสรรพากร, 2567)

การจะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดคือ “ผู้นำหรือผู้บริหาร” ที่จะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ วิสัยทัศน์ และกำหนดแนวทางในการบริหารเพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จทั้งด้านการบริหารและการจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำถือเป็นกุญแจสำคัญที่จะกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในองค์กร (พรชัย เจตมานัน, 2560) โดยผู้นำจะต้องแสดงออกถึงความมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้วยการมีอุดมการณ์ที่แสดงออกถึงการประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานที่ดีให้ผู้ที่บังคับบัญชาได้รับรู้ถึงพฤติกรรมจนเกิดความน่าเชื่อถือและเกิดความยึดมั่นร่วมกันสร้างจิตสำนึกให้ตระหนักถึงความสำคัญว่าเป้าหมายและผลงานจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพราะสิ่งเหล่านี้จะกระตุ้นให้บุคลากรตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและเกิดการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ในทุกสถานการณ์ และพร้อมที่จะพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเพื่อความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องต่อกลยุทธ์ขององค์กร (กัญญา พิทักษ์ไตรกุล, 2565) ดังนั้น การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาให้บุคลากรมีศักยภาพสูงขึ้นช่วยให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อความสำเร็จขององค์กรที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย (เจริญ วัชรรังษี, 2563)

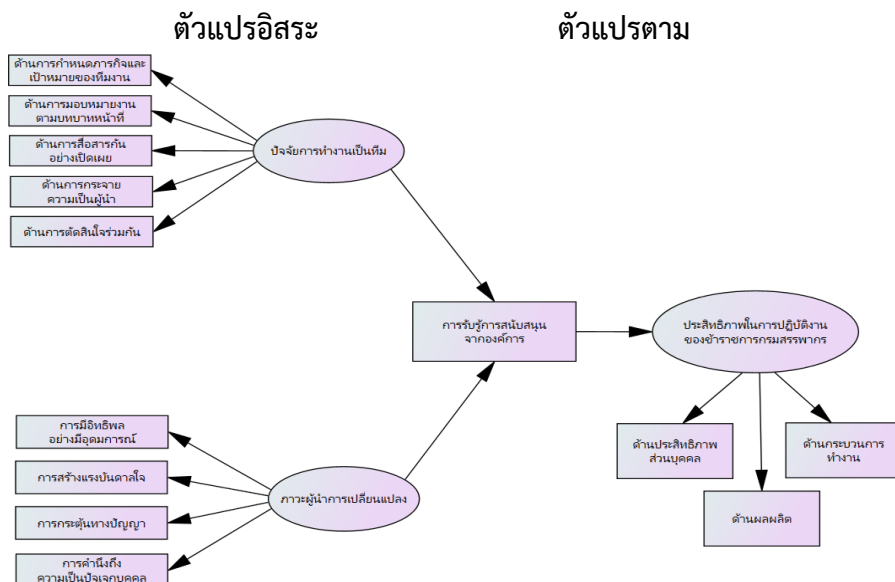
อย่างไรก็ตามปัจจุบันปัญหาส่วนใหญ่ที่องค์กรขนาดใหญ่พบคือ พนักงานขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ความทุ่มเทหรือตั้งใจในการปฏิบัติงานยังไม่เต็มศักยภาพ และบางครั้งด้วยสถานการณ์ที่เร่งด่วนทำให้มีระยะเวลาจำกัดจึงมีโอกาสเกิดข้อผิดพลาดเกิดขึ้นได้ง่าย ส่งผลให้องค์กรอาจสูญเสียภาพลักษณ์หรือการขาดความเชื่อมั่น (ละเอียด พุ่มพู่, 2564) การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร นับเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่นำไปสู่การมีความผูกพันต่อองค์กร เนื่องจากเป็นความเชื่อที่ว่าองค์กรได้ให้คุณค่าและใส่ใจในความเป็นอยู่ที่ดีของบุคลากรทั้งในด้านความยุติธรรม การเลื่อนตำแหน่ง การให้ผลตอบแทน ตลอดจนสวัสดิการต่างๆ และการรับรู้ข่าวสารความเป็นไปขององค์กรก็จะทำให้บุคลากรรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรและเมื่อบุคลากรได้รับการสนับสนุนจากองค์กรก็ย่อมมีความพึงพอใจในงานและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อเป็นการตอบแทนแก่องค์กรโดยยึดมั่นต่อการคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร ไม่คิดเปลี่ยนงานหรือลาออกจากราชการ (ประไพศรี ธรรมวิริยะวงศ์, 2562)

ด้วยความสำคัญข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่ส่งผลประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร เพื่อนำมาสู่การพัฒนาโยบายด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่จะทำให้บุคลากรเห็นประโยชน์ขององค์กรเป็นสำคัญ มีความตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร และนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่ส่งผลประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey Research) มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ข้าราชการของกรมสรรพากร ประจำสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 1-30 จำนวนทั้งสิ้น 5,742 คน (ข้อมูลสถิติอัตรากำลังของกรมสรรพากร ณ 30 กันยายน 2566)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรของกรมสรรพากร ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์สมการโครงสร้างต้องมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 200 ตัวอย่างขึ้นไปในกรณีที่โมเดลไม่มีความซับซ้อน (Hair et al., 2014) ที่ได้กล่าวว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับการใช้สถิติการวิเคราะห์หาค่าแปรผันควรมีจำนวนอย่างน้อย 5-10 เท่าของดัชนีชี้วัดและควรมีขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 200 ตัวอย่าง หรือ 5 เท่าของข้อคำถาม (Kline, 2016) ในการวิจัยนี้มีตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 13 ตัวแปร 65 ข้อคำถาม ขนาดกลุ่มตัวอย่างจึงไม่ควรน้อยกว่า 325 ตัวอย่าง (65 ข้อคำถาม x 5 เท่า) ถือได้ว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามเงื่อนไขในการวิเคราะห์ ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 325 คน จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมแนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้การสนับสนุนจากองค์การรวมถึงเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยนี้ใช้พื้นที่ในการดำเนินการวิจัยเป็นการศึกษาเฉพาะบุคคลากรของกรมสรรพากร

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยนี้เริ่มทำการศึกษาในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนสิงหาคม 2567

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยในครั้งนี่คือ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ และโครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการศึกษา รวมทั้งสร้างข้อคำถามตามนิยามเชิงปฏิบัติการ

3.2 สร้างแบบสอบถามโดยนำข้อคำถามที่ได้พัฒนาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งนำฉบับร่างแบบสอบถามทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยทดลอง (Try out) กับตัวอย่างจำนวน 30 ตัวอย่าง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.66-1.00 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.892

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี่เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคคลากรของกรมสรรพากร จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inference statistics) เพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัย

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 325 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 67.15 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 50.32 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 47.42 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 59.24 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000-25,000 บาท ร้อยละ 45.36 เป็นบุคลากรประเภทข้าราชการ ร้อยละ 42.77 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1-5 ปี 38.47 สรุปผลศึกษาได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.138) โดยพบว่า ด้านที่ข้าราชการกรมสรรพากรเห็นด้วยมากที่สุดคือ ด้านประสิทธิภาพส่วนบุคคล (ค่าเฉลี่ย 4.237) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 4.218) และน้อยที่สุดคือ ด้านผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 4.048) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทำงานเป็นทีมของข้าราชการกรมสรรพากร พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.109) โดยพบว่า ด้านที่ข้าราชการกรมสรรพากรเห็นด้วยมากที่สุดคือ ด้านการกำหนดภารกิจและเป้าหมายของทีมงาน (ค่าเฉลี่ย 4.267) รองลงมาคือ การมอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่ และน้อยที่สุดคือ ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (ค่าเฉลี่ย 4.068) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของข้าราชการกรมสรรพากร พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.037) โดยพบว่า ด้านที่ข้าราชการกรมสรรพากรเห็นด้วยมากที่สุดคือ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล (ค่าเฉลี่ย 4.117) รองลงมาคือ การสร้างแรงบันดาลใจ (ค่าเฉลี่ย 4.079) และน้อยที่สุดคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (ค่าเฉลี่ย 3.986) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรของข้าราชการกรมสรรพากรพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.847) โดยพบว่า องค์กรมีการแจ้งให้บุคลากรทราบล่วงหน้า เมื่อมีการประกาศใช้กฎระเบียบต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.028) รองลงมาคือ องค์กรมีความยุติธรรมในการบริหารจัดการเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคลากร (ค่าเฉลี่ย 3.974) และน้อยที่สุดคือ องค์กรให้ผลตอบแทนที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 3.679) ตามลำดับ

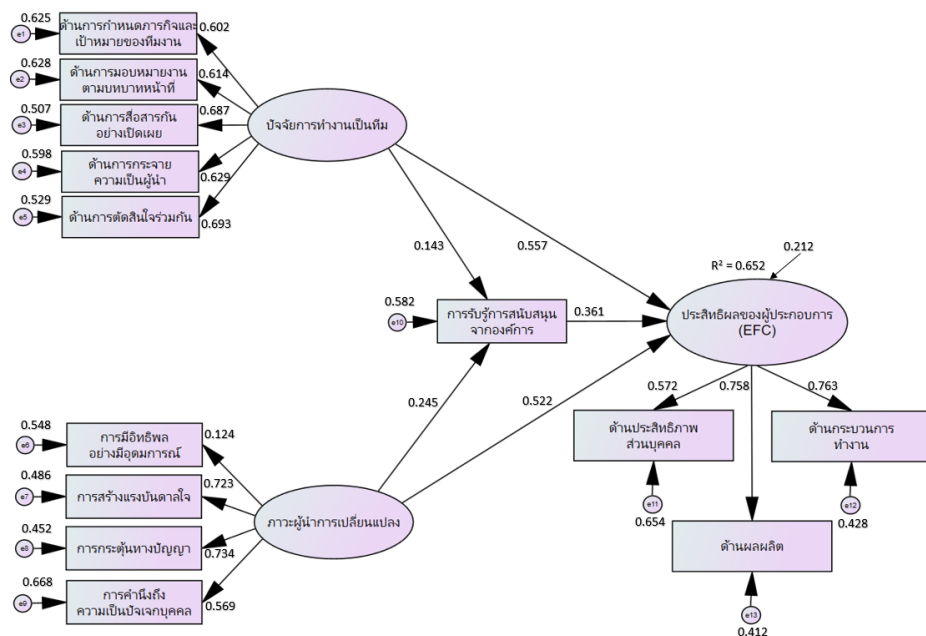
5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่ส่งผลประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากรแสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องและความกลมกลืนของโมเดล ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนีชี้วัดความเหมาะสมพอดี	ค่าดัชนี	เกณฑ์	ผลปงชี้
1. ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2)	75.451	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ	-
2. ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p-value)	0.399	$p > 0.05$	ผ่านเกณฑ์
3. ค่าสถิติไค-สแควร์สัมพัทธ์	1.034	$\chi^2 / df < 2.00$	ผ่านเกณฑ์
4. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดี (GFI)	0.973	$GFI > 0.95$	ผ่านเกณฑ์
5. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้ (AGFI)	0.957	$AGFI > 0.95$	ผ่านเกณฑ์
7. ดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA)	0.012	$RMSEA < 0.05$	ผ่านเกณฑ์
8. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ (CFI)	0.995	$CFI > 0.95$	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 1 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่ส่งผลประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากรพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องค่าChi-square = 75.451, $\chi^2 / df = 1.034$, p-value = 0.399, GFI = 0.973, AGFI = 0.973, RMSEA = 0.012 และ CFI = 0.995 มีความเหมาะสมสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่านัยสำคัญทางสถิติ (p) ค่าค่าสถิติไค-สแควร์สัมพัทธ์(Relative Chi-square) เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถแสดงค่าสถิติจากโมเดลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังภาพที่ 2 ดังนี้

Chi-square = 75.451, df = 73, Chi-square/df = 1.034, p = 0.399,
GFI = 0.973, AGFI = 0.957, CFI = 0.995, RMSEA = .012

ภาพที่ 2 แสดงอิทธิพลปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร ที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ

กรมสรรพากร

(โมเดลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์)

6. อิทธิพลของปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร

ตัวแปรเหตุ	การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร			ประสิทธิผลของผู้ประกอบการ ($R^2 = 0.652$)		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE
ปัจจัยการทำงานเป็นทีม	0.143**	-	0.143**	0.557**	0.414**	0.971**
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	0.245**	-	0.245**	0.522**	0.277**	0.799**
การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร	-	-	-	0.361**	-	0.361**

จากตารางที่ 2 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากรเกิดจากอิทธิพลทางตรงของปัจจัยการทำงานเป็นทีม ($DE = 0.557$) และอิทธิพลทางอ้อม ($IE = 0.414$) และอิทธิพลทางตรงของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($DE = 0.522$) และอิทธิพลทางอ้อม ($IE = 0.277$) ขณะเดียวกันได้รับอิทธิพลทางตรงจากการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร ($DE = 0.361$) ส่วนการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร ได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยการทำงานเป็นทีม ($DE = 0.143$) และได้รับอิทธิพลทางตรงจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($DE = 0.245$) โดยตัวแปรสาเหตุทั้ง 3 ตัวแปรรวมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากรได้ร้อยละ 65.2

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร มีดังนี้

1.1 ระดับความคิดเห็นต่อการทำงานเป็นทีมของข้าราชการกรมสรรพากร อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า การทำงานเป็นทีม เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามที่วางแผนไว้ เพราะไม่เพียงแต่การปฏิบัติหน้าที่ของตนเองเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวชี้บ่งความสำเร็จในการควบคุมดูแลผู้ปฏิบัติงาน การสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานทั้งในแผนกและต่างแผนกกัน เป็นการลดความขัดแย้งภายในองค์กรและเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาภายในทีมงาน การทำงานเป็นทีมจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาให้หัวหน้างานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรู้ความเข้าใจ โดยผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อิงครัต จันทรวงศ์ (2565) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ กรมศุลกากร จังหวัดสงขลา ที่พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในทีม ภาวะผู้นำของหัวหน้าทีม บทบาทของสมาชิก หรือกระบวนการทำงานภายในทีม ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการเพิ่มมากขึ้น

1.2 ระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของข้าราชการกรมสรรพากร อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นภาวะผู้นำที่มีความสำคัญต่อการนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบันด้วยการสร้างแรงบันดาลใจและแรงจูงใจให้แก่ข้าราชการในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภาวดี เตบุญมี (2566) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลในการบริหารองค์กร ที่พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารองค์กรในหลายด้าน ได้แก่ แรงจูงใจ ความผูกพันของพนักงาน วัฒนธรรมองค์กร การสื่อสาร ประสิทธิภาพของทีมงาน ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารองค์กรได้อย่างมีนัยสำคัญ

1.3 ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรของข้าราชการกรมสรรพากร อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ข้าราชการกรมสรรพากรให้ความสำคัญในสิ่งที่ยังคงดำเนินการทางบวกให้แก่พนักงานไม่ว่าจะเป็นการให้คุณค่ากับพนักงาน การชื่นชมต่อผลงานหรือผลการปฏิบัติงาน การเพิ่มคุณค่าให้กับงานเพื่อให้งานมีความน่าสนใจ ตลอดจนใส่ใจในความเป็นอยู่ของข้าราชการ รวมถึงโอกาสความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทิพย์สุดา ทิพย์แก้ว (2565) ศึกษาเรื่อง การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของบุคลากรส่วนกลาง กรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่พบว่า บุคลากรมีการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บังคับบัญชา

ให้การสนับสนุนให้ความไว้วางใจและให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรเมื่อมีปัญหาในการทำงาน รวมถึงมีการวางแผนและสรุปงานเพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหาลุप्तสรรคที่เกิดขึ้นจากการทำงาน

1.4 ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า ข้าราชการกรมสรรพากรสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จได้อย่างมีคุณภาพและทันตามเวลาที่กำหนด เนื่องจากกระบวนการทำงานมีความชัดเจนทำให้การทำงานไม่ติดขัดหรือมีอุปสรรคในการทำงานและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและประหยัดเป็นไปตามกฎระเบียบที่องค์กรได้กำหนดไว้ โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับ แจ่มจันทร์ คงพล (2564) ศึกษาเรื่องผลกระทบของระบบสารสนเทศต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ใช้: กรณีศึกษาการใช้ระบบทะเบียนคุมรายการและจัดทำบัญชีผู้เสียภาษีของข้าราชการกรมสรรพากร ที่พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในการใช้ระบบทะเบียนคุมรายการและจัดทำบัญชีผู้เสียภาษีของข้าราชการกรมสรรพากร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องผลงานวิจัยของ กัลยา สิทธิวงศ์ (2566) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร: กรณีศึกษาศาลแขวงนครสวรรค์ ที่พบว่า ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรศาลแขวงนครสวรรค์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยบุคลากรมีความรู้ความสามารถและรับผิดชอบต่อจำนวนและปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายเนื่องจากมีความเข้าใจเนื้องานที่ต้องปฏิบัติและมีการบริหารจัดการที่ดี

2. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการรับรู้การสนับสนุนจากองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องค่า Chi-square = 75.451, $\chi^2/df=1.034$, p-value = 0.399, GFI = 0.973, AGFI = 0.973, RMSEA = 0.012 และ CFI = 0.995 มีความเหมาะสมสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นเพราะว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร ขึ้นอยู่กับปัจจัยการทำงานเป็นทีมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุนจากองค์การ โดยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรนภา ภาคธรรม (2565) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ดี เอช แอล ดิสทริบิวชัน (ประเทศไทย) จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 และ 0.05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อิงครัต จันทรวงศ์ (2565) ศึกษาเรื่องปัจจัยการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมศุลกากร จังหวัดสงขลา ที่พบว่า ปัจจัยการทำงานเป็นทีม ส่งผลต่อ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมศุลกากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร และการรับรู้ การสนับสนุนจากองค์กร ต่างก็ได้รับอิทธิพลทางตรงมาจากปัจจัยการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในขณะเดียวกันประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการกรมสรรพากร ได้รับอิทธิพลทางตรงมาจากการรับรู้การสนับสนุนจาก องค์กร ส่วนการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กร ก็ได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยการ ทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยตัวแปรสาเหตุทั้ง 3 ตัวแปรร่วมกัน พยากรณ์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากรได้ร้อยละ 65.2 อาจ เป็นเพราะ ข้าราชการกรมสรรพากรส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มี ประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นอย่างดี แต่ยังไม่สามารถนำความรู้และ ประสบการณ์มาปรับใช้ในการทำงานภาคปฏิบัติได้เท่าที่ควร และไม่สามารถถ่ายทอด ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่แก่บุคคลอื่นได้เต็มตามศักยภาพของข้าราชการแต่ละคน ซึ่งจะสามารถกระทำได้หากองค์กรมีการส่งเสริมสนับสนุน หรือการพัฒนาที่ดีและ ต่อเนื่องแก่ข้าราชการ โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชนะเอก เขี้ยว บางยาง (2566) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ ผู้บริหารในกรุงเทพและปริมณฑลพบว่า ปัจจัยการทำงานเป็นทีม มีอิทธิพลเชิงบวกต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการกำหนดภารกิจและเป้าหมายของทีมงาน ด้านการ สื่อสารกันอย่างเปิดเผย ด้านการกระจายความเป็นผู้นำและด้านการตัดสินใจร่วมกัน ที่ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และสอดคล้องกับ พิชชาภา เกาะเด่น (2563) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการรับรู้การสนับสนุน จากองค์กรที่ส่งผลต่อความผูกพันและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัทโตโยต้า นครธน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการรับรู้การสนับสนุน จากองค์กร มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ที่ระดับนัยสำคัญทาง สถิติ 0.05

องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาพบได้ว่า ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ ข้าราชการกรมสรรพากร ผู้บริหารต้องกำหนดเป็นวิสัยทัศน์การทำงานให้ชัดเจน ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนการทำงานให้สอดคล้องเหมาะสม กรมสรรพากรจึง จำเป็นต้องพัฒนาข้าราชการในเชิงปฏิบัติงานจริงและบริหารจัดการความรู้อย่างเป็น ระบบ (Knowledge management) โดยนำความรู้ และประสบการณ์จากข้าราชการ อาวุโสและให้สอนงานแก่ข้าราชการรุ่นใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน

และกรมสรรพากรจะต้องมีระเบียบวิธีการเพื่อการรักษาบุคลากรให้อยู่กับองค์กรอย่างมีคุณภาพและมีความจงรักภักดีต่อองค์กรอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีนโยบายสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันภายในองค์กร ผ่านการวางแผนการทำงานร่วมกันโดยคำนึงถึงผลสำเร็จของงาน เนื่องจากงานบางงานจะสำเร็จลงได้ด้วยการพึ่งพาการทำงานของคนและกัน

2. ควรมีนโยบายวางกรอบและระบบการทำงานให้ชัดเจน โดยให้ความสำคัญต่อการสื่อสาร ความคิด การบอกเล่าปัญหา รวมถึงการแลกเปลี่ยนวิธีการทำงานหรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่ช่วยให้การทำงานสะดวกรวดเร็วขึ้น

3. ควรมีนโยบายส่งเสริมสร้างให้ข้าราชการรู้ในหน้าที่ของตนเอง และเคารพในบทบาทหน้าที่ของเพื่อนร่วมทีมคนอื่นเช่นกัน ไม่ก้าวร้าวกันแต่สามารถแนะนำด้วยความหวังดีและจริงใจต่อกัน เพื่อให้การทำงานเป็นทีมเป็นไปด้วยความราบรื่น

4. ควรมีมาตรการในการเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานเพื่อให้ข้าราชการกรมสรรพากรสามารถปรับตัวและทำงานในสภาวะการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างข้าราชการด้วยกันให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ขององค์กรในทิศทางเดียวกัน เพื่อที่จะร่วมกันขับเคลื่อนกรมสรรพากรให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการแบ่งงานกันทำตามความเหมาะสมทั้งความถนัด และปริมาณงาน โดยข้าราชการกรมสรรพากรทุกคนต้องรู้หน้าที่ของตนเองเสมอ รวมถึงเคารพในบทบาทของเพื่อนร่วมทีมคนอื่น ไม่ก้าวร้าวกันเพื่อให้การทำงานเป็นทีมเป็นไปได้อย่างราบรื่น และได้ผลลัพธ์ที่ต้องการของการทำงาน

3. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับทุกความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาและเคารพในความคิดเห็นของทุกคนอย่าเท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดรู้สึกมีคุณค่าต่อการทำงานเป็นทีม เช่น การมีรางวัลให้ทีมที่มีผลงานเกินเป้าเพื่อเป็นกำลังใจช่วยให้คนในทีมสนุกกับการทำงานเป็นทีม และเกิดความพยายามทุ่มเทความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพในการปฏิบัติงาน

4. ผู้บริหารควรส่งเสริมหรือเสริมสร้างศักยภาพให้ข้าราชการมีความภาคภูมิใจในคุณภาพงานของตนเพื่อร่วมกันพัฒนางานประสิทธิภาพการทำงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาข้อมูลจากผู้มีส่วนได้เสียจากภาคส่วนต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น หน่วยงานภาครัฐใกล้เคียง หน่วยงานภาคเอกชน หรือประชาชนที่มาเข้ารับบริการ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ครอบคลุมมากขึ้นและได้ข้อมูลรายละเอียดในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น เพื่อนำเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากรให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2567). แผนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกรมสรรพากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กรุงเทพมหานคร: กรมสรรพากร.
- กัญญา พิทักษ์ไตรกุล. (2565). แนวคิดการทำงานเป็นทีมให้ประสบความสำเร็จ. สืบค้นออนไลน์เมื่อ 1 ตุลาคม 2567 จาก <https://blog.wu.ac.th/archives/5053>
- กัลยา สิทธิวงษ์. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร: กรณีศึกษาศาลแขวงนครสวรรค์. รายงานทางวิชาการหลักสูตรผู้อำนวยการระดับต้น วิทยาลัยข้าราชการศาลยุติธรรม. สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม.
- เจริญ วัชรธรรมชัย. (2563). คู่มือการปฏิบัติการกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: อักษรประเสริฐ.
- แจ่มจันทร์ คงพล. (2564). ผลกระทบของระบบสารสนเทศต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ใช้: กรณีศึกษาการใช้ระบบทะเบียนคุมรายการและจัดทำบัญชีผู้เสียภาษีของข้าราชการกรมสรรพากร. วารสารระบบสารสนเทศด้านธุรกิจ. 7(2), หน้า 6-21.
- ทิพย์สุตา ทิพย์แก้ว. (2565). การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของบุคลากรส่วนกลาง กรมส่งเสริมสหกรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ประไพศรี ธรรมวิริยะวงศ์. (2562). แนวทางการพัฒนาความผูกพันของพนักงานในองค์กร. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 13 (2), หน้า 493-504.
- พรชัย เจดามาน. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงศตวรรษที่ 21: ไทยแลนด์ 4.0. อุดรธานี: สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดอุดรธานี.
- พรนภา ภาคธรรม. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ดี เอช แอล ดิสทริบิวชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 16(2), หน้า 299-312.
- ละเอียด พุ่มพู่. (2564). การทำงานเป็นทีม. สืบค้นออนไลน์เมื่อ 1 ตุลาคม 2567 จาก <http://www.acn.ac.th/articles/mod/forum/discuss.php?d=413>
- สุภาวดี เต้บุญมี. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลในการบริหารองค์กร. วารสารเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 6(2), หน้า 98-113.
- อิงครัต จันทรวงศ์. (2565). ปัจจัยการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมศุลกากร จังหวัดสงขลา. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ
สินค้าคงคลัง ด้วยหลักการ ABC (Activity Based Costing)
กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น
A Causality Relationship of Increasing Efficiency in
Inventory Management with ABC (Activity Based
Costing) of
Air Conditioning and Refrigeration Industry

พัฒนพงษ์ สุญานาง¹ ทิฆัมพร พันลึกเดช² วิรุณหรัตน์ ผลทวีโชติ³ สิตธิชัย ธรรม
เสนห์⁴

Pattanapong Suyanang, Tikhamporn Punluekdej, Virunrat Phontaveechot
and Sittichai Thammasane

Received: July 4, 2024. Revised: September 15, 2024. Accepted:
November 20, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น และ 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือหัวหน้าฝ่ายการผลิต กลุ่มสถานประกอบการอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นในประเทศไทย จำนวน 203 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.875

¹สังกัดนักวิจัยอิสระ; Independent Researcher, Email: pattanapong.suy@gmail.com

²สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์; Graduate school, Southeast Asia University

³สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์; Graduate school, Southeast Asia University

⁴สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา; Suan Sunandha Rajabhat University

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลวิจัยพบว่า 1) ผลตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพบว่า มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 104.31$, $\chi^2/df = 1.511$, p-value = 0.083, GFI = 0.987, AGFI = 0.974, RMR = 0.036, RMSEA = 0.028 และ CFI = 0.975) และ 2) การจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity Based Costing) มีอิทธิพลทางตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.48 รองลงมาคือ ปัจจัยการจัดการสินค้าคงคลังมีอิทธิพลทางตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.37 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.03 โดยการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) ช่วยให้ผู้ประกอบการทราบถึงต้นทุนที่แท้จริง นำมาปรับปรุงบริหารต้นทุนและลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดกำไรเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: การเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการสินค้าคงคลัง หลักการเอบีซี

Abstract

This article aims 1) to develop model a causality relationship of increasing efficiency in inventory management with ABC (Activity-based costing) of air conditioning and refrigeration industry and 2) to analyze a causality relationship of increasing efficiency in inventory management with ABC (Activity-based costing) of air conditioning and refrigeration industry. The data collected by questionnaires, testing with 203 samplings who executives, managers or production supervisors of air conditioning and refrigeration industry. The research sampling was accidental sampling. The reliability value was 0.875 of the questionnaires. The statistical analyzed data were percentage, mean, standard deviation and the confirmation component analysis.

The research showed that 1) the results of testing a causality relationship model was congruent with the empirical data which a according of hypothesis ($\chi^2 = 104.31$, $\chi^2/df = 1.511$, p-value = 0.083, GFI = 0.987, AGFI = 0.974, RMR = 0.036, RMSEA = 0.028 และ CFI = 0.975) and 2) the

inventory management with ABC (Activity-based costing) was direct influenced coefficients of 0.48. Secondly, the inventory management factors were directly influenced at 0.37 and indirectly influenced at 0.03 coefficients to increasing operational efficiency. The inventory management with ABC (Activity-based costing) helps entrepreneurs understand actual costs and implement improve cost management to reduce unnecessary costs affectively increased profits.

Keywords: Increasing efficiency, inventory management, activity-based costing

บทนำ

สถานการณ์ของกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นในประเทศไทยมีการแข่งขันสูงมากเนื่องจากเป็นที่ต้องการของกลุ่มผู้บริโภคอย่างต่อเนื่องและยังเกิดกลุ่มผู้แข่งขันรายใหม่เข้าสู่ตลาดเพื่อทำตลาดในประเทศและส่งออกไปในต่างประเทศ ทำให้การแข่งขันด้านเวลาการจัดส่งและคุณภาพถือเป็นสิ่งสำคัญและด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนไปทำให้บริษัทผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นต้องพยายามพัฒนาตนเองอย่างมากเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคซึ่งนับเป็นสิ่งท้าทาย ภาพรวมตลาดเครื่องปรับอากาศในประเทศไทยปี 2567 จะมีมูลค่าประมาณ 34,300 ล้านบาท มีโอกาสขยายตัว 20% จากปีก่อน โดยตลาดรวมขยายตัวจากอากาศที่ร้อน ความต้องการปรับเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นรุ่นใหม่และค่าไฟที่แพงขึ้น อีกทั้งเมื่อประเมินอัตราการครอบครองเครื่องปรับอากาศของคนไทย มีสัดส่วนประมาณ 34% ของครัวเรือนทั้งหมด จึงมีโอกาสเติบโตมากตามสภาพอากาศในประเทศที่ร้อน (อำนาจ สิงห์จันทร์, 2567) เนื่องจากในปัจจุบันได้มีตัวแทนจำหน่ายเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นมากขึ้น ทำให้มียอดความต้องการทางการตลาดมีอยู่อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการทุกบริษัทต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน ทั้งนี้ผลกำไรที่เพิ่มขึ้นเป็นสิ่งสำคัญต่อการเจริญเติบโตที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการเพื่อสร้างความแข็งแกร่งทางธุรกิจในการแข่งขัน และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่พนักงานในองค์กร เนื่องจากองค์กรมีศักยภาพในการทำกำไรสูงขึ้นก็เท่ากับองค์กรมีอนาคตในการดำเนินธุรกิจที่ดี สินค้าคงคลังเป็นต้นทุนการผลิตที่สำคัญมากโดยทุกองค์กรต่างก็ให้ความสนใจ ดังนั้น การควบคุมสินค้าคงคลังจึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญต่อผู้ประกอบการผลิตเครื่องทำความเย็นในประเทศไทย (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2566)

สินค้าคงคลังหากมีน้อยเกินไปอาจประสบปัญหาสินค้าขาดแคลนไม่เพียงพอ (Stock out) สูญเสียโอกาสในการขายสินค้าให้แก่ลูกค้า เป็นการเปิดช่องให้แก่คู่แข่ง และอาจต้องสูญเสียลูกค้าไปในที่สุด หรือหากมีสินค้าคงคลังมากเกินไป ธุรกิจก็จะมีต้นทุนการเก็บรักษาที่สูง สินค้าเสื่อมสภาพ หดอายุ ล้าสมัย ถูกขโมย หรือสูญหาย นอกจากนี้ยังทำให้สูญเสียโอกาสในการนำเงินที่จมอยู่กับสินค้าคงคลังไปหาประโยชน์ด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ถ้าสิ่งที่ขาดแคลนนั่นเป็นวัตถุดิบที่สำคัญ การดำเนินงานทั้งการผลิตและการขายก็อาจต้องหยุดชะงัก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของธุรกิจในอนาคต ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการในการจัดการสินค้าคงคลังของตนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป เพราะการลงทุนในสินค้าคงคลังต้องใช้เงินจำนวนมาก และอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของธุรกิจได้ (ชนกฤต แก้วนัย, 2564) ผู้ประกอบการต้องหาวิธีการวางแผนการผลิต และนำข้อมูลสินค้าแต่ละชนิดส่งให้งานฝ่ายขายเพื่อทำประมาณการขายสินค้า เพื่อนำข้อมูลส่วนนี้มาใช้วิเคราะห์เพื่อทราบแนวโน้มประมาณการซื้อสินค้าของลูกค้าว่าในแต่ละเดือนมีเดือนไหนบ้างมีความต้องการสูงหรือเดือนไหนมีความต้องการสินค้าน้อย และสินค้าชนิดใดมีความต้องการมากที่สุด ซึ่งเป็นข้อมูลหลักที่จะช่วยในการสั่งซื้อสินค้าเพื่อสนองความต้องการของลูกค้าให้ได้สูงสุด ซึ่งผู้ประกอบการจะนำข้อมูลจากฝ่ายคลังสินค้า เช่น จำนวนสินค้าในสต็อกมาวิเคราะห์กับมูลค่าสินค้าและประมาณการขายสินค้า โดยจะนำข้อมูลสินค้าในสต็อกของแต่ละชนิดมาวิเคราะห์ว่ามีสต็อกพอเพียงกับความต้องการของลูกค้าแล้วหรือไม่ ถ้ามีสต็อกแต่ไม่เพียงพอก็จะทำการสั่งซื้อเพิ่มในปริมาณที่เพียงพอเพื่อไม่ให้เหลือสินค้าคงคลังมากเกินไป และจะนำข้อมูลของยอดขายสินค้าแต่ละชนิดในแต่ละเดือนจากฝ่ายบัญชีเพื่อช่วยตรวจสอบการประมาณการขายสินค้าที่ฝ่ายขายประมาณการไว้ว่ามีการขายสินค้าจริงตรงตามที่ได้ประมาณการไว้หรือไม่ ถ้าหากผลการวิเคราะห์ออกมาว่าประมาณการได้เกินกว่าที่ขายได้จริงก็มี แนวโน้มว่าสินค้าในสต็อกอาจมีปริมาณพอเพียงต่อความต้องการของลูกค้า ในเดือนถัดไปก็จะวางแผนสั่งซื้อสินค้าหรืออาจยังไม่ต้องสั่งซื้อสินค้าเข้ามาเพิ่ม โดยรอดูสต็อกสินค้าคงเหลือในเดือนถัดไปเพื่อช่วยไม่ให้มีสินค้ามากเกินไป (จุฑาทิพย์ สีสานาพิพัฒน์ และธีระวัฒน์ จันทิก, 2561) สินค้าคงคลังหรือสินค้าคงเหลือจึงถือได้ว่าเป็นสินทรัพย์ซึ่งมีมูลค่าสูงของธุรกิจและเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับธุรกิจที่พึงมีไว้เพื่อให้การผลิตหรือการขายสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

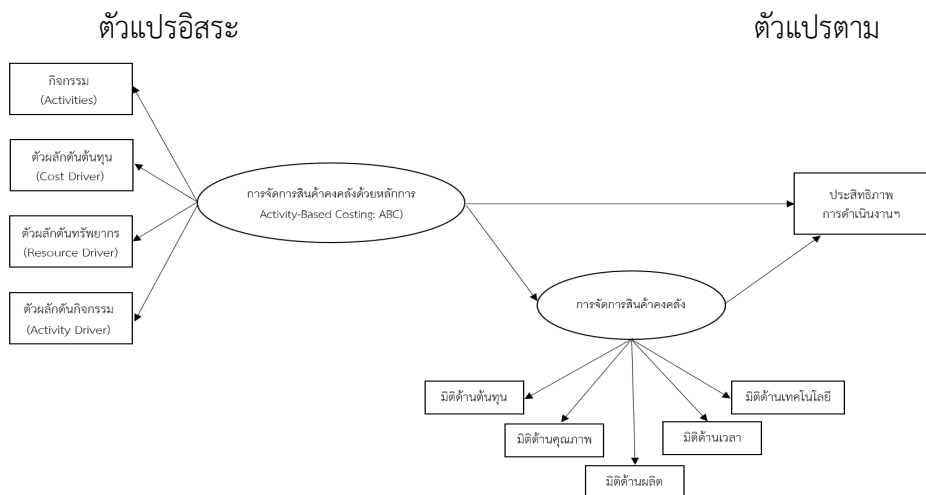
การจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity Based Costing) ช่วยในการจัดกลุ่มให้กับสินค้าคงคลัง (Inventory) ให้ง่ายต่อการตรวจเช็ค ติดตามสถานะ และวางแผนการบริหารจัดการ ให้มีสินค้าเพียงพอต่อความต้องการซื้อและกำลังการผลิต รวมไปถึงเพื่อให้เห็นภาพรวมของต้นทุนสินค้าคงคลัง และสามารถควบคุมต้นทุน

ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการจัดการสินค้าคงคลัง พร้อมทั้งวางแผนการผลิตสินค้าให้เหมาะสมกับสถานะของตลาด ซึ่งนับว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจในระยะยาว (ธนัชชา ขลุ่ยประเสริฐ, 2566) บทความวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity Based Costing) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น รวมถึงสามารถวัดความเจริญเติบโตทางธุรกิจได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือหัวหน้าฝ่ายการผลิต กลุ่มสถานประกอบการผลิตกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นในประเทศไทย จำนวน 413 แห่ง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือหัวหน้าฝ่ายการผลิต กลุ่มสถานประกอบการอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นในประเทศไทย จำนวน 203 ราย การศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีการกลุ่มตัวอย่างตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์สมการโครงสร้างต้องมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 200 ตัวอย่างขึ้นไปในกรณีที่ไม่เดลไม่มีความซับซ้อน (Hair et al., 2014) ที่ได้กล่าวว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับการใช้สถิติการวิเคราะห์พหุตัวแปร ควรมีจำนวนอย่างน้อย 5-10 เท่าของดัชนีชี้วัดและควรมีขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 200 ตัวอย่าง หรือ 5 เท่าของข้อคำถาม (Kline, 2016) ในการวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 203 คน ถือได้ว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามเงื่อนไขในการวิเคราะห์ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งได้ออกแบบขึ้นมาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และสำรวจวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดโครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการศึกษารวมทั้งสร้างข้อคำถามตามนิยามเชิงปฏิบัติการ

การสร้างแบบสอบถามโดยนำข้อคำถามที่ได้พัฒนาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งนำฉบับร่างแบบสอบถามทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยทดลอง (Try out) กับตัวอย่างจำนวน 30 ตัวอย่าง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.66-1.00 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.875

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือหัวหน้าฝ่ายการผลิต กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นในประเทศไทย จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 203 ตัวอย่าง และทำการคัดเลือกกรณีศึกษา และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inference statistics) เพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (First order confirmatory factor analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่าง 203 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 62.32) มีอายุระหว่าง 35-40 ปี (ร้อยละ 25.54) มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 49.3) มีประสบการณ์ในการบริหาร 11-15 ปี (ร้อยละ 45.2) และมีสังกัดอยู่แผนกงานฝ่ายผลิต (ร้อยละ 64.55) สำหรับผลการวิเคราะห์สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปร

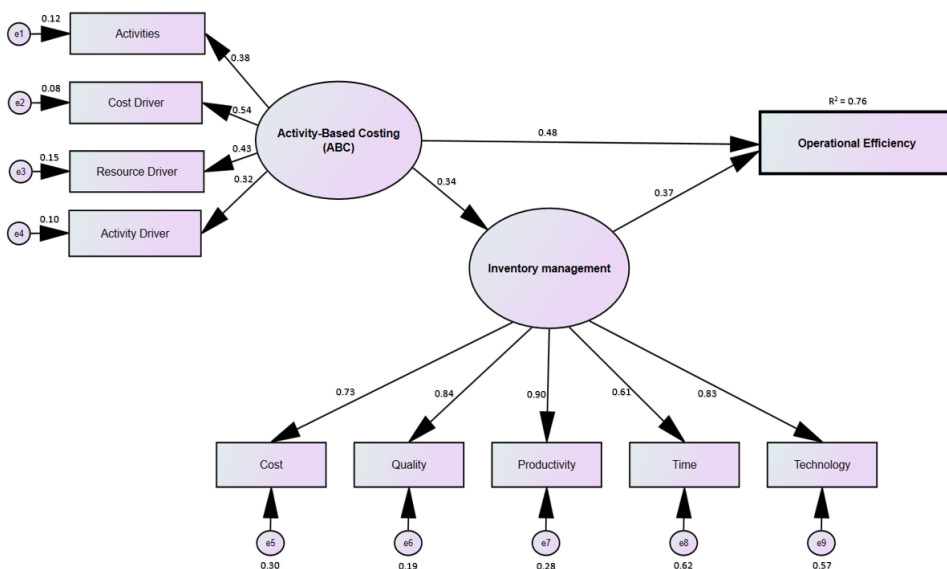
ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
กิจกรรม (Activities)	4.797	0.477	มากที่สุด
ตัวผลักดันต้นทุน (Cost driver)	4.781	0.437	มากที่สุด
ตัวผลักดันทรัพยากร (Resource driver)	4.506	0.616	มากที่สุด
ตัวผลักดันกิจกรรม (Activity driver)	4.700	0.535	มากที่สุด
การจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC	4.696	0.516	มากที่สุด
มิติด้านต้นทุน (Cost)	4.160	0.756	มาก
มิติด้านคุณภาพ (Quality)	4.305	0.747	มากที่สุด
มิติด้านผลิต (Productivity)	4.200	0.690	มาก
มิติด้านเวลา (Time)	4.240	0.734	มากที่สุด
มิติด้านเทคโนโลยี (Technology)	4.283	0.727	มากที่สุด
การจัดการสินค้าคงคลัง	4.238	0.556	มากที่สุด
ประสิทธิภาพการดำเนินงาน	4.480	0.656	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือหัวหน้าฝ่ายการผลิต กลุ่มสถานประกอบการอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็นในประเทศไทย มีระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.480) ขณะที่ผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือหัวหน้าฝ่ายการผลิตให้ความสำคัญต่อการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.696) โดยพบว่า ด้านกิจกรรม (Activities) มีความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.797) รองลงมาคือ ด้านตัวผลักดันต้นทุน (Cost driver) มีความสำคัญอยู่ในระดับ

มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.781) และน้อยที่สุดคือ ตัวผลักดันทรัพยากร (Resource driver) มีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.506) ตามลำดับ และพบว่า การจัดการสินค้าคงคลัง มีความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.238) โดยพบว่า มิติด้านคุณภาพ (Quality) มีความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.308) รองลงมาคือ มิติด้านเทคโนโลยี (Technology) มีความสำคัญในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.283) และน้อยที่สุดคือ มิติด้านต้นทุน (Cost) มีความสำคัญในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.160) ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity based costing) อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น พบว่า ค่าความน่าจะเป็นของไคสแควร์เท่ากับ 104.31 มากกว่า .05 แสดงว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.511 มีค่าน้อยกว่า 2 ค่า ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 0.987 มีค่ามากกว่า 0.95 และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (RMSEA) เท่ากับ 0.028 มีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน ดังนั้น แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น ภายหลังปรับปรุงแล้วมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงดังภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงค่าสถิติจากโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (โมเดลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์)

ตารางที่ 3 ค่าดัชนีทดสอบโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ดัชนีบ่งชี้ความเหมาะสมพอดี	ค่าดัชนี	เกณฑ์	ผลบ่งชี้
1. ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square: χ^2)	104.31	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ	-
2. ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p)	0.083	$p > 0.05$	เหมาะสมดี
3. ค่าสถิติไค-สแควร์สัมพัทธ์	1.511	$\chi^2/df < 2.00$	เหมาะสมดี
4. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดี (GFI)	0.987	$GFI > 0.95$	เหมาะสมดี
5. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีที่ปรับแก้ (AGFI)	0.974	$AGFI > 0.95$	เหมาะสมดี
6. ดัชนีรากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA)	0.028	$RMSEA < 0.05$	เหมาะสมดี
7. ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเชิงเปรียบเทียบ (CFI)	0.975	$CFI > 0.95$	เหมาะสมดี

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ตัวแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่ได้ผ่านเกณฑ์ ตัวแบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ผ่านเกณฑ์การพิจารณาทุกค่า

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น

ตัวแปรเหตุ	ABC			Inventory management			Operational efficiency		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
Activity-based costing (ABC)	-	-	-	0.34	-	0.34	0.48	-	0.48
Inventory management	-	-	-	-	-	-	0.40	0.03	0.37

DE = Direct Effect, IE = Indirect Effect, TE = Total Effect

จากตารางที่ 4 แสดงว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยที่สามารถอธิบายการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น โดยมีน้ำหนักของความสัมพันธ์เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ การจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) ต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น (Path coefficient = 0.48) รองลงมาคือ องค์ประกอบการจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory management) ต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในอุตสาหกรรมผลิต

เครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น (Path coefficient = 0.37) และส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น (path coefficient = 0.03) ในขณะที่องค์ประกอบการจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory management) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.34 และได้ส่งอิทธิพลทางอ้อมไปยังประสิทธิภาพการดำเนินงาน ซึ่งมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.03 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. การพัฒนาแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity Based Costing) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องค่า Chi-square = 104.31, Chi-square/df = 1.511, p-value = 0.083 GFI = 0.987, AGFI = 0.974, RMSEA = 0.028 และ CFI = 0.975 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สรุปได้ว่า องค์ประกอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงให้เห็นว่า การนำหลักการ ABC (Activity-based costing) ประยุกต์ใช้การจัดการสินค้าคงคลัง เป็นระบบที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น ช่วยลดความสูญเสีย และสามารถมีสินค้าคงคลังบริการลูกค้าในปริมาณที่เพียงพอ และทันต่อการความต้องการของลูกค้าเสมอ เพื่อสร้างยอดขายและรักษาระดับของส่วนแบ่งตลาดไว้ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาที่สอดคล้องกับ อภิศักดิ์ วงศ์สนธิ (2563) ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการคลังสินค้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บสินค้า ซึ่งพบว่า การจัดการคลังสินค้ามีความสัมพันธ์ในระดับสูงทิศทางเดียวกันกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บสินค้า และพบว่า วิธีการจัดการคลังสินค้ามีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จารุกิตติ์ ไทยวงษ์ (2565) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยสนับสนุนการนำต้นทุนฐานกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ให้ประสบผลสำเร็จ ที่พบว่า การควบคุมสินค้าคงคลังด้วยวิธี ABC Analysis สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังได้เป็นอย่างมากสามารถลดต้นทุนโดยรวม (Total Cost) และสร้างความแข็งแกร่งทางธุรกิจในการแข่งขัน ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้แก่พนักงานในองค์กร

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity Based Costing) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น พบว่า การจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) และการจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory management) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงานในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.48 และ 0.37 ตามลำดับ ในขณะที่การจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) ส่งอิทธิพลทางอ้อมผ่านการจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory management) โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.03 และพบว่า การจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory management) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.34 อาจเป็นเพราะว่า การจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการสินค้าคงคลังที่มีปริมาณมากให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการแบ่งประเภทสินค้าคงคลังออกเป็น 3 กลุ่ม (A, B และ C) ตามมูลค่าของสินค้าที่หมุนเวียนตามลำดับความสำคัญของสินค้าเพื่อที่จะนำไปกำหนดนโยบายในการควบคุมสินค้าคงคลังแต่ละกลุ่ม ซึ่งการนำหลักการ ABC (Activity-based costing) มาใช้นี้ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในเชิงธุรกิจและยังสามารถประหยัดเวลาในการควบคุมสินค้าคงคลังและประหยัดค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็นได้ด้วย ผลการศึกษาที่ได้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิรัตน์ ช่วยปัด (2565) ศึกษาเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้าสำเร็จรูป กรณีศึกษา: บริษัทผลิตผลิตภัณฑ์กวนน้ำและอุปกรณ์ภายในห้องน้ำ ซึ่งพบว่า การจัดกลุ่มสินค้าแบบ ABC Analysis ส่งผลต่อการพัฒนาปรับปรุงการบริหารพื้นที่สินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ต้นทุนรวมของการบริหารจัดการสินค้าคงคลังต่อปีลดลง และสอดคล้องกับ ปรางรวิ พันธุ์สังวาลย์ (2564) ศึกษาเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลัง กรณีศึกษา บริษัทค้าปลีก ที่พบว่า การวิเคราะห์จัดกลุ่มด้วยระบบ ABC (ABC classification) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังได้อย่างมาก โดยสามารถลดปัญหาสินค้าคงคลังที่มากเกินไปเกินความต้องการ และสามารถลดการเกิดสินค้าขาดมือในกลุ่มสินค้าเครื่องสำอางได้

องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาพบได้ว่า การจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) เป็นเครื่องมือในการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ที่มีบทบาทสำคัญมากต่อการบริหารและพัฒนาอุตสาหกรรม การจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC ช่วยให้เราสามารถตรวจสอบ ควบคุม และป้องกันสินค้าสูญหาย เสียหาย

หรือขำรด และทำให้รู้ว่าสินค้าแต่ละชนิดมีความต้องการในตลาดมากน้อยเพียงใด สินค้าชนิดใดจำหน่ายได้หมดเร็วแค่ไหน รวมถึงควรเพิ่มสต็อกสินค้าประเภทนี้หรือไม่ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาสินค้าเหลือและหมดอายุโดยที่ยังไม่ได้ขายออกไป และผู้ประกอบการสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้องซึ่งมีประโยชน์อย่างมากต่อการนำใช้ตัดสินใจและประเมินสถานการณ์ในปัจจุบันขององค์กรได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผลการดำเนินงานขององค์กรได้รับการปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้นในหลายๆ มิติสามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและมีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงนโยบาย

1. ผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น ควรเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรทุกระดับให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) เพื่อให้บุคลากรสามารถเก็บข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ได้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร
2. ผู้ประกอบการควรนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) เพื่อช่วยในการตรวจสอบยอดสินค้าคงเหลือหรือวัตถุดิบ โดยสามารถตัดจ่ายสินค้าจากคลังสินค้าได้ทันที

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงปฏิบัติ

1. ควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้บุคลากรสามารถเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานเพื่อเป็นฐานข้อมูลนำมาช่วยในการวิเคราะห์ต้นทุนเพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดค่าใช้จ่าย
2. ผู้ประกอบการควรสนับสนุนให้ฝ่ายงานอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการใช้งานระบบ ABC ให้มากขึ้นเพื่อที่จะนำระบบดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ให้ประสบผลสำเร็จ
3. ควรจัดการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) ให้กับพนักงานเพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเพื่อการปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปรับปรุงระบบของกิจการให้สามารถลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นลงได้อย่างแท้จริง
4. ควรนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการข้อมูลสินค้าคงคลังและมาช่วยในการตรวจสอบการตรวจนับจำนวนสินค้าคงเหลือเพื่อลดภาระแก่พนักงานในการรวบรวมรายการและการจดบันทึกสินค้าที่มีการสั่งซื้อหรือซื้อขายมีความถูกต้อง

แม่นยำ และทันเวลา ซึ่งจะช่วยลดระดับการลงทุนในสินค้าคงคลังให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบกับภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการปฏิบัติงาน และทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสินค้าคงคลังด้วยหลักการ ABC (Activity-based costing) ที่นำไปสู่การพัฒนาและเกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2567). สถิติผู้ประกอบการผลิตเครื่องทำความเย็น. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2567 จาก <https://datawarehouse.dbd.go.th/business/28191?type=business>
- จุฑาทิพย์ ลีลาธนาพิพัฒน์ และธีระวัฒน์ จันทิก. (2561). การจัดการสินค้าคงคลังอย่างมืออาชีพ. วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ 11(1), หน้า 226-241.
- จารุกิตต์ ไทยวงษ์. (2565). ปัจจัยสนับสนุนการนำต้นทุนฐานกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ให้ประสบผลสำเร็จ. Journal of Roi Kaensarn Academi, 8(1), หน้า 390-399.
- ชนกฤต แก้วน้อย. (2564). สินค้าคงคลัง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธนชา ขลุ่ยประเสริฐ. (2566). การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดผังคลังสินค้า กรณีศึกษา บริษัท ABC จำกัด. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี, 19(3), หน้า 1-16.
- ปรารงวี พันธุ์สงวาล. (2564). การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลัง กรณีศึกษา บริษัทค้าปลีก. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 15(3), หน้า 391-405.
- วิรัตน์ ช่วยปิด. (2565). การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้าสำเร็จรูป กรณีศึกษา: บริษัทผลิตผลิตภัณฑ์กวน้ำและอุปกรณ์ภายในห้องน้ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการจัดการทางวิศวกรรม. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2566). รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ไตรมาสที่ 4/2566 และแนวโน้มไตรมาสที่ 1/2567. กรุงเทพฯ: กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม.
- อภิศักดิ์ วงศ์สนธิ. (2563). การจัดการคลังสินค้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บสินค้า. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อำนาจ สิงห์จันทร์. (2567). 'แอลจี' ประเมินตลาดเครื่องปรับอากาศในปี 2567. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/business/business/1113580>
- Hair, J. F. (Jr.), Hult, G. T. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2014). **A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM)**. California, CA: Sage Publications
- Kline. (2016). **Principle and Practice of Structural Equation Modeling**. New York: The Guilford Press.

ทัศนคติ ความวิตกกังวลและการจัดการของผู้สอบ TOEIC ในเขต กรุงเทพมหานคร

Attitudes, Anxiety, and Management of TOEIC Testers in Bangkok

ธีระเดช ชื่นประภาณุสรณ์*¹ องค์กร สงวนญาติ¹ ประกฤติ พูลพัฒน์¹

Teeradet Chuenpraphanusorn¹ Ongorn Snguayat¹ Prakrit Bhulapatna¹

Received: November 19, 2024. Revised: December 16, 2024. Accepted:
February 25, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับและเปรียบเทียบทัศนคติ ความวิตกกังวล และการจัดการความวิตกกังวล 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ ความวิตกกังวล และการจัดการของผู้สอบโทอิคในเขตกรุงเทพมหานคร และ 3) พัฒนาแนวทางการสร้างความพร้อมให้กับผู้สอบโทอิคในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สอบโทอิคในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสำรวจความคิดเห็น มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 และแบบสัมภาษณ์แนวทางการสร้างความพร้อมให้กับผู้สอบโทอิค สำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทัศนคติ ความวิตกกังวล และการจัดการความวิตกกังวลในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 3.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 และจากการเปรียบเทียบพบว่าอายุต่างกัน, สาขาวิชาเอกต่างกัน, จำนวนครั้งในการสอบต่างกัน, เกรดเฉลี่ยภาษาอังกฤษต่างกัน และประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษต่างกันในภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการศึกษาความสัมพันธ์พบว่า ทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษ ($r = 0.460, p = .000$) ความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.380, p = .000$) การจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟัง

---

¹ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต; Suan Dusit University, E-mail: teera_det@hotmail.co.th

ภาษาอังกฤษ ($r = 0.315$, $p = .000$) และการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.305$, $p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทศนคติ ความวิตกกังวล การสอบโทอิค

Abstract

This research aimed to 1) study the level and compare the attitude, anxiety and anxiety management of TOEIC test takers in Bangkok. 2) study the relationship between the attitude, anxiety and anxiety management of TOEIC test takers in Bangkok. 3) Develop a guideline for preparing TOEIC test takers in Bangkok. The sample group consisted of 400 TOEIC test takers in Bangkok. The instruments used were an opinion survey with a reliability of 0.95 and an interview form on how to prepare TOEIC test takers for 9 key informants. The statistics used for analysis were mean, percentage, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance, and Pearson's correlation analysis.

The research results found that 1) attitudes, anxiety, and anxiety management were overall at a very high level of agreement, with a mean of 3.64 and a standard deviation of 0.64. From the comparison, it was found that different ages, different majors, different number of exams, different English grade point averages, and different English learning experiences had significantly different opinions overall at a statistical level of .05. 2) The results of the correlation study found that attitude had a positive relationship with English listening test anxiety ($r = 0.460$, $p = .000$), English reading test anxiety ($r = 0.380$, $p = .000$), English listening test anxiety management ($r = 0.315$, $p = .000$), and English reading test anxiety management ($r = 0.305$, $p = .000$) with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Attitude, anxiety, TOEIC test

บทนำ

เมื่อกล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของภาษาอังกฤษในประเทศไทยนั้น ถือว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าประเทศใดๆในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางเพื่อการสื่อสารระหว่างประเทศเพื่อสร้างความเข้าใจในอันติระหว่างวัฒนธรรมที่หลากหลาย (ธีรเดช ชื่นประภาณุสรณ์ และคณะ, 2562) ตลอดจนสามารถถ่ายทอดเอกลักษณ์และวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของประเทศนั้นไปสู่ประชาคมโลก (ทัญชัย เยี่ยมสวัสดิ์, 2559)

จนกล่าวได้ว่าภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อโลกสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 และโลกอนาคต เนื่องจากเป็นภาษาสากลที่ใช้ในการเรียนรู้ การสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ (อารีรักษ์ มีแจ้งและคณะ, 2554) อีกทั้งยังใช้กันอย่างกว้างขวาง อาทิเช่น อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ และทางโทรศัพท์มือถือ (Lai, Lin & Kersten, 2010)

สำหรับประเทศไทยนั้น เป็นอีกหนึ่งประเทศที่ได้รับอิทธิพลและเล็งเห็นถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ เนื่องจากประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของ AEC (ASEAN Economic Community) หรือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อพัฒนาประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้มีศักยภาพและเข้มแข็งในทุกๆด้าน ภายใต้ประชาคมนี้ ภาษาอังกฤษจะกลายเป็นภาษาราชการสำหรับประเทศในภูมิภาคนี้ ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษของคนไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช, 2556)

ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของโรส (Rose, 2020) และคริสตัล (Crystal, 2003) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของภาษาอังกฤษในโลกปัจจุบันไว้อย่างน่าสนใจ ซึ่งพอสรุปความได้ว่า ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสื่อสารสังคมที่สำคัญยิ่งต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เพื่อก้าวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตลอดจนความรู้ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งเห็นได้ว่า ภาษาอังกฤษนั้นเป็นภาษาสากลที่มีประชากรมากกว่า 80 % ใช้เป็นภาษาเพื่อการสื่อสารสังคม

ด้วยเหตุผลดังกล่าวสถานประกอบทั้งในและต่างประเทศต่างต้องการผู้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะคือการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนเป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้การเทียบค่าระดับความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของแต่ละหน่วยงานที่ต้องการนั้นแตกต่างกันออกไป จึงทำให้สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยต้องพัฒนาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการ ดังนั้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.

2546 คณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุม ครั้งที่ 3/2559 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559 จึงออกประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องนโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษาไว้ 5 ข้อ ตามที่ปรากฏในสื่อต่างๆ โดยเฉพาะข้อ 5 ได้กล่าวว่าให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาจัดให้นิสิตนักศึกษาทุกคน ทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามแบบทดสอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาที่สถาบันสร้างขึ้นหรือที่เห็นสมควรจะนำมาใช้วัดสมรรถภาพทางภาษาอังกฤษ (English Proficiency) โดยสามารถเทียบเคียงผลกับ Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) หรือมาตรฐานอื่น เพื่อให้ทราบระดับความสามารถของ นิสิตนักศึกษาแต่ละคน และสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณานำผลการทดสอบความรู้ทางภาษาอังกฤษ บันทึกในใบรับรองผลการศึกษาหรือจัดทำเป็นประกาศนียบัตร โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2559)

สำหรับมาตรฐานการสอบ TOEIC หรือ Test of English for International Communication มีความแตกต่างจากการทดสอบที่กล่าวอ้างมาข้างต้น เนื่องจากโทอิกนั้นมุ่งเน้นการทดสอบเพื่อการประกอบอาชีพมากกว่าการทดสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษทางวิชาการหรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยพบได้จากหน่วยงานต่างๆ เช่น สายการบิน ธุรกิจบริการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชนนานาชาติ ต่างให้ความสำคัญกับการสอบ TOEIC ทั้งสิ้น โดยมีการเทียบค่ามาตรฐานระดับคะแนนขั้นต่ำเท่ากับ 600 คะแนนขึ้นไป (605 – 780 คะแนน หรือ 61% – 78%) หรือระดับ Limited Working Proficiency หรือ ระดับการใช้งานได้ (Educational Testing Service , 2020) จึงสร้างความวิตกกังวลให้กับผู้สมัครเข้าทำงานในหน่วยงานต่างๆ เป็นอย่างมากเนื่องจากภาษาอังกฤษในประเทศไทยจัดว่าเป็นภาษาต่างประเทศมิใช่ภาษาที่สองหรือภาษาราชการเหมือนกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียน

ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงความวิตกกังวลของการสื่อสารภาษาอังกฤษในประเทศไทย นั้น กลับพบว่าความวิตกกังวลในการสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศกลับมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับผลสัมฤทธิ์ของการเรียนภาษาของผู้เรียน นั่นหมายความว่าผู้เรียนที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษต่ำมักจะเกิดความวิตกกังวลสูงมากกว่าผู้ที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษสูง (Horwitz, 2001; MacIntyre, 1999) นับแต่ปี ค.ศ. 1999 เป็นต้นมา นักวิจัยทางด้านภาษาอังกฤษเริ่มศึกษาถึงสภาวะความเครียดหรือความวิตกกังวลของผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศใน 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มากขึ้น (Cheng, 2017) ซึ่งในปัจจุบันการวัดความวิตกกังวลมีมากมายหลายรูปแบบ วิธีการ เพื่อนำมาใช้ในการพิจารณาแนวทางหรือวิธีการในการพัฒนาทักษะทาง

ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานมากขึ้น (Chang, 2010; Choi, 2013; and Yamashita, 2013)

ดังนั้นกลุ่มผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นและพยายามค้นหาแนวทางเพื่อช่วยเหลือแก้ไขอย่างเร่งด่วนเพื่อลดความวิตกกังวลของผู้เข้าสอบให้สามารถฟันฝ่าอุปสรรคของการสอบไปได้อย่างราบรื่น ดังนั้นวิธีการช่วยเหลือที่ตรงจุดคือการสำรวจทัศนคติ ความวิตกกังวลและการจัดการความวิตกกังวลของผู้เข้าสอบเหล่านี้ว่าสามารถจัดการความวิตกกังวลได้ด้วยตนเองหรือไม่อย่างไร แม้ว่าการวิจัยครั้งนี้จะเป็นงานวิจัยในระดับจุลภาคแต่ทั้งนี้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เพื่อการส่งต่อให้กับสถาบันการศึกษาในระดับต่างๆนำไปพัฒนาต่อยอดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีใน 3 มิติ คือ มิติแห่งการส่งเสริมความสามารถทักษะทางภาษาอังกฤษอย่างเร่งด่วน มิติการปรับทัศนคติและแนวคิดในเชิงบวกต่อการสอบโทอิค และมิติการจัดการความวิตกกังวลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์อื่นๆได้

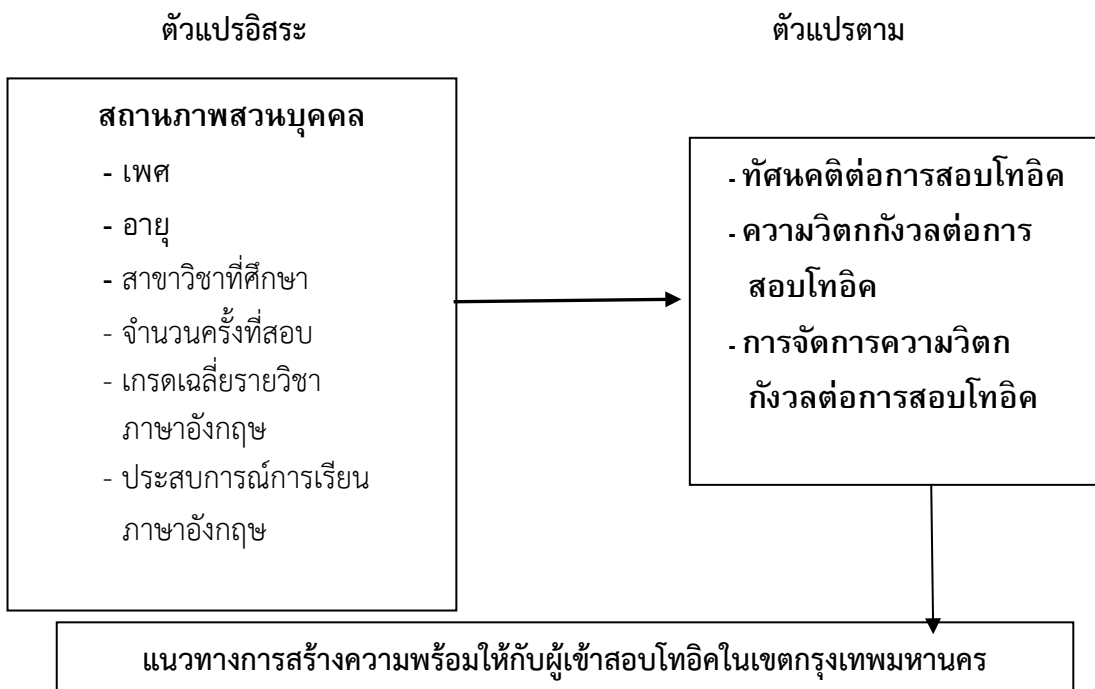
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบทัศนคติ ความวิตกกังวลและการจัดการความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิคของผู้เข้าสอบในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ ความวิตกกังวลและการจัดการความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค
3. พัฒนาแนวทางการสร้างความพร้อมให้กับผู้เข้าสอบโทอิคในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีทัศนคติ ความวิตกกังวลและการจัดการความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิคแตกต่างกัน
2. ทัศนคติ ความวิตกกังวล และการจัดการความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิคมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีวิธีดำเนินงาน ดังนี้

1. วิธีดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้เข้าสอบโทอิคในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงทำการคำนวณขนาดของตัวอย่างด้วยสูตรของ W.G. Cochran (Cochran, 1977 อ้างใน ชีรวิทย์ เอกะกุล, 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 และเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงเก็บตัวอย่างรวมจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

1.2 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ที่นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยค่า IOC ที่ได้จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญได้ค่าเกิน 0.5 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้เหมาะสม และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรจริงจำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว สร้างเป็น google form เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ 400 คน และทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำตอบที่ได้รับกลับมาจาก google form และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานเพื่อหาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบความคิดเห็นได้แก่ การวิเคราะห์ค่าที (Independent-Samples t-test) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สันหรือสหสัมพันธ์อย่างง่าย

2. วิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างความพร้อมให้กับผู้เข้าสอบโทอีคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ด้านต่างๆดังนี้

1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	3 ท่าน
2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมความพร้อมเพื่อการทดสอบ	3 ท่าน
3) ผู้ชำนาญด้านการจัดการความวิตกกังวล	3 ท่าน

2.2 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และนำประเด็นการสัมภาษณ์ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

ความชัดเจนและความครอบคลุมในข้อคำถาม ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) แล้วจึงนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ดำเนินการต่อไป

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการจัดระเบียบข้อมูลการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก เลือกประเด็นสัมภาษณ์ที่สำคัญ จัดข้อมูลเป็นระเบียบ ทั้งกายภาพ และเนื้อหา หาข้อสรุปและการตีความข้อความสำคัญจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยนำกลุ่มข้อมูลเบื้องต้น มาจัดเรียง หรือจัดลำดับของปรากฏการณ์ หรือมุมมองต่าง ๆ เพื่อสรุปเป็นแนวทางการสร้างความพร้อมให้กับผู้เข้าสอบโทอิกในเขตกรุงเทพมหานครต่อไป

ผลการวิจัย

- 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 73.68 อายุ 20-21 ปี ร้อยละ 47.63

สำเร็จการศึกษาสามานุษยศาสตร์ ร้อยละ 31.05 จำนวนครั้งที่สอบ (ยังไม่เคยสอบ) ร้อยละ 71.84 เกรตเฉลี่ยภาษาอังกฤษ 3.00-3.50 ร้อยละ 46.32 และประสบการณ์การเรียนภาษาอังกฤษ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 43.69

2) ทักษะคิดต่อการสอบโทอิก ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิกและการจัดการความวิตกกังวลในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยด้านการจัดการความวิตกกังวลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือด้านความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิกและทักษะคิดต่อการสอบโทอิกตามลำดับ

3) การเปรียบเทียบทักษะคิดต่อการสอบโทอิก ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิก และการจัดการความวิตกกังวลจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

3.1. ผลการเปรียบเทียบทักษะคิดต่อการสอบโทอิก ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิก และการจัดการความวิตกกังวล จำแนกตามเพศ

โดยการทดสอบ t-test พบว่าผู้สอบที่มีเพศต่างกันมีทักษะคิดต่อการสอบโทอิก ความ

วิตกกังวลต่อการสอบโทอิก และการจัดการความวิตกกังวล ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=6.200$, $p=.000$)

3.2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะคิดต่อการสอบโทอิก ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิก และการจัดการความวิตกกังวล จำแนกตามอายุ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ผู้สอบที่มีอายุต่างกันมีทักษะคิดต่อการสอบโทอิก ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิก และการจัดการความวิตกกังวลในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=$

10.216, $p=.000$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะคิดต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3. การเปรียบเทียบทักษะคิดต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวลจำแนกตามสาขาที่สำเร็จศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ผู้สอบที่มีสาขาวิชาเอกต่างกันมีทักษะคิดต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวลในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=6.073$, $p=.000$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะคิดต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4. การเปรียบเทียบทักษะคิดต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวลจำแนกตามจำนวนครั้งที่สอบโทอิค ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ผู้สอบที่มีจำนวนครั้งในการสอบโทอิคต่างกันมีทักษะคิดต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวลในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=7.037$, $p=.000$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะคิดต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5. การเปรียบเทียบทักษะคิดต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวลจำแนกตามเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษต่างกันมีทักษะคิดต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวลในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=6.539$, $p=.000$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะคิดต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6. นอกจากนี้แล้ว จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษต่างกันมีทักษะคิดต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวลในภาพรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ พบว่า

ในภาพรวม ผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.00-2.50 มีทัศนคติต่อการสอบโทอิก ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิก และการจัดการความวิตกกังวลในภาพรวมแตกต่างกับผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.51-3.00 และมากกว่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 3.00-3.50 มีทัศนคติต่อการสอบโทอิก ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิก และการจัดการความวิตกกังวลในภาพรวมแตกต่างกับผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษมากกว่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทัศนคติต่อการสอบโทอิก นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.00-2.50 มีทัศนคติต่อการสอบโทอิกในภาพรวมแตกต่างกับผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.51-3.00 เกรดเฉลี่ย 3.00-3.50 และมากกว่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.51-3.00 มีทัศนคติต่อการสอบโทอิกในภาพรวมแตกต่างกับผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษมากกว่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิก ผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษมากกว่า 3.50 มีความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิกแตกต่างกับผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.00-2.51 และเกรดเฉลี่ย 3.00-3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษ ผู้สอบมีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษมากกว่า 3.50 มีความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษแตกต่างกับผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.00-2.51 และเกรดเฉลี่ย 3.00-3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.00-2.50 มีความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกับผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.51-3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การจัดการความวิตกกังวล ผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.51-3.00 มีการจัดการความวิตกกังวลแตกต่างกับผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 3.00-3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษ ผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.51-3.00 มีการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษแตกต่างกับผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 3.00-3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 2.51-3.00 มีการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกับผู้สอบที่มีเกรดเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ 3.00-3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ผู้สอบที่มีประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษต่างกันมีทัศนคติต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวลในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=7.750, p=.000$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทัศนคติต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวล

เมื่อนำทัศนคติต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวล มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation) พบว่า ทัศนคติต่อการสอบโทอิค มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษ ($r = 0.460, p = .000$) ความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.380, p = .000$) การจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษ ($r = 0.315, p = .000$) และการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.305, p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.822, p = .000$) การจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษ ($r = 0.385, p = .000$) และการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.367, p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษ ($r = 0.418, p = .000$) และการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.395, p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.875, p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) ผลการพัฒนาการสร้างความพร้อมให้กับผู้สอบโทอิค ประกอบไป

ด้วย 2 แนวทาง

คือ แนวทางที่ 1 การส่งเสริมความสามารถและทักษะทางภาษาอังกฤษเพื่อการสอบโทอิคอย่างเร่งด่วน แนวทางที่ 2 การปรับทัศนคติ /แนวคิดในเชิงบวกและการขจัดความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค

การอภิปรายผลการวิจัย

1) เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบทัศนคติ ความวิตกกังวลและการจัดการความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิคของผู้เข้าสอบในเขตกรุงเทพมหานคร

1.1 อภิปรายผลระดับทัศนคติต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิคและการจัดการความวิตกกังวล จากผลการวิจัยตามที่ได้รายงานข้างต้นไปนั้นพบว่า ทัศนคติต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และการจัดการความวิตกกังวลของผู้สอบในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยด้านการจัดการความวิตกกังวลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ด้านความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิค และทัศนคติต่อการสอบโทอิคสิ่งนี้อาจเป็นข้อบ่งชี้ได้ว่า การสอบโทอิคนั้นยังคงสร้างความวิตกกังวลให้กับผู้สอบได้พอสมควร แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดกลับพบว่า ผู้สอบส่วนใหญ่ยังคงพยายามหาวิธีการหรือแนวทางเพื่อการจัดการความวิตกกังวลด้วยตนเองเป็นลำดับแรกก่อน ดังผลจากการตอบแบบสอบถามว่าส่วนมากจะฝึกฝนทักษะการทำข้อสอบการฟังจากแบบทดสอบที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เช่น ช่องทาง YouTube หรือฝึกฝนทักษะการทำข้อสอบการฟังในส่วน Question-Response ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ซาดิก (Sadiq,2017) เกี่ยวกับความวิตกกังวลในการสื่อสารภาษาต่างประเทศของนักศึกษาในตะวันออกกลางและพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มักใช้วิธีการฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษจากสื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการเรียนรู้ภาษามากขึ้นกว่า เดิม ด้วยเหตุที่ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ในขณะเดียวกันในงานวิจัยของฮาเคิม (Hakim,2019) ได้ค้นพบว่า ความวิตกกังวลภาษาต่างประเทศส่งผลต่อการเรียนรู้และการยอมรับในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียน ซึ่งแปลผลได้ว่ายิ่งผู้เรียนมีความวิตกกังวลมากเท่าไรก็จะยิ่งหลีกเลี่ยงจากการเรียนรู้และฝึกฝนมากเท่านั้น

แต่ทั้งนี้ในงานวิจัยนี้ก็กลับแสดงผลตรงข้ามกับการวิจัยของ ฮาเคิม (Hakim,2019) ที่ชี้ให้เห็นว่าผู้สอบมิได้หลีกเลี่ยงที่จะเรียนรู้และพยายามหาทางเพื่อ

การเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการทำข้อสอบโทอิคด้วยตนเอง นอกจากนี้แล้ว ผลการวิจัยนี้กลับแสดงผลที่แตกต่างไปจากการศึกษาของนักวิชาการอื่นๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับความวิตกกังวลในการสื่อสารภาษาอังกฤษของชาวต่างชาติ ซึ่งส่วนมากพบว่า ทักษะการฟังพูด ถือเป็นทักษะที่ผู้เรียนต่างชาติมีความเกรงกลัวและวิตกกังวลมากกว่า การอ่านภาษาอังกฤษ ดังการศึกษาของ ประดิษฐ์ คำมุงคุณ และคณะ (2562) ที่ยืนยันว่าในบริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ยังคงมีความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากแต่สำหรับ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กลับมีความวิตกกังวลข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ (ค่าเฉลี่ย=3.71) ซึ่งสูงกว่าความกังวลในการสอบฟังที่มี (ค่าเฉลี่ย=3.59) ซึ่งผลลัพธ์ที่ออกมาสามารถเทียบเคียงได้กับแนวคิดของเอสกี (Eskey, 1995) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน ความว่าการที่ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศมีความประสงค์ที่จะมีทักษะการสื่อสารที่แตกฉานได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะผู้ที่อ่านออกย่อมได้เปรียบผู้ที่อ่านไม่ได้ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้เข้าใจอย่างถ่องแท้

ในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาถึงทัศนคติต่อการสอบโทอิคในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าผู้สอบมีความคิดเห็นว่าการสอบโทอิคเป็นทางเลือกให้กับผู้สมัครงานในการหางานทำได้ดีกว่าคนอื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งถือเป็นทัศนคติเชิงบวกที่สำคัญของการวิจัยครั้งนี้ ดังคำกล่าวของ คอตเลอร์ (Kotler, 2003) ว่าทัศนคติ หมายถึงการประเมินถึงความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจของบุคคล ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ที่มีผลต่อการตัดสินใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไป ในขณะที่เอทเซล วอล์คเกอร์และสแตนตัน (Etzel, Walker, & Stanton, 2001) กล่าวว่าอาจรวมถึงผลของการเรียนรู้ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ตอบสนองต่อบางสิ่งบางอย่างแล้วได้แสดงออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ออกมาในเชิงบวก

1.2 อภิปรายผลการเปรียบเทียบทัศนคติ ความวิตกกังวลและการจัดการความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิคของผู้เข้าสอบในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการเปรียบเทียบทัศนคติ ความวิตกกังวลและการจัดการความวิตกกังวลจากตัวแปรที่ศึกษา ทั้ง 6 ตัวแปร คือ เพศ อายุ สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จำนวนครั้งที่สอบ เกรดเฉลี่ยรายวิชาภาษาอังกฤษ ประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ พบว่าในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกๆตัวแปร เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกันออกไปแต่ทั้งนี้ก็ได้แตกต่างกันมากนัก อาจเห็นได้ว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านมนุษยศาสตร์ด้านภาษาอังกฤษอาจจะได้เปรียบกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ การศึกษา

และวิทยาการจัดการ แต่ทั้งนี้ผู้สอบก็ยังคงมีความวิตกกังวลอยู่บ้างในขณะเตรียมตัวสอบ ซึ่งเรียกว่าความวิตกกังวลเฉพาะกาลหรือตามสถานการณ์ (State anxiety) ดังการให้รายละเอียดของ สปีลเบอร์เกอร์ กอร์ซิชและลูเซ่น (Spielberger, Gorsuch & Lushene, 1970) ความว่าความวิตกกังวลประเภทนี้จะเกิดขึ้นทันที เมื่อมนุษย์ประสบกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่อยู่รอบตัว อาจเป็นไปในลักษณะของความคิดเห็น อารมณ์ ความรู้สึก ที่ต้องอาศัยการประเมินเหตุการณ์ต่างๆ จากบุคคลผู้นั้นโดยทันทีทันใดซึ่งไม่สามารถคาดเดาผลลัพธ์ล่วงหน้าได้อย่างชัดเจนนัก แต่ทั้งนี้ความวิตกกังวลประเภทนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลาที่เกิดสถานการณ์ที่บุคคลนั้นกำลังเผชิญกับสถานการณ์นั้นอยู่ในขณะเดียวกัน ตฎิลา จำปาวัลย์ (2561) ยังได้กล่าวว่า ความวิตกกังวลนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามความคิด การรับรู้ต่อตนเองที่เกิดขึ้นในขณะนั้นต่อสถานการณ์ เฉกเช่นประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และประสบการณ์การสอบโทอิกของผู้สอบที่ผ่านมาของแต่ละบุคคลก็สามารถยืนยันได้ว่า มีผลต่อความวิตกกังวลอย่างชัดเจน

ในขณะเดียวกันมุมมองเกี่ยวกับการจัดการความวิตกกังวลก็พบได้อย่างชัดเจนว่าผู้สอบที่เคยทดลองสอบโทอิกมาแล้วมักจะสามารถในการจัดการกับความวิตกกังวลได้มากกว่าผู้สอบที่ไม่เคยผ่านประสบการณ์การสอบมาก่อน ซึ่งผู้สอบกลุ่มนี้เลือกใช้วิธีการลดความขัดแย้งในใจ (Task-Oriented Reaction) ในรูปแบบของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายของนักวิชาการนามว่า แลตเตอร์และ มาร์ก (Lader & Mark, 1971) ว่าการจัดการความวิตกกังวล คือการพยายามสร้างความพึงพอใจด้วยการใช้ความสามารถทางสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาตามความเป็นจริงที่ปรากฏขึ้น ณ เวลานั้นซึ่งผู้สอบได้เลือกใช้วิธีการในการจัดการความวิตกกังวลด้วยการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองหลากหลายรูปแบบ เช่น การปรึกษาเพื่อน การจับกลุ่มให้คำแนะนำหรือการติว การปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ การเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ เป็นต้น ในกรณีดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่าผู้สอบยังคงมีความพยายามจัดการความวิตกกังวลและไม่เลือกหลีกเลี่ยงการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งผลวิจัยนี้กลับตรงข้ามกับการศึกษาของฮาเคิม (Hakim, 2019) ที่สำรวจนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศซาอุดีอาระเบียและพบว่า ความวิตกกังวลภาษาต่างประเทศส่งผลต่อการเรียนรู้และการยอมรับในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาเหล่านี้นมาก คือยิ่งนักศึกษามีความวิตกกังวลมากเท่าไร ก็จะยิ่งหลีกเลี่ยงจากการเรียนรู้และฝึกฝนมากเท่านั้น

2) ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการสอบโทอิก ความวิตกกังวลต่อการสอบโทอิก และการจัดการความวิตกกังวล

ทัศนคติต่อการสอบโทอิก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษ ($r = 0.460$, $p = .000$) ความวิตกกังวลกับข้อสอบการ

อ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.380, p = .000$) การจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษ ($r = 0.315, p = .000$) และการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.305, p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.822, p = .000$) การจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษ ($r = 0.385, p = .000$) และการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.367, p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษ ($r = 0.418, p = .000$) และการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.395, p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการฟังภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการความวิตกกังวลกับข้อสอบการอ่านภาษาอังกฤษ ($r = 0.875, p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกล่าวโดยสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการสอบโทอิค ความวิตกกังวลและการจัดการความวิตกกังวลนั้น มีทิศทางเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สามารถบ่งบอกได้ว่า ตัวแปรที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาทั้งหมดนั้นล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์กันทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พิมลมาศ เกตุฉาย (2562) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลางและต่ำมีความวิตกกังวลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่มีความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษามากที่สุด คือกลุ่มที่มีระดับผลการเรียนต่ำ รองลงมาคือ กลุ่มเรียนระดับผลการเรียนปานกลาง และกลุ่มที่มีระดับผลการเรียนสูงตามลำดับเชิงเหตุผลทั้งสิ้น

3) แนวทางแนวทางการสร้างความพร้อมให้กับผู้เข้าสอบโทอิคในเขตกรุงเทพมหานคร

แนวทางทั้งสองนั้นสามารถนำมาใช้เพื่อการพัฒนาผู้สอบได้เป็นอย่างดีเนื่องจากมีความเด่นดังนี้ 1. การใช้วิธีการอบรมที่มีบุคลากรผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกมาให้ความรู้ อีกทั้งมีวิธีการการใช้ระบบเพื่อนช่วยเพื่อนในการยกระดับความสามารถในการสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ที่ทางสถานประกอบการแต่ละแห่งกำหนด 2. รูปแบบและวิธีการการปรับเปลี่ยนทัศนคติ การขจัดความวิตกกังวลสำหรับผู้สอบมีความเป็นไปได้สูงที่จะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ 3. แนวทางที่พัฒนาขึ้นทั้ง

2 แนวทาง สามารถนำไปขยายฐานการพัฒนาเป็นโครงการอบรมแบบเร่งด่วนสำหรับผู้ต้องการสอบเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย เพื่อการประยุกต์ใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถตอบประเด็นปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความวิตกกังวลและการจัดการความวิตกกังวลของผู้สอบ ซึ่งมีลักษณะที่จับต้องได้และสามารถนำไปใช้เพื่อการอ้างอิงและการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเร่งด่วนทั้งในเชิงการสร้างความสามารถในการสอบทอิค การสร้างการรับรู้และความตระหนักถึงหน้าที่ของตนเองต่อการสอบตลอดจนความสามารถในการปรับเปลี่ยนทัศนคติและการจัดการความวิตกกังวลต่อการสอบทอิคด้วยตนเอง เช่น การเตรียมความพร้อมในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาทุกรูปแบบ อาทิ การทิว การเรียนรู้จากสื่อต่างๆ การทดลองสอบหลายๆครั้งเพื่อสร้างขวัญกำลังใจและการเพิ่มระดับคะแนนหลังจากการสอบทุกครั้งให้มีค่าระดับคะแนนตามที่ทางสถานประกอบการได้กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยต่อยอดงานวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาถึงความระดับของพึงพอใจในของผู้สอบต่อการบริหารจัดการการสอบของศูนย์การสอบเนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างความวิตกกังวลให้กับผู้เข้าสอบได้เป็นอย่างดีสูง

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการอุดมศึกษา.(2559). นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา.

กรุงเทพฯ : กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

ตฤลิลา จำปาวัลย์.(2561). ความวิตกกังวลตามสถานการณ์ (State Anxiety). วารสารพุทธจิตวิทยา. 3(1).

ทัญญชัช เยี่ยมสวัสดิ์. (2559). ความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย.วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธีรเดช ชื่นประภาณุสรณ์ และคณะ (2562). การประเมินโครงการการจัดการศึกษาของโครงการ

Education Hub ในประเทศไทย. รายงานการวิจัย.กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษาขั้น

พื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.

ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**.
อุบลราชธานี :

สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

ประดิษฐ์ คำมุงคุณ และคณะ. (2562). **ความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของ
นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา**.
วารสารมหาจุฬานาครธรรมศน์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 10 (ธันวาคม 2562

พิมลมาศ เกตุฉาย (2562). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารกับ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษา: กรณี
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคสัททิต**.
สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บางแสน : มหาวิทยาลัยบูรพา.

เสริมศักดิ์ พงศ์พานิช. (2556). **นโยบายรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ**.
หนังสือ สพฐ.ที่ ศร

04003/71 ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2556. เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 พ.ย.2565 จาก
<https://www.kroobannok.com/59015>

อารีรักษ์ มีแจ้งและคณะ. (2554). **การวิจัยเพื่อประเมินผล การดำเนินงานของศูนย์
พัฒนาการเรียน**

การสอน ภาษาอังกฤษในประเทศไทย. **วารสาร ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
นเรศวร. 13(2): 55-72.**

Chang, A. C. S. (2010). Second-Language Listening Anxiety Before and After
a 1-yr.

Intervention in Extensive Listening Compared with Standard
Foreign Language Instruction. **Perceptual and motor skills, 110(2),**
355 - 365.

Cheng, Y. S. (2017). Development and Preliminary Validation of Four Brief
Measures

of L2 Language-Skill-Specific Anxiety. **System, 68, 15 - 25.**

Choi, B.Y. (2013). Teaching Social Studies for Newcomer English Language
Learners:

Toward Culturally Relevant Pedagogy. **Multicultural Perspectives,**
15(1): 12 - 18.

Crystal, D. (2003). **English as a Global Language**. Cambridge: Cambridge
University

Press.

Educational Testing Service (ETS, 2020). **TOEIC Preparation**. Bangkok: Thailand.

Eskey, D.E. (1995). **Advanced Reading: The Structure Problem**. English Teaching

Forum,3(2): 15-19.

Etzel, M. J., Walker, B. J., & Stanton, W.J. (2001). **Marketing (12th ed)**. Boston: McGraw

– Hill.

Hakim, B.M. (2019). A Study of Language Anxiety among English Language Learners in

Saudi Arabia. **Arab World English Journal (AWEJ)**,10(1): 64-72.

Horwitz, E. K. (2001). Language Anxiety and Achievement. **Annual Review of Applied**

Linguistics, 21, 112 - 126.

Kotler P. (2003). **Marketing Management: Analysis Implementation and Control (10th**

ed). NJ : Prentice Hall.

Lader and Marks. (1971). **Clinical Anxiety**. New York: Grune and Stratton. Inc..

Lai, H.C., Lin, W.J.,& Kersten, G.E. (2010). *The Importance of Language Familiarity in*

Global Business Negotiation. Electronic Commerce Research and Applications, 9(6), 2010, 537-548.

MacIntyre, P. D. (1999). **Language Anxiety: A Review of the Research for Language**

TeachersIn D. J. Young (Ed.), **Affect in Foreign Language and Second Language Learning:A Practical Guide to Creating a Low-Anxiety Classroom Atmosphere**. Boston: McGraw-Hill College.

Rose, H. (2020). **Global TESOL for the 21st Century: Teaching English in a Changing**

World. Queensland, Australia: Bond University.

Sadiq, J.M. (2017). Anxiety in English Language Learning: A Case Study of English

Language Learners in Saudi Arabia. **English Language Teaching**, 10(7):1-7.

Spielberger, C.D., Gorsuch, R.L., & Lushene, R.E. (1970). **Manual for the State-Trait**

Anxiety Inventory (Self Evaluation Questionnaire). Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press.

Yamashita, J. (2013). Effects of Extensive Reading on Reading Attitudes in a Foreign

Language. **Reading in a Foreign Language**, 25(2): 248 - 263.

ภาวะผู้นำกับการบริหารงานภาครัฐ Leadership and Public Administration

อานุภาพ ปัญญา¹

Arnuparp Panya

Received: July 18, 2024. Revised: September 12, 2024. Accepted:
February 25, 2025

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาภาวะผู้นำกับการบริหารงานภาครัฐผู้วิจัยค้นคว้าข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร พบว่า ผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญและความสามารถในการจัดการปัญหาทางการเมืองมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและเสริมความสามัคคีในสังคม การบริหารงานภาครัฐที่ดีสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นระบบและมีความโปร่งใส ช่วยให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม การมีระบบการเมืองที่มีความเป็นระบบและโปร่งใสช่วยเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างยั่งยืน ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นำกับประชาชนช่วยสร้างความเชื่อมั่นในระบบการเมืองและสร้างการเข้าใจกันในสังคมในทางปฏิบัติการ ผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองสามารถลดความขัดแย้งและสร้างการเข้าใจกันในสังคม ดังนั้น การมีผู้นำที่มีความสามารถและจริยธรรมทางการเมืองเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและการเมืองในประเทศไทยในปัจจุบัน

คำสำคัญ (Keywords): ภาวะผู้นำ, การบริหารงานภาครัฐ

Abstract

The study of leadership and public administration revealed that through document analysis, the researcher found that leaders skilled in managing political issues play a crucial role in fostering public confidence and strengthening social cohesion. Effective public administration creates a transparent and systematic political environment, sustainably benefiting the economy and society. Strong relationships between leaders and citizens enhance political trust and mutual understanding in

¹ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,

Master of Political Science College of Politics and Government Suan Sunandha Rajabhat
University E-mail: s65563825025@ssru.ac.th

society. Politically knowledgeable leaders adept at resolving political issues can reduce conflicts and promote societal harmony. Therefore, having politically capable and ethical leaders is vital for advancing Thailand's economy and politics in the present day.

Keywords: Leadership, Public Administration

บทนำ (Introduction)

ผู้นำทางการเมืองนั้นต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถบริหารประเทศได้โดย สามารถแก้ไขได้ทั้งปัญหาเฉพาะหน้า และในระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์และวุฒิการทำงานได้เป็นอย่างดี และในความสามารถนั้น ๆ จะต้องเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นด้วยนายกรัฐมนตรีคนที่ 29 ของประเทศไทย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2557 ถึง 22 สิงหาคม พ.ศ. 2566 พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ก่อนจะมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้เคยดำรงตำแหน่งเป็น ผู้บัญชาการทหารบก คนที่ 37 ดำรงตำแหน่ง วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2553 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2557 ก่อนจะเกิดความไม่สงบเรียบร้อยของบ้านเมือง มีการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายของประชาชนอย่างชัดเจนเป็น 2 ฝั่งและพร้อมที่จะมีการทำร้ายซึ่งกันและกัน ฝ่ายรัฐบาลรักษาการณ์ในเวลานั้นอย่าง นายนิวัฒน์ อารังบุญทรงไพศาล ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ จึงมีการประกาศกฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักรไทย ในวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ในฐานะของบัญชาการทหารบก (กันทิมา ตีรภู, 2560)

การบริหารราชการแผ่นดินในฐานะนายกรัฐมนตรีช่วงแรกของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานหลาย ๆ หน่วยขึ้นมา เช่น (1) คณะรัฐมนตรี ทำหน้าที่ช่วยเหลือนายกรัฐมนตรีในการบริหารราชการแผ่นดินรับผิดชอบกระทรวงต่างๆ นำนโยบายจากนายกรัฐมนตรีส่งต่อไปยังข้าราชการประจำแต่ละกระทรวงนำไปปฏิบัติตาม (2) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการตรากฎหมาย พิจารณาสัญญาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี การแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ทั้งตำแหน่งของข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ (3) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ให้ข้อคิด ให้ข้อเสนอแนะแก่รัฐบาล หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติคือนายกรัฐมนตรี อาจจะให้มีการประชุมร่วมกันระหว่าง คณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อร่วมกันพิจารณาการแก้ไขปัญหาของประเทศ (4) สภาปฏิรูปแห่งชาติ ทำหน้าที่เสนอแนวคิดแนวทางการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ทุก ๆ ด้านไปที่รัฐบาลหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหน่วยงานราชการต่าง ๆ จะนำไป

ปรับปรุง ปรับใช้กับหน่วยงานของตนเอง และหากแนวคิดใดจะต้องมีกฎหมายรองรับ สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติจะยกร่างเป็นกฎหมายและนำเสนอต่อ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ต่อไป 5 คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่ในการจัดทำรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตรา ด้วยการนำข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของคณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ รวมถึงหน่วยงานราชการและภาคประชาชนมาพิจารณา ก่อนส่งให้สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ พิจารณาและบังคับใช้ต่อไป (ภูมิ มูลศิลป์ และคณะ, 2565) ต่อมา ได้ก้าวเข้ามามีอำนาจทางการเมืองจากการรัฐประหาร ในวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ.2557 (วาสนา นาน่วม, 2558) ในฐานะเป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ (คสช.) มีการยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และประกาศใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ.2557 ขึ้นแทน จากรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ทำให้เกิดองค์กรที่เข้ามาบริหารประเทศและร่างรัฐธรรมนูญก่อนให้มีการเลือกตั้งฉบับใหม่ คือ คณะ รักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.), คณะรัฐมนตรี (ครม.), สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.), สภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศ (สปท.), สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช) และ คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ (วุฒิสภา, 2557) และในวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ.2557 สภานิติ บัญญัติแห่งชาติได้มีมติเลือก พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี คนที่ 29 ของไทย (วุฒิสภา, 2557) ในช่วงการเข้ามาของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ปลายปี พ.ศ.2557 นั้นขัดต่อรูปแบบการ ปกครองแบบประชาธิปไตย และจากหลักการปกครองแบบประชาธิปไตยของไทยที่มีการปลูกฝัง ค่านิยมแบบประชาธิปไตย ผ่านการกล่อมเกลางานการเมือง ซึ่งพฤติกรรมของประชาชนน่าจะมี แนวโน้มไปในทางการเป็นพลเมืองที่นิยมการเลือกตั้ง เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้นำรัฐบาล แต่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากการรัฐประหารของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา จะมีภาพประชาชนที่ออกมาสนับสนุน เราจะเห็นภาพประชาชนนำดอกไม้ไปให้ทหาร เพื่อให้กำลังใจ ที่เป็นกระแสไปทั่วบ้านทั่วเมือง รวมถึงแนวโน้มความนิยมในรัฐบาลทหารจากผลสำรวจสำนักต่างๆ ที่ออกมาในช่วงนั้นที่ให้เห็นความนิยมอย่างสูง

ภาวะผู้นำกับการบริหารงานภาครัฐภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์ โอชา มีผลกระทบในหลายด้าน โดยคะแนนนิยมของพลเอกประยุทธ์ในช่วงปี พ.ศ. 2558 - 2561 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายและความสำคัญของการบริหารงานของรัฐบาลต้องมีภาวะผู้นำที่สามารถจัดการกับปัญหา และสร้างความนิยมได้อย่างยั่งยืนในทางการเมืองได้

ความหมายของผู้นำทางการเมือง

เยาวยา เดชะคุปต์ (2522) กล่าวว่า ผู้นำคือ บุคคลที่พยายามรวบรวมความต้องการและประสานความคิดของสมาชิกในกลุ่มเพื่อสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นร่วมกัน ผู้นำมีส่วนช่วยให้กลุ่มกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานและดำเนินการไปสู่จุดมุ่งหมายนั้นโดยวิธีที่เหมาะสม และผู้นำไม่จำเป็นต้องมีอำนาจสูงสุด แต่เป็นผู้ที่สามารถกระตุ้นให้คนทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อมั่นกันได้โดยไม่ต้องใช้ความเสียหายในกระบวนการนั้น ผู้นำสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันและสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มได้โดยใช้ความสามารถในการสื่อสารและประสานงานอย่างเหมาะสม ผู้นำสามารถเป็นแรงขับเคลื่อนให้กลุ่มทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเติบโตไปในทิศทางที่ถูกต้องตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้บนพื้นฐานของความเข้าใจและความไว้วางใจร่วมกันในกลุ่มนั้นๆ ไม่ว่าผู้นำจะอยู่ในตำแหน่งใดในโครงสร้างองค์กรหรือกลุ่มงานนั้น ๆ บทบาทของผู้นำคือการสร้างแรงจูงใจและการกระตุ้นให้คนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อมั่นกันได้ในการต่อสู้สำเร็จในงานที่กำลังทำอยู่ ดังนั้น บทบาทของผู้นำคือการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันอย่างเป็นสามัคคีและสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในกลุ่ม และให้แรงจูงใจในการเติบโตและพัฒนาต่อไปในทิศทางที่ถูกต้องตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้นำมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อมั่นกันได้ในการต่อสู้สำเร็จในงานที่กำลังทำอยู่ ผู้นำมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อมั่นกันได้ในการต่อสู้สำเร็จในงานที่กำลังทำอยู่

ประทุม แป้นสุวรรณ (2522) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมและสามารถนำสมาชิกในการปฏิบัติงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้อย่างดี ผู้นำมีความสามารถในการเข้าใจและปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างคล่องแคล่ว รวมถึงมีความเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีความเป็นธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ในกลุ่ม นอกจากนี้ยังสามารถสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นและสนับสนุนให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความคิดริเริ่มและการปฏิบัติงานที่มีวินัยและเป็นระเบียบ ผู้นำยังต้องมีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและฟังเสียงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป สุดท้ายผู้นำยังต้องมีความเป็นสมาชิกที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่สมาชิกในกลุ่มด้วย ซึ่งทั้งหมดนี้ทำให้ผู้นำเป็นตัวแทนที่ดีและสามารถนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน ดังนั้น บุคลากรที่มีคุณสมบัติเหล่านี้จะเหมาะที่จะเป็นผู้นำที่ดีและมีความสำเร็จในการนำกลุ่มไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้

Guba (1990) กล่าวว่า การใช้อำนาจเพื่อเป็นผู้นำไม่ได้ขึ้นอยู่กับปริมาณของอำนาจเท่านั้น การเป็นผู้นำมีความหมายในการแนะนำและกระตุ้นกลุ่มให้ปฏิบัติงานไป

ในทิศทางที่เหมาะสมต่อเป้าหมายขององค์กรหรือกลุ่มงาน บุคคลที่ใช้อำนาจที่ติดมากับตำแหน่งอาจเป็นผู้บริหารที่ดำเนินงานตามแผนที่มียู่ แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้นำที่มีความสามารถในการกระตุ้นและแนะนำผู้อื่นในกลุ่ม อย่างไรก็ตามผู้บริหารที่เป็นผู้นำด้วยอำนาจของตนเองอาจสามารถให้แรงบันดาลใจและสร้างความสามัคคีในกลุ่มได้เช่นกัน

ดังนั้น บุคคลที่ใช้อำนาจของตนเองในการเป็นผู้นำสามารถเป็นหัวหน้าหรือผู้บริหารได้เช่นกัน ความสามารถในการนำและกระตุ้นกลุ่ม ความเป็นผู้นำมักเป็นปัจจัยที่สำคัญกว่าการมีอำนาจจากตำแหน่งอย่างเดียว แม้ผู้นำที่ไม่ได้มีตำแหน่งหรืออำนาจเป็นอย่างมาก ก็ยังสามารถมีผลกระทบในการนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จได้ดี เนื่องจากมีความสามารถในการแสดงพฤติกรรมและความเชื่อมั่นที่เป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่นในกลุ่ม ดังนั้น การเป็นผู้นำมักมีความสำคัญมากกว่าการมีอำนาจจากตำแหน่งหรือตำแหน่งทางการเมืองในการนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จในงานหรือองค์กร

ความสำคัญของผู้นำทางการเมือง

โดยทั่วไปในการทำงานกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นองค์กรที่จับต้องได้หรือจับต้องไม่ได้ ผู้นำกลุ่มมีความสำคัญต่องานของกลุ่ม ผู้นำมีอิทธิพลต่อผลผลิตของทีม อิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงกลุ่ม สร้างค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติต่อกลุ่ม ผู้นำมีบทบาท การเปลี่ยนแปลงการดำเนินงาน การดำเนินงานของกลุ่ม ความก้าวหน้าของสมาชิกกลุ่ม หากกลุ่มมีภาวะผู้นำที่ดีก็จะทำให้หน่วยก้าวหน้า ส่วนผู้นำเชิงลบอาจใช้อิทธิพลในทางที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้นำเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจออกคำสั่งและกำหนดนโยบายกลุ่ม ในลักษณะของผู้นำพลวัต (Dynamic Leader)

ผู้นำในสังคมไทยในปัจจุบันส่วนใหญ่มักเป็นผู้นำแบบ Earned Leader ซึ่งหมายถึงต้องได้รับการยอมรับและเคารพจากผู้ตามโดยเกิดขึ้นจากการสร้างบารมีและความน่าเชื่อถือในสายตาของผู้คน การที่ผู้นำมีความยอมรับและเป็นที่เคารพนับถือทำให้การปกครองผู้คนเป็นไปอย่างมีความยากลำบาก ความคงอยู่ของผู้นำจึงขึ้นอยู่กับความยอมรับของผู้ตามซึ่งจะไม่คงทนนานถ้าไม่ได้รับการยอมรับอย่างต่อเนื่อง (พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย, 2553)

คุณสมบัติของผู้นำทางการเมืองในอุดมคติ

ผู้นำทางการเมืองคือบุคคลที่ต้องมีคุณลักษณะพิเศษที่สามารถเข้าถึงใจของมวลชนและบริหารประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถแก้ไขปัญหาทั้งปัญหาเฉพาะหน้าและปัญหาระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความสามารถพิเศษในการใช้คนให้เข้ากันกับงานและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล นอกจากนี้ยังต้องมีวิสัยทัศน์และมีวุฒิภาวะในการทำงานอีกด้วย คุณสมบัติของผู้ผู้นำในอุดมคติ มีอยู่ 4 ประการ ดังต่อไปนี้คือ

1) ผู้นำจะต้องมีความรู้กล่าวคือ มีความรู้และความเข้าใจในประเด็นปัญหาต่าง ๆ พร้อมกับข้อมูลที่เพียงพอเพื่อใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ผู้นำจะต้องสามารถใช้ข้อมูลและทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงปัญหาที่เกิดจากเหตุการณ์ธรรมชาติ เช่น วาตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว รวมถึงปัญหาทางสังคม และเศรษฐกิจ ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ที่มองไปข้างหน้าและวางแผนในการพัฒนาต่อไปในอนาคต และต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ข้อมูลปัจจุบันแล้ว ความเข้าใจในประวัติศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้เข้าใจที่มาและการพัฒนาของสังคม และมีการเปรียบเทียบกับสังคมอื่น ๆ เพื่อเสริมความเข้าใจ ผู้นำจำเป็นต้องสามารถวิเคราะห์ปัจจุบันด้วยมิติประวัติศาสตร์และมีวิสัยทัศน์ในอนาคต

2) ความสามารถความรู้เป็นประโยชน์ในตัวของมันเอง เป็นประโยชน์ของการเป็นฐานในการวิเคราะห์วิจัย เป็นประโยชน์สำหรับการเขียนตำราและการถ่ายทอดวิชา ใน สถาบันการศึกษา แต่สำหรับผู้นำจะต้องมีความสามารถใช้ความรู้ดังกล่าวเพื่อประยุกต์กับการบริหาร ความสามารถของผู้นำจะต้องสามารถจัดการกับการแก้ปัญหาอันเป็นปัญหาที่เกิดจาก ธรรมชาติ เช่น วาตภัย อุทกภัย แผ่นดินไหว โรคระบาด ฯลฯ โดยต้องสามารถแก้ปัญหาได้อย่างฉับพลัน แต่ที่สำคัญก็ต้องสามารถแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม เนื่องจากการแจกแจงทรัพยากร ไม่สามารถกระทำได้อย่างลงตัว ทักษะในการบริหาร ทักษะในการจัดการ จึงเป็นเรื่อง สำคัญสำหรับการเป็นผู้นำ ผู้นำต้องมีทั้งความรู้ทางทฤษฎีและความสามารถในการปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาอันซับซ้อนของเศรษฐกิจซึ่งโยงใยกับเศรษฐกิจทั้งภายในประเทศและเศรษฐกิจโลก

3) ความเป็นผู้นำทางการเมือง บุคคลที่จะเป็นผู้นำทางการเมืองจะต้องมีคุณสมบัติของผู้นำคนที่มีความรู้ความสามารถ อาจไม่ใช่คนที่มีความเป็นผู้นำทางการเมือง ความเป็นผู้นำทางการเมือง นั่นคือความสามารถในการทำตน ให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น จะด้วยผลงาน ด้วยวาทศิลป์ ด้วยประวัติอันดีเยี่ยม แต่ความเป็นผู้นำไม่ได้อยู่ แค่การเป็นที่ยอมรับเท่านั้น ต้องอยู่ใน ฐานะที่จะชักจูงคนอื่นให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นหมู่เพื่อจะบรรลุเป้าหมาย ผู้นำที่มีความรู้ความสามารถเป็นทุนอยู่แล้ว เมื่อผสมผสานกับคุณลักษณะของความเป็นผู้นำทางการเมืองย่อมจะได้เปรียบ มีความยุติธรรม มีความใจกว้าง แต่ยึดมั่นในหลักการความถูกต้องจนมีความน่าเชื่อถือทางการเมือง (Political Credibility) ทั้งหลายทั้งปวง ดังกล่าวนี้นี้จะขึ้นอยู่กับบุคลิก ซึ่งมาจากการอบรม สั่งสอนในครอบครัวและประสบการณ์ชีวิต

4) การมีจริยธรรม คุณสมบัติที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้นำทางการเมือง คือ จริยธรรม เพลโต เคยกล่าวไว้เมื่อสองพันปีที่แล้วว่าผู้ปกครองที่ดีที่สุดคือกษัตริย์ที่เป็นนักปรัชญา (Philosopher-King) ของจ็อกกล่าวว่าผู้มีอำนาจจะต้องมีคุณธรรม ทั้งนี้เนื่องจากของจ็อกเกรงว่าถ้าผู้มีอำนาจไม่มีคุณธรรมก็จะกลายเป็นทรราช ลอร์ด แอคตัน (Lord Acton) เคยเตือนไว้ว่า อำนาจมีแนวโน้มที่จะทำให้ เสียคน และอำนาจเด็ดขาดก็จะทำให้เสียคนมากยิ่งขึ้น (Power tends to corrupt and absolute power corrupts absolutely) ทั้งหลายทั้งปวงดังกล่าวนี้คือความวิตกกังวลของนักคิดเรื่องอำนาจ มียุ่ว่าผู้ทรงไว้ซึ่งอำนาจถ้าไม่มีระบบคอยตรวจตราถ่วงดุล ระหว่างนิติบัญญัติบริหาร ตุลาการ ที่เรียกว่า Balance of powers, Separation of powers หรือ Checks and balances ก็ จำ ต้อง มี จริยธรรมของผู้ปกครองบริหารเป็นเครื่องชี้แนวทาง จะมีหลักการสำคัญคือ หลักนิติธรรม (The rule of law) ธรรมาภิบาล (Good Governance) มารยาททางการเมือง วิญญาณความเป็นประชาธิปไตย (Democratic Spirit) ค่านิยมและปทัสถาน ประชาธิปไตย (Democratic Ethos) เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวที่สำคัญที่สุด ผู้นำภายใต้ระบบการเมืองแบบเปิดจะยึดหลักการที่อับราฮัม ลินคอล์น ได้ กล่าวไว้คือ ประชาธิปไตยเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ผู้นำทางการเมืองมาจากประชาชน จึงต้องทำเพื่อประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ เพราะอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ผู้นำมีโอกาสบริหารประเทศก็โดยการยินยอมของประชาชน เป็นสัญญาประชาคม (Social Contract) เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของมวลชนส่วนใหญ่ (General Will) (ลิจิต ซีรเวคิน, 2548)

แบบของผู้นำทางการเมือง

ได้มีการแบ่งลักษณะผู้นำไว้ 3 รูปแบบ ดังนี้ (วิชย ชัชวาลวิทย์, 2536)

1) ผู้นำที่ใฝ่อำนาจเป็นสำคัญ (The Prince) ผู้นำแบบนี้จุดสำคัญของการขึ้นสู่อำนาจนั้น เพราะชอบเป็นผู้ที่อยู่เหนือผู้อื่น เป็นคนที่มีเล่ห์เหลี่ยมรอบตัวในการที่จะแย่งชิงอำนาจ และรักษาอำนาจให้อยู่นาน การกระทำของเขาบางอย่างอาจจะผิดศีลธรรม หรือโหดร้ายแต่ผู้นำแบบนี้ก็จะทำได้ทุกอย่าง เพราะเขาอยากมีอำนาจและเมื่อมีอำนาจแล้วก็จะรักษาอำนาจไว้ให้นานที่สุด

2) ผู้นำแบบวีรบุรุษ (The hero) ผู้นำแบบนี้เป็นผู้ที่มีความกล้าหาญ หรือความนึกคิดไปถึงอนาคตตอนยิ่งใหญ่ของสังคมที่รออยู่ในอนาคต เขาจะไม่เพียงแต่จำกัดความนึกคิดแต่สิ่งที่กำลังเป็นอยู่ เท่านั้น เขาจะคิดว่าโชคชะตา (Destiny) ทำให้เขาต้องนำสังคม เขาคิดว่าการเขาสู่อำนาจนั้น เป็นความรับผิดชอบมากกว่าที่จะพอใจในการได้อำนาจ เพราะจะได้อยู่เหนือผู้อื่น (ซึ่งเป็นแบบแรก)

3) ผู้นำแบบซูเปอร์แมน (The superman) Jennings ใช้คำว่าซูเปอร์แมนเพื่อชี้ให้เห็นคนแบบหนึ่งซึ่งต่างคนธรรมดาทั่ว ๆ ไป เพราะคนธรรมดานั้นจะมีลักษณะที่พยายามทำให้ เหมือนกับคนอื่น ๆ ในสังคมส่วนใหญ่ แต่คนแบบซูเปอร์แมนนั้นจะมีความเป็นตัวของตัวเอง เลือกรับแนวปฏิบัติของสังคมที่มีมานานแต่เพียงบางอัน และอาจจะคิดค่านิยมใหม่ ๆ ให้แก่สังคม คนลักษณะนี้ Jennings คิดว่าเป็นลักษณะพิเศษที่มีไม่มากเพราะฉะนั้น จึงอาจจะถือได้ว่า เขาเป็นผู้นำมหาชนในลักษณะของการสร้างแนวความคิดใหม่ๆ เป็นผู้ให้สังคมเปลี่ยนแปลง เพราะถ้าคนมัวแต่คิดว่าสิ่งที่คนอื่น ๆ คิดอยู่ทำอยู่นั้นดีพร้อมแล้ว สังคมก็จะเจริญขึ้นไม่ได้เพราะไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า แนวคิดผู้นำทางการเมืองควรจะต้องมีความรู้อย่างลึกซึ้ง ในปัญหานั้น ๆ สามารถสื่อสารปัญหานั้นให้กับผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง มีความเชื่อมั่น มุ่งมั่น เป็นที่ยอมรับ มีความน่าเชื่อถือของคนที่อยู่ในสังคม มีจริยธรรม คุณธรรม ยุติธรรม ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง สร้างแนวความคิดใหม่ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดประโยชน์สูงสุด

ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำกับการบริหารงานภาครัฐ

ภาวะผู้นำและการบริหารงานภาครัฐมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง เนื่องจากภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดทิศทางและความสำเร็จของการบริหารงานภาครัฐ ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์สามารถกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาประเทศได้ การบริหารงานภาครัฐต้องการผู้นำที่มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างรวดเร็วและมีความแม่นยำในการประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

นอกจากนี้ ภาวะผู้นำที่ดีจะช่วยสร้างแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐในการทำงาน การที่ผู้นำสามารถสื่อสารและประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างราบรื่นและมีความคล่องตัว การบริหารงานภาครัฐต้องพึ่งพาการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งภาวะผู้นำที่ดีจะช่วยสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันและการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

นอกจากนี้ ภาวะผู้นำยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจของประชาชนต่อรัฐบาล การที่ผู้นำมีความโปร่งใสและมีความรับผิดชอบในการบริหารงานจะทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในระบบการบริหารงานภาครัฐและมีความมั่นใจในการปฏิบัติตามนโยบายและข้อกำหนดต่าง ๆ ของรัฐ

สุดท้าย ภาวะผู้นำที่ดีสามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่ผู้นำมีความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์

อย่างถูกต้องจะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลาและเหมาะสม การบริหารงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและมีความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนจึงเป็นผลมาจากภาวะผู้นำที่มีคุณภาพและความสามารถ

ดังนั้น ภาวะผู้นำและการบริหารงานภาครัฐจึงมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง การมีผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่ดีจะช่วยให้การบริหารงานภาครัฐมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

บทสรุป (Conclusion)

ผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญและความสามารถในการจัดการปัญหาทางการเมืองมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและเสริมความสามัคคีในสังคม การบริหารงานภาครัฐที่สามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นระบบและมีความโปร่งใสช่วยให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

การมีระบบการเมืองที่มีความเป็นระบบและโปร่งใสช่วยเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างยั่งยืน ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นำกับประชาชนช่วยสร้างความเชื่อมั่นในระบบการเมืองและสร้างการเข้าใจกันในสังคมในทางปฏิบัติการ ผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองสามารถลดความขัดแย้งและสร้างการเข้าใจกันในสังคม ดังนั้น การมีผู้นำที่มีความสามารถและจริยธรรมทางการเมืองเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและการเมืองในประเทศไทยในปัจจุบัน

องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการสังเคราะห์ความสำคัญและประโยชน์ของภาวะผู้นำกับการบริหารงานภาครัฐ พบว่า การพัฒนาและการรักษาภาวะผู้นำที่ดีในด้านต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศในระยะยาวภาวะผู้นำกับการบริหารงานภาครัฐเป็นสิ่งจำเป็น ผู้นำต้องมีทักษะด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ด้านการเมือง
- 2) ด้านเศรษฐกิจ
- 3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม
- 4) ด้านสิ่งแวดล้อม
- 5) ด้านเทคโนโลยี
- 6) ด้านจริยธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กันทิมา ติรฎ. (2560). **พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อธุรกิจร้านอาหารริมน้ำ ในเขตเกาะเมือง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. (ปริญญาานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ประทุม แป้นสุวรรณ. (2522). **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2553). **จิตวิทยาพัฒนาการ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภูมิ มูลศิลป์ ศิริพร ดาบเพชร จุลศักดิ์ ชาญณรงค์ ชูเดช โลศิริ อัญชลี ศรีกลชาญ และ วิศรุต สำลืออ่อน. (2565). การสำรวจและติดตามการดำเนินงานการปฏิรูปด้านกฎหมายของประเทศไทย.วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 11(3), 195-220.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2528). **กิจกรรมสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2545). **การเมืองการปกครองของไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วาสนา นาน่วม. (2558). **“บิ๊กตู่” นายกฯ โหด มั่น ฮา**. กรุงเทพฯ: มติชน.
- วิชัย ชัชวาลวิทย์. (2560). **พฤติกรรมทางการเมืองของประธานาธิบดี บิล คลินตัน**. (ปริญญาานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วุฒิสภา. (2557). **ข้อมูลการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ**. สืบค้นเมื่อ มกราคม 7, 2567, จาก <https://www.senate.go.th/view/1/Guba>,
- E. G. (1990). **The paradigm dialog**. Newbury Park, CA: Sage.

วัฒนธรรมองค์กรและทัศนคติในการทำงาน ที่มีความสัมพันธ์ต่อ
ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน
กรณีศึกษา : บริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร
The Corporate Culture and Work Attitudes that correlate
with the Organizational Commitment of Employees: A Case
Study of a Company in Bangkok.

กาญจนากร ผิวงาม¹ วิเชียร ปริธาวงศากร¹ สุบรรณ พัดเพ็ง¹ อุษา เทวารัตติกาล^{1*}

Kanchanok Piwngam¹ Vichien Preedawongsakorn¹ Suban Pudpeng¹

and Uhsa Tevarattikal¹

Received: July 10, 2024. Revised: August 17, 2024. Accepted: February 25, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานกรณีศึกษา : บริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของวัฒนธรรมองค์กรและปัจจัยของทัศนคติในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน กรณีศึกษา : บริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ประชากร คือ พนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 192 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน ศิริพงศ์ ศรีสุภาภรณ์, 2553 : 54) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการรวบรวมข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า พนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 อายุตั้งแต่ 40 ปี - 50 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 ระยะเวลาการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 และรายได้ต่ำกว่า 9,000 บาท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00 จากการศึกษา

---

¹ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Corresponding author email: uhsateva@gmail.com

พบว่า ความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านทัศนคติในการทำงานภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความผูกพันต่อองค์กรภาพรวมอยู่ในระดับมาก จาก การทดสอบสมมติฐานพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขต กรุงเทพมหานคร ด้านอายุ และรายได้ ของพนักงานที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อ องค์กรของพนักงานที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 2) ปัจจัย วัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และ 3) ปัจจัยทัศนคติในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: วัฒนธรรมองค์กร ทัศนคติในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์กร

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the personal factors influencing employee organizational commitment in the case study of a company in Bangkok, and 2) to examine the relationship between organizational culture factors and work attitude factors with employee organizational commitment in the case study of a company in Bangkok. The population consisted of 192 employees from a company in Bangkok, with a sample size of 100 selected through convenience sampling using Taro Yamane's formula (Taro Yamane, 1973, cited in Siripong Srisukkajan, 2010: 54). The research instrument was a questionnaire, and data were collected using the SPSS software. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and Pearson correlation coefficient. The research results found that the majority of the company's employees in Bangkok were female (66 employees, or 66.00%), aged between 40 and 50 years (31 employees, or 31.00%), with education below a bachelor's degree (70 employees, or 70.00%), less than 5 years of service (49 employees, or 49.00%), and earning less than 9,000 baht (64 employees, or 64.00%). The study found that overall opinions on organizational culture were at a high level, overall work attitudes were at a high level, and overall organizational commitment was also at a high level. The hypothesis testing revealed that: 1) personal factors such as age and income

significantly influenced employee organizational commitment at a statistical significance level of .05, 2) organizational culture factors were significantly related to organizational commitment at a statistical significance level of .01, and 3) work attitude factors were significantly related to organizational commitment at a statistical significance level of .01.

Keywords: Organizational Culture, Work Attitude, Organizational Commitment

บทนำ

ปัจจุบันในโลกของธุรกิจรวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมต่างก็มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามสภาพเศรษฐกิจ บริษัทต่าง ๆ ต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาศักยภาพของบริษัทตนเองให้ทันโลก ทันสถานการณ์ หรือปัญหาของวิกฤติต่าง ๆ ของธุรกิจที่เกิดขึ้น เช่น ในปัจจุบัน ปัญหาของเชื้อไวรัส-โคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019 นั้นยังคงระบาดอยู่ตั้งแต่เดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2562 แล้วก็ไม่มีท่าทีว่าจะหมดไป จึงทำให้ในหลาย ๆ บริษัทต้องปิดตัวลงจากปัญหาเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ที่เกิดขึ้น แต่บางองค์กรที่ยังคงดำเนินธุรกิจต่อไปได้ก็ยังคงพบกับปัญหาของปัจจัยในหลาย ๆ ด้าน ที่อาจทำให้องค์กรมีความสั่นคลอน เช่น เรื่องของการจ้างพนักงาน ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เคยสิ้นสุดไปจากการบริหารทรัพยากรบุคคลไม่ว่าจะอยู่ในยุคสมัยใดก็ตาม เนื่องจากองค์กรต้องการประสบความสำเร็จ และความสำเร็จขององค์กรก็มาจากพนักงานในองค์กรที่ช่วยกันผลักดันพัฒนาองค์กรให้ไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญการ องค์กรต้องหาวิธีที่จะดูแลและรักษาพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญการไว้เป็นอย่างดี (ประคัลภ์ ปิณฑพลังกูร, 2558) ปัจจุบันมีนักศึกษาที่จบใหม่ที่เก่ง มาก ประสบการณ์ และประสบความสำเร็จตั้งแต่อายุน้อย แต่ก็มีปัญหาในเรื่องของการเปลี่ยนงานอยู่บ่อยครั้ง จึงถูกมองว่าไม่มีความอดทนต่อการปฏิบัติงาน และทำให้เกิดเหตุการณ์ลาออกบ่อยครั้ง รวมทั้งถูกมองว่าเป็นพนักงานที่ไม่จงรักภักดีต่อองค์กร และไม่มีความผูกพันต่อองค์กรอย่างที่ควรจะเป็น ซึ่งอาจเป็นเพราะยังพบข้อผิดพลาดหลายอย่างขององค์กรที่อาจทำให้รู้สึกว่ามันคง ซึ่งค่านิยมของบุคลากรที่ทำงานมาก่อนมองว่า ความสำเร็จและความมั่นคงในชีวิตคือการมีงานทำ และมีความเชื่อมั่นว่าต้องสำเร็จการศึกษาในระดับสูงๆ จะมีโอกาสได้ทำงานในองค์กรที่มั่นคง ได้รับสวัสดิการดี ๆ และในบางครั้งยอมทำงานในองค์กรที่เงินเดือนไม่สูง และมีโอกาสน้อยที่จะได้ในการเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งในขณะที่นักศึกษาจบใหม่ ที่เติบโตมาในสมัยปัจจุบันที่มี

ความเจริญก้าวหน้าด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีความสะดวกสบายและรวดเร็ว ดังนั้น นักศึกษาจบใหม่ จึงเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตนเอง และอยากเห็นผลลัพธ์ของสิ่งต่าง ๆ ให้เร็วที่สุด ซึ่งสิ่งสำคัญที่จะทำให้พนักงานทำงานอยู่กับองค์กรได้นานคงหนีไม่พ้น “ความผูกพันที่พวกเขามีต่อองค์กร” ซึ่งปฏิเสธไม่ได้เลยว่าเมื่อองค์กรสร้างความเชื่อมั่นให้แก่พนักงานแล้ว ก็จะทำให้พนักงานเกิดความผูกพันต่อองค์กร (ธัญพร จารุไพศาล, 2566)

วัฒนธรรมองค์กร เป็นส่วนสำคัญที่จะก่อให้เกิดเอกลักษณ์เฉพาะขององค์กรนั้น ๆ เนื่องจากวัฒนธรรมองค์กรนั้นเป็นแบบแผนหรือวิถีชีวิตขององค์กรที่บุคลากรในองค์กรยอมรับและยึดถือปฏิบัติร่วมกัน เป็นทั้งแบบแผนทางความคิด ความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ขององค์กร ปฏิสัมพันธ์ของบุคลากรในองค์กร เพื่อให้พนักงานมีรูปแบบการดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน (นวรรตน์ เพชรพรหม, 2562) ดังนั้น วัฒนธรรมองค์กรจึงมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างยิ่ง เพราะวัฒนธรรมองค์กรเป็นปัจจัยหนึ่งในการสร้างความรักความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรให้พนักงานเกิดขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับองค์กร หากพนักงานเกิดความรักความผูกพันกับองค์กรแล้วไม่ว่าจะเกิดความเปลี่ยนแปลงใด ๆ พนักงานทุกคนก็พร้อมที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างเต็มใจและพร้อมเดินหน้าไปกับองค์กร (ปรีชญา ดาดี, 2557) นอกจากนี้วัฒนธรรมองค์กรอาจส่งผลต่อทัศนคติในการทำงาน เนื่องจากวัฒนธรรมองค์กรเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดให้พนักงานในองค์กรเกิดความคิดและทัศนคติในการทำงานนั้น ๆ ว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด ด้วยเหตุนี้วัฒนธรรมองค์กรที่ดีก็จะสามารถทำให้พนักงานในองค์กรมีทัศนคติในการทำงานเชิงบวกได้ อีกประการหนึ่งในเรื่องของการทำงานในองค์กรที่น่าสนใจ ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อการทำงานนับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคคลวัยทำงานไม่ต่างจากวัฒนธรรมองค์กร เพราะบุคคลที่มีทัศนคติดีในการทำงาน หรือ องค์กรล้วนแต่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกและการรับรู้ และเป็นที่ที่ไม่สามารถ จับต้องได้ ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จของงาน และองค์กรรวมทั้งความสุขของผู้ทำงานด้วย ไม่ว่าจะอยู่ในองค์กรใดก็ตาม (ชยันต์ ศรีวิจารณ์, 2554) หากบุคคลในองค์กร ไม่มีทัศนคติที่ดีต่องานหรือองค์กร ก็จะส่งผลต่อปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น พนักงานไม่ยอมมาทำงาน หรือ อาจส่งผลต่อความผูกพัน ต่อองค์กรของพนักงานได้ นอกจากนี้แล้วความผูกพันต่อองค์กรเป็นสิ่งที่องค์กรทุกองค์กรพึงมี เพราะมีความสำคัญต่อตัวองค์กรเป็นอย่างมาก คือเป็นตัวเชื่อมระหว่างพนักงานกับองค์กรเข้าด้วยกัน ยิ่งพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรมาก เช่น มีความรัก ความภาคภูมิใจ ความเชื่อมั่น ความจงรักภักดี และความเอาใจใส่ต่อองค์กร อีกทั้งยังมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร สามารถยอมรับเป้าหมาย ค่านิยม และมีทัศนคติไปใน

ทิศทางเดียวกันกับองค์กร (ชาญวุฒิ บุญชม, 2553) ทั้งนี้ยังรวมถึงมีความเต็มใจ มุ่งมั่น พยายาม ทุ่มเทร่างกายแรงใจ และใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการทำงาน เพื่อให้้องค์กรบรรลุเป้าหมาย เป็นต้น องค์กรก็จะมีพัฒนาไปในทิศทางที่ดีและประสบความสำเร็จมากขึ้นเท่านั้น และผลลัพธ์ที่เป็นหัวใจสำคัญของความผูกพันต่อองค์กรก็คือ พนักงานมีความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกขององค์กรนั้นตลอดไป

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะต้องศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้วัฒนธรรมองค์กรและทัศนคติในการทำงานที่มีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน เพื่อที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่สำคัญที่จะเสนอแนวทางและนโยบายในทางบริษัทให้แก่ผู้ประกอบการได้นำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการทำให้พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น ทำให้พนักงานมีค่านิยม ความเชื่อ พฤติกรรม และบรรทัดฐาน ในการปฏิบัติงานให้แก่องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพว่าวัฒนธรรมองค์กรและทัศนคติในการทำงานมีความสัมพันธ์ต่อองค์กรมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงนโยบายขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนางานบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างมีคุณภาพ และส่งผลให้บุคลากรเกิดความเชื่อมั่นต่อองค์กร ทำให้บุคลากรมีความสุขในการปฏิบัติงาน เกิดความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพต่อองค์กรต่อไป

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมองค์กร

แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมองค์กรของ Geert Hofstede ใช้ในการวิเคราะห์ความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะในบริบทขององค์กรและธุรกิจ Hofstede ได้พัฒนาโมเดลนี้ขึ้นมาเพื่อให้เข้าใจถึงผลกระทบของวัฒนธรรมต่อพฤติกรรมในที่ทำงาน โดยเขาเสนอแนวคิดที่แบ่งวัฒนธรรมออกเป็นมิติหลัก 6 มิติ ดังนี้:

Power Distance (ระยะห่างอำนาจ): การยอมรับความไม่เท่าเทียมในสังคมและองค์กร ระหว่างผู้ที่มีอำนาจและผู้ที่ไม่ใช่อำนาจ

Individualism vs. Collectivism (ปัจเจกนิยม vs. ส่วนรวม): การเน้นความสำคัญของตัวบุคคลหรือกลุ่มในสังคม ปัจเจกนิยมเน้นความเป็นอิสระ ส่วนรวมเน้นความร่วมมือและความสัมพันธ์ในกลุ่ม

Masculinity vs. Femininity (ความเป็นชาย vs. ความเป็นหญิง): การเน้นความสำคัญของความสำเร็จและความแข็งแกร่ง (ความเป็นชาย) หรือการดูแลและคุณภาพชีวิต (ความเป็นหญิง)

Uncertainty Avoidance (การหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน): ระดับที่ผู้คนในสังคมรู้สึกไม่สบายใจกับความไม่แน่นอนและความเสี่ยง และวิธีการที่พวกเขารับมือกับมัน

Long-Term vs. Short-Term Orientation (การมองระยะยาว vs. ระยะสั้น): มุมมองต่ออนาคตและการวางแผน การมองระยะยาวเน้นความพยายามและความอดทน ส่วนการมองระยะสั้นเน้นความพึงพอใจในปัจจุบัน

Indulgence vs. Restraint (การปล่อยตัว vs. การควบคุมตนเอง): ระดับที่สังคมยอมรับการแสดงออกถึงความสุขและการเพลิดเพลินในชีวิต หรือควบคุมตัวเองเพื่อประโยชน์ในระยะยาว

จากการศึกษาในเรื่องคุณลักษณะของวัฒนธรรมองค์กรจาก ปรัชญา ดาดี (2557 : 10-16) และ นวรัตน์ เพชรพรหม (2562 : 27) ได้แบ่งคุณลักษณะของวัฒนธรรมองค์กรไว้ 4 ประเภท ได้แก่

1) วัฒนธรรมแบบมุ่งอำนาจ (Power Orientation Culture) เป็นองค์กรที่ผู้นำ มีบทบาทเด่นและผู้ใต้บังคับบัญชาจะยอมรับและเชื่อผู้นำ มีศูนย์กลางของอำนาจเพียงคนเดียว แต่สามารถควบคุมได้ทั้งองค์กร

2) วัฒนธรรมแบบมุ่งบทบาท (Role Orientation Culture) เป็นองค์กรที่สมาชิกแต่ละคนมุ่งทำตามบทบาทหน้าที่ โดยมีความขยันมุ่งมั่นที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จตามที่ตัวเองตั้งใจไว้

3) วัฒนธรรมแบบมุ่งงาน (Task Orientation Culture) เป็นองค์กรที่มีลักษณะมุ่งเน้นที่ความสำเร็จของงาน โดยการประเมินให้โครงการ กลไกและกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรสามารถตอบสนองเป้าหมายขององค์กรได้

4) วัฒนธรรมแบบมุ่งคน (People Orientation Culture) เป็นองค์กรที่มีลักษณะที่มีความผูกพันมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ มุ่งเน้นการให้บริการตามความต้องการของสมาชิกในองค์กรเป็นหลัก

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติในการทำงาน

จากการศึกษาในเรื่ององค์ประกอบของทัศนคติจาก วีราภรณ์ บุตรทองดี (2557 : 17), ณชพัฒน์ อัครวิชชนันท์ (2544 : 8-9), บุษกร ทับทิม (2549 : 12), อัครายุทธ์ กาญจนเสถียร (2555 : 29-30), ภูมิพัฒน์ พลราช (2560 : 7-8) และ ศิริมล เอี่ยมสำอางค์ (2556 : 19) ได้กล่าวไว้ว่าทัศนคติสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 องค์ประกอบ

1) องค์ประกอบด้านความคิด (The Cognitive Component) หมายถึง การเรียนรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ บุคคล เหตุการณ์

2) องค์ประกอบด้านความรู้สึก (The Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกเฉพาะอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับผลกระทบส่วนบุคคล ซึ่งได้จากสิ่งเร้าหรือสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนให้เกิดทัศนคตินั้น ๆ

3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (The Behavioral Component) หมายถึง ความพร้อมที่จะทำ หรือมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรม (Action Tendency) โดยมีรากฐานมาจากความรู้สึกเฉพาะเจาะจงของบุคคล อันเป็นผลต่อเนื่องมาจากความคิด และความรู้สึก ซึ่งออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร

จากการศึกษาในเรื่ององค์ประกอบของความผูกพันต่อองค์กรจาก กรกนก มาตรคำมี (2562 : 13-14) และ ศุภมิตร บัวเสนาะ (2564 : 32) ได้แบ่งองค์ประกอบของความผูกพันต่อองค์กรไว้ 3 ดังนี้

1) ความผูกพันต่อองค์กรด้านจิตใจ (Affective Commitment) หมายถึง ความผูกพันที่เกิดขึ้นจากความรู้สึก เป็นความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

2) ความผูกพันต่อองค์กรด้านการคงอยู่ (Continuous Commitment) หมายถึง ความผูกพันที่เกิดขึ้นจากการคิดคำนวณของบุคคลที่อยู่บนพื้นฐานของการลงทุนที่บุคคลให้กับองค์กร รวมถึงทางเลือกที่มีอยู่และผลตอบแทนที่บุคคลจะได้รับจากองค์กร

3) ความผูกพันต่อองค์กรด้านบรรทัดฐาน (Normative Commitment) หมายถึง ความผูกพันที่เกิดขึ้นจากค่านิยมหรือบรรทัดฐานของสังคม เป็นความผูกพันที่เกิดขึ้นเพื่อตอบแทนสิ่งที่บุคคลได้รับจากองค์กร ซึ่งบุคคลรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องทำงานกับองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานกรณีศึกษา: บริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรและปัจจัยด้านทัศนคติในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน กรณีศึกษา: บริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 192 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 ดังนี้

$$\text{สูตร } n = N/(1+Ne^2)$$

โดย n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง
กำหนดให้ 0.05

เมื่อแทนค่าสูตรข้างต้นจะได้

$$n = 192/(1+192(0.05)^2)$$

จากการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 130 คน

จากสูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว เมื่อคำนวณแล้วจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 130 คน แต่การดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ การวิจัยเชิงสำรวจภายใต้กรอบระยะเวลาที่มีอยู่ ผู้วิจัยจึงขอศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเพียงจำนวน 100 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรมองค์กรและทัศนคติในการทำงานที่มีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 ฉบับ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของพนักงาน เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้ตามรายการ (Check-list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และรายได้ จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปร ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) ที่ประกอบด้วยคำถามเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งได้แบ่งเป็น 5 ระดับ มีจำนวน 50 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร จำนวน 20 ข้อ ด้านที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติในการทำงาน จำนวน 15 ข้อ และด้านที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร จำนวน 15 ข้อ

3.2.2 การพัฒนาเครื่องมือ

1) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนและใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ Index of Concordance) หรือเรียกว่า IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาลงความเห็น โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้อง

ให้คะแนน 0 ถ้าผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้อง

ให้คะแนน -1 ถ้าผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้อง

จากนั้นนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมารวมกันเพื่อหาความสอดคล้องจากสูตรดัชนีความสอดคล้อง (Item – Objective Congruence Index: IOC) (กรมวิชาการ. 2545 : 65)

$$n = \sum R/N$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

R แทน คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อ และในข้อที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อความให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) ทำเอกสารไปยังบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

2) นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลให้กับพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้ทำการวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเริ่มเก็บข้อมูลจากพนักงานบริษัท ในช่วงเดือนกันยายน พุทธศักราช 2566 โดยมีระยะเวลาในการจัดเก็บแบบสอบถามเพียง 3 สัปดาห์ อีกทั้งยังมีข้อจำกัดเรื่องเวลาในการทำงานของพนักงานแต่ละแผนกที่ไม่ตรงกัน และเวลาในการขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลในบริษัทที่มีจำกัด

3) นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน นำมาคัดแยกและตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.)

2) การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบคำถามการวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน โดยใช้ t-test (Independent Sample t-test) และ F-test (One Way ANOVA) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากการแจกแบบสอบถามทั้งหมด 130 ชุด ได้กลับมาและเนื้อหาครบถ้วน จำนวน 100 ชุด คิดเป็นร้อยละ 76.93 พบว่า พนักงานที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 มีอายุตั้งแต่ 40 ปี - 50 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 ปฏิบัติงานในบริษัทมาแล้วน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 9,000 บาท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 64.00

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.98 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน วัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.19 รองลงมา ด้านวัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งบทบาทมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.07 ด้านวัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งคนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.83 และด้านวัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งอำนาจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.81 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติในการทำงานภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.31 รองลงมาคือ ด้านความรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.22 และด้านความรู้สึกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.57 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านความผูกพันต่อองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1.1 เพศของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน จะมีความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานเรื่อง เพศของบริษัทแห่งหนึ่งในเขต กรุงเทพมหานคร กับความผูกพันต่อองค์กร

ปัจจัยส่วนบุคคล	ชาย			หญิง			t-test	Sig.
	N	$\bar{X}$	SD.	N	$\bar{X}$	SD.		

เพศ	34	4.17	0.56	66	3.97	0.55	1.76	.081

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า พนักงานที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อองค์กรที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 1.2 อายุของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน จะมีความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้านอายุของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครกับความผูกพันต่อองค์กร

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.985	0.995	3.441	.020
	ภายในกลุ่ม	96	27.757	0.289		
	รวม	99	30.742			

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย F – Test ในส่วนของอายุพบว่า มีค่า $F = 3.441$ และมีค่า $sig = .020$ ซึ่งมีความน้อยกว่า .05 นั้นหมายความว่า อายุของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน จะมีความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงทำการวิเคราะห์ข้อแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ L.S.D.(Least - significant) ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่อายุกับความผูกพันต่อองค์กร

อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	ตั้งแต่ 30 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี	ตั้งแต่ 40 ปี แต่ไม่เกิน 50 ปี	ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-0.218 (0.125)	-0.445* (0.002)	-0.268 (0.162)

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า พนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปีกับอายุตั้งแต่ 40 ปีแต่ไม่เกิน 50 ปี จะมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 1.3 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกันจะมีความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้านระดับการศึกษาของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครกับความผูกพันต่อองค์กร

ปัจจัยส่วนบุคคล	ต่ำกว่าปริญญาตรี			ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป			t-test	Sig.
	N	$\bar{X}$	SD.	N	$\bar{X}$	SD.		
ระดับการศึกษา	70	3.99	0.52	30	4.14	0.63	-1.206	.231

จากตารางที่ 4 พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความผูกพันองค์กรที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 1.4 ระยะเวลาการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน จะมีความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้านระยะเวลาการปฏิบัติงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.982	0.990	0.991	.400
	ภายในกลุ่ม	96	27.627	0.282		
	รวม	99	31.748			

จากตารางที่ 5 พบว่า พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อความผูกพันองค์กรที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 1.5 รายได้ของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน จะมีความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้านความแตกต่างของรายได้กับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
รายได้	ระหว่างกลุ่ม	3	3.733	1.244	4.422	0.06
	ภายในกลุ่ม	96	27.009	0.281		
	รวม	99	30.742			

จากตารางที่ 6 พบว่า เมื่อพิจารณารายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อองค์กรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงทำการวิเคราะห์ข้อแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่รายได้กับความผูกพันต่อองค์กร

รายได้	ต่ำกว่า 9,000 บาท	ตั้งแต่ 9,000 แต่ไม่เกิน 15,000 บาท	ตั้งแต่ 15,000 บาท แต่ไม่เกิน 21,000 บาท	ตั้งแต่ 21,000 บาท ขึ้นไป
ต่ำกว่า 9,000 บาท	-	-0.047 (0.779)	-0.436* (0.023)	-0.471* (0.003)
ตั้งแต่ 9,000 แต่ไม่เกิน 15,000 บาท	-	-	-0.389 (0.100)	-0.424. (0.042)
ตั้งแต่ 15,000 บาท แต่ไม่เกิน 21,000 บาท	-	-	-	-0.036 (0.874)
ตั้งแต่ 21,000 บาท ขึ้นไป	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ของพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า รายได้ต่ำกว่า 9,000 บาทกับรายได้ตั้งแต่ 15,000 บาทแต่ไม่เกิน 21,000 บาท, รายได้ต่ำกว่า 9,000 บาทกับรายได้ตั้งแต่ 21,000 บาทขึ้นไป และรายได้ตั้งแต่ 9,000 บาทแต่ไม่เกิน 15,000 บาทกับรายได้ตั้งแต่ 21,000 บาทขึ้นไป จะมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 วัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 8 แสดงผลการทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปรของวัฒนธรรมองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่า Correlations

ตัวแปร	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	ระดับความสัมพันธ์
1. วัฒนธรรมแบบมุ่งอำนาจ	.453**	ปานกลาง
2. วัฒนธรรมแบบมุ่งบทบาท	.602**	ค่อนข้างมาก
3. วัฒนธรรมแบบมุ่งงาน	.750**	ค่อนข้างมาก
4. วัฒนธรรมแบบมุ่งคน	.408**	ปานกลาง
รวม	.743**	ค่อนข้างมาก

** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 8 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) พบว่า วัฒนธรรมองค์กรโดยรวมมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .743** และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า วัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .750** รองลงมาวัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งบทบาทมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .602** รองลงมาวัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งอำนาจมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .453** และวัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งคนมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .408** ตามลำดับ ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ทักษะคติในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 9 แสดงผลการทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปรของทัศนคติในการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	ระดับความสัมพันธ์
1. องค์ประกอบด้าน ความคิด	.624**	ค่อนข้างมาก
2. องค์ประกอบด้าน ความรู้สึก	.459**	ปานกลาง
3. องค์ประกอบด้าน พฤติกรรม	.826**	มากที่สุด
รวม	.796**	ค่อนข้างมาก

** คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 9 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) พบว่า ทักษะคนคิดในการทำงานโดยรวมมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .796** และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า องค์ประกอบด้านพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับสูงมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .826** รองลงมาองค์ประกอบด้านความคิดมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .624** และองค์ประกอบด้านความรู้สึกมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ .459** ตามลำดับ ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปและการอภิปรายผลการวิจัย

1. วัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อองค์กรพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า วัฒนธรรมแบบมุ่งอำนาจ วัฒนธรรมแบบมุ่งบทบาท วัฒนธรรมแบบมุ่งงาน และวัฒนธรรมแบบมุ่งคนมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปรัชญา

ดาดี (2557 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา : พนักงานส่วนกลางสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า วัฒนธรรมองค์กรส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุดา ประทวน และ ทิพทินนา สมุทธานนท์ (2557 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้วัฒนธรรมองค์กร ทักษะคิดต่องาน และความผูกพันต่อองค์กร กับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานบริษัทผลิตและจำหน่ายเครื่องดื่ม พบว่า การรับรู้วัฒนธรรมองค์กรเน้นผลงาน เน้นคน เน้นการมองแบบวิชาชีพ เน้นระบบปิด เน้นการควบคุมแบบเข้มงวด เน้นการปฏิบัติ ความผูกพันต่อองค์กร ด้านความรู้สึก และด้านบรรทัดฐานทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิธิ ตันทวีวงศ์ (2556 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อความผูกพันในองค์กรของพนักงานบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) พบว่า วัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กับความผูกพันในองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ แหวนเพชร ไชยะวง และ ดร.ฐิติมา ไชยะกุล (2561 : บทคัดย่อ) ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท ผลิตชิ้นส่วนอุตสาหกรรมยานยนต์แห่งหนึ่ง ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า วัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า พนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครจะเกิดความผูกพันต่อองค์กรได้นั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมองค์กร มีความสัมพันธ์กันกับความผูกพันต่อองค์กร เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า วัฒนธรรมแบบมุ่งอำนาจ วัฒนธรรมแบบมุ่งบทบาท วัฒนธรรมแบบมุ่งงาน และวัฒนธรรมแบบมุ่งคนมีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อองค์กร เนื่องจากพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ให้เกียรติกัน มีการเปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงความคิดเห็น และปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ ให้ตระหนักว่าทุกคนมีความสำคัญต่อการทำงาน รวมถึงให้ความเคารพในบทบาทหน้าที่ของกันและกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของพนักงานและหัวหน้างาน

2.ทัศนคติในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยทัศนคติในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวม มี

ความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์ประกอบด้านความคิด องค์ประกอบด้านความรู้สึกละและองค์ประกอบด้านพฤติกรรม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัครายุทธ์ กาญจนเสถียร (2562 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ทักษะคิด แรงจูงใจ และบรรยากาศในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย บริษัทรักษาความปลอดภัย แอลโซคไทย เซอร์วิสเอส จำกัด ผลการศึกษา พบว่า ทักษะคิดในองค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก และทักษะคิดในองค์ประกอบด้านพฤติกรรมมีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุดา ประทวน และ ทิพทินนา สมุทธานนท์ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้วัฒนธรรมองค์การ ทักษะคิดต่องาน และความผูกพันต่อองค์การ กับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานบริษัทผลิตและจำหน่ายเครื่องดื่ม ผลการศึกษา พบว่า ทักษะคิดต่องาน ความผูกพันต่อองค์การด้านความรู้สึก และด้านบรรทัดฐานทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ การรับรู้วัฒนธรรมองค์การเน้นผลงานและเน้นคน และทักษะคิดต่องาน สามารถร่วมพยากรณ์พฤติกรรมการทำงานได้ร้อยละ 29.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า พนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร จะเกิดความผูกพันต่อองค์กรได้นั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับทักษะคิดในการทำงาน มีความสัมพันธ์กันกับความผูกพันต่อองค์กร เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า องค์ประกอบด้านความคิด องค์ประกอบด้านความรู้สึกละและองค์ประกอบด้านพฤติกรรม มีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อองค์กร เนื่องจากพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร จะต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของ ตนเอง มีการให้ความร่วมมือในการทำงาน สามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมเมื่ออยู่ในเวลางาน และพร้อมปรับปรุงตนเองเสมอเมื่อทำงานผิดพลาด

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกันจะมีความผูกพันต่อองค์กรที่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นอายุของพนักงาน และรายได้ของพนักงาน มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรที่แตกต่างกัน ดังนั้น บริษัทควรมีการวางแผนกลยุทธ์ นโยบาย จัดทำโครงสร้างเงินเดือน และสวัสดิการให้เหมาะสมกับพนักงาน จัดให้มีการอบรม เพิ่มพูนความรู้ และทักษะ เพื่อส่งเสริม ให้พนักงานบริษัทมีความผูกพันต่อองค์กร เพิ่มมากขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน กล่าวคือ วัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งอำนาจ วัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งบทบาท วัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งงาน และวัฒนธรรมองค์กรแบบมุ่งคน มีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อองค์กรซึ่งบริษัท มีแบบแผนหรือวิถีชีวิตที่พนักงานในองค์กรยอมรับและยึดถือปฏิบัติร่วมกัน เป็นทั้งแบบแผนทางความคิด ความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ขององค์กร และปฏิสัมพันธ์ ของบุคลากรในองค์กร สิ่งเหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดความรักความผูกพันของพนักงานในองค์กร หากพนักงานเกิดความรักความผูกพันกับองค์กรแล้วไม่ว่าจะเกิดความเปลี่ยนแปลงใด ๆ พนักงาน ทุกคนก็พร้อมที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างเต็มใจและร่วมกันก้าวหน้าเติบโตไปกับองค์กร

3. จากผลการวิจัยพบว่าทัศนคติในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน กล่าวคือ ทัศนคติในการทำงาน ได้แก่ องค์ประกอบด้านความคิด องค์ประกอบด้านความรู้สึก และองค์ประกอบด้านพฤติกรรม มีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งพนักงานมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี ทำให้พนักงานนั้นมีความรู้สึกดีกับงานที่ทำ ส่งผลให้พนักงานเกิดพฤติกรรมในการทำงานที่ดี และเกิดความผูกพันต่อองค์กร

เอกสารอ้างอิง

- ชยันต์ ศรีวิจารณ์. (2554). **ทัศนคติในการทำงาน ที่มีผลต่อความภักดีในองค์กร : กรณีศึกษา พนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ส่วนกลาง).** การค้นคว้าอิสระ. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นเมื่อ 2567, พฤษภาคม 4, เข้าถึงได้จาก : <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/742/1/122739.pdf>
- ชาญวุฒิ บุญชม. (2553). **ความผูกพันต่อองค์กร : ศึกษาเฉพาะกรณีบุคลากรโรงเรียนอิสลามสันติชน.** สืบค้นเมื่อ 2567, พฤษภาคม 4 เข้าถึงได้จาก : <http://library1.nida.ac.th/termpaper/6/sd/2553/19706.pdf>
- ธัญพร จารุไพศาล. (2566). **ทัศนคติที่สำคัญในการทำงาน.** สืบค้นเมื่อ 2567, พฤษภาคม 4, เข้าถึงได้จาก <https://www.workwithpassiontraining.com/17268875/ทัศนคติที่สำคัญในการทำงาน>

นวัรัตน์ เพชรพรหม. (2562). **วัฒนธรรมองค์กรและคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด**. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นเมื่อ 24 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก : <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3748/1/RMUTT-167491.pdf>

นิติ ตันทวิวงศ์. (2556). **วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อความผูกพันในองค์กรของพนักงาน บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)**. สาขาวิชาการจัดการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นเมื่อ 2567, พฤษภาคม 4 เข้าถึงได้จาก : http://kowdum.com/article/fileattachs/100220151_01906_f_0.pdf

ประคัลภ์ ปั่นทพลังกูร. (2558). **พนักงานที่ไม่รู้สึกผูกพันต่อองค์กรเลย อะไรคือสาเหตุกันแน่**. 2567, พฤษภาคม 4 เข้าถึงได้จาก : <https://praka1.com>

ปรัชญา ดาดี. (2557). **วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา : พนักงานส่วนกลางสำนักงาน คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย กรุงเทพมหานคร**. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. 2567, พฤษภาคม 4 เข้าถึงได้จาก : http://narinet.sut.ac.th:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/361/RMUTI_Kanyaphat_Thes150.pdf?sequence=1&isAllowed=y

ศิริพงศ์ ศรีสุขกาญจน์. (2553). **ความรู้ ทักษะติดต่อพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของพนักงานอุทธารเรือพระจุลจอมเกล้า กรมอุทธารเรือ กรณีศึกษาในสายงานฝ่ายผลิต (วิทยานิพนธ์ปรินญามหาบัณฑิต)**. วิทยานิพนธ์บัณฑิต ปรินญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร

สุดา ประทวน และ ทิพทินนา สมุทธานนท์. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวัฒนธรรมองค์กร ทักษะติดต่อดาน และความผูกพันต่อองค์กร กับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานบริษัทผลิตและจำหน่ายเครื่องดื่ม**. วิทยานิพนธ์. ภาควิชาจิตวิทยา. คณะสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2567, พฤษภาคม 4 เข้าถึงได้

แหวนเพชร ไชยะวง และ ดร.ฐิติมา ไชยะกุล. (2561). **วัฒนธรรมองค์กรและความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานกลุ่มธนาคารพาณิชย์รัฐในนครหลวง**

เวียงจันทน์ สปป.ลาว. วารสารวิจัย มข. สาขามนุษยศาสตร์และสังคม
ศาสตร์(ฉบับบัณฑิตศึกษา) 8 (1)

อัศรายุต์ กาญจนเสถียร. (2562). **ทัศนคติ แรงจูงใจ และบรรยากาศในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย บริษัทรักษาความปลอดภัย แอลโซคไทย เซอร์วิสเชส จำกัด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นเมื่อ 2565, กุมภาพันธ์ 25, เข้าถึงได้จาก :**
<http://www.repository.mutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3686/1/RMUTT-167601.pdf>

แนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี

Guidelines for creating competitive advantage for OTOP product entrepreneurs in Ratchaburi Province

ภาคภูมิ พันธุ์พิมานมาศ¹, วิรุฬห์รัตน์ ผลทวีโชติ¹
Pakpoom Punpimanmas¹, Virunrat Phontaveecho¹

Received: August 7, 2024. Revised: December 17, 2024. Accepted: February 25,
2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี และ 2) ศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเชิงลึก จำนวน 27 คน ประกอบด้วย ผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี จำนวน 10 คน ผู้บริหารเครือข่าย OTOP ราชบุรี และหัวหน้าส่วนราชการสังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดราชบุรี จำนวน 17 คน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป และตรวจสอบข้อมูลด้วยการตรวจสอบแบบสามเส้า

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ OTOP ผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี (1) ควรมุ่งเน้นการแข่งขันทางการตลาดเฉพาะโดยการเน้นสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์และกระบวนการบริหารจัดการ (2) การลดต้นทุนและการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน (3) การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ เพื่อตอบสนองตลาดในต่างประเทศเป็นจุดประสงค์หลัก (4) การฝึกฝนพนักงานให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการขายระหว่างประเทศและส่งเสริมการขายซ้ำของธุรกิจ 2) แนวทางการยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการสินค้า OTOP

---

¹ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
Corresponding Email: s6472810003@sau.ac.th

จังหวัดราชบุรี (1) การค้นหาวิธีการผลิตสินค้าหรือการให้บริการใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและเพิ่มกลุ่มตลาดใหม่ โดยการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียงที่มีต้นทุนต่ำ (2) การจัดการความรู้เชิงนวัตกรรม เพื่อให้ตราสินค้าเป็นที่รู้จัก ออกแบบสินค้าที่ทันสมัยและตรงตามความต้องการของลูกค้า และ (3) การดำเนินงาน เน้นกระบวนการภายใน การบริหารจัดการการผลิตและบริหารให้มีต้นทุนต่ำและส่งเสริมการขายสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : แนวทาง ความได้เปรียบทางการแข่งขัน ผู้ประกอบการสินค้า OTOP

ABSTRACT

This research "Guidelines for Creating Competitive Advantage for OTOP Entrepreneurs in Ratchaburi Province" aims to 1) study the factors affecting the competitive advantage of OTOP entrepreneurs in Ratchaburi Province, and 2) examine the methods for enhancing the quality standards of OTOP products in Ratchaburi Province. This is qualitative research that employs in-depth interviews with 27 participants, including 10 OTOP entrepreneurs in Ratchaburi Province, and 17 executives of the OTOP network and heads of government agencies under the Ratchaburi Provincial Community Development Office. Key informants were selected through purposive sampling. The data were analyzed by drawing conclusions and verified through triangulation.

The research findings indicate that the factors influencing the competitive advantage of OTOP products in Ratchaburi Province include: (1) focusing on market competition by creating product differentiation and efficient management processes, (2) reducing costs and adopting new technologies to enhance competitive efficiency, (3) developing product quality to meet the demands of the international market as a primary objective, and (4) training employees in foreign language skills for international sales and promoting repeat business. The guidelines for enhancing the quality standards of OTOP products in Ratchaburi Province are: (1) discovering new methods of production or services to meet customer needs and expand new market segments by utilizing locally sourced or nearby low-cost materials, (2) implementing innovative

knowledge management to make the brand recognizable, designing modern products that meet customer demands, and (3) emphasizing internal processes, managing production with low costs, and promoting efficient product sales.

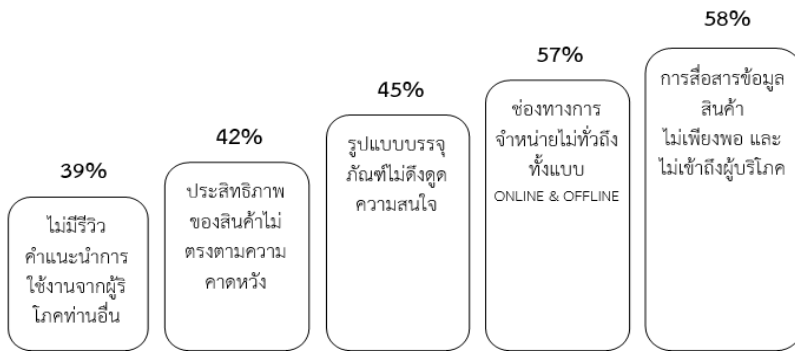
Keywords: Guidelines, competitive advantage, OTOP product entrepreneurs

บทนำ

โครงการ “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” (OTOP) เป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมให้แต่ละชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อสร้างรายได้และยกระดับเศรษฐกิจของชุมชน โดยใช้วัตถุดิบและภูมิปัญญาท้องถิ่นพัฒนาเป็นสินค้าคุณภาพและบริการที่มีความโดดเด่น โครงการนี้มีหลักการพื้นฐาน 3 ประการ คือ 1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local Yet Global) ผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล 2) พึ่งพาตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self-Reliance Creativity) สนับสนุนให้ชุมชนคิดและลงทุนเอง โดยรัฐให้ความช่วยเหลือด้านตลาดและเทคโนโลยี 3) การสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) พัฒนาผู้นำท้องถิ่นและส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการ OTOP ต้องเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน เช่น กฎหมาย เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้ต้องปรับตัวอยู่เสมอ ปัญหาหลักที่พบได้แก่การพัฒนาศักยภาพในการผลิต การปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ และการขยายช่องทางการตลาด โดยเฉพาะผ่านอินเทอร์เน็ต แม้สินค้า OTOP มียอดขายสูงแต่ยังไม่สามารถแข่งขันในระดับสากลได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากขาดการพัฒนาและการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาปรับใช้

นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ผู้ประกอบการ OTOP ต้องเผชิญกับปัญหาสภาพคล่อง รัฐบาลได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยใช้ทุนมนุษย์ ทุนทางสังคม และทุนทางวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ OTOP รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนากระบวนการผลิตและตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ในการแข่งขันในเชิงธุรกิจมีความรุนแรงมากขึ้น หากองค์กรใดสามารถครองความได้เปรียบได้ดี ย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จและคงอยู่ได้ ขณะที่องค์กรที่ไม่สามารถแข่งขันได้จะล้มเหลวและหายไป ผู้ประกอบการสินค้า OTOP ก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการแข่งขันนี้ได้ การใช้ช่องทางการจำหน่ายผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรสามารถชิงความได้เปรียบทางการแข่งขัน หากผู้ประกอบการสินค้า OTOP สามารถรวมการจัดจำหน่าย

สินค้าผ่านอินเทอร์เน็ตได้ จะสามารถก้าวสู่ระดับโลกได้ โดยภาพรวมปัญหาของผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะปัญหาด้านการผลิต บรรจุภัณฑ์ และการตลาด สินค้า OTOP มักไม่มีการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ และช่องทางการจำหน่ายยังมีจำกัด แม้ยอดขายสินค้า OTOP ในปี 2561 จะสูงถึง 1.9 แสนล้านบาท แต่สินค้ากว่า 40% ยังไม่สามารถก้าวสู่มาตรฐานสากลหรือแข่งขันในตลาดโลกได้ เมื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ในปี 2561 ซึ่งคิดเป็นเพียง 1.2% ถือว่ายังน้อยมาก (บุญยิ่ง คงอาชาภัทร, 2562)

ภาพที่ 1 แสดงปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้บริโภคไม่เลือกใช้สินค้าไทยและสินค้าท้องถิ่น ที่มา: บุญยิ่ง คงอาชาภัทร. (2562). 3 จุดอ่อน “OTOP ไทย” กับ 5 เคล็ดลับความสำเร็จ 20 แปรนต์ไทยไม่แพ้ชาติใดในโลก. วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล หรือ ซีเอ็มเอ็มยู (CMMU).

แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการณ์ซื้อสินค้าไทย และสินค้าท้องถิ่นที่ทำให้ผู้บริโภคไม่ซื้อสินค้าไทย และสินค้าท้องถิ่น พบว่า ผู้บริโภค 39% ไม่วางใจสินค้าจากไม่มีรีวิว ไม่มีคำแนะนำ 42% ประสิทธิภาพของสินค้าไม่ตรงตามความคาดหวัง 45% รูปแบบบรรจุภัณฑ์ไม่ดึงดูดความสนใจ 57% ช่องทางจำหน่ายไม่ทั่วถึง และ 58% การสื่อสารข้อมูลสินค้าไม่เพียงพอและไม่เข้าถึงผู้บริโภค

ดังนั้น ผู้ประกอบการจำเป็นต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ รวมถึงต้องให้ความสำคัญกับการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สามารถป้องกันไม่ให้สินค้าเสียหาย และเพิ่มคุณค่าทางด้านจิตวิทยาของผู้บริโภค ซึ่งต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสร้างสรรค์ ซึ่งจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยเสริมให้ผลิตภัณฑ์มีมูลค่ามากยิ่งขึ้น

จังหวัดราชบุรี ตั้งอยู่ในภาคกลางทางภาคตะวันตก ห่างจากกรุงเทพฯ เพียง 110 กิโลเมตร เป็นจังหวัดที่สะท้อนถึงความรุ่งเรืองในอดีต เรื่องราวทางวัฒนธรรม อาหาร ความงดงามของศิลปะที่ปรากฏบนโบราณสถาน โบราณวัตถุและงานฝีมือยังคง

รักษาไว้เป็นอย่างดี ทำให้ราชบุรีเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าชื่นชมสำหรับนักท่องเที่ยว ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเนื่องจากเป็นดินแดนรอยต่อแห่งเทือกเขาตะนาวศรี ทำให้มีชุมชน 8 ชชาติพันธุ์อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและกลมกลืน ทั้งชาวไทยภาคกลาง ไทย-ยวน กะเหรี่ยง ลาวตี้ จีน มอญ ลาวโซ่ง และลาวเขมร ทั้งหมดนี้ยังคงรักษา วัฒนธรรมด้านอาหารการกินไว้จวบจนถึงปัจจุบัน (มิชลิน ไกด์, 2564)

จังหวัดราชบุรี เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปหลายประเภท เช่น โรงงาน ผักกาดดอง โรงงานเส้นหมี่ โรงงานโซปัว และแหล่งผลิตโอ่งมังกร ทำให้มีสินค้า หลากหลายประเภทเหมาะสำหรับส่งออกและเป็นของฝาก มีศักยภาพในด้านเกษตร พาณิยกรรม อุตสาหกรรม และการบริการ จังหวัดราชบุรีจึงถือเป็นแหล่งเศรษฐกิจ ใหญ่ที่สุดและเป็นศูนย์กลางการค้าและการท่องเที่ยวของภาคตะวันตก โดยมีเขตติดต่อ กับจังหวัด กาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี และประเทศพม่า มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย เช่น ตลาดน้ำดำเนินสะดวก ณ สัทธา อุทยานไทย สวนผึ้ง และอุทยานหินเขางู ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ที่เหมาะสำหรับนำมาเป็นของฝากมีหลากหลายชนิด เช่น เส้น หมี่ซั่ว กระเป๋าคีรื่องหนัง กระจาสารทน้ำอ้อย และโซปัว (สำนักงานจังหวัดราชบุรี, 2566)

จังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดนาร่องการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลในการสร้าง เกษตรมูลค่าสูงและเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG) และการพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง ร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจและคณะกรรมการขับเคลื่อนการ พัฒนาเศรษฐกิจ BCG เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจให้เป็นต้นแบบและยกระดับ เกษตรกร มีการส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรครอบคลุมทุกมิติ ได้แก่ มะพร้าว น้ำหอม อ้อยโรงงาน โคนม สุกร กุ้งก้ามกราม และสินค้าเกษตรปลอดภัย ทั้งการท่องเที่ยวและ การพัฒนาโดยใช้ Happy Model เพื่อเน้นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่ดูแลสิ่งแวดล้อม ชุมชนได้รับประโยชน์และนักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่ดี (สำนักงาน ประชาสัมพันธ์จังหวัดราชบุรี, 2564)

ผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดราชบุรี ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกรมพัฒนา ชุมชน มีจำนวน 3,287 ผลิตภัณฑ์จากผู้ประกอบการ 1,317 ราย จำแนกตามศักยภาพ ผู้ผลิตออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มดาวเด่นสู่สากล กลุ่มอนุรักษ์สร้างคุณค่า กลุ่มพัฒนา สู่การแข่งขัน และกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา มีผลิตภัณฑ์ 5 ประเภทหลัก ๆ ได้แก่ อาหาร ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก เครื่องดื่ม ผ้าและเครื่องแต่งกาย และสมุนไพร (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดราชบุรี, 2566)

รัฐบาลให้การสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยส่งเสริมการเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดทั้ง ในและต่างประเทศ และพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการโครงการหนึ่งตำบล

หนึ่งผลิตภัณฑ์ให้เข้มแข็งและสามารถแข่งขันในตลาดได้ (สำนักงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน, 2565)

จากสภาพการณ์และปัญหาดังกล่าว จึงเป็นเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา แนวทางการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี กลุ่มดาวเด่นสู่สากล (Quadrant A) และกลุ่มอนุรักษ์สร้างคุณค่า (Quadrant B) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มพัฒนาสู่การแข่งขัน (Quadrant C) และกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (Quadrant D) ให้มีคุณภาพและศักยภาพทางการตลาดเพิ่มขึ้น สามารถเข้าสู่ระบบตลาดสากลในอนาคตได้ รวมถึงเป็นแนวทางในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันแก่ผู้ประกอบการสินค้า OTOP เพื่อการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP และเสริมสร้างพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากชุมชนให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับความได้เปรียบทางการแข่งขัน

ธุรกิจใดที่ปราศจากความได้เปรียบทางการแข่งขัน ส่งผลให้ธุรกิจได้รับผลตอบแทนไม่เกินกำไรตามปกติ (Normal profit) ซึ่งกำไรตามปกติที่ผู้ลงทุนได้รับเป็นเพียงผลตอบแทนเฉลี่ยที่ผู้ลงทุนคาดหวังว่าจะได้รับจากการลงทุนที่มีความเสี่ยงภัยที่คล้ายคลึงกับทางเลือกอื่น ซึ่งในระยะยาวธุรกิจที่มีผลกำไรต่ำกว่าระดับกำไรปกติ มักประสบความล้มเหลวในการดำเนินงาน ไม่เป็นที่ดึงดูดความสนใจแก่นักลงทุน หรือไม่สามารถรักษาความต่อเนื่องของการลงทุนได้ เนื่องจากเป้าหมายของธุรกิจทั้งหลายคือการได้รับกำไรสูงสุด

ดังนั้น การดำเนินงานที่มีข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน จึงกลายเป็นประเด็นสำคัญของการจัดการเชิงกลยุทธ์ในระดับธุรกิจ ซึ่งมีผู้อธิบายถึงความได้เปรียบเชิงแข่งขันไว้ดังนี้

Schermerhorn (2014) ได้ให้ความหมายความได้เปรียบทางการแข่งขันว่าเป็นการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จต้องอาศัยความสามารถหลักที่ยากจะลอกเลียนแบบได้ ความได้เปรียบทางการแข่งขัน จึงเป็นวิธีการของกลยุทธ์ที่เป็น

ตัวกำหนดกลวิธี ที่องค์กรตั้งใจทำให้บรรลุเป้าหมายในระยะยาว ภายใต้ขอบเขตที่เลือกไว้เนื่องจาก “การทำธุรกิจ” ต้องเผชิญกับคู่แข่งที่แท้จริงและคู่แข่งที่มีศักยภาพ จึงต้องมีเหตุผลที่น่าสนใจที่จะคาดหวังได้ว่าจะสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Fuller (2004) กล่าวว่า ความได้เปรียบในการแข่งขันเป็นความสามารถขององค์กรที่มีโอกาสการทำได้สูงกว่าคู่แข่ง โดยการสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์การมีส่วนของตลาดที่เฉพาะเจาะจง การมุ่งการผลิตหรือช่องทางการจัดจำหน่ายการสร้างแตกต่างจากคู่แข่ง

Wheelen and Hunger (2002) ได้ให้ความหมายความได้เปรียบทางการแข่งขันว่า เป็นกลยุทธ์การปฏิบัติงานที่ดีกว่าเหนือกว่าแผนปฏิบัติงานของคู่แข่ง และทำให้เกิดผลสำเร็จในการทำกำไรได้มากกว่าคู่แข่งด้วย

ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา (2556) กล่าวว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขันหมายถึง การที่องค์กรจะมีผลประโยชน์เหนือกว่าคู่แข่ง ซึ่งมีปัจจัยสำคัญเพื่อความสำเร็จของ องค์กรคือ ปัจจัยภายนอกองค์กรที่ให้ความสำคัญสภาพแวดล้อมธุรกิจ และปัจจัยภายในองค์กร เป็นความพยายามในการสร้างขีดความสามารถขององค์กร โดยขีดความสามารถขององค์กรอาจมีความได้เปรียบเหนือกว่าคู่แข่งในหลายด้านก็ได้ เช่น มีระบบการผลิตที่เหนือกว่า มีค่าจ้างและเงินเดือนที่ต่ำกว่าคู่แข่ง มีความสามารถในการบริหารจัดการส่งลูกค้าที่ดีกว่า รวมทั้งมีสถานที่อยู่ในตลาดสินค้า เป็นต้น

จินตนา บุญบงการ (2554) อธิบายว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรต้องอาศัยผู้บริหารที่สามารถดึงเอาความรู้ ความสามารถ และทรัพยากรที่องค์กรมีอยู่ นำมาสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยที่สินค้าและบริการขององค์กรต้องมีความพิเศษไปจากคู่แข่งอื่นไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่งหรือหลายทาง และความต่างนี้ทำให้ผู้บริโภคอย่างใช้สินค้า/บริการนั้น รวมถึงยินดีที่จะซื้อในราคาที่สูงกว่าสินค้า/บริการอื่น

จึงสรุปได้ว่า ความได้เปรียบทางการแข่งขันเป็นกลยุทธ์ทางธุรกิจที่ส่งผลถึงวิธีการทางธุรกิจ ที่จะสามารถแข่งขันในตลาดได้ และเป็นสิ่งที่ทำให้องค์กรมีความแตกต่างจากคู่แข่งรายอื่น เพื่อสร้างขีดความสามารถขององค์กรเพื่อการผลิตสินค้าหรือบริการ ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ทำให้การดำเนินงานขององค์กรมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บรรลุผลสำเร็จมากกว่าคู่แข่ง โดยธุรกิจจะมีความได้เปรียบในการแข่งขันได้นั้น ขึ้นอยู่กับการที่ธุรกิจจะสร้างโอกาสให้เกิดขึ้น เช่น การลอกเลียนแบบได้ยาก ไม่สามารถทำซ้ำได้ สินค้าและบริการมีความโดดเด่น มีความทนทานคงทน เป็นต้น โดยสามารถวัดได้จากส่วนแบ่งการตลาดและความสามารถในการ

การทำกำไร นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ที่ธุรกิจจำเป็นต้องคำนึงถึงค่าเสียโอกาสของค่าเช่าในทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป ตรวจสอบข้อมูลด้วยการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 27 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี จำนวน 10 คน

1) กลุ่มดาวเด่นสู่สากล (Quadrant A) จำนวน 5 คน

2) กลุ่มอนุรักษ์สร้างคุณค่า (Quadrant B) จำนวน 5 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารเครือข่าย OTOP ราชบุรี จำนวน 2 คน และ

กลุ่มที่ 3 หัวหน้าส่วนราชการสังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดราชบุรี จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ที่มีความยืดหยุ่น เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้แก่ผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูลสำคัญสามารถแลกเปลี่ยนข้อคำถาม ได้ตอบ ชักถาม โดยยืดโยงกับประเด็นโครงสร้างของข้อคำถาม

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือในการวิจัย ด้วยกระบวนการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยใช้หลักเกณฑ์การตรวจสอบยืนยันความน่าเชื่อถือและความเที่ยงตรง ดังนี้

1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulation) เป็นการตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ โดยการตรวจสอบข้อมูลที่แตกต่าง ทั้งเวลา สถานที่ และบุคคล ได้ข้อมูลที่ต่างกันหรือไม่

2) การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูล (Investigator triangulation) โดยตรวจสอบจากผู้วิจัยหรือผู้เก็บข้อมูลต่างคนกันว่าได้ค้นพบที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันหรือไม่

3) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บข้อมูล (Method triangulation) โดยการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้มาจากวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลาย ๆ วิธีที่ต่างกัน เก็บด้วยวิธีสนทนากลุ่มมาเปรียบเทียบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

4) การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory triangulation) โดยใช้ทฤษฎีที่แตกต่างกันมาพิจารณาตีความข้อมูลชุดเดียวกัน โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาเป็นแนวทางวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบ เพื่อให้เข้าใจถึงข้อสันนิษฐาน (Assumption) และหลักทฤษฎีที่มีอิทธิพลต่อข้อค้นพบ (Finding) และการตีความ (interpretation) ของงานวิจัย

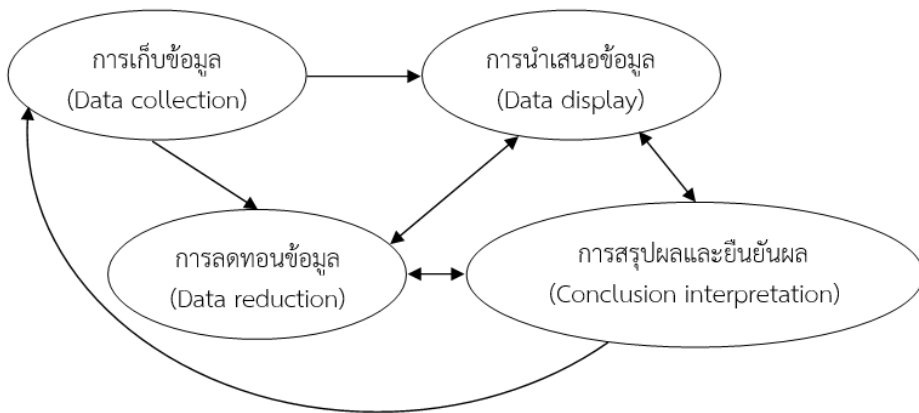
การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เจาะจงเชิงลึก ถึงความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิเคราะห์เนื้อหาแบบสร้างข้อสรุป (Content analysis) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ (สุมินทร เบ้าธรรม, 2564)

1) การลดทอนข้อมูล (Data reduction) ผู้วิจัยเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก และลดทอนข้อมูล โดยการลดปริมาณและขนาดของข้อมูลดิบซึ่งมีจำนวนมากให้มีขนาดเล็กลงจนเหลือข้อมูลที่เป็นตัวแทนแห่งความคิด เพื่อสื่อองค์ความรู้เป็นข้อสรุป

2) การนำเสนอข้อมูล (Data display) หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาทอนข้อมูลลง จากนั้นนำมาจัดหมวดหมู่โดยจำแนกได้จำนวน 2 กลุ่ม ตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญและประเด็นการสัมภาษณ์ โดยการนำเสนอข้อมูลให้เห็นเกี่ยวกับวิธีการที่นักวิจัยลงภาคสนามและนักวิจัยพบเจอปรากฏการณ์อะไรบ้าง ซึ่งเรียงลำดับการเกิดขึ้นก่อนและหลังเนื้อหา นอกจากนี้ การนำเสนอต้องอธิบายว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้นเพื่อจะนำมาเชื่อมโยงสู่การวิเคราะห์ผลการสรุปผลข้อมูล

3) การสรุปผลและยืนยันผล การวิจัยเชิงคุณภาพ (Conclusion interpretation) ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำข้อมูลเหล่านั้นมาสังเคราะห์เรื่องราวและตีความเพื่อให้ได้ปรากฏการณ์ที่ชัดเจนในสิ่งที่ศึกษา โดยการนำข้อมูลมาปะติดปะต่อเรียบเรียง และตรวจสอบเพื่อยืนยันผลข้อสรุปและตีความในรูปแบบการพรรณนาตามแนวคิดทฤษฎีที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลเพื่อยืนยันผลข้อสรุปที่ได้จากการวิจัยด้วยการตรวจสอบแบบสามเส้าเพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของข้อมูล หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทำการอภิปรายผล รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์

ภาพที่ 2 ความเชื่อมโยงในกระบวนการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
ที่มา: Miles and Huber man (1994, อ้างใน สุมินทร เป้าธรรม, 2564)

ผลการวิจัย

1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี พบว่า (1) ความมุ่งมั่นในการแข่งขันทางการตลาดโดยการเน้นสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์และกระบวนการบริหารจัดการ เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญสำหรับธุรกิจในยุคปัจจุบัน การสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์สามารถทำได้โดยการพัฒนานวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะของลูกค้า การออกแบบที่เป็นเอกลักษณ์ การใช้วัตถุดิบคุณภาพสูง การสร้างแบรนด์ที่แข็งแกร่งและสร้างเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่น จึงช่วยดึงดูดความสนใจของลูกค้า ควรปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นนวัตกรรม สามารถเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางการแข่งขัน ส่งผลให้ผู้ประกอบการสินค้า OTOP มีความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน (2) การลดต้นทุนและการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน เป็นกลยุทธ์ที่เพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันในตลาดโลก การลดต้นทุนสามารถทำได้โดยการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสียและของเสีย รวมถึงการจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด นำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้ในการตรวจสอบและควบคุมกระบวนการผลิต ช่วยเพิ่มความแม่นยำและลดเวลาการผลิต ทั้งยังช่วยในการตัดสินใจได้รวดเร็ว มีข้อมูลที่แม่นยำยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการ (3) การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ เพื่อตอบสนองตลาดในต่างประเทศเป็นจุดประสงค์หลัก ต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ปรับปรุงกระบวนการผลิต ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ตรวจสอบและควบคุมคุณภาพ พัฒนาบรรจุภัณฑ์และการจัดส่ง

สำรวจและปรับตัวตามความต้องการของตลาด สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า ผูกอบรวมบุคลากร เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพสูงตรงตามความต้องการของลูกค้าสูงสุด และสร้างความเชื่อมั่นในตลาดโลก นอกจากนี้ (4) การฝึกฝนพนักงานให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการขายระหว่างประเทศและส่งเสริมการขายซื้อของธุรกิจ เป็นการเสริมสร้างความสามารถในการขายระหว่างประเทศของบุคลากรในองค์กร การที่พนักงานสามารถสื่อสารได้หลากหลายภาษา ช่วยเพิ่มความมั่นใจและความสะดวกสบายในการติดต่อกับลูกค้าต่างชาติ เพื่อเปิดโอกาสในการเจรจาต่อรอง และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในตลาดต่างประเทศ การจัดการฝึกอบรมด้านภาษาที่ครอบคลุม เช่น การเรียนรู้ศัพท์เฉพาะทางธุรกิจ ทักษะการสนทนา และการทำความเข้าใจวัฒนธรรมของลูกค้า ช่วยให้พนักงานสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับองค์กรในการแข่งขันในตลาดโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและหลากหลาย

2) แนวทางการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้า OTOP ของผู้ประกอบการจังหวัดราชบุรี พบว่า (1) การค้นหาวิธีการผลิตสินค้าหรือการให้บริการใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและเพิ่มกลุ่มตลาดใหม่ โดยการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียงที่มีต้นทุนต่ำมาใช้ในการผลิตสินค้า โดยใช้วัตถุดิบท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียงที่มีต้นทุนต่ำ ซึ่งช่วยลดต้นทุนการผลิตและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากในชุมชนท้องถิ่น นำวัตถุดิบท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตยังสร้างความแตกต่างและเอกลักษณ์ให้กับสินค้าและบริการ ทั้งนี้ การทำงานร่วมกับชุมชนและผู้ผลิตท้องถิ่นจะช่วยสร้างความยั่งยืนและความเชื่อมั่นกับลูกค้าได้ ทำให้สินค้าและบริการของมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น (2) การจัดการความรู้เชิงนวัตกรรม เพื่อทำให้ตราสินค้าเป็นที่รู้จัก ออกแบบสินค้าที่ทันสมัยและตรงตามความต้องการของลูกค้า ที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวม วิเคราะห์ แบ่งปันข้อมูล และความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับตลาดและลูกค้า โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการวิเคราะห์แนวโน้ม ศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค ส่งผลให้สามารถคาดการณ์และตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างแม่นยำ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นนวัตกรรม การเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าและโดดเด่นยิ่งขึ้น ทำให้ตราสินค้าเป็นที่รู้จักมากขึ้น และเป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์กลุ่มลูกค้าอย่างแท้จริง (3) การดำเนินงาน เน้นกระบวนการภายใน การบริหารจัดการการผลิตและบริหารให้มีต้นทุนต่ำและส่งเสริมการขายสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพทางการแข่งขันของธุรกิจ ทางการวางแผนและจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดการวัตถุดิบ การบริหารเวลา และการใช้เครื่องจักรหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยลดต้นทุนการผลิตและลดของเสียที่เกิดขึ้น นอกจากนี้การพัฒนาทักษะของพนักงานให้มีความสามารถในการปรับตัวและแก้ปัญหา ส่งผลให้กระบวนการ

ภายในเป็นไปอย่างราบรื่น มีการบริหารการขายที่มีประสิทธิภาพ และควรคำนึงถึงการวิเคราะห์ตลาด การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และการใช้กลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสม เช่น การสร้างแบรนด์ การโปรโมตสินค้า และการจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า เพื่อเพิ่มยอดขายและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าในระยะยาว

อภิปรายผล

1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี พบว่า (1) ความมุ่งเน้นการแข่งขันทางการตลาดโดยการเน้นสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์และกระบวนการบริหารจัดการ เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญสำหรับธุรกิจในยุคปัจจุบัน การสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์สามารถทำได้โดยการพัฒนานวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะของลูกค้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิระชา แก้วคุ้มครอง (2562) ศึกษาเรื่อง “แนวทางการยกระดับผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปูนาเพื่อให้ได้รับมาตรฐาน OTOP” ที่พบว่า การมีผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เกิดจากกระบวนการคิดค้นพัฒนาสร้างสรรค์ด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นตอบสนองความต้องการของลูกค้า ให้ความสำคัญที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน และผู้ประกอบการมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่แน่นอนและไว้วางใจได้ (2) การลดต้นทุนและการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน เป็นกลยุทธ์ที่เพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันในตลาดโลก การลดต้นทุนสามารถทำได้โดยการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสียและของเสีย รวมถึงการจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ (2560) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา: บ้านลูกประคบสมุนไพร อำเภอยะประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่า ผู้ประกอบการนำเอากลยุทธ์ความแตกต่าง มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว การเป็นผู้นำด้านต้นทุน

การมีกลยุทธ์การจัดจำหน่ายและกลยุทธ์การส่งเสริมการขายมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ จะทำให้สามารถดำเนินธุรกิจให้มีความอยู่รอดและประสบความสำเร็จเป็นผู้ครองตลาดสามารถเข้าถึงและครองใจผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี (3) การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองตลาดในต่างประเทศเป็นจุดประสงค์หลัก ต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ปรับปรุงกระบวนการผลิต ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ตรวจสอบและควบคุมคุณภาพ พัฒนาบรรจุภัณฑ์และการจัดส่ง สรรวจและปรับตัวตามความต้องการของตลาด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นรินทร์ สังข์รักษา (2560) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ “เมืองโอ่ง ดินสุกและตุ๊กตา” เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและเชื่อมโยงสินค้า OTOP

และสนับสนุนการท่องเที่ยวเมืองแห่งศิลปะและการพักผ่อนของจังหวัดราชบุรีปีที่ 2” ที่พบว่า แนวทางการสนับสนุนสินค้าโอท็อปกับการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการต้องมีสินค้าที่มีมาตรฐาน มีรูปแบบและบรรจุภัณฑ์ที่หลากหลาย ดึงดูดใจ ราคาเหมาะสม ส่วนการท่องเที่ยวต้องจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกวัน ภาครัฐให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องในการประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media การรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายร่วมกัน นอกจากนี้ (4) การฝึกฝนพนักงานให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการขายระหว่างประเทศและส่งเสริมการขายชื่อของธุรกิจ เป็นการเสริมสร้างความสามารถในการขายระหว่างประเทศของบุคลากรในองค์กร การที่พนักงานสามารถสื่อสารได้หลากหลายภาษา ช่วยเพิ่มความมั่นใจและความสะดวกสบายในการติดต่อกับลูกค้าต่างชาติ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันทิราพร ศิริพันธ์ (2562) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้ประกอบการเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP จังหวัดบุรีรัมย์ ที่พบว่า ความสามารถด้านทักษะความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบ มุ่งมั่น การแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอของผู้ประกอบการเพื่อนำมาพัฒนาการวางแผนการผลิตที่เน้นการรักษาคุณภาพและปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของลูกค้า รวมถึงการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการกระบวนการผลิต และการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายเพื่อขยายฐานลูกค้าให้เพิ่มมากขึ้น สามารถสนับสนุนผลการดำเนินงานของผู้ประกอบการให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาการทำงานและการสร้างเครือข่ายที่เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) แนวทางการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้า OTOP ของผู้ประกอบการจังหวัดราชบุรี พบว่า (1) การค้นหาวิธีการผลิตสินค้าหรือการให้บริการใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและเพิ่มกลุ่มตลาดใหม่ โดยการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียงที่มีต้นทุนต่ำมาใช้ในการผลิตสินค้า โดยใช้วัตถุดิบท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียงที่มีต้นทุนต่ำ ซึ่งช่วยลดต้นทุนการผลิตและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากในชุมชน โดยผลการศึกษาที่ค้นพบมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชลกาญจน์ สดะบดี (2565) ศึกษาเรื่อง การยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนสินค้า OTOP โดยใช้กลยุทธ์การตลาด นำนํ้าสีฟ้า สำหรับผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่ม ที่พบว่า ผู้ประกอบการต้องพัฒนาระบบการบริหารจัดการ และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยปัจจัยที่มีความสำคัญ คือ การเลือกใช้กลยุทธ์การตลาดมาช่วยในการยกระดับผลิตภัณฑ์ โดยมุ่งเน้นไปที่นวัตกรรมที่นำมาใช้ในการผลิต การออกแบบสินค้า การพัฒนาสินค้าที่คงคุณค่าเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น แต่ต้องผสมผสานกับสิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้ตอบโจทย์ลูกค้าได้ พร้อมเปิดรับการพัฒนาการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีรวมถึงนวัตกรรมแบบ

ใหม่เพื่อการเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าอย่างแท้จริง (2) การจัดการความรู้เชิงนวัตกรรม เพื่อให้ตราสินค้าเป็นที่รู้จัก ออกแบบสินค้าที่ทันสมัยและตรงตามความต้องการของลูกค้า ที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวม วิเคราะห์ แบ่งปันข้อมูล และความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับตลาดและลูกค้า โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการวิเคราะห์แนวโน้ม ศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค ส่งผลให้สามารถคาดการณ์และตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างแม่นยำ มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิรินทิพย์ พิศวง (2564) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการโอท็อป เพื่อส่งเสริมเครือข่ายองค์ความรู้ จังหวัดสุรินทร์” ซึ่งพบว่า แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายคือภาครัฐควรให้การส่งเสริมด้านการตลาด การออกแบบบรรจุภัณฑ์และจัดหาช่องทางการจัดจำหน่ายมากขึ้น (3) การดำเนินงาน เน้นกระบวนการภายใน การบริหารจัดการการผลิตและบริหารให้มีต้นทุนต่ำและส่งเสริมการขายสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพทางการแข่งขันของธุรกิจ ทางกรวางแผนและจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดการวัตถุดิบ การบริหารเวลา และการใช้เครื่องจักรหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยผลการศึกษาที่ค้นพบมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภาพร พรหมมะเริง (2561) ศึกษาเรื่อง แนวทางการยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทอาหารของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านริมร่อง ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน พบว่า ในการพัฒนายกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จนยกระดับถึงกลุ่มเอ ต้องให้ความสำคัญต่อ 1) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ให้ได้รับการรองรับมาตรฐาน 2) การพัฒนาศักยภาพการผลิต ที่สามารถเพิ่มการผลิตและเพิ่มจำนวนอัตราการผลิตที่ลูกค้าสามารถสั่งซื้อได้จำนวนมากและยังคงรักษาคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ไว้ได้ 3) กระบวนการผลิตและเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตที่ทันสมัยสะดวกในการดำเนินงานให้มากขึ้น 4) การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการพัฒนาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้มีความทันสมัยเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า และ 5) ด้านตลาดการจำหน่ายของผลิตภัณฑ์เพื่อขยายการส่งออกไปยังต่างประเทศและสามารถทำการสั่งซื้อสินค้าได้จากทางเว็บไซต์

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลควรมีนโยบายส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และความร่วมมือกันในชุมชนท้องถิ่น เพื่อนำแนวคิดมาพัฒนาปรับปรุงยกระดับคุณภาพของสินค้าและบริการที่มีอัตลักษณ์ให้เป็นสินค้าระดับ Premium เพื่อการพัฒนาสินค้า OTOP ให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของผู้ประกอบการสินค้า OTOP และพัฒนาระดับคุณภาพมาตรฐานให้ก้าวเข้าสู่การจัดระดับและประเภทของ Quadrant ที่สูงขึ้น

2. ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมด้านการตลาดทั้งในและต่างประเทศเพื่อรองรับผลิตภัณฑ์ OTOP ให้กับผู้ประกอบการ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และภาพลักษณ์ของสินค้า OTOP

3. รัฐบาลควรมีนโยบายส่งเสริมด้านนวัตกรรมที่ทันสมัยเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีความแตกต่าง และสามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่มีศักยภาพเพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาด

4. ภาครัฐควรมีนโยบายช่วยเหลือในการแก้ไขข้อกฎหมายที่เป็นช่องว่างด้านแรงงานและค่าแรง รวมทั้งสิทธิพิเศษการลดหย่อนภาษีแก่ผู้ประกอบการสินค้า OTOP

5. รัฐบาลควรมีนโยบายให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือผู้ประกอบการสินค้า OTOP ให้เข้าถึงแหล่งเงินทุน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ประกอบการควรมุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการทำงานแบบเชิงรุก มีการตรวจสอบ ติดตาม หาข้อมูลข่าวสาร และแนวโน้มความต้องการของลูกค้าที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยใช้ระบบร้านค้าเครือข่ายและระบบดิจิทัลเพื่อให้สินค้าและบริการมีมูลค่าเพิ่มเป็นที่รู้จักและเกิดความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญต่อการแสวงหาทรัพยากรหรือแหล่งวัตถุดิบต้นทุนต่ำเพื่อให้เกิด การทำงานเชิงรุก และมีความได้เปรียบทางการแข่งขันทางด้านต้นทุน

3. ผู้ประกอบการควรดำเนินงานภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่กิจการ

4. ผู้ประกอบการควรมีการสอบถามข้อคิดเห็นของลูกค้าอยู่เสมอ และนำมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ตามข้อเสนอแนะเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ

5. ผู้ประกอบการควรวางแผนการขนส่งสินค้าให้สามารถส่งมอบสินค้าแก่ลูกค้าด้วย ความถูกต้อง ตรงเวลา เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันให้เหนือกว่าคู่แข่งในตลาด 6. ผู้ประกอบการควรสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ด้านต้นทุน โดยปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อการลดต้นทุน และลดการสูญเสีย รวมถึงป้องกันการตักลับของสินค้าในการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค

7. ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับการรักษาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพให้ทำงานอยู่กับกิจการ ด้วยการสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีในการทำงาน

8. ผู้ประกอบการควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เช่น ปรับปรุงพัฒนากระบวนการภายในเพื่อลดต้นทุน พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ให้มีความแตกต่างจากสินค้าที่มีอยู่ในตลาด การพัฒนาทักษะทางด้านภาษาเพื่อการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านงานบริการ และการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมทันสมัยให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่มีศักยภาพและขยายฐานลูกค้าไปยังต่างประเทศ ประกอบกับการรักษาฐานลูกค้าเดิมด้วยการรักษาความสัมพันธ์อันดี

9. ผู้ประกอบการควรคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อการขยายผลิตภัณฑ์ทางการตลาดให้สอดคล้องตรงตามความต้องการของลูกค้า

10 ผู้ประกอบการควรพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของตนเองด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างความแตกต่าง การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ รวมถึงประโยชน์ใช้สอยเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งต่อไปควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น การมีส่วนร่วมในชุมชน หรือ บทบาทขององค์กรภาครัฐ ที่อาจจะมีความสัมพันธ์กับตัวแปรความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการสินค้า OTOP เพิ่มเติมในเชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายชัดเจน และเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่แม่นยำในการนำมาเป็นแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การตลาด สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการสินค้า OTOP จังหวัดราชบุรี อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

บุญยิ่ง คงอาชาภัทร. (2562). 3 จุดอ่อน “OTOP ไทย” กับ 5 เคล็ดลับความสำเร็จ

20 แปรนต์ไทยไม่แพ้ชาติใดในโลก. วิทยาลัยการ

จัดการ. มหาวิทยาลัยมหิดล หรือ ซีเอ็มเอ็มยู (CMMU).

มิชลิน ไกด์. (2564). เที่ยวราชบุรีภายในหนึ่งวัน: ท่องเล่นหัวถนนธรรมจรรย์-มอญ

แดนไฉ่ฉางกร และตลาดน้ำ 150 ปี. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2567 จาก

<https://guide.michelin.com/th/th/article/features/a-day-in-ratchaburi-savour-the-flavours-in-the-land-of-the-thai-chinese-mon>

สำนักงานจังหวัดราชบุรี. (2566). ร่างแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2566-2570

(ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568). ราชบุรี. สำนักงานจังหวัด

ราชบุรี.

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดราชบุรี. (2564). **จังหวัดราชบุรีนำร่องการขับเคลื่อน
สร้างเกษตรมูลค่าสูง ควบคู่ ไปกับการขับเคลื่อน BCG โมเดล พร้อม
ปรับรูปแบบการท่องเที่ยว โมเดลอารมณ์ดี มีความสุข.** สืบค้น เมื่อ 18
กุมภาพันธ์ 2567 จาก

<https://ratchaburi.prd.go.th/th/content/category/detail/id/33/iid/47133>

สำนักงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน. (2565). **เครือข่ายองค์ความรู้
KBO (Knowledge- based OTOP).** สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2567
จาก <https://www.cdd.go.th/content/650814-1>

ไพโรจน์ ปิยะวงศ์วัฒนา. (2556). **การจัดการเชิงกลยุทธ์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม.**
กรุงเทพมหานคร: ทวี.พรินท์ (1991).

จินตนา บุญบังการ. (2554). **การจัดการเชิงกลยุทธ์.** กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

สุมินทร เบ้าธรรม. (2564). **การสังเคราะห์งานวิจัยทางบัญชี: การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา.**
**วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ปีที่ 3 ฉบับ
ที่ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2564), 11-20.**

นิระชา แก้วคุ้มครอง. (2562). **แนวทางการยกระดับผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปูนาเพื่อให้
ได้รับมาตรฐาน OTOP. งาน ประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 764-773.**

วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์. (2560). **กลยุทธ์การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันของ
โครงการหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา: บ้านลูกประคบ
สมุนไพร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสมุทรปราการ.**

นรินทร์ สังข์รักษา. (2560). **การพัฒนาเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ “เมืองโอ่ง
ดินสุกและตุ๊กตา” เพื่อพัฒนา ชีตความสามารถในการแข่งขันการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียนและเชื่อมโยงสินค้า OTOP และสนับสนุนการ
ท่องเที่ยวเมืองแห่งศิลปะและการพักผ่อนของจังหวัดราชบุรีปีที่ 2.
บทความวิชาการสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ ปีที่ 10
ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2560, 2127-2142.**

จันทิราพร ศิริพันธ์. (2562). **การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้ประกอบการเพื่อสร้าง
รายได้เปรียบทางการแข่งขัน ของกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP จังหวัด
บุรีรัมย์. วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม ปีที่
9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2562, 31-37.**

ชลกาญจน์ สดะบดี. (2565). **การยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนสินค้า OTOP โดยใช้กลยุทธ์
การตลาดนำน้ำสีฟ้า สำหรับผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่ม. วารสาร**

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์ และ

สังคมศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2565, 178-201.

ศิรินทิพย์ พิศวง. (2564). การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการโอท็อป เพื่อส่งเสริม
เครือข่ายองค์ความรู้ จังหวัด สุรินทร์. วารสารชุมชนวิจัย ปีที่ 15 ฉบับ
ที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2564), 28-41.

สุภาพร พรหมะเริง. (2561). แนวทางการยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
ประเภทอาหารของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านริมร่อง ตำบลมะเขือแจ้
อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ปีที่ 21 ฉบับเดือนมกราคม-ธันวาคม 2561, 248-258.

Schermerhorn, John R. (2014). **Management. 7th ed. U.S.A.:** John Wiley
and Sons. Shelby D. Hunt. (2000). A General Theory of
Competition: Resources, Competences, Productivity,
Economic Growth. European Journal of Marketing, Vol. 35 No.
5/6, 524-548.

Fuller, T. (2004). **Corporate ethical futures responsibility for the
shadow on the future of today's ethical corporations.** New
York: John Wiley and Sons.

Wheelen, Thomas L. and Hunger, J. David. (2002). **Strategic
Management and Business policy.** Upper Saddle River,
N.J.: Prentice-Hall, Inc.

Creating Competitive Advantage Educational Management for Chinese International Students of Higher Education Institutions in Thailand

Junshan Ma¹

Received: September 2, 2024. Revised: January 5, 2025. Accepted: February 25, 2025

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of administrative policy variables quality management process innovation and competitive advantage educational management of Chinese students in Thailand, 2) to study the influence of administrative policy variables quality management and process innovation towards competitive advantage educational management of Chinese students in Thailand, and 3) create a competitive advantage model educational management of Chinese students. The research methodology was quantitative the competitive advantage educational management theory conceptual framework. SEM analyzed the population as project leaders in educational management in Thailand, so the sample size was determined using the 20 times the observation variable criterion $16 \times 20 = 320$ Chinese students. The proportional random sampling method was used. The research instrument was a 5-rating scale questionnaire. The statistical tools used for analysis were structural equation modeling by LISREL and descriptive statistics.

The research results revealed that 1) the level of administrative policy variables, quality management process innovation, and competitive advantage educational management of Chinese students in Thailand were high-level quality management and process innovation. 2) Administrative policies, quality management, and process innovation were the critical

---

¹ Faculty of Business administration, Pathumthani University: Email: junshanma@yahoo.com

factors directly affecting process innovation. Universities should urgently pay attention to developing innovation, processes, and processes for universities by bringing technology or innovation from abroad to use in teaching and learning and measures to promote and drive the University to develop innovations for their use. 3) the competitive advantage model, educational management of Chinese students, the researcher developed is called the PQI Model It is because of the policy of the Chinese government. Studying abroad will give Chinese students a new perspective that will be adapted to work in China's government and business sectors.
Keywords: Creating competitive advantage, educational management, Chinese students, Thailand

Introduction

Higher education in the new century is encountering difficulties. The education business becomes more competitive due to decreased government support and increased student prices (Soutar & Turner, 2002). Globalization has far-reaching effects on higher education (Dodds, 2008). Globalization is a disruptive phenomenon that surpasses and disregards national boundaries (Scott, 2000).

China is the largest source of overseas students for numerous ASEAN member nations, and the numbers are rapidly increasing. Chinese students in Thailand climbed from 6,468 in 2007 to 18,061 in 2016. Thailand, to become the primary center for education in ASEAN (Sirivish, 2016), has strong diplomatic ties with China and now has the highest number of Chinese students among all ASEAN member nations.

Thailand is becoming an aging society, and its low birth rate has directly caused a dramatic decrease in enrollment in Thai educational institutions. Because young Thais are more likely to study abroad, a Thai education expert has warned (Bangkok Post, 2017) that 75% of Thai universities are at risk of closing over the next decade due to low intake and increased competition from foreign rivals. In this market competition with the more vital universities, if Thailand could gain a piece of the pie, especially by getting more Chinese students, it would not only relieve the enrollment

decline at HEIs in Thailand. However, it would also help drive Thai economic growth and build a solid future friendship bridge for economic, cultural, and political cooperation between China and Thailand.

The main reason Chinese people like to study in Thailand is that many conditions are generous in tuition, accommodation, food, and not expensive. Compared to European countries, one student will spend about 1-2 hundred thousand baht per year, and the Thai and Chinese cultures are similar, so adjusting is easy. Including Chinese students who graduated from Thailand will talk about their impressive experiences of living. To the younger generation, It is like word-of-mouth for graduating students.

Thailand is experiencing the phenomenon of becoming an aging society, which has led to a significant decline in enrollment in Thai educational institutions due to its low birth rate. To enhance the worldwide reach of higher education, it is crucial to attract Chinese students, as the home market has some limitations (Paweena Songsathaphorn., 2014). Several institutions in Thailand are aggressively pursuing possibilities to increase their presence in domestic and Chinese markets. They actively explore global cooperation opportunities and enhance delivery methods (Chenin Chen, 2014). Thai universities, which entered the market later than nations like the US, UK, and Australia, would need help meeting new goals (Athapol Ruangkanjanases., 2014). How can Thailand enhance its appeal to Chinese students? To address this inquiry, a thorough investigation is necessary to uncover the intricate interconnections between many societal elements, such as community, parents, friends, and fellow students, that influence the decision-making process of Chinese students when considering studying abroad.

This research could enhance the university by addressing students' specific requirements, which were crucial considerations for Chinese students when they decided to improve their college enrollment.

In Thailand, it is popular with Chinese students, causing many Thai higher education institutions to adjust their curriculum and market to create incentives for Chinese students to study more (Kulnaree et al. et

al., 2021), while the enrolment of Thai students in higher education has decreased (Yang & Thaima, 2021) thus causing higher education institutions across the country to accelerate the development of education management, to meet the needs of more international students especially Chinese students, this has resulted in more competition in accepting Chinese students, Therefore, creating a competitive advantage is essential to higher education institutions in Thailand.

Creating a competitive advantage in the educational management of international students of higher education institutions is essential for motivating students to choose an institution. International students in tertiary institutions are served by innovative methods that make it easy, convenient, and fast to use technology to manage education, allowing students to receive the value of educational institutions' services. It promotes a good image for students and stakeholders. Creating more impressions and confidence in studying in higher education institutions affects the competitiveness of education management.

Quality management is integral to creating satisfaction for students entering higher education institutions. Consisting of management support of higher education institutions and related agencies (Sohail & Hasan, 2021; Chaudhary & Dey, 2021), using innovative concepts and methods to input training information to students and educators to develop potential in education (Cho et al., 2021; Stokes, 2021; Hung, 2021) In addition, the quality of service It is important to make students satisfied. Trust and turn into word-of-mouth loyalty to programs and higher education institutions (Shehzadi et al., 2021; Sziegat, 2021; Latif et al., 2021), significantly reducing costs in education for students in l dimensions involved, and there is a quality assurance system that builds confidence in the standards of education management from the efficiency of education management of higher education institutions. This makes students popular in choosing an educational institution, increasing numbers yearly with highly qualified professional personnel (Sohail & Hasan, 2021; Cami Leri, 2021; Htang, 2021). This makes students popular in choosing an educational institution,

with increasing numbers of highly qualified professional personnel every year.

Education management in Thailand is undergoing a quality upgrade. It aims to achieve equality and educational efficiency by leveraging technology to manage educational resources and promote lifelong learning effectively. This is done through the advancement of digital technology and the prevalence of internet access.

The researcher is interested in studying the administration policy. Quality management and process innovation towards competitive advantage in the education management of Chinese students in Thailand, to develop the capability of higher education institutions to have a competitive advantage in education management of Chinese students in Thailand, continue to be sustainable.

Research Objectives

1. To study the variable level administrative policy quality management process innovation and competitive advantage education management of Chinese students in Thailand.
2. To study the influence of variables such as administrative policy quality management and process innovation towards competitive advantage in education management of Chinese students in Thailand.
3. To create a pattern of competitive advantage in the education management of Chinese students in Thailand.

Research Hypothesis

H1: The administrative policy directly influences competitive advantage in the education management of Chinese students in Thailand.

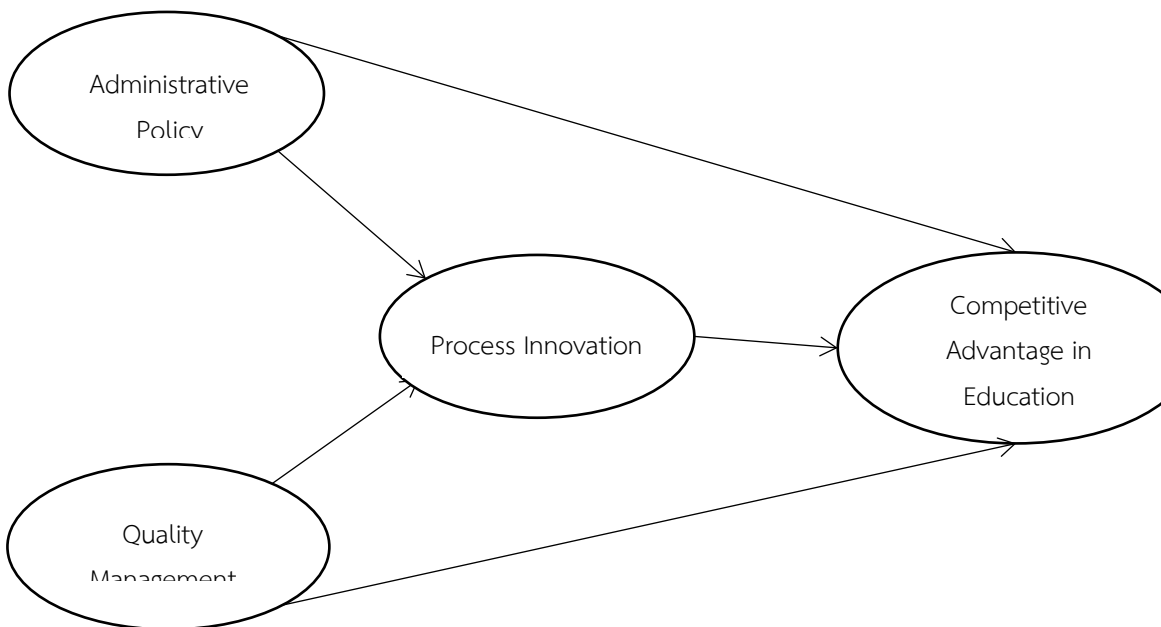
H2: Administrative policy has a direct influence on process innovation.

H3: Quality Management has a direct influence on process innovation.

H4: Quality Management directly influences competitive advantage in the education management of Chinese students in Thailand.

H5: Process innovation directly influences competitive advantage in the education management of Chinese students in Thailand.

Conceptual Framework

Literature Review

Education management of Chinese students in Thailand

Due to changes in global society, including the need for economic development in each country, there has been an increase in competition for human resource development (Hung, 2021). Every country has a policy. In developing potential for their people by promoting learning that keeps up with changes in society and the economy through educational institutions both within the country and abroad (Stokes, 2021), as well as China's policy aiming to build the potential of the people to have

competitiveness, in order to promote the country's economy to progress steadily (Hung, 2021), which China has a policy of opening up the country on year of 1978 and carried out economic reforms to modernize the new policy.

Make China's economic development fast. As the economy improves, the overall quality of life of Chinese people improves. More middle-class Chinese people prefer to send their children to study abroad (Jitpanu et al., 2016), while the situation in Thailand in terms of continuing higher education tends to decrease, which makes Thailand's higher education institutions. The public and private sectors struggle with income and institutional survival (Yang & Thaima, 2021). The higher education institutions of Thailand implement the curriculum according to the ISCED 2013 criteria, which allows international students to create diversity in education management according to the international system. As a result, higher education institutions in Thailand pay more attention to international students; in the past, there have been students from China interested in studying at higher education institutions in Thailand outnumbered an international student (Yang & Thaima, 2021). Therefore, the education management of Chinese students in Thailand has a variety of courses and learning management that can attract Chinese students to study according to their needs. Higher education institutions in Thailand accept Chinese students at the bachelor's degree level, Master's, and Ph.D. through an agent recruiting students from China, making a joint agreement between universities in Thailand and China, and direct study abroad guidance from China. There are many forms of education management in higher education institutions; some schools employ teachers from China who use Chinese to manage an l learning, many employ a mix of faculty members from China and Thailand, and some places use an l faculty members in Thailand using English to learn which Chinese students can learn through an interpreter (Kulnaree et al. et al., 2021) for Chinese students entering new studies in the academic year 2020, both at the bachelor's, masters and doctoral levels. There are 298 public higher education institutions nationwide, 272 private sector programs, and one

non-affiliated program, totaling 571 programs. (Office of the Permanent Secretary for Higher Education, Science, Research and Innovation, 2020) which contains details of the curriculum for each level of study according to the faculties studied at the university. 1) Faculty of business administration 2) Faculty of arts 3) Faculty of communication arts 4) Faculty of law 5) Faculty of engineering 6) Faculty of science 7) Faculty of public administration 8) Other faculties and courses currently studying in universities in Thailand are as follows: 1) English program 2) Thai program 3) Chinese program and 4) Bilingual program (Jitpanu Phumchatmongkol and Adi la Pongyeela, 2016) As for educational institutes accepting Chinese students scattered across the country, both private higher education institutions such as Krirk University Kasem Bundit University, Mahanakorn University of Technology, Southeast Asia University, Bangkok University, Bangkok Thonburi University, Christian University, Shinawatra University, Dhurakij Pundit University, University of the Thai Chamber of Commerce, Assumption University, Panyapiwat Institute of Management, etc., while public higher education institutions such as Rajamangala University of Technology, Government universities, including Chulalongkorn University, Kasetsart University, Chiang Mai University, King Mongkut's University of Technology, Thonburi Suranaree University of Technology, Mae Jo University, Mae Fah Luang University, Thammasat University, Burapha University, Silpakorn University, National Institute of Development Administration, etc. There are also Non-restricted public universities, such as Ramkhamhaeng University and Sukhothai Thammathirat Open University, including Rajabhat Universities, Such as Chiang Mai Rajabhat University, Chiang Rai Rajabhat University, Nakhon Pathom Rajabhat University, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Phibunsongkhram Rajabhat University, Lampang Rajabhat University, Suan Sunandha Rajabhat University, etc. The number of Chinese students in Thailand has increased steadily. (Higher Education Informatics Center, 2021).

Competitive advantage education management of Chinese students in Thailand

Providing education for Chinese students in Thailand by higher education institutions, both public and private sectors, has created a curriculum that is internationally aligned with the needs of international students. In particular, more and more Chinese students come to study in Thailand. Higher education institutions conduct education by the national education policy under the educational standard certification. Professional personnel have appropriate educational qualifications according to the curriculum criteria. Education quality is assured to build trust among stakeholders—especially students who want to study according to the desired course. Over the past few years, education for Chinese students in Thailand has been creating international programs entirely taught in Chinese, and some institutions use English for their dissertations and learning. Each institution accepting Chinese students employs different management strategies. Adhering to the principle of making students most satisfied, either providing services according to the educational management process or other services, will impress Chinese students and enable them to study until the end of the program. The supervision of responsible people in the project ensures a positive student experience. Students' word of mouth and loyalty towards institutions and courses can lead to referrals and persuade others to learn more; it makes higher education institutions more competitive in the market from the satisfaction of students from generation to generation. This is in line with the concept of Kunnaree. Nukit Rangsan and team (2021) viewed that higher education institutions in Thailand provide a variety of curricula to attract Chinese students both in terms of language used in teaching and subject areas, as well as increasing flexibility in teaching and learning to facilitate Chinese students' graduation, while Moyo and Ngwenya (2018) cited the competitive advantage of international student education as the ability to an educational institute that makes students confident and satisfied in providing educational services. Similarly, Noda, Hou, Shibui, and Chou (2018) opined that institutions passing the educational quality

assurance assessment criteria can build confidence among students in their enrollment choices and empower them to do so. So, the institution's competition resulting from the accreditation of the standard assessment and aspects of service quality that affect graduate satisfaction can be used as a suitable competitive strategy, and service quality is a crucial driver for the university's sustainable competitive advantage. Therefore, the service quality dimension should be included in the work plan. University strategies and activities, as the quality of services in higher education, contribute to the economic development, quality of life, and well-being of the country (Sharabati et al., 2019) image of both the quality of the curriculum that meets the needs of students and teachers have professional knowledge, it plays a mediating role between service quality and student satisfaction (Osman & Saputra, 2019; Alsheyad & Albalushi, 2020). Shurair and Pokharel (2019) stated that the competitive advantage of education management stems from the quality of services that make students comfortable during their studies and have the courses they want. Make students loyal to educational institutions. Adequate personnel to manage learning gives students greater confidence in learning (Vankevich, 2019; Arrieta & Avolio, 2020). The reputation and credibility of an educational institution are also part of the decisions made by students that affect the competitiveness of educational institutions (Tamtik, 2019).

Physical environment, price, fee, personal safety, and the relationship between students and teachers were positively correlated with student satisfaction and influenced their willingness to revisit the University. (Cheliah, Khan, Krishnan, Kamarulzaman, & Goh, 2019) Student satisfaction and loyalty to the University are directly and positively influenced by the University's services and financial support, and loyalty also affects student satisfaction. On the contrary, satisfaction reveals a positive impact on loyalty as we

l. There are indirect effects on image, service, and perceived loyalty values (Makhoul, 2019; Hauptman Komotar, 2020). Zuhairi, Raymundo, and Mir (2020) also found that standardized institutions can create acceptance among students and stakeholders, which is an integral

part of the competitive power of higher education institutions. The quality of technical services, image, and perceived value influences student satisfaction. The dimension of service quality is a significant predictor of image and perceived value, which affects recommendations to others, thus increasing the number of students enrolled. Fernández-García (2019) commented that competitive advantage in international student education management depends on the educational institution's policy to create attractiveness or satisfy students in both courses and quality services. The diversity of courses from professional instructors can be an essential motivator that has the competitive power of education institutions accepting international students (Symaco & Chao, 2019). Scholars such as Iqbal, Latif, Marimon, Sahibzada, and Hussain (2019) think that process innovation directly and indirectly influences the performance of an organization through innovation. This is in line with the concept of Rofiaty (2019), which states that process innovation has a positive effect on strategy implementation, increasing the business competitiveness of schools, and the use of strategies significantly improves school performance. Tamtik (2019) thinks that the perception of career opportunities is increasing due to the changing global environment and broader post-secondary education options based on country-specific factors, including the quality and safety of the learning environment, cultural diversity, and the reputation associated with the country and its people influences students' decision to study abroad. Likewise, Aris, Maupa, Muis, and Tabba (2019) concluded that the quality of government policy in human resources and professional institutions related to technology is beneficial to the competitiveness of educational institutions. Student perceptions of interaction course content quality and the quality of curriculum design positively contribute to perceived usefulness, confirmation, and satisfaction with educational arrangements. This leads to the curriculum's ongoing intention (Cheng, 2020). The study is essential as it helps University policymakers identify strengths and weaknesses. To be able to take advantage of a robust curriculum and make changes to adapt the curriculum to be more in line with the needs of the learners

(Malhotra et al., 2020), while Momen, Sultana, and Haque (2020) have opinion, the competitiveness of educational institutions arises from creating awareness among students of the variety of courses internationally.

The professionalism of teachers and schools is standard. They are causing more students to study. However, Ryskulova (2020) found that educational institutions lack standards and accreditation, causing a lack of credibility from students and stakeholders, which lacks the opportunity to create competitiveness. Merri l. (2020) found that institutions with international program accreditation. There will be strong government support and incentives to make higher education more internationalized. Motova and Navodnov (2020) cited the competitive advantage of student education as students choosing to study in courses that are taught more. Saqib, Zhang, Ou, Saqib, Majeed, and Razzaq (2020) agree that a competitive advantage is observed in the number of students interested in the program and the available institutions. Internationalization is in line with student needs, and Rehman and Iqbal (2020) noted the competitive advantage of schools as caused by the use of innovation in the educational management process, making educational institutions more efficient and Able to build credibility with students and stakeholders also made more students decide to study, building the competitiveness of higher education institutions to be effective and reliable among stakeholders requires professional instructors who can develop students to meet the targeted potential of the market, by relying on the knowledge and cooperation of the educational network to operate under the policy of providing education for international students (Oosthuizen et al., 2021), which is fun ly supported by the government. Concrete to promote the country's economy from the popularity of entering to study according to the courses and institutions of higher education that international students want, Therefore, creating a course for the international market to accept the reputation of the institution having high standards of education and professional teachers will make it more popular with students. The number of students continues to increase every year (Stokes, 2021; Raza

et al., 2021; Wan & Abdu lah, 2021; Chang & Jaisook), 2021; Hung, 2021; Sim et al. & Hi, 2021; Wang et al., 2021; Dwaikat, 2021).

Administrative policy Quality management and process innovation.

The educational management of higher education institutions in Thailand currently accepts more international students to study. With the policy to solve the problem, fewer students in Thailand attend higher education and increase income for higher education institutions. Meanwhile, the government's education management policy focuses on internationalization to rank higher education institutions within the country, both regionally and globally. As a result, higher education institutions have to adjust their educational management processes in line with the changes that have occurred and under the government's educational management standards with criteria and indicators for the quality of education management.

Therefore, the policy to accept international students to study in higher education institutions is an essential mission that educational institutions need to perform effectively. In the past, many international students have come to study in higher education institutions. One of them was a student from China. Each year, each institution at the higher education level must have a process to create a competitive advantage in education management for students to decide to study in their own higher education institution. Many scholars, such as Kunnaree, have given ideas about variables that affect competitive advantages in education management. Nukit Rangsan and team (2021) believe that educational management policies of higher education institutions should adapt the curriculum to meet the needs of Chinese students, both the use of language in teaching and learning and flexibility that will satisfy Chinese students. Leading to success in education will be essential to the student's decision. The variables that lead to academic success will be essential in Chinese students' decision to study in higher education institutions. Fernandes and Adji Achmad Rinaldo (2018); Malhotra et al. to competitive advantage management studies that formulation of educational institution

management policies that meet the needs of students. There is a proper management plan for implementing the policy to make it competitive in student satisfaction, and the educational management policy also focuses on the implementation of services according to dimensions. Of service quality in 5 dimensions, namely general attitude, Elements of facilities, accessibility, lecture halls, and health services. This made students perceive overall service quality and positively affect educational competitiveness from their perceived satisfaction and image (Moyo & Ngwenya, 2018; Shurair & Pokharel, 2019).

Policy implementation can enable higher education institutions to pass quality assessment criteria according to educational and certified quality standards, emphasizing the university's autonomy. The policy has shifted from general practice to overall improvement to respond to society's needs (Noda et al., 2018; Martínez et al., 2019).

Appropriate strategic planning affects graduate satisfaction in every aspect of service quality. Moreover, service quality is a critical driver for a University's sustainable competitive advantage (Sharabati et al., 2019; Stokes, 2021). impact students' decision to study in such institutions (Osman & Saputra, 2019; Wan & Abdu lah, 2021). Vankevich (2019) and Li (2019) the opinion that Factors Affecting Competitive Advantage Education management must be able to satisfy students and stakeholders in the education management policy, course arrangement, and educational services to develop students according to their needs and expectations for their careers, while Elliott and Johnston (2019) discussed educational management policies that must adjust strategies by changing events that affect operations. Manage education to give higher education institutions competitive power in times of crisis. The educational management policy can make the students have a good image for the school and be satisfied with the education management that affects the competitive advantage (Che liah et al., 2019; Ma lika et al., 2019). Administration is associated with accreditation and promotion of teaching and learning in educational institutions.

Higher education institutions must comply with the listed standards and obtain international accreditation. The Strategic Management Plan incorporates effective assessment criteria for the quality of university learning to build confidence in teaching and learning among students. This will result in a competitive advantage in education (Makhoul, 2019; Soewarno & Tjahjadi, 2020); Teeroovengadum et al. (2019); Symaco and Chao (2019); Iqbal et al. (2019); 2019); Tamtik (2019); Aris et al. (2019); Alsheyad and Albalushi (2020); Hauptman Komotar (2020).

Administrative policy variables

Building competitiveness in education management for international students, Higher education institutions must formulate administrative policies that align with market demands and changes in regional and global socio-economic conditions for planning. Effective management strategies for policy implementation and making the goals meet the indicators and the quality standards of education management will significantly impact marketability. This is in line with the ideas of many scholars, such as Kulnaree Nukitrangsan and others (2021), who viewed that administrative policies of higher education institutions guide the management of education to meet the needs of Chinese students. Setting policies that are aligned with expectations and flexible to enable students to succeed in their studies, can make students satisfied with higher education institutions in Thailand. Sharabati et al. (2019), Husain and Mahfoodh (2021), Chang and Jaisook (2021) have an opinion that policy formulation efficient management will bring student satisfaction from course design that can meet the needs of students according to the strategic plan created make students Having a good image for the higher education institution in terms of service quality able to satisfy students (Osman & Saputra, 2019; Sim et al., 2021).

Implementing strategic plans can improve the service and support of universities. This affects student loyalty and satisfaction, can create a good image of the service, and perceive the value of students more (Ma

like Appuhamilage & Tori, 2019; Wang et al., 2021). Higher education institutions' administrative policies can influence students' and stakeholders' comparative competitive advantage. Pay attention to the management system, from strategic planning to support education, and be an indicator of students' decision-making when implementing policies. This will make education management effective according to the stakeholders' expectations. (Martínez-Usarralde & Fernández-García, 2019; Campbell, 2021), As Symaco and Chao (2019) state, administrative policies can strengthen educational institutions through strategic planning and implementation of the policy to provide services to students in terms of curriculum design services so that students graduate effectively according to the specified indicator goals. This will affect student satisfaction and confidence. Higher education institutions' administrative policies must align with government policies that can promote the overall education management of the country according to the educational management indicator targets. Which will follow suitability and more labor market trends (Aris et al., 2019; Pandita & Kiran, 2021). student satisfaction (Alsheyad & Albalushi, 2020; Sohail & Hasan, 2021).

Quality management variables.

Higher education institutions in Thailand have policies for accepting international students for two main reasons. Firstly, raising higher education institutions in Thailand to meet international standards that have indicators for creating diverse international students is an action. The second is to solve the problem of students in Thailand entering higher education institutions, reducing the number of students that each institution can accept. Affecting the income of educational institutions, the acceptance of international students, therefore, increases the income of higher education institutions. Most international students studying in Thailand are students from China who come to study in higher education institutions. Both public and private sectors through the public relations of educational institutions and representatives (Yang & Thaima, 2021; Kulnaree Nukitrangan and others, 2021), therefore causing higher education institutions to search for strategies to attract Chinese students

through various methods. In particular, quality management includes support for education management to make operations highly efficient and meet the needs of Chinese students as expected. It promotes a good image of the curriculum and higher education institutions. New methods and concepts are introduced for entering training data for both students, educational personnel and support staff to jointly drive the education management of Chinese students by quality, assurance educational management indicators and standards providing quality services to students cost reduction that will motivate students to decide to study more while the quality of education is high according to standards and there is a quality assurance system that can build confidence and trust in the management of higher education institutions. As a result, it affects the competitive advantage of Chinese students in education management in Thailand. This aligns with the ideas of scholars such as Kunnaree Nukitrangsan and others (2021), who viewed that curriculum quality, the reputation of a higher education institution, and the quality of service play an important role in the decision-making of Chinese students in Thailand. All aspects of service quality affect graduate satisfaction and can be used as a suitable competitive strategy. Service quality is a key driver for the University's sustainable competitive advantage. Therefore, the service quality dimension should be included in the work plan. University Strategies and Activities (Sharabati et al., 2019) appropriate quality management support and quality services can enhance the image of the curriculum and higher education institutions. This affects student satisfaction (Osman & Saputra, 2019). Student perceptions of quality management. both innovative data entry training cost reduction and quality of service on campus can promote student loyalty behavior and create an image of the University that gains a market advantage in education management (Shurair & Pokharel, 2019; Oz, 2021). It is the University's role in building a national innovation system. The main direction of improving the activities of higher education institutions is to develop a strong innovation infrastructure in cooperation with various organizations to develop students. It is regarded as the main mission for

the country's sustainable social and economic development. Therefore, the use of innovation in educational management to manage the training input will enhance management quality that satisfies students and stakeholders (Vankevich, 2019; Campbe l, 2021), while Che Allah et al. (2019); Sohail and Hasan (2021).); Shehzadi et al. (2021); Cho et al. quality management is an educational management operation of a higher education institution that satisfies students and stakeholders. Providing support, services, tuition reduction, and administrative support can make it more convenient for students. Study the course quickly until you complete it in the slotted time. This affects student loyalty and gives higher education institutions a competitive advantage. The same goes for Ma, like Appuhamilage and Tori (2019), Adel et al. (2021), and Stokes (2021), who mention that quality management can build student satisfaction and loyalty towards the University. There is a direct, positive effect of the University's services and financial support and loyalty also has a positive effect on the competitiveness of higher education institutions, consistent with Makhoul (2019); Hung (2021); higher education quality assurance and quality assurance has an impact on teaching and learning efficiency. Because accreditation of higher education and the promotion of teaching and learning in educational institutions are defined by an internationally recognized certification body. External quality audits and verifications can influence higher education institutions based on effective assessment criteria for learning quality that can build confidence among students and stakeholders. which is a competitive advantage in education management and Teeroovengadum et al. (2019); Rehman and Iqbal (2020); Wang et al. (2021); Dwaikat (2021); Garg et al. (2021); Radwan et al. (2021) that mentions quality management that is an implementation of effective education management to meet the needs of students and stakeholders. Both management support providing an unconventional approach to training information quality service at every point of contact with students, reducing education costs, and ensuring the educational quality of higher education institutions. This ensures student satisfaction and a positive image of the program and institution, which leads to student

loyalty. A comparison of educational arrangements is used before students decide to study (Li, 2019; Martínez-Usarralde & Fernández-García, 2019). Symaco and Chao (2019) think that International Studies offer comparative studies in East and Southeast Asia through organizations, networks, and programs established to support the discipline. Provides an overview of the existing networks in international and comparative studies, related activities, and education established to strengthen regional branches. Due to more developed networks in East Asia, the growing importance of international and comparative studies in Southeast Asia through a broader base is defined in the association of Southeast Asian Countries. Therefore, quality management is essential to the international market's needs and to power educational institutions' advantages.

Research Methodology

The researcher has set regulations for mixed methods research using quantitative and methodical research methods. Qualitative research methods determine the strengths of each method to support the quality of the research better (Johnson & Turner, 2003). The researcher has chosen to use the research model integrating the internal support method (Embedded design) (Cresswell, 2003) started quantitative research by reviewing the document literature and research related to the variables that affect competitive advantages in education management of Chinese students in Thailand that comprise go with management policy Quality management and process innovation Synthesize the data and summarize it as definition of terminology in research determine indicators of variables according to the research concept. And then used to create a questionnaire based on a 5-level rating scale (Rating Scale) according to Likert's approach 1932) by testing the accuracy (Validity) and reliability (Reliability) of the gauge before using it to collect data to lead to statistical analysis by using the analytical technique of structural equation modeling (SEM).

Research Tools

Preparation of research tools Quantitative research: The researcher used a questionnaire to collect data by asking the project leader about the Education management of Chinese students in Thailand from institutions of higher education.

The structure of the questionnaire was closed-ended and divided into five sections as follows:

Part 1 The characteristics of the respondents consisted of 5 items, namely gender, age, education, income/month, and worker. Higher education in any region of Thailand

Part 2 Perception questionnaire project leader Education management of Chinese students in Thailand from institutions of higher education about management policy, policy formulation, strategic planning, Goal Response Metrics, and policy implementation, 20 items.

Part 3 Perception questionnaire project leader Education management of Chinese students in Thailand from institutions of higher education about quality management, management support Training input innovation, quality student services, cost reduction and has a quality assurance system of 25 items.

Part 4 Perception questionnaire project leader Education management of Chinese students in Thailand from institutions of higher education About process innovation, simplicity, convenience, speed, use of technology to manage Efficiency of cooperation among relevant agencies, 15 items.

Part 5 Perception questionnaire project leader Education management of Chinese students in Thailand from institutions of higher education about competitive advantage Education management of Chinese students in Thailand Courses can meet the needs of the international market. Educational institutions are accredited. Personnel are highly efficient professionally. Moreover, the number of students increased from the previous year to 20 questions.

For parts 2 to 5, the researcher created a tool. By asking questions the objective part of the question from a literature review and related research was designed as a questionnaire estimation scale by using a 5-

level estimation scale (Rating Scale) according to the guidelines of Likert's (Likert, 1932), which is a composite score scale. The responses in this scale were divided into five ranges: very high equal to 5 points, high equal to 4 points, moderate equal to 3 points as little as 2 points and as little as 1 point.

Quality of research tools

The researcher tested the quality of the questionnaire by dividing it into two aspects: 1) Content validity and 2) Reliability of the gauge (reliability).

Content validity is a test of the accuracy of the content in the form of measurement against the content that needs to be measured, whether it is accurate and complete according to the definition or not. Does it meet the content you want to measure? Is it valid for the purpose of the research, and is it comprehensive? The researcher has defined an action definition based on characteristics or variables to measure each side and create a gauge until complete.

After that, the researcher brings the developed tools to seek advice from an advisor to be adjusted to be more accurate. Once the questionnaire had been edited, the researcher therefore brought the questionnaire to the relevant experts as follows:

- 1) Social Science Research Process Expert.
- 2) Social Science Research Process and Statistics Expert

3) Social Science Research Process Expert Education management of Chinese students in Thailand, in which 1 experts will consider the content coverage. Moreover, the consistency of the content with various issues, whether they are consistent or not. Score 1 point if there is consistency, score 1 point if inconsistent, score 0 points if uncertain, and then use the questionnaire to calculate. Find the coefficient of consistency (index of item objective congruence: IOC) (Rovine et al., 1976). The results of the consideration of a 1 5 experts showed that a 1 question had an IOC value greater than 0.50, indicating that the questionnaire is a research tool with content accuracy.

Reliability of questionnaire The researcher brought a questionnaire that measures the accuracy of the content from qualified person and has been modified to try with project leader Education management of Chinese students in Thailand from institutions of higher education who were not selected by lottery and whose qualifications were similar to project leader Education management of Chinese students in Thailand from institutions of higher education Which is a sample of 50 people by way of asking face to face (face to face), if in doubt, will be explained or corrected according to the understanding of the respondents and consistent with the content to be measured. After that, the results obtained were tested for the instrument's reliability using Cronbach's alpha method. (Cronbach,1951) If the gauge is more significant than 0.70, this measure is reliable. The test showed that all variable measures were 0.86, indicating that the measures of the variables were reliable. When verifying the accuracy of the contents and reliability of the meter. The researcher then used the complete questionnaire to collect data from a sample of project leaders. Education management of Chinese students in Thailand from institutions of higher education was randomly selected from 320 respondents.

Result

The technique for developing a structural equation model (Structural Equation Modeling, SEM) is as follows:

Hypothesis 1. Administrative policies directly influence the competitive advantage of Chinese students' education in Thailand.

Hypothesis 2. Management policy has a direct influence on process innovation.

Hypothesis 3. Quality management has a direct influence on process innovation.

Hypothesis 4. Quality management directly influences the competitive advantage of Chinese students' education in Thailand.

Hypothesis 5. Process Innovation It directly influences the competitive advantage of Chinese students' education in Thailand.

Divided the presentation of the data analysis results into three parts as follows:

Part 1 Results of a study of variables in administrative policy, quality management Process Innovation, and Competitive Advantage, Education management of Chinese students in Thailand.

Part 2 Results of the Influence of Administrative Policy Variables Quality Management and Process innovation towards Competitive advantage Education Management of Chinese Students in Thailand.

Part 3 Result of developing a model of competitive advantage education management of Chinese students in Thailand.

Conclusion

1. The majority of the samples collected were males, 166 people, representing 52.00 percent, age 36.– 46 years, number 122 people, representing 38.00 percent, bachelor's degree number 189 people, representing 59.00 percent income/month 50, 001- 100,000 baht, amount 154 people, representing 48.00 percent.

2. The study's results, the level of administrative policy variables, quality management, process Innovation, and competitive advantage in educational management of Chinese students in Thailand, found that administrative policy ($M = 3.97$), quality management ($M = 4.02$), process innovation ($M = 4.24$), and competitive advantage in educational management of Chinese students in Thailand ($M = 4.18$) were at the moderate level.

3. The results of the analysis of the structural equation model of the influence of administrative policy variables quality management and process innovation towards competitive advantage education management of Chinese students in Thailand have been developed and adjusted (Adjust Model). It was found that there was harmony with the empirical data. At an acceptable level, it has a harmonious index.

Suggestion

From researching administrative policy quality management and process innovation towards the competitive advantage of Chinese student education in Thailand. The researcher suggests the following: Policy recommendations that affect Competitive advantage in education management of Chinese students in Thailand the researcher suggests the following.

1. The results of this research found that the critical factor that directly affects the competitive advantage of Chinese students in education in Thailand is process innovation, which suggests that the University is outstanding in the innovation process and will be able to help create a competitive advantage for the University as well the researcher, therefore, suggests that the government should urgently pay attention to the development of innovation, processes and processes for universities, including tax measures if the University has brought technology or innovation from abroad to use in teaching and learning and measures to promote and drive the University to have Developing innovations for their use.

2. The results of this research found that the level of administrative policy in the mean was the smallest among the studied variables in the model, which suggests that management policy on creating a competitive advantage in education management of Chinese students in Thailand universities is still lacking clarity. The researcher, therefore, suggests that the University administration, including the University council, should focus on setting a clear policy to prioritize recruitment of teaching and learning for Chinese students. The curriculum development policy has been set to be clear that it is a curriculum developed to support Chinese students, including the policy of providing educational services aimed at Chinese students. The overall operation of the University needs to have a clear direction and be to the point as much as possible.

References

Abbasi, G.A., Kumaravelu, J., Goh, Y.-N., & Dara Singh, K.S. (2021).

"Understanding the intention to revisit a destination by

expanding the theory of planned behavior (TPB)." **Spanish**

Journal of Marketing-ESIC, 25(2), 282–311.

<https://doi.org/10.1108/SJME-12-2019-0109>

Abdelwahed, N.A.A., & Soomro, B.A. (2022). Attitudes and intentions towards adopting mobile learning during COVID-19: building an exciting career through vocational education. **Education + Training**, <https://doi.org/10.1108/ET-02-2022-0048>

Abu-Rumman, A., & Qawasmeh, R. (2022). Assessing international students' satisfaction of a Jordanian University using the service quality model. **Journal of Applied Research in Higher Education**, 14(4), pp. 1742-1760. <https://doi.org/10.1108/JARHE-05-2021-0166>

Adel, H.M., Zeinhom, G.A., & Younis, R.A.A. (2021). From University social responsibility to social-innovation strategy for quality accreditation and sustainable competitive advantage during the COVID-19 pandemic. **Journal of Humanities and Applied Social Sciences**, 4(5), pp. 410-437.

<https://doi.org/10.1108/JHASS-04-2021-0086>

Agusman Aris, A., Maupa, H., Muis, M., & Idrus Tabba, M. (2019). Effects of government policy, quality of human resources and professional institutions on workforce competitiveness using welding technology as a mediating variable. **Journal of Science and Technology Policy Management**, 10(5), pp. 1121-1151.

<https://doi.org/10.1108/JSTPM-12-2017-0068>

Al-Hazaima, H., Low, M., & Sharma, U. (2021). Perceptions of salient stakeholders on integrating sustainability education into the accounting curriculum: a Jordanian study. **Meditari Accountancy Research**, 29(2), pp. 371-402.

<https://doi.org/10.1108/MEDAR-02-2020-0708>

Al-Mahadin, S. (2022). General education requirements, the liberal arts and government intervention in higher education: a case from Jordan. **On the Horizon**, 16(2). <https://doi.org/10.1108/OTH-07-2022-0038>

- Alsheyadi, A.K., & Albalushi, J. (2020). Service quality of student services and student satisfaction: the mediating effect of cross-functional collaboration. **The TQM Journal**, 32(6), pp. 1197-1215. <https://doi.org/10.1108/TQM-10-2019-0234>
- Anggadwita, G., Dana, L.-P., Ramadani, V., & Ramadan, R.Y. (2021). Empowering Islamic boarding schools by applying the humane entrepreneurship approach: the case of Indonesia. **International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research**, 27(6), pp. 1580-1604. <https://doi.org/10.1108/IJEBr-11-2020-0797>
- Arrieta, M.d.C., & Avolio, B. (2020). Factors of higher education quality service: the case of a Peruvian University. **Quality Assurance in Education**, 28(4), pp. 219-238. <https://doi.org/10.1108/QAE-03-2020-0037>
- Asnawi, N., & Setyaningsih, N.D. (2020). Perceived service quality in Indonesian Islamic higher education context: A test of Islamic higher education service quality (i-HESQUAL) model. **Journal of International Education in Business**, 13(1), pp. 107-130. <https://doi.org/10.1108/JIEB-11-2019-0054>
- Bangkok Business. (2022). **Is it true? "Chinese students" survival opportunities at Thai universities**. Retrieved from <https://www.bangkokbiznews.com/health/education/1032606>
- Benz-Camino, M., Ramírez-Valdivia, M.T., Morales-Casetti, M., & Sirias, D. (2022). Lessons learned designing and implementing a quality assurance system in an industrial engineering school. **Quality Assurance in Education**, 16(4) ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/QAE-06-2022-0119>
- Ministry of Higher Education, Science, Research, and Innovation. (2023). **2023 Government action plan**. Retrieved from file:///D:/Backup/Downloads/actionplan_2566_MHESI.pdf.

Gui Zhou Nuo Opera mask: Application of Chinese Traditional Heritage of Creative Product Design

Menglu Hu ¹and Arkom Sa-Ngiamvibool¹

Received: August 3, 2024. Revised: December 22, 2024. Accepted: February 25, 2025

Abstract

This research is qualitative. To better protect the intangible cultural heritage of Guizhou Nuo opera masks, this paper closely combines the current political and cultural industry backgrounds. It relies on field surveys to investigate the current market demand for Guizhou Nuo masks and the market status of related cultural and creative products. A series of studies were launched with three research objectives: (1) Study the history and development process, classification, artistic characteristics, and cultural connotation of Guizhou Nuo opera masks. (2) Research and analyze relevant theories of cultural creative products and analyze the feasibility of innovative application of Guizhou Nuo opera masks in the design of contemporary cultural creative products. (3) Design cultural and creative products of Nuo opera masks.

Based on qualitative research methods, literature review, field survey, expert interview, user experience, and results presentation, the research results found that Guizhou Nuo opera masks are the primary embodiment of contemporary Guizhou culture and traditional Chinese heritage. In the long history of civilization development, the body carries

---

¹ Faculty of Fine and Applied Arts and Cultural Science, Mahasarakham University. Email: 648368817@qq.com

Co-author Email: arkomsang@gmail.com

a long history and rich cultural connotations, including various plastic arts and artistic features. It is a unique and precious heritage in the Chinese treasure house and a treasure of Chinese cultural innovation. Guizhou Nuo masks are one of the first batches of intangible cultural heritages listed as key national protections. They have distinct regional and ethnic characteristics and embody the wisdom of the working people of all ethnic groups in Guizhou. The inheritance and innovation of intangible cultural heritage is an enduring topic. Although Guizhou Nuo masks are famous for their dazzling array and all-inclusiveness, they also face the impact of the trends of the times and the aesthetic choices of the audience. Therefore, the inheritance and development of Guizhou Nuo masks should meet the requirements of intangible culture. The inheritance, protection, innovation, and development trends of cultural heritage.

Keywords: Guizhou Nuo masks, plastic arts, creative product design, artistic characteristics, cultural connotation

Introduction

Guizhou Nuo masks are an essential part of Chinese national folk culture.

They are also a brilliant achievement passed down from generation to generation by people of all ethnic groups in Guizhou over their long history and through long-term life and production practice. Nuo masks have rich artistic connotations, unique cultural genes, extraordinary traditional skills, and profound national consciousness, which is lacking in today's world under globalization and high heterogeneity. (Qu Liuyi, 2006: p. 197)Guizhou Nuo mask art has continuously evolved with the changes of the times in terms of form, function, and aesthetics to meet the aesthetic needs of the new era, thereby promoting the creative transformation and innovative development of Nuo masks, which has become a challenge

faced in the inheritance and protection of Nuo masks. Unprecedented challenges. (Xue Ruolin, 1996: p. 248) Guizhou Nuo masks cannot be protected for protection but should be protected in the development process and development in protection. We must fully play the role of cultural relics and use modern cultural and creative design to make history and culture come alive, thus forming a system that promotes Chinese civilization (Qu Liuyi, 1990: p. 98). This good social environment enhances the country's cultural confidence. Since the rise of the cultural and creative industries, they have attracted worldwide attention and developed rapidly. They have impacted many countries and regions' economic and cultural development directions. They have formed a mutually dependent and interpenetrating relationship with other industries through unique forms and operating methods. Culture is the foundation and carrier of modern cultural and creative design. It is a precious resource with a unique heritage. It is necessary to explore cultural connotations fully and make them the power source for modern cultural and creative design.

Therefore, Guizhou Nuo masks can provide cultural materials and creative sources for modern cultural and creative design, give them artistic nutrients for artistic innovation, generate new artistic explosive power, and create cultural and creative products with Guizhou's national and regional characteristics. (Gu Puguang, 2009: p. 45)At the same time, modern cultural and creative design can bring unprecedented development opportunities to Guizhou Nuo masks, providing them with innovative mechanisms and a stage to integrate with modern society. The combination of modern cultural and creative design and Guizhou Nuo masks will not only allow more people to experience the rich cultural heritage of Guizhou Nuo masks but also allow Guizhou Nuo masks to regain vitality in the new era.

The Guizhou Mask Mask is included in the first national intangible cultural heritage list batch. It originated from the Yunnan -Guizhou Plateau in Guizhou. It is located at the intersection of the three provinces of Jingchu and Bashu. In addition, the terrain and inconvenience have retained many ancient traditional art and culture. Guizhou Province is a multi-ethnic province in southwestern China. It is located in southwest China and has a long history and deep cultural heritage. The most famous is the Guizhou Mask Mask, known as "the activation stone of Chinese drama art" for its representativeness. Due to the slow development of Guizhou's martial arts mask and the lack of the impact of modern and contemporary art and culture, the appearance of "primitive" is still shown in modernization. With the changes in people's lifestyles and aesthetic concepts, the inheritance and protection of Guizhou's drama mask faces More and more challenges and dilemmas. Nonheritage-themed cultural and creative products are popular based on the current art consumer market. At the same time that the intangible cultural heritage enriches the source of cultural and creative products, it also realizes innovation and development through this new business art form. It is about transforming the intangible cultural heritage elements into design, extracting and creating aesthetic design elements. The needs of contemporary people help promote the innovation and diversified development of cultural and creative industries and allow the intangible cultural heritage to be inherited and developed through new art forms. Given this, in-depth research on the design related to the design of intangible cultural and creative products with the theory of intangible cultural heritage and cultural and creative design design.

Body

1. Historical development and analysis of artistic characteristics in Guizhou Nuo opera masks.

1.1 Overview of Nuo Masks

Masks were called "false faces" and "big faces" in ancient times and "face shells" or "ghost faces" in folklore. Among the many mask cultures in China, Nuo masks are an essential part. In Nuo operas, Nuo dances, and other activities, Nuo masks are indispensable performance props. When the performers wear the masks, their roles change to gods or ghosts. (Li Shouxu, 2018: p. 17)] There are sayings among the people that "without masks, they are humans; with masks, they are gods" and "without masks, they cannot be Nuo." People regard Nuo masks as tools for communication between humans and gods in Nuo operas, Nuo rituals, and other activities and as carriers of gods. As an intuitive and concrete artistic symbol in Guizhou culture, Nuo masks reflect Guizhou's local customs and artistic aesthetic style. (Xu Mengsha, 2023:20-24)

1.2 The Origin and Evolution of Nuo Masks

The original widespread distribution of Nuo opera was based on the Yellow River and the Yangtze River, as well as the living areas of the Han people in the Central Plains and Jiangnan. After the Ming Dynasty, with the migration of people at that time, wars between countries, military wars, local cultural circulation, etc. objectively Due to factors, Nuo opera slowly evolved from the Central Plains and Jiangnan and spread to the west, especially the southwest minority areas. (Zhang Hequan, June 2022: page 504)

With the changes of historical times and the prosperity of economy and culture, some types of Nuo operas have declined or even disappeared. At the same time, there is life and death. New types of Nuo operas naturally integrate with the local indigenous culture and folk customs and are tenacious. It has survived and now has its unique style and personality. The distribution of Nuo opera is divided by ethnic groups, including the Han, Miao, Dong, Yi, Zhuang, Yao, Bai, Tujia, Gelao, Buyi,

Mulao, Maonan, etc. Nuo opera remains. Regarding category distribution, military Nuo is popular in Guizhou and Yunnan, and Nuo opera is popular in Guizhou alone. At the same time, wizard Nuo is popular in other western regions such as Hunan, Sichuan, Yunnan, Chongqing, Jiangsu, and Guangxi. At the same time, village Nuo is popular in Hebei, Shanxi, Jiangxi, Fujian, Anhui, etc.

1.3 Classification of Guizhou Nuo opera masks

Guizhou Nuo opera masks include Taiji, Nuo Tang, and earth opera.

1.4 Analysis of the artistic characteristics of Nuo masks

1.4.1 Artistic style

(1) Original style mask

Primitive-style masks are typical of Guizhou's "Cuotaiji" mask. For thousands of years, "Cuotaiji" has grown in an isolated regional environment and has hardly been influenced by any foreign culture. It has left a rich original artistry behind and developed a simple and naive temperament. From the modeling perspective, the "Cuo Taiji" mask has a shocking rough beauty, a soul-stirring beauty of strength, and a soul-stirring ferocious beauty.

(2) Realistic style mask

The realistic-style masks are decorated with traditional Chinese auspicious patterns and are mainly characterized by bright colors, adding a small quantity of decorative beauty. Compared with the masks of earth opera, Nuo Tang opera masks are in the transitional period from Nuo sacrifice to Nuo opera, and they still retain the legacy of ancient Nuo culture. Through the unremitting efforts of generations of artists, Guizhou's realistic-style Nuo masks have gradually formed a unique way of expression, thereby taking their artistic creation to a higher level.

1.4.2 Shape Characteristics

(1) Typical approach (2) Techniques of exaggeration and deformation

(3) Symbolization techniques (4) Realistic techniques

1.4.3 Color Characteristics

The colors of Guizhou Nuo masks have experienced a development process from simplicity to complexity, from immaturity to maturity, and also from sensibility to rationality. In the early and naive Nuo masks, simple color concepts were often adopted, and natural colors were applied to the mask colors. In the mature stage of the development of Nuo masks, the use of colors has become more and more skillful, and it has moved towards stylized rules, giving colors rich and colorful meanings such as character, morality, folk customs, etc., and emphasizing the symbolic, decorative, and realistic color characteristics.

1.4 Analysis of the cultural connotation of Nuo mask art

Over the long years, Guizhou Nuo masks have reflected the development trajectory of religious culture, folk customs, and artistic aesthetics of many ethnic groups in Guizhou during the historical changes and carried the artistic spirit and cultural concepts continuously created by the people of all ethnic groups in Guizhou in their struggle against nature. , which contains Guizhou folk art's unique artistic charm and profound historical culture. (Liu Damin and Wang Yi, 2016: 45- 52) It has important theoretical significance for studying religion, folklore, art, and aesthetics.

(1) Religious beliefs (2) Folk customs and practices (3) Aesthetic values

2. Feasibility Analysis of Combining Guizhou Nuo Masks into Cultural Creative Product Design.

2.1 Definition of cultural and creative products

Cultural and creative products refer to products with cultural connotations and commercial value created based on cultural elements, with creative design as the core, intellectual property as the support, and market-oriented. They are products that integrate culture and creativity, with both cultural depth and breadth, and sound commercial expression and market competitiveness. Cultural and creative products are produced in human production and life practices. (Qian Jinlan, 2023: p. 133) The

success of cultural and creative products lies in their ability to seek business opportunities in the commercial market while emphasizing cultural connotations and creative elements and having higher social and cultural values. The improvement of this value will also play a positive role in promoting cultural inheritance and innovation.

In short, cultural and creative products are the fusion of culture and business, a collection of innovation, creativity, design, and technology, and an organic combination of the pursuit of cultural value and commercial value.

2.2 Survey on the market status of Guizhou Nuo Opera Masks intangible cultural heritage products

This paper analyzes the definition, categories, characteristics, development trends, and prospects of Guizhou Nuo Opera mask cultural and creative design and the current status, product development, and problems in cultural and creative design strategies. Given the existing problems, the design principles and methods of Guizhou Nuo Opera mask cultural and creative design are proposed. Through the case analysis of excellent cultural and creative products (1) Sanxingdui mask cultural and creative product design (2) Tibetan opera mask cultural and creative product design), Given the existing problems, investigating the current market status of Nuo Opera Mask's intangible cultural heritage products will provide design methods and references for Guizhou Nuo Opera Mask's subsequent cultural and creative design practice. The feasibility analysis of combining Guizhou Nuo Mask with cultural and creative product design is carried out through the popular trend of Nuo Opera mask cultural and creative product design and expert demonstration.

Expert demonstration: Interviews with two experts, Zhou Ang and Guo Youcheng, and inheritors of intangible cultural heritage and Nuo Opera experts in the Guizhou Nuo Opera area. Experts believe that traditional style and modern technology suit Guizhou Nuo Opera masks' cultural creativity and innovative design. Traditional style can accurately

convey the charm and cultural connotation of Nuo opera masks, while modern techniques can inject new life and vitality into these traditional elements. Based on predecessors' research results and expert interviews' conclusions, we decided to use traditional style and modern techniques to carry out the cultural and creative innovation design of Nuo opera masks.

3. Develop and design cultural products based on Guizhou Nuo opera masks

3.1 The conception process of Guizhou Nuo opera masks in the innovative design of cultural and creative products

3.1.1 Theme determination and design conception

The paper summarizes literature research methods and expert arguments based on the visual symbolic elements of Guizhou Nuo opera masks.

Integrate the shape and color characteristics of Guizhou Nuo opera masks into the design of cultural and creative products. Based on the comprehensive analysis and extraction of different Nuo masks, we can extract, change, and reuse the original mask shapes and colors and combine them with related elements. Moreover, the pattern decoration containing the theme meaning is integrated into the illustration design to design the Nuo-themed illustrations and then apply the illustrations to cultural and creative products. Choose keychains, stationery, home furnishings, accessories, etc., based on product types. Choose materials with good texture, durability, and environmental protection, such as resin, ceramics, metal, fabric, etc. The design of Guizhou Nuo Noodles cultural creative products should have unique cultural characteristics and artistic value, be able to attract consumers' attention, have practical and ornamental value, be able to convey the cultural connotation of Guizhou Nuo Noodles fully, and at the same time integrate modern aesthetics so that people can better understand it. And love Guizhou culture.

3.1.2 Design positioning

In the design practice of this paper, Guizhou Nuo noodles should be used as the source of creation, and digital graphic expression should be used as the direction of creation to facilitate dissemination and two-dimensional printing production. The author takes the main design direction of cultural and creative products in the creation. The shape is not limited to the shape of Guizhou Nuo noodles but combines modern design methods to make it more acceptable to the public. The lines are condensed and summarized, and the traditional colors of red, white, yellow, green, and black are tried to be redesigned, combined with modern popular colors, to explore the feasibility of integrating Guizhou Nuo noodle art with modern cultural product design.

3.1.3 Design innovation

This topic studies Guizhou Nuo noodles' artistic characteristics and cultural connotation from the perspective of cultural and creative product design and extracts design elements from both material and dematerialized levels. It summarizes its techniques and characteristics in applying cultural and creative products. Provide a theoretical basis for Guizhou Nuo noodles' future design and application in cultural and creative industries. Based on traditional Guizhou Nuo noodles, we should take the essence, discard the dross, and select the distinctive and auspicious visual elements of masks in Guizhou Nuo noodles for development and design, conveying the beautiful vision of peace and blessings.

Combined with research, through the analysis of cultural and creative products, combined the artistic characteristics and regional advantages of Guizhou Nuo noodles, innovative and practical designs of Guizhou Nuo noodles' cultural and creative products (as shown in the table) are made, making these traditional elements more in line with the trend of the times and more accessible for people to accept.

3.1.4 Extraction of modeling elements of Guizhou Nuo mask

Some common elements in people's lives often appear in Guizhou Nuo noodles, such as gourd patterns, leaf patterns, flame patterns, etc. These elements are combined with the character shapes to form a unique Nuo noodle shape, which can be extracted and integrated into the design. Design innovative practices. After investigating Guizhou's Nuo noodles, we selected the highly representative Three Realms Duke, Long Live Empress, Hualin Xianguan, Lingniang, Shangyuan, Lei Bing, and Liucuo as the design extraction objects. The elements are compared and extracted as shown below :

Figure 1 Line Art

Source: Written by the author

3.1.5 Extraction of colors from Guizhou Nuo opera masks

Through the inspection of the Guizhou Museum, we can find that Guizhou Nuo masks are colorful, with red, yellow, white, black, and other colors often used on the face, making the entire mask full of vitality. In Nuo opera culture, various colors have special symbolic meanings, such as red for bravery, green for vitality, yellow for kindness, etc. In this design,

the colors of Nuo noodle production are refined from Nuo noodle characters such as Sanjie Gong, Long Live the Empress, Hualin Immortal Official, Ling Niang, Shangyuan, Lei Bing, Liu Cao, etc., while retaining the original high-end Nuo noodle. Purity colors, combined with the "PANTONE London Fashion Week 2023/2024 Autumn and Winter Fashion Colors," strive to absorb the characteristics of folk art and modern art and perfectly integrate them. The color characteristics of Guizhou Nuo noodles are very distinctive and are full of vitality and cultural connotations. In design and production When creating cultural and creative products for Guizhou Nuo noodles, we need to pay attention to the use and combination of colors to make them more artistic and expressive.

3.2 Analysis and positioning of Guizhou Nuo opera masks in the design of cultural and creative products

After designing a new cultural and creative product, invite people interested in intangible cultural and creative products to participate in a questionnaire survey. Related surveys are a very critical link. A practical data analysis was conducted using a questionnaire survey on Guizhou Nuo Opera Masks. The crowd includes tourists, residents, office workers, students, and people interested in intangible cultural heritage. "Guizhou Nuo Opera Masks Cultural and Creative Product Design" Questionnaire A total of 251 questionnaires were surveyed, and 251 questionnaires were returned. Six questionnaires were missing and were considered invalid. There were 245 valid questionnaires, and the questionnaire validity rate was 97.79%. The following data support the results:

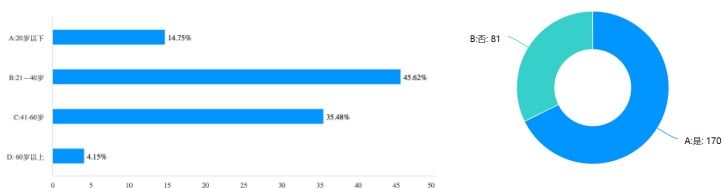

Figure 2 survey questionnaire results

Source: The picture is made by the author

3.3 Cultural and creative product design practice of "Nuo opera masks."

(1) Design of lifestyle, cultural and creative products

Lifestyle, cultural, and creative products refer to the design of cultural and creative products related to daily life through integrating and innovating cultural elements. Compared with other cultural and creative products, they are more practical and frequently used. These products usually have the characteristics of beauty, practicality, and cultural connotation and can meet the various needs of people's daily lives while also inheriting and promoting culture. The practical products developed during this time included tableware, coasters, mobile phone cases, fans, etc.

Figure 3 Tableware

Figure 4 Cup cushions

Source: The photo is from the author's design

(2) Home textile cultural and creative product design

Figure 5 T-shirt

Figure 6 Pads

Source: The photo is from the author's design

4 Conclusion, Discussion, and Suggestion

4.1 Conclusion

This paper first analyzes the cultural connotation and artistic characteristics of Guizhou Nuo masks and studies and refines their visual elements. Secondly, it analyzes the definition, category, and characteristics of cultural and creative product design and conducts comparative studies through cultural and creative product design cases. Combined with field research, problems existing in cultural and creative product design are found. Finally, through questionnaire surveys, according to the cultural positioning of regional characteristics, the design practice of Guizhou cultural and creative products is explored, providing a reference for broadening ideas for developing cultural and creative products. Since the inheritance of Guizhou Nuo mask culture is mainly oral, many traditional knowledge and skills are difficult to record. Therefore, this paper provides new possibilities for inheriting Guizhou Nuo masks in modern design through design practice, creating more modern and artistic cultural and creative products, and attracting more young people's attention.

4.2 Discussion

The deficiencies are discussed based on the three research objectives:

(1) Deficits in studying the history and development process of Guizhou Nuo Opera masks: The collection and organization of some historical materials may not be detailed enough, resulting in an incomplete understanding of their development process.

(2) The theoretical analysis of cultural and creative products may be missing or one-sided, which affects their understanding and application in contemporary applications.

(3) The study of Guizhou Nuo Opera mask culture is not in-depth enough. It briefly introduces its history and traditions and does not analyze its cultural connotation and spiritual value in-depth. This leads to a lack of understanding and grasp of the essence of culture in design practice, making it difficult for the design of creative products to reflect respect and innovation for traditional culture.

4.3 Suggestion

When designing Guizhou Nuo mask cultural and creative products, we should follow the three principles of adapting measures to local conditions, cultural creativity, and emotional experience. Based on the regional and ethnic characteristics of Guizhou Nuo masks, we explore the creative combination of multiple cultures, focus on the fun and interaction of cultural and creative products, realize the organic combination of "intangible heritage" and "cultural creativity," improve the recognition of cultural and creative products, and provide opportunities for building national cultural brands. We must protect and inherit well so that

excellent national culture can be passed down from generation to generation.

References

Books

- Chen, B. (n.d.). **Cultural and creative design and productization**. Tianjin: Nankai University Press.
- Gu, P. (2009). **Mask - A reading theory of pure art**. Beijing: China Federation of Literary and Art Circles Press.
- Guizhou People's Publishing House. (n.d.). **Complete collection of Chinese Guizhou national folk art (Nuo noodles) in Chinese and English editions**. Guiyang: Guizhou People's Publishing House.
- He, J. (2020). **Cultural and creative design**. Wuhan: Huazhong University of Science and Technology Press.
- Li, D. (2020). **Research the development design and ideas of museum cultural and creative products**. Changchun: Jilin People's Publishing House.
- Qu, L. (1990). **Nuo opera-Ethnic minority drama and others**. Beijing: China Drama Publishing House.
- Qu, L. (2006). **Introduction to Oriental Nuo culture**. Taiyuan: Shanxi Education Press.
- Tian, Q. (2016). **Picking up the gold leaves part two, Tian Qing's "Intangible Cultural Heritage" protection research collection**. Beijing: Culture and Art Press.
- Xue, R. (1996). **Chinese Wu Nuo mask art**. Nanchang: Jiangxi Fine Arts Publishing House.
- Yang, J. (2019). **Design and development of cultural and creative products**. Changchun: Jilin Fine Arts Publishing House.

- Yang, X. (2006). **Inheritance and development of Guizhou folk art.** Guiyang: Guizhou People's Publishing House.
- Yang, Z. (2009). **Introduction to Guizhou folk art.** Shijiazhuang: Hebei People's Publishing House.
- Yuan, L. (2006). **Intangible cultural heritage.** Chengdu: Sichuan People's Publishing House.
- Zunyi Municipal People's Government. (2012). **Proceedings of the international academic symposium on Nuo culture in Zunyi and northern Guizhou, China.** Chengdu: Southwest Jiaotong University Press.

Journals

- Bai, R., & Nie, S. (2018). Application of Guizhou Nuo mask plastic art in the design and development of cultural and creative products. **Packaging Engineering**, 39(02), 228-236.
- Bai, R., & Nysen. (2018). Guizhou Nuo mask style art in the design of cultural and creative products. **Packaging Engineering**, 39(02), 228–236.
- Liu, K. (1998). Protection of intangible cultural heritage and Chinese culture. **National Art**, 1998(2), 58–63.
- Wang, J. (2020). Cultural and creative product design of Guizhou Nuo opera masks. **China Ethnic Expo**, 2020(08), 139–140.
- Zhao, L., & Yan, Q. (2017). Inheritance and innovation of Guizhou Nuo opera mask elements in tourism product design. **Guizhou Ethnics Research**, 2017(38), 146–150.
- Zhao, L., & Yan, Q. (2017). The inheritance and innovation of Guizhou's drama mask elements in tourism product design. **Guizhou National Research**, 38(07), 146–150.

Dissertations

- Zhang, N. (2018). **The visual image re-design of the Guizhou mask (Master's thesis).** Shandong Academy of Arts and Crafts.

Needs and Problems of Professional Development of Secondary School English Teachers in Kunming, China

Zhang Kui¹

Received: September 2, 2024. Revised: January 5, 2025. Accepted:
February 25, 2025

Abstract

This study aimed to achieve two primary objectives: 1) to investigate the professional development needs of secondary school English teachers and 2) to identify the challenges these teachers face during their professional growth. The study also explored key teaching concepts and skills, such as English pronunciation, lesson planning, classroom management, and the underlying theoretical teaching framework. The research focused on 42 secondary school English teachers from seven Kunming Wu District, Yunnan, China schools. The sample included 40 purposively selected teachers, determined using Krejcie and Morgan's sample size formula. These teachers, all Chinese nationals, taught English to students in grades 7-9. The group was diverse regarding educational background, teaching experience, age, and gender. Notably, many of these teachers did not have a degree in English or English education and commonly used Chinese as the medium of instruction. To maintain ethical standards, all participant information was kept confidential and used solely for educational purposes. Data collection involved a four-part questionnaire, with a five-point Likert scale used to assess the teachers' professional development needs and problems. Additionally, two open-ended questions gathered teachers' opinions and suggestions regarding these issues. The data collected from 42 teachers were analyzed using the SPSS software.

The findings revealed that secondary school English teachers needed to improve their listening and speaking skills. They also desired to

---

¹ Faculty of Business Administration, Pathumthani University. Email: pennykzhang@gmail.com

enhance professional development through information technology (IT) and the Internet. However, the study identified significant challenges, including a lack of ongoing feedback in training programs and time constraints due to heavy workloads, which hindered their professional development efforts.

Keywords: Professional development, needs and problems, secondary school English teachers.

Introduction

Middle school education is a critical stage in China, providing essential knowledge that prepares students for secondary education and enabling them to function effectively in society. In China, primary to middle school education is compulsory for all children aged six to fifteen, as mandated by the 1986 Compulsory Education Law and reinforced by the State Council in 2001. This law underscores the government's commitment to ensuring that every child receives a primary education. Middle schools, therefore, play a crucial role in establishing a solid foundation in English, which is vital for students' success in secondary education. Students who fail to acquire practical English skills at this stage may struggle in later academic pursuits. This issue cannot solely be attributed to the students but may also reflect broader challenges such as teaching methods, learning environments, and the need for appropriate instructional materials (Birner, 2012). Teachers, especially those who serve as role models, must continuously develop their skills to avoid passing on incorrect knowledge or misconceptions. As language and educational technology evolve, teachers must engage in lifelong learning to stay relevant and practical. Traditional methods, like rote learning and grammar translation, are increasingly outdated, mainly as modern technology enhances English teaching in the classroom and at home. However, challenges remain, including a shortage of qualified English teachers, with many teaching English without a relevant degree. This lack of expertise can weaken students' foundational knowledge as they enter middle school. Professional development is therefore crucial for teachers,

not only to improve their skills but also to impact student outcomes positively. While many training programs are available, they often do not meet the specific needs of teachers. Therefore, understanding these needs is essential for effective professional development, which is vital to a successful teaching career. Professional development is necessary for secondary school English teachers, who serve as role models for their students. When teachers demonstrate strong English skills and positive attitudes toward the language, students are likelier to emulate them, fostering a positive learning environment (Noom-ura, 2013). This foundation allows students to advance to higher levels of education with a solid understanding of English and accurate instruction. Thus, teachers should prioritize professional development to ensure a successful teaching career.

The findings from this study can provide valuable insights and guidelines for educational organizations and schools to address the specific needs of middle school English teachers, ultimately enhancing their potential. The study also aims to highlight teachers' challenges in professional development, offering solutions to help stakeholders make informed decisions about addressing these issues. Secondary school teachers can manage their classrooms more effectively by improving teaching skills and English proficiency. While many studies focus on improving teaching and language skills, few have examined middle school teachers' specific challenges and professional development needs. This study seeks to fill that gap by exploring these needs and identifying the problems English teachers face in developing their skills and profession. Furthermore, it addresses the mismatch between the content of training programs, seminars, or conferences and the real-world challenges teachers encounter in the classroom. Often, traditional teaching methods prevail, limiting students' ability to use English communicatively. By helping teachers identify their professional development needs and challenges, this study aims to guide them toward practical solutions, ensuring continuous improvement in their teaching practices and language proficiency.

Research Questions

1. What are the needs of secondary school English teachers in developing their profession?
2. What are the problems secondary school English teachers face when they do their professional development?

Research Objective

1. To investigate the needs of secondary school English teachers in developing their profession.
2. To find out the problems that secondary school English teachers encounter when they do professional development.

Literature review

1. Professional Development

Professional development is activities intended to enhance staff performance and prepare them for current and future roles (Little, 1987, as cited in Desimone, 2009). Mizell (2010) describes it as educational experiences linked to work, essential for improving teachers' skills. Archibald et al. (2021) emphasize that professional development activities are designed to enhance teachers' knowledge, improve student outcomes, and refine instructional practices. It can occur formally, through conferences, workshops, and seminars, or informally, during work hours or free time, such as through discussions with colleagues or independent learning (Mizell, 2020). Desimone (2021) proposes a Conceptual Framework for evaluating effective professional development, highlighting five critical components: content focus, active learning, coherence, duration, and collective participation. Content focus refers to the knowledge gained, while active learning involves teachers engaging in activities like lesson planning or student performance review. Coherence ensures alignment with teachers' beliefs and educational policies. Duration pertains to the time spent on professional development, and collective participation involves teachers within the same school engaging in shared activities (Hochberg & Desimone, 2010, as cited in Kang et al., 2013).

Desimone (2009) also outlines a four-step process where high-quality professional development changes teachers' beliefs and knowledge, alters instructional practices and ultimately improves student performance. Contextual factors, such as school culture and leadership, also significantly affect professional development effectiveness (Harwell, 2003). Mizell (2010) suggests effective professional development requires thoughtful planning, careful implementation, and feedback to meet teachers' needs. Teachers face new challenges yearly, necessitating continuous professional growth (Timperley, 2007). Loucks-Horsley et al. (1998) advocate aligning professional development with classroom practice and suggest using a "mirror method," where teachers first experience new curricula before applying them to students.

Professional development should be linked to the school system, considering factors like student abilities and curriculum, and it must be continuously evaluated to identify areas for improvement (Dunne, 2002).

2. Definition of Needs

Needs can have many meanings depending on the contexts of the situation and perceptions of the people involved. The Cambridge Dictionary Online (2016) defines need as wanting something very much or having something. Meanwhile, the Oxford Dictionary Online (2016) defines a need as requiring somebody/something because they are very important or essential. Likewise, it can be defined as a situation in which something or someone must have or do something, and it also means a strong feeling that someone wants something in order to succeed, live, or gain happiness (Merriam-Webster, 2016). However, ELT needs are related to people in education who aim to set educational purposes. Dudley-Even & St. John (1998) explained that outsiders receive perceived and objective needs from the facts which can be known or verified. In contrast, felt and subjective needs are received from insiders, and they are involved with affective and cognitive factors. In a learning situation, students have both

subjective and objective needs. Hutchinson and Waters (1987) defined needs as necessities wants, and lacks. Necessities are the things that students must know in order to perform effectively in the target situation. Lacks refers to students' current language abilities where they have to learn the skills they do not know. Wants to mean the desire to fulfill their own needs. Robinson (1991) said that needs can be defined as the learners' study or job requirements or what learners have to be capable of doing after the end of the courses.

3. Problems of Professional Development

It refers to something concerning their teaching practices. Teachers cannot manage the activities correctly, so they stop improving themselves as a professional teacher and continue using traditional ways of teaching methods teachers, which also have costs. Lack of financial aid may result in missing an opportunity to attend the activities that help teachers improve language and teaching skills. Some schools, especially in rural areas, may be unable to allocate or provide financial support to pay for professional development. Joyner (2005) stated that one-time workshop professional development is ineffective because it does not offer ongoing feedback. A key problem that obstructs teachers' professional development is time constraints. In some middle schools, teachers are responsible for full-time class contact and may be unwilling to participate in additional activities (Rhodes & Beneicke, 2002). Similarly, Gates and Gates (2014) revealed that insufficient time is the most common barrier to teachers' professional development. For example, teachers have inadequate time to do professional development because of workload. Administrative tasks can be one of the factors causing teachers not to have ample time to develop their profession. Another problem is financial. Mizell (2010) pointed out that when teachers participate in out-of-state conferences, the expenditure will include transportation, registration, meals, and accommodation. If schools invite an expert or a guest speaker

to educate and assist, it is crucial for practicing and retaining new teaching strategies. After participating in an activity of professional development, teachers cannot apply their knowledge in the classroom because teachers are passive recipients. Gulamhussein (2013) states that a traditional workshop does not change teachers' practices because it concerns evidence-based research and theoretical concepts. The role of teachers is only that of passive listeners.—Teachers do not actively get involved in research or theories they are learning. Therefore, they might misunderstand the concepts. However, when teachers focus on many professional development activities, it may not produce better results, so teachers should concentrate on one or two essential activities. With a specific goal of professional development, teachers can accomplish it faster than multiple activities because teachers will have an opportunity to reflect on their learning and can emphasize that particular skill (Joyner, 2005). Mizell (2010) has drawn attention to the fact that teachers must participate in professional development activities that do not address the real problems they face in the language classroom; consequently, it culminates in ineffective professional development.

Methodology

1. Population and sample

- 1.1 The population was 42 secondary English teachers working in private and public schools from seven Kunming Wu District schools in Yunnan, China.
- 1.2 The sample group was 40 secondary school teachers purposively selected from the above population. The sample size was determined using Krejcie and Morgan (Krejcie & Morgan, 1970). They were all Chinese teachers who taught English subjects from Grades 7-9. They were a heterogeneous

group. Some may not have graduated with English or an English teaching degree. Moreover, they had different teaching experiences. The ages of participants were also different, and they were male and female teachers. Most of them used the Chinese language as a medium of instruction. Because of ethical considerations, the information from the teachers will be kept secret and used only for educational purposes.

2. Research Instrument

A questionnaire was used to investigate teachers' needs in professional development. The questionnaire was based on a 5-point Likert scale. This instrument consisted of 4 sections. The first part was to enquire about the personal information of participants. It included age, gender, educational background, field of study, teaching experiences, and frequency of participation in professional development activities. The second part was about teachers' needs in professional development. The third part concerned the problems of developing teachers' professional skills. The last section consisted of two open-ended questions asking about their opinions and suggestions for teachers' professional development and the problems they had been facing during their professional development. Regarding reliability, an expert revised the questionnaire before distributing it to the participants. Also, five secondary English teachers piloted this questionnaire, which was analyzed using Cronbach's Alpha, where the result was equal to 0.87.

Result

Demographics of respondents

The result provides an overview of the respondents' demographics, including gender, age, educational background, major of study, teaching

experience, and participation in professional development activities. The study involved 40 predominantly female participants, who comprised 95% of the respondents, while only 5% were male. The largest group (35%) was aged between 41 and 50 years, followed by those aged 31-40 years and 51-60 years (27.5% each). Ten percent were between 20 and 30 years old, with no participants over 60. Educational background: 67% of the participants held a Bachelor's degree, 30% had a Master's degree, and only 2.5% had education below a Bachelor's degree. None of the participants held a Doctoral degree. Regarding their field of study, 52.5% did not major in English; instead, they studied areas like Early Childhood Education, Curriculum and Instruction, Library Information, or Thai language. The remaining 47.5% had a major in English or a related field. The teaching experience of the participants varied, with most having worked between 6-10 years or 11-15 years. Twenty percent had 16-20 years or more than 20 years of experience, while 10% had 2-5 years of experience, and only 5% had less than one year. Regarding English teaching experience, 25% had taught English for 6-10 years and 20% for 11-15 years. Seventeen percent had taught for less than one year, 15% for 16-20 years, 12.5% for 2-5 years, and 10% for more than 20 years. For professional development, 85% of participants had attended English teaching training programs, seminars, or similar activities, while 15% had never participated. Over the past two years, 37.5% attended 1-2 sessions, 25% attended 3-4 sessions, and more than four sessions, while 12.5% had not participated in professional development activities.

Needs of secondary school English Teachers in Professional Development

Table 1 English language skills

English skills	Mean	S.D.	Level of skills	Interpretation Ranking
Listening	4.03	1.025	High	1
Speaking	4.03	0.974	High	1
Reading	3.87	0.911	High	2
Writing	3.58	1.010	High	4
Grammar	3.73	1.037	High	3
Average	3.84	0.9914	High	

Table 2 Needs of Professional Development

Items	Needs of secondary English teachers in professional development	Mean ($\bar{x}$)	S.D.	Level of Interpretation	Ranking
1	You need to attend the seminars or participate in the training programs	4.07	0.694	High	2
2	It would be best if you learned by yourself from the library.	3.48	0.816	High	10
3	You need to learn by yourself from the Internet and Information Technology.	4.15	0.662	High	1
4	It would be best if you observed your colleagues' classes.	3.72	0.640	High	7

5	You need to exchange knowledge with your colleagues.	3.80	0.648	High	6
6	You need to conduct the classroom research.	3.83	0.781	High	5
7	You need suggestions from the experts.	4.00	0.641	High	4
8	You need the experts to evaluate your teaching.	3.62	0.952	High	8
9	You need to take English courses with Chinese teachers	3.40	0.928	Moderate	12
10	You need to take English courses with native English teachers.	4.03	0.768	High	3
11	You need to take English courses in a university e.g., a diploma in English language teaching	3.43	0.874	High	11
12	It would help if you studied Master's degree or Doctor's degree in China	3.13	0.911	Moderate	14
13	It would be best if you studied Master's degree or Doctor's degree in other countries	3.03	1.121	Moderate	51
14	You need to have a field trip to China.	3.30	1.091	Moderate	13
15	You need to have a field trip to other countries.	3.52	1.176	High	9

16	Others	-	-	-	-

Table 2 presents the fact that secondary English teachers need to develop their professional skills. The result showed that the first three items that had the most significant levels of interpretation agreed upon among the participants were items 3 “You need to learn by yourself from the Internet and Information Technology” (mean score = 4.15), item 1 “You need to attend the seminars or participate in the training programs” (mean score = 4.07), and item 10 “You need to take English course with native English teachers” (mean score = 4.03). All levels of interpretation of their professional development needs are rated high. On the other hand, the three everyday items that had minor significant levels of interpretation among the participants were item 13, “You need to study Master’s degree or Doctor’s degree in other countries” (mean score = 3.03), item 12, “They need to study Master’s degree or Doctor’s degree in China.”(mean score = 3.13), and item 14, “They need to have a field trip in China.” (mean score = 3.30). All of these levels of interpretation of their professional development needs were moderate. The overall mean score of interpretation level in developing teaching profession skills among secondary school English teachers was 3.63, which showed a high level of need.

Table 3 Topics of training programs, seminars, or conferences in which primary English teachers are interested in

Items	Topics of training programs	Mean ($\bar{x}$)	S.D.	Level of Interpretation	Ranking
1	Technology in English Teaching	4.20	0.564	High	1

2	Material Development for English Teaching	4.15	0.662	High	3
3	Curriculum Planning	3.87	0.757	High	6
4	Teaching Techniques and Principles of English Language Teaching	4.18	0.781	High	2
5	The Knowledge of English Language	4.00	0.641	High	5
6	Testing and Assessment of Students' Language Proficiency	3.77	0.620	High	7

Table 3 presents topics of training programs, seminars, or conferences that secondary school English teachers were interested in. The three most exciting topics for their professional development were item 1, “Technology in English Teaching” (mean score = 4.20); item 4, “Teaching Techniques and Principles of English Language Teaching” (mean score = 4.18); and item 2, “Material Development for English Teaching” (mean score = 4.15). On the contrary, the outcomes showed that teachers paid less attention to three topics, which were item 12, “Classroom Observation” (mean score = 3.60), followed by “Action Research/ Classroom Research” (mean score = 3.43) and “English for integrated studies” (mean score = 3.00). Nevertheless, the level of interpretation of the most interesting and the least interesting topics was high. Similarly, the overall mean score was 3.81, considered a high level.

Table 4 The support from institutes or organizations

Items	The support from institutes or organizations	Mean ($\bar{x}$)	S.D.	Level of Interpretation	Ranking
1	Your educational service area	3.73	0.716	High	3
2	Private organizations	3.62	0.868	High	5
3	Several universities	3.70	0.939	High	4
4	Organization of English teacher in China (ChinaTESOL)	3.78	0.891	High	2

Table 4 shows secondary English teachers needed support from their school most (mean score = 4.05), which was at a high level of interpretation, followed by ChinaTESOL (mean score = 3.78), their educational service area (mean score = 3.73) and several universities (mean score = 3.70). They also needed help from private organizations (mean score = 3.62). Other schools with the same educational service were the institutions where primary English teachers needed their support the least (mean score = 3.47). The overall mean score of the interpretation level of the support from institutes or organizations was high (mean score = 3.72).

Problems of Secondary English Teachers in Professional Development

Table 5 Problems of Professional Development

Items	Problems of professional development	Mean ($\bar{x}$)	S.D.	Level of Interpretation	Ranking

1	You do not know how to develop your profession regarding English language skills.	3.12	0.966	Moderate	6
2	You do not have enough time for professional development because you have many teaching hours.	3.53	0.960	High	2
3	You do not have experts to give you some advice about professional development.	3.43	1.059	High	3
4	You cannot apply theoretical knowledge of English language teaching in practical ways.	3.05	0.904	Moderate	8
5	You have been developing many skills at the same time, so it is difficult to achieve the skills that are crucial for English teaching.	2.93	1.118	Moderate	11
6	You do not get the convenience of attending seminars, training programs, or conferences.	2.93	1.185	Moderate	11

7	You have financial problems to do professional development.	3.23	1.000	Moderate	5
8	You have to take care of your family, so it is an obstacle to developing your profession.	3.35	1.001	Moderate	4
9	The training programs you participate in lack ongoing feedback or do not have a follow-up action.	3.70	0.992	High	1
10	You have problems with the period of the training programs, seminars, or conferences; for example, they are too long or too short.	3.35	0.864	Moderate	4
11	The topics in seminars, training programs, or conferences do not respond to your needs.	3.43	1.035	High	3
12	The learning resources or valuable tools such as books or electronic devices are inadequate	3.03	1.097	Moderate	9

	for developing your profession.				
13	You do not get support from the organizations to attend the English training programs, seminars, or conferences.	3.07	1.141	Moderate	7
14	You do not get support from the organizations to conduct the classroom research.	3.00	1.155	Moderate	10
15	You do not get support from the organizations to further your study in Master's or Doctor's degrees.	3.00	1.132	Moderate	10

Table 13 illustrates problems of primary English teachers in professional development. The most common problems found in teachers' professional development were items 9, "The training programs you participate in lack ongoing feedback or do not have a follow-up action." (mean score = 3.70); item 2, "You do not have enough time to do professional development because you have many teaching hours." (mean score = 3.53); item 3 "You do not have experts to give you some advice about professional development" and item 11 "The topics in seminars, training programs or conferences do not respond to your needs." Both item 3 and item 11 had the same mean score of 3.43. The level of interpretation of item 9, item 2, item 3, and item 11 were high.

Meanwhile, the least problematic item for primary English teachers in professional development was item 5: “They have been developing many skills at the same time, so it is difficult to achieve the skills that are crucial for English teaching.” Item 6: “You do not get the convenience of attending the seminars, training programs, or conferences.” Items 5 and 6 ranked the same as the mean score, 2.93. In addition, item 14, “You do not get support from the organizations to conduct the classroom research and item 15, “You do not get support from the organizations to further their study in Master’s degree or Doctor’s degree,” also had the same number of mean score which was 3.00; therefore, the level of interpretation of item 4, item 5, item 14 and item 15 was at a moderate level. The overall mean score of problems of secondary school English teachers was 3.21, which resulted in a moderate level rating.

Discussion

This study aimed to explore the professional development needs of secondary school English teachers and identify the challenges they face during this process. The findings suggest that teachers have significant needs in various aspects of professional development, including participation in training programs, taking English courses with native speakers, and seeking help from experts. However, the study also reveals a connection between these needs and teachers' challenges, such as time constraints and the lack of continuity in professional development activities.

Needs of Secondary English Teachers: The majority of participants expressed a need for self-directed learning through the use of technology, aligning with findings from Eksi & Aydin (2013) and Korkmazgil & Seferoglu (2013), who highlighted technology's role in updating teachers' knowledge. Teachers preferred using technology for professional development due to its convenience and flexibility (Roux & Valladares,

2014). The most popular topics among participants were related to "Technology in English Teaching," emphasizing the importance of integrating technology into professional development. Additionally, many participants wanted to attend seminars or training programs, consistent with Noom-ura (2013) and Roux & Valladares (2014), who noted the positive impact of such programs on teaching practices. Teachers also expressed a strong desire to improve their English skills, mainly listening and speaking, through courses with native English teachers, as noted by Noom-ura (2013).

Problems in Professional Development: One major issue identified was the lack of ongoing feedback or follow-up actions in professional development programs, a concern echoed by Meng and Tajaroensuk (2013). The absence of continuity and evaluation of these programs limits their effectiveness (Richard & Farrell, 2005). Time constraints also emerged as a significant barrier, with many teachers unable to engage in professional development due to heavy workloads and extensive teaching hours (Carney, 2003, as cited in Meng & Tajaroensuk, 2013). Additionally, the topics covered in seminars and training programs often did not align with teachers' needs, leading to ineffective professional development (Gumus, 2013; Konokorn et al., 2012). Finally, the study highlighted the lack of access to expert guidance, which could help teachers acquire new teaching techniques and share knowledge with colleagues, as suggested by Yumru (2015).

Conclusion

The study concluded that secondary school English teachers recognize the need to improve their listening and speaking skills to enhance their teaching effectiveness. The results indicate a strong demand for self-directed learning through the Internet and Information Technology, mainly due to convenience. Teachers also expressed a

significant need to participate in seminars and professional development programs, particularly given the low frequency of participating in such activities—most had attended only 1-2 sessions. The most sought-after topics for these programs included "Technology in English Teaching," along with "Teaching Techniques and Principles of English Language Teaching," and "Material Development for English Teaching."

The study identified that schools, Chinese TESOL, and Educational Service Areas should be responsible for organizing professional development activities. However, teachers reported several challenges, including a lack of follow-up actions or ongoing feedback in the training programs, insufficient time for professional development due to heavy teaching loads, and a disconnect between the programs offered and their actual needs. Additionally, the absence of expert guidance was highlighted as a significant issue. To address these challenges, some participants suggested that professional development activities should be held at least twice per semester and that scholarships should be available for teachers to conduct classroom research or pursue advanced degrees. They also recommended involving native English speakers in professional development programs as trainers or guest speakers to meet their learning needs better.

References

- Airatana, W., Pimtong, P., & Pitak, N. (2013). Teacher Professional Development for Learning Organization on Sufficiency Economy in Small Schools. **The European Journal of Social & Behavioral Sciences**, 4(1), 848-853. Retrieved 13 February 2016, from <http://dx.doi.org/10.15405/futureacademy/ejsbs.2022.4.16>
- Birner, B. (2022). **Is English Changing?** Linguistic Society of America. *Linguisticsociety.org*. Retrieved 13 February 2021, from <http://www.linguisticsociety.org/content/english-changing>

Bureau of International Cooperation. (2021). **Implementing the 15-Year Free Education with Quality Policy Ministry of Education, Thailand**. Retrieved 13 February 2022, from http://planipolis.iiep.unesco.org/upload/Thailand/Thailand_free_education.pdf

Cambridge Dictionary Online (2021). **Needs Meaning in the Cambridge English Dictionary**. Retrieved 13 February 2021, from <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/English/needs>

Desimone, L. (2021). **Improving Impact Studies of Teachers Professional Development: Toward Better Conceptualizations and Measures**. Retrieved 23 February 2021, from https://isidore.udayton.edu/access/content/group/48d85ee6-68d7-4a63-ac4e-db6c0e01d494/EDT650/readings/Desimone_Laura_M.pdf

Dudley-Evans, T., & St John, M. (2020). **English for Specific Purposes**. Cambridge: Cambridge University Press ELT.

Dunne, K. (2020). **Teachers as Learners: Elements of Effective Professional Development**. Retrieved 8 May 2016, from http://images.pearsonassessments.com/images/NES_Publications/2002_08Dunne_475_1.pdf

Eksi, G. & Aydin, Y. (2013). English Instructors' Professional Development Need Areas and Predictors of Professional Development Needs. **Procedia - Social And Behavioral Sciences**, 70, 675-685. Retrieved 23 February 2016, from <http://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.01.108>

Gates, B., & Gates, M. (2022). **Teachers Know Best-Teachers Views on Professional Development**. Retrieved 23 February 2016, from

<https://s3.amazonaws.com/edtech-production/reports/Gates-PDMarketResearch-Dec5.pdf>

Gulamhussein, A. (2022). **Effective Professional Development in an Era of High** Retrieved 23 February 2016, from <http://www.cluteinstitute.com/ojs/index.php/JIER/article/view/8089/8142>

Harwell, S. (2021). **Teacher Professional Development: It is Not an Event, it is a Process**. Retrieved 23 February 2016, from <http://www.cord.org/uploadedfiles/HarwellPaper.pdf>

Hursen, C. (2020). Determine the Attitudes of Teachers towards Professional Development Activities. **Procedia Technology**, 1, 420-425. Retrieved 23 February 2016, from <http://dx.doi.org/10.1016/j.protcy.2012.02.094>

Hussain, M., Abbasi, M., Awan, M., & Farid, A. (2012). Teachers Identity in the Modern World, and the Factors which Shape them up Professionally and Psychologically. **Journal Of Language Teaching And Research**, 3(1). Retrieved 23 February 2016, from <http://dx.doi.org/10.4304/jltr.3.1.93-101>

Hutchinson, T., & Waters, A. (1987). **English for Specific Purposes**. Cambridge University Press.

Iemjinda, M. (2007). **Teachers and Changes: A School-based Professional Development Programme for Thai Teachers**. Retrieved 23 February 2016, from <http://www.journal.su.ac.th/index.php/suij/article/viewFile/20/19>

Jamrerckjang, L. (2019). **Teachers' learning in the professional development process: a case study of EFL lecturers in**

Thailand's Rajabhat University - Northumbria Research Link.

Retrieved 30 April 2019, from <http://nrl.northumbria.ac.uk/2676/>

Jeannin, L. (2019). **Professional Development Needs of Faculty Members in an International University in Thailand.**

Retrieved 30 April 2016, from

<http://scholarworks.waldenu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3290&context=dissertations>

J.G. Teng (2022). **Head of institution Hong Kong Polytechnic University, Hong Kong, Professional Development of Secondary EFL Teachers**

Joyner, S. (2021). **Professional Development Pitfalls.** Retrieved 23 February 2021, from <http://www.sedl.org/pubs/reading100/RF-NB-2005-Summer.pdf>

Kang, H., Cha, J., & Ha, B. (2013). What Should We Consider in Teacher Professional Development Impact Studies? Based on the Conceptual Framework of Desimone. **Creative Education, 04(04)**, 11-18. Retrieved 13 February 2020, from. <http://dx.doi.org/10.4236/ce.2013.44a003>

Kanokorn, S., Pongtorn, P., & Somjai, M. (2020). **Teacher Development Program to Enhance Learning Competency for Secondary Schools in Thailand.**

Korkmazgil, S. & Seferoglu, G. (2013). **Exploring Non-Native English Teachers' Professional Development Practices.** Retrieved 30 April 2016, from <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/buje/article/view/5000140041>

Mahmoudi, F., & Ozkan, Y. (2020). Exploring Experienced and Novice Teachers' Perceptions about Professional Development

Activities. **Procedia - Social and Behavioral Sciences**, 199, 57-64. Retrieved 30 April 2016, from <http://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.07.487>

Meng, J. & Tajaroensuk, S. (2021). An Investigation of Tertiary EFL Teachers' Problems in their In-service Professional Development. **Journal of Language Teaching And Research**, 4(6). Retrieved 30 April 2016, from <http://dx.doi.org/10.4304/jltr.4.6.1356-1364>

Merriam-webster.com. (2021). **Definition of NEED**. Retrieved 13 February 2021, from <http://www.merriam-webster.com/dictionary/need>

Mizell, H. (2018). **Why Professional Development Matters Learning Forward?** Retrieved 23 February 2018, from http://learningforward.org/docs/pdf/why_pd_matters_web.pdf?sfvrsn=0

Motteram, G. (2013). **Innovations in learning technologies for English language teaching**. Retrieved 13 February 2016, https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/C607%20Information%20and%20Communication_WEB%20ONLY_FINAL.pdf

Noom-ura, S. (2021). English-Teaching Problems in Thailand and Thai Teachers' Professional Development Needs. **English Language Teaching**, 6(11). Retrieved 13 February 2021, from <http://dx.doi.org/10.5539/elt.v6n11p139>

Oxford Dictionary Online (2021). **Need Learner's Dictionary**. Retrieved 13 February 2016, from <http://www.oxforddictionaries.com/definition/learner/need>
Procedia - Social and Behavioral Sciences, 69, 1052-1058.

Retrieved 30 April 2016, from
<http://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2021.12.032>

Punthumasen, P. (2022). **International Program for Teacher Education: An Approach to Tackling Problems of English Education in Thailand.** Retrieved 13 February 2016, from
http://onec.go.th/onec_backoffice/uploaded/Category/EngBook/ProblemEngEd13dec07-03-03-2022.pdf

Rhodes, C., & Beneickea, S. (2019). **Coaching, Mentoring, and Peer-Networking: Challenges for the Management of Teacher Professional Development in Schools.** *Journal of In-Service Education.* Retrieved 13 February 2016, from
<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13674580200200184>

Robinson, P. (2019). **ESP Today.** New York: Prentice Hall.

Roux, R. & Valladares, J. (2019)0. Professional Development of Mexican Secondary EFL Teachers: Views and Willingness to Engage in Classroom Research. **English Language Teaching, 7(9).** Retrieved 13 February 2016, from
<http://dx.doi.org/10.5539/elt.v7n9p21>

Timperley, H. (2007). **Teacher professional learning and development.** Retrieved 23 February 2016, from
http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Publications/Educational_Practices/EdPractices_18.pdf

Yumru, H. (2015). EFL Teachers' Preferences for Teacher Learning Activities in a Professional Development Course. **Procedia - Social and Behavioral Sciences, 199,** 178-183. Retrieved 23 February 2016, from <http://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.07.503>

Student Learning Achievement by using Project-Based Learning (PBL) of the Architectural Course at Chongqing Yucai Vocational Education Center, He Chuan District, China

Linfang Zhang¹

Received: September 2, 2024. Revised: January 5, 2025. Accepted: February 25, 2025

Abstract

The objectives of this study were to 1) compare students' learning achievement before and after PBL implementation using pre-test and post-test comparisons, 2) measure learning outcomes against a 75% mastery criterion, and 3) evaluate student satisfaction with the PBL approach. This research was a quantitative study. The conceptual framework of this research was applied to educational psychology theories related to active learning and constructivism. The population consists of 1,200 students enrolled in architectural courses in the He Chuan District, China. The samples were 291 students, as determined by Krejcie and Morgan's formula. The research instrument was a combination of surveys and tests. Statistics used for data analysis were descriptive statistics, t-tests, and satisfaction indices.

The results of this study found that: 1) there was a significant improvement in learning achievement between pre-test and post-test scores; 2) a majority of students met or exceeded the 75% mastery criterion; and 3) students reported high levels of satisfaction with the PBL approach, noting its relevance to real-world applications, opportunities for interdisciplinary work, and the supportive role of instructors.

---

¹ Faculty of Business Administration, Pathumthani University, Email: 371118399@qq.com

Keywords: Student learning achievement, project-based learning, He Chuan District, China

Introduction

The transition to Project-Based Learning (PBL) within Architectural course in He Chuan District, Chongqing, China, signifies a pivotal shift towards practices that accommodate the dynamism of the architectural profession. This shift, as Chen, Kolmos, and Du (2020) articulate, is an essential response to the burgeoning need for graduates who are theoretically proficient and adept in practically applying their knowledge. PBL presents an avenue through which students can integrate theoretical learning with practical experience, engaging directly with the complexities of architectural projects. The adoption of PBL, as evidenced in He Chuan District, is driven by a strategic need to prepare future architects capable of shaping the built environment in an era characterized by rapid technological change and global connectivity.

This emerging pedagogical narrative is underscored by the relevance of the PBL framework, which invites students to tackle real-world architectural problems, fostering a collaborative and project-driven learning environment (Chen et al., 2020). This educational paradigm aspires to cultivate creativity, critical thinking, and problem-solving skills, indispensable for architects who translate theoretical concepts into tangible societal contributions.

The imperative of exploring PBL within an Architectural course becomes apparent when considering the profession's distinct demands. Traditional lecture-based learning models are often criticized for their limitations in imparting the nuanced skills essential in architecture, where practical experience and effective collaboration are paramount (Chen et al., 2020). PBL addresses this educational shortfall by promoting active, student-centered learning that closely simulates real-world architectural practice. This approach aligns with the expectations of modern architectural practice and embeds digital literacy, a competency that is

becoming increasingly crucial as the field transitions into the digital age (Li, 2020).

However, the effectiveness of PBL in architectural courses, particularly within the unique context of He Chuan District, is not yet fully comprehended. This research seeks to elucidate PBL's impact on students' learning achievements, focusing on practical skill development, engagement with course material, and overall academic performance. Integrating digital tools within PBL, a facet explored by Li (2020) in the context of software architecture education, promises further insight into the contemporary Architectural course landscape, where digital tools are integral to the learning process.

The imperative for this study emerges from a discernible void in empirical evidence concerning the efficacy of Project-Based Learning (PBL) within architectural courses, particularly within the context of He Chuan District. While the merits of PBL are extolled in broader educational literature, studies such as those by Almulla (2020), Chen et al. (2020), and Li (2020) primarily offer insights from a theoretical or anecdotal standpoint, without substantial focus on the empirical assessment of PBL in this specific educational milieu.

This research is intended to address this lacuna by meticulously evaluating the impact of PBL on the academic and practical achievements of architectural students in He Chuan District. The exploration will pivot around core questions: Can Almulla's (2020) assertions regarding enhanced student engagement through PBL be empirically validated in this context? Does the integration of digital tools in PBL, as suggested by Li (2020), lead to a tangible elevation in students' learning experiences and outcomes?

Additionally, the adoption of PBL in pedagogy, as Lamela (2020) discussed, predicates the assumption of its positive impact on independent learning and skill development. This study seeks to test that hypothesis, examining whether the cooperative and student-driven methods observed by Lamela (2020) are replicable and beneficial in the architectural courses of He Chuan District.

The research will also scrutinize the extent to which PBL contributes to students' work readiness, an aspect that Mandal and Edwards (2021) suggest is crucial in the local workplace context. It will investigate the alignment of PBL with the needs of the modern architectural landscape, where, as per the findings of Olweny et al. (2022), educational pedagogy must demonstrate flexibility and resilience in the face of global challenges such as the COVID-19 pandemic.

The literature also suggests a need for studies assessing the effectiveness of PBL in fostering academic achievement, practical skills, and work readiness among architectural students. For instance, Delbert, Stepansky, and Lekas (2020) highlighted the importance of experiential learning frameworks in education. However, their application and efficacy in the specific domain of Architectural courses in He Chuan require empirical validation.

Additionally, the potential of PBL to enhance student engagement, as discussed by Eswaramoorthi et al. (2022), raises questions about its application in architectural courses and whether it translates into improved learning achievements and skills retention. This is particularly relevant in the wake of educational disruptions caused by the COVID-19 pandemic, as noted by Olweny, Ndibwami, and Ahimbisibwe (2022) in their reflections on emergency remote learning.

Furthermore, the societal and environmental consciousness, as discussed by Fatherly, Thomas, and White (2021), when implemented in architectural courses, could offer insights into the curriculum's capacity to enrich students' awareness and responsiveness to contemporary issues, a facet yet to be thoroughly examined in the context of PBL in Architectural course.

Research Questions

1. How does implementing PBL in the He Chuan District architectural course affect students' learning achievements as measured by pre-test and post-test comparisons?

2. Does students' learning achievement in the He Chuan District architectural course meet the 75% criteria after engaging in PBL?
3. What is student satisfaction with the architectural course of He Chuan District when PBL is used as the teaching method?

Research Objectives

1. To compare learning achievement in the Architectural course of Chongqing Yucai Vocational Education Center in China.
2. To compare learning achievement in the Architectural course of Chongqing Yucai Vocational Education Center in China.
3. To study student satisfaction with the Architectural course of Chongqing Yucai Vocational Education Center in China.

Research Hypothesis

- H1: Students in the He Chuan District architectural course will demonstrate a statistically significant improvement in learning achievements on post-tests after implementing PBL compared to their pre-test scores.
- H2: A significant proportion of students in the He Chuan District architectural course will achieve a learning achievement that meets or exceeds the 75% criteria after participating in PBL.
- H3: Students will report high levels of satisfaction with the architectural course of He Chuan District when taught using PBL methodologies.

Theory and Concept of Project-Based Learning (PBL)

Project-based learning (PBL) has garnered substantial attention in educational research, with many scholars advocating for its effectiveness across various learning environments. Almulla (2020) emphasizes the engaging nature of PBL, particularly its ability to foster a profound learning experience. This engagement is pivotal to the approach, which Al-Qora'n (2021) and Al-Qora'n, Jawarneh, and Nganji (2023) extend to the realms of software architecture through the use of social networking sites and cloud storage, highlighting the adaptability of PBL to incorporate modern technologies.

PBL, as defined by scholars, is an instructional methodology that enables learners to acquire knowledge and skills through an extended inquiry process centered around complex, authentic questions, and carefully designed products and tasks (Chen, Kolmos, & Du, 2020). Its historical roots can be traced back to the progressive education philosophies of John Dewey, who advocated for learning through doing, suggesting that students thrive in an environment where they are involved in their learning process (Avci et al., 2019).

The development of PBL has seen it evolve from its rudimentary applications to a sophisticated pedagogical strategy encompassing multiple disciplines and education levels. Ferrero, Vadillo, and León (2021) explore its effectiveness among kindergarten and elementary students, while Braunreiter et al. (2021) demonstrate its use in integrating undergraduate medical education curricula. The adaptability of PBL is also evident in the work of Fonseca et al. (2020), who examine the engagement of architectural students and teachers in virtual and interactive systems within projects, indicating the potential for PBL to enhance learning and teaching experiences.

Incorporating modern technologies has further propelled the significance of PBL in contemporary education. Hwang, Utami, Purba, and Chen (2020) show how ubiquitous apps can influence learning behaviors and achievements in mathematics, while Kuo et al. (2021) illustrate the impact of design thinking and robotics courses on college students' learning motivation and creative thinking, suggesting that PBL can effectively incorporate elements of design thinking and technology to foster creativity and motivation.

This contemporary application of PBL is especially relevant given the digital transition necessitated by the COVID-19 pandemic. Yu (2022) discusses sustaining student roles and motivation in online learning environments, while Olweny, Ndibwami, and Ahimbisibwe (2022) reflect on the remote learning experience in architectural courses, demonstrating the resilience and flexibility of PBL even in emergency remote teaching situations.

Chin, Kao, and Wang (2020) add to this by illustrating the effects of augmented reality technology in a mobile touring system on students' learning performance and interest, proposing that PBL can be enhanced through immersive technologies. The findings of Isa (2021), which focus on the effectiveness of PBL on secondary school students' achievement in TVET education, further bolster the argument for PBL's widespread application across different educational levels and settings.

Conceptual Framework

Development of the Conceptual Framework

The conceptual framework for assessing the impact of Project-Based Learning (PBL) on learning achievement and student satisfaction in Architectural courses draws from a diverse range of studies. Almulla (2020) underlines the engagement that PBL fosters among students, a critical input for any educational intervention to improve learning achievements. Similarly, Azizah and Widjajanti (2019) highlight PBL's effectiveness in enhancing critical thinking skills and self-confidence, which are essential components of the educational context and influence student demographics.

Implementing PBL, as described by Chen, Kolmos, and Du (2020), involves several forms and faces numerous challenges, particularly in engineering education, which shares commonalities with architectural studies. Al-Qora'n, Jawarneh, and Nganji (2023) underscore the need for a tailored approach to PBL, advocating for a mobile PBL model to teach software architecture, suggesting a potential parallel in Architectural courses.

Outputs of PBL implementation, such as learning achievement and student satisfaction, are well-documented across disciplines. For instance, Hwang et al. (2020) demonstrate the positive effects of app-based learning in mathematics, which can be extrapolated to Architectural courses, where augmented reality and virtual design tools, as explored by Jenek et

al. (2021) and Chang, Hsu, and Jong (2020), are becoming increasingly prevalent.

Studies by Isa (2021) and Lazić, Knežević, and Maričić (2021) further reinforce the positive outcomes of PBL on student achievement. In the context of the Architectural course, Gunasagaran et al. (2021) present model-making as a form of PBL that directly contributes to learning construction, a fundamental aspect of architectural studies. Similarly, Kuo et al. (2021) discuss the positive impacts of a design thinking PBL robot course on learning motivation and creative thinking, which are vital in Architectural courses, where creativity is paramount.

Student satisfaction, a key output of the educational process, is influenced by several factors, including the perception of the learning environment and the pedagogical approaches employed. Millar et al. (2021) and Braunreiter et al. (2021) offer insights into teachers' perceptions of contemporary skill acquisition and integrated curricula, which can inform the development of PBL frameworks that align with student expectations and industry demands.

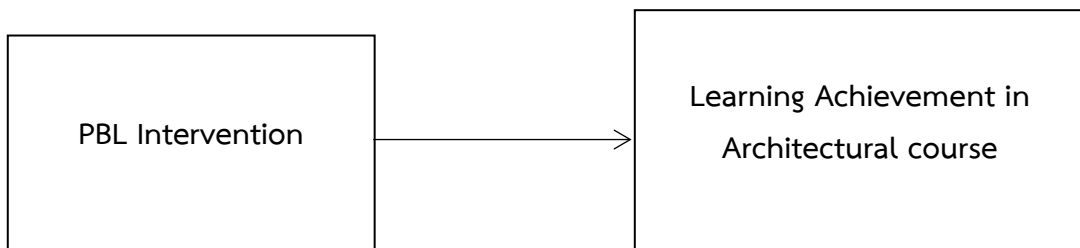

Figure 1. Conceptual Model

Literature Review

Theory and Concept of Learning Achievement

Almulla (2020) emphasizes the role of PBL in engaging students actively in the learning process, suggesting that such engagement is a key factor in enhancing learning achievement. Al-Qora'n (2021) further explores this by integrating social networking sites and cloud storage into PBL, proposing that the use of modern technology can facilitate better

learning achievements. This notion is supported by Hwang et al. (2020), who found that the use of technology, specifically ubiquitous applications, in authentic contexts can improve mathematics learning achievements among students.

Several studies have delved into the components that contribute to learning achievement. For instance, Avcı et al. (2019) link cooperative learning, a relative of PBL, to improved learning achievement, motivation, and attitude in science education, while Azizah and Widjajanti (2019) highlight the effectiveness of PBL from the perspectives of learning achievement, critical thinking skills, and student confidence. In the field of medical education, Braunreiter et al. (2021) illustrate the use of learning communities to deliver an integrated curriculum, which underscores the importance of a supportive learning environment for achieving educational objectives.

The factors influencing learning achievement are diverse. Chang et al. (2020) and Chin et al. (2020) investigate the role of peer assessment and augmented reality technology, respectively, in enhancing interest and performance in educational settings. Delbert et al. (2020) propose the S.E.L.F. approach, integrating systems and experiential learning frameworks, which could be seen as critical in developing fieldwork and capstone education that directly impacts student achievement.

The relationship between PBL and learning achievement is further corroborated by Isa (2021), who notes the effectiveness of PBL in improving secondary school students' achievement, and by Jenek et al. (2021), who explore how virtual design environments can capture the dynamics of the learning process in architecture education. These environments, which simulate professional practice, have the potential to significantly impact students' learning achievements by providing a more engaging and realistic educational experience.

It's also crucial to consider the role of self-regulated learning skills in student achievement. Demirören et al. (2020) explore the determinants of these skills, including the roles of tutors and students, while Lazić et al. (2021) demonstrate the influence of project-based learning on student

achievement in elementary mathematics education. These studies suggest that when students have control over their learning processes, their achievement levels can be positively affected.

Furthermore, Liu et al. (2021) explore the relationship between social interaction, cognitive processing, and learning achievements in MOOC discussion forums, implying that interaction among peers is a significant factor in learning achievement. This is echoed by Mandal and Edwards (2021), who discuss the importance of work-integrated learning in enhancing student work readiness, a critical component of overall learning achievement in the field of engineering.

Contextual Background of He Chuan District's Architectural course

In the He Chuan District of Chongqing, China, Architectural course is undergoing a transformation, influenced by the global shift towards innovative pedagogical strategies that cater to the evolving demands of the architectural profession. The introduction of Project-Based Learning (PBL) approaches, as noted by Almulla (2020), is a response to the need for educational models that deeply engage students in the learning process.

PBL has been recognized for its effectiveness in enhancing student motivation and learning achievements across various educational settings, including architecture (Ferrero, Vadillo, & León, 2021). In He Chuan District, the adoption of PBL is expected to address the gap between theoretical knowledge and practical skills, an issue that has been emphasized by local educators and researchers alike (Chen, Kolmos, & Du, 2020). The district's Architectural course is characterized by a robust curriculum that aims to equip students with critical thinking skills and a solid foundation in both design principles and technical knowledge, as evidenced by the work of Fonseca et al. (2020) who examined the engagement of architectural students and teachers with virtual and interactive systems in project developments.

However, the region faces challenges in effectively implementing PBL, including aligning assessment methods with PBL outcomes and ensuring that both students and teachers adapt to the active learning role

that PBL demands (Avcı, Kırbaşlar, & Şeşen, 2019; Azizah & Widjajanti, 2019). Al-Qora'n et al. (2023) suggest that adopting a Mobile-PBL model for teaching software architecture could be a step towards creating software architects, a concept that could be mirrored in the physical architecture education in He Chuan District.

Furthermore, the introduction of PBL in the district's Architectural course has the potential to enhance learning motivation and creative thinking, as demonstrated by Kuo et al. (2021), who studied the impact of a Design Thinking PBL robot course on college students. The expectation is that, through PBL, students will not only achieve higher learning achievements but also develop a mindset geared towards continuous learning and innovation, which is crucial for the architectural profession (Lazić, Knežević, & Maričić, 2021).

The implementation of PBL in He Chuan District also aims to address the needs of a diverse student body, including those impacted by the shift to online learning due to the COVID-19 pandemic (Olweny, Ndibwami, & Ahimbisibwe, 2022). Yu (2022) notes the importance of sustaining student roles and motivation in online learning environments, an aspect that becomes increasingly relevant as educational institutions navigate the post-pandemic landscape.

In terms of pedagogical challenges, the district is looking to integrate PBL within its existing educational framework while maintaining a balance between the new approach and traditional teaching methods. This integration requires careful consideration of the cognitive and metacognitive aspects of learning, ensuring that students develop not only architectural skills but also the key competency of "learning to learn" (Radovan, 2019).

The district's educators are aware of the need for collaborative learning and the development of digital literacy to improve problem-solving achievements, as discussed by Santosa (2020). The partnership of learning construction through model making, a strategy explored by Gunasagaran et al. (2021), offers a practical application of PBL, where

students can engage in hands-on activities that reflect real-world architectural challenges.

In addition, He Chuan District's Architectural course is at a crossroads, with PBL positioned as a transformative strategy that can lead to increased student engagement, enhanced learning achievements, and the development of essential skills for the architectural profession. The success of this pedagogical shift will depend on the effective integration of PBL into the existing curriculum, the adaptation of students and educators to the active learning process, and the alignment of assessment strategies with the experiential learning achievements that PBL promotes.

Research Methodology

This research methodology was employed to assess the impact of Project-Based Learning (PBL) on learning achievements and student satisfaction within an architectural course in Chongqing Yucai Vocational Education Center of China. This part will outline the methods and instruments used to collect and analyze both quantitative.

Population and sample

The target population for this study consists of vocational college students enrolled in architectural programs. According to the provided information, the total population from which the sample will be randomly selected is 1,200 students.

To ensure the representation of this population, a sample size of 291 students has been determined using the Krejcie and Morgan table, which provides a statistically significant sample size for a given population, ensuring the generalizability of the findings. The sampling method employed in this research is stratified random sampling. This approach divides the population into separate groups or strata and randomly selects sample participants from each stratum. This technique is advantageous as it ensures that subgroups within the population are adequately represented within the sample, improving the precision of the overall sample estimates.

Research instruments

This study employs a quantitative approach to gather data on the effectiveness of PBL, utilizing both quantitative instruments to provide a comprehensive analysis of the research questions.

Quantitative Instruments

The primary quantitative instrument is a self-developed survey, as detailed in the previous interaction, which includes three separate sections: PBL Implementation, Learning achievements, and Student Satisfaction. The survey consists of 30 statements, 10 for each section, rated on a 5-point Likert scale. This survey instrument was developed based on the literature review and operational definitions provided in Chapter 2. It is designed to capture the perceptions and outcomes of students who have experienced PBL in their curriculum. Before its administration, the survey will undergo a pilot test with a small subset of the population to ensure clarity, reliability, and validity. The feedback from the pilot test will be used to refine the survey items.

Additionally, academic performance data will be collected using pre-test and post-test assessments. These tests will be designed to measure students' understanding of core architectural concepts before and after implementing PBL in their courses. The difference in pre-test and post-test scores will be used to quantify learning gains attributable to PBL.

Data Collection

The data collection process for this study is designed to evaluate the effectiveness of Project-Based Learning (PBL) in the architectural courses of He Chuan District through direct and indirect measures. This quantitative approach will allow for a holistic understanding of the impact of PBL on student outcomes.

Survey Distribution The surveys will be distributed electronically using a secure platform that ensures the anonymity of the respondents. The platform will be accessible on various devices to maximize response rates. Two weeks will be allotted for survey completion, with reminders sent at regular intervals.

Pre-test and Post-test Administration Standardized tests assessing core competencies in architecture will be administered before the PBL intervention (pre-test) and after its conclusion (post-test). These tests will be conducted in a controlled environment to ensure the integrity of the data.

Document Analysis Course materials, project briefs, and student work will be collected to supplement survey and test data. This will provide insight into the types of PBL activities conducted and the quality of student outputs.

Data Analysis

The quantitative data analysis will follow a structured approach:

Descriptive Statistics Initial analysis will involve calculating means, medians, and standard deviations for survey responses and test scores to understand central tendencies and variability.

Inferential Statistics Paired t-tests will be utilized to compare pre-test and post-test scores, while independent t-tests will be used to compare responses between different groups (e.g., those who experienced PBL vs. traditional teaching methods). If applicable, ANOVA may be employed for comparisons between more than two groups.

Regression Analysis To examine the predictive power of PBL implementation on learning achievements and student satisfaction, regression analysis will be performed.

Research Result and Analysis

Descriptive Analysis

The descriptive analysis provides an overview of the data collected from the survey responses and pre-test and post-test scores.

Table 1 PBL Implementation Survey

Statement	Mean	Standard Deviation	Order

The projects assigned in this course were highly relevant to real-world architectural practices.	4.3	0.76	1
I had the opportunity to engage in interdisciplinary work during my PBL activities.	4.1	0.82	2
PBL was consistently used as the primary method of instruction throughout the course.	4.0	0.89	3
The complexity of the projects increased my understanding of architectural concepts.	4.2	0.85	4
Digital tools and software were effectively integrated into my PBL projects.	4.1	0.78	5
There was a clear structure and process in place for completing PBL assignments.	3.9	0.92	6
Collaboration with peers was a central component of the PBL experience.	4.4	0.70	7
I received adequate guidance and feedback from instructors on PBL projects.	4.0	0.88	8
The learning activities in PBL were varied and intellectually stimulating.	4.3	0.75	9
PBL helped in connecting theoretical knowledge with practical application.	4.5	0.68	10

Table 1 presents the mean and standard deviation for various statements related to Problem-Based Learning (PBL) implementation in an architectural course. Overall, the respondents had positive perceptions of the PBL experience. The mean scores for statements such as "The projects assigned in this course were highly relevant to real-world architectural practices" (4.3), "Collaboration with peers was a central component of the

PBL experience" (4.4), and "PBL helped in connecting theoretical knowledge with practical application" (4.5) indicate strong agreement with these aspects. However, areas for potential improvement include providing clearer structures and processes for completing PBL assignments (mean = 3.9) and ensuring effective integration of digital tools and software (mean = 4.1). These findings suggest that while the PBL approach is generally effective in enhancing learning experiences and interdisciplinary engagement, there may be room for refinement in certain aspects of its implementation.

Table 2 Learning Achievements Survey

Statement	Mean	Standard Deviation	Order
My knowledge of architectural design principles improved because of PBL.	4.2	0.80	1
I am better at solving complex problems after participating in PBL projects.	4.1	0.83	2
PBL has enhanced my critical thinking skills.	4.3	0.79	3
I can apply architectural theory to practice more effectively after the PBL course.	4.2	0.81	4
My ability to work collaboratively on projects has improved due to PBL.	4.4	0.74	5
I feel more confident in my architectural skills as a result of PBL.	4.3	0.77	6
PBL has increased my ability to manage and complete projects efficiently.	4.0	0.85	7
I have developed a deeper understanding of the architectural course content through PBL.	4.2	0.82	8
The PBL approach has prepared me for professional practice in architecture.	4.1	0.84	9

My overall academic performance has improved due to the PBL methodology.	4.0	0.86	10

Table 2, outlines respondents' perceptions regarding the impact of Problem-Based Learning (PBL) on their learning achievements in an architectural course. The mean scores reflect positive outcomes across various dimensions. Participants reported improvements in their knowledge of architectural design principles (mean=4.2), problem-solving abilities (mean=4.1), critical thinking skills (mean=4.3), and confidence in architectural skills (mean=4.3). Additionally, PBL was perceived to enhance collaborative work (mean=4.4) and deepen understanding of course content (mean=4.2). However, some areas, such as managing and completing projects efficiently (mean=4.0) and overall academic performance (mean = 4.0), received slightly lower mean scores. Nonetheless, the findings suggest that PBL positively contributes to students' learning achievements by fostering practical application, critical thinking, and collaborative skills, preparing them for professional architectural practice.

Table 3 Student Satisfaction Survey

Statement	Mean	Standard Deviation	Order
I found the PBL projects to be enjoyable and engaging.	4.4	0.72	1
The PBL approach met my learning expectations for the architectural course.	4.2	0.79	2
I feel satisfied with the support provided by instructors during PBL projects.	4.1	0.82	3
The resources available for PBL projects were adequate and accessible.	3.9	0.88	4
PBL has increased my motivation to learn and succeed in the architectural course.	4.3	0.75	5

The feedback I received on PBL projects was constructive and helpful.	4.0	0.80	6
I would recommend PBL as an effective learning method to other students.	4.5	0.69	7
The balance between theory and practice in PBL was appropriate and beneficial.	4.2	0.78	8
PBL has positively influenced my overall satisfaction with the Architectural course.	4.3	0.76	9
I am satisfied with the opportunities for personal growth the PBL approach provides.	4.2	0.80	10

Table 3 displays respondents' satisfaction levels regarding various aspects of implementing Problem-Based Learning (PBL) in an architectural course. Overall, students expressed high satisfaction with the PBL approach. The mean scores for statements such as "I found the PBL projects to be enjoyable and engaging" (4.4) and "I would recommend PBL as an effective learning method to other students" (4.5) indicate strong agreement with these aspects. Moreover, students reported satisfaction with the support provided by instructors during PBL projects (mean=4.1) and the constructive feedback received (mean=4.0). However, there were slightly lower mean scores for statements related to resource adequacy (mean=3.9) and the balance between theory and practice (mean=4.2). Nonetheless, the positive responses suggest that students perceive PBL as a beneficial learning method that enhances motivation, satisfaction, and opportunities for personal growth within the architectural course.

Table 4 Descriptive Statistics of Survey Responses

Variable	Mean	Median	Mode	Standard Deviation	Order
PBL Implementation	4.2	4	4	0.8	1

Learning achievements	3.9	4	4	0.9	2
Student Satisfaction	4.1	4	4	0.85	3

Table 4 presents the descriptive statistics of survey responses regarding the implementation of Problem-Based Learning (PBL), learning achievements, and student satisfaction in an architectural course.

Table 5 Paired t-test Results for Pre-test and Post-test Scores

Measure	Pre-test Mean	Post-test Mean	t-value	p-value
Learning achievements	70.2	82.5	11.3	<0.001

Table 5 displays the results of a paired t-test comparing pre-test and post-test scores for learning achievements in an architectural course. The test aimed to assess whether there was a statistically significant difference in mean scores before and after implementing a particular intervention, presumably Problem-Based Learning (PBL), in this context.

Regression Analysis

A regression analysis was performed to understand the predictive value of PBL implementation on learning achievements and student satisfaction.

Table 6 Regression Analysis

Dependent Variable	R ²	Beta Coefficient	p-value
Learning achievements	0.45	0.67	<0.001
Student Satisfaction	0.38	0.62	<0.001

Table 6 summarizes the regression analysis results for two dependent variables: learning achievements and student satisfaction in an architectural course. For learning achievements, the R-squared value of 0.45 indicates that 45% of the variance in learning achievements can be explained by the independent variables included in the regression model.

The beta coefficient of 0.67 suggests a positive relationship between the independent variables (presumably factors related to PBL implementation, instructor support, etc.) and learning achievements. A p-value of less than 0.001 indicates that the relationship is statistically significant.

The significant improvement in learning achievements post-PBL implementation (H1) and the achievement of learning achievements meeting or exceeding the set criteria (H2) underscore the effectiveness of PBL in enhancing educational outcomes. Additionally, the high student satisfaction (H3) levels with the PBL approach highlight its positive reception among students. These findings affirm the beneficial impact of PBL on learning achievements and satisfaction in the architectural course of He Chuan District, providing valuable insights for educators and policymakers aiming to optimize educational strategies in Architectural courses.

Conclusion

The analysis of the data collected through surveys, pre-test and post-test scores and has led to several key conclusions.

Enhanced Learning achievements through PBL: The study conclusively found that PBL significantly improves learning achievements among students in architectural courses. The paired t-tests comparing pre-test and post-test scores indicated a statistically significant increase in student performance post-PBL implementation. This supports the hypothesis that engaging students in real-world projects enhances their understanding of architectural concepts and improves their ability to apply these concepts practically.

Increased Student Satisfaction: Another significant finding of this research is the high student satisfaction associated with PBL. The survey data revealed that students appreciated the hands-on learning experience, the opportunity to work on real-life projects, and the collaborative learning environment fostered by PBL. This aligns with the

third hypothesis, suggesting that PBL methodologies contribute positively to the overall educational experience in architectural courses.

Suggestions

Based on the findings of this research, several suggestions for educational practice and future research are proposed.

1. **Educational Practice** Institutions should consider integrating PBL more extensively into Architectural course curricula. This integration should be supported by professional development opportunities for instructors to ensure effective implementation. Additionally, peer collaboration and feedback mechanisms should be strengthened to enhance the learning experience.
2. **Future Research** Further studies could explore the long-term impact of PBL on career readiness and professional success. Comparative studies involving different architectural schools or disciplines could provide deeper insights into its effectiveness. Moreover, research focusing on the scalability of PBL and its impact on larger student populations could be valuable.
3. **Policy Implications** Policymakers should recognize the value of PBL in Architectural courses and consider supporting initiatives that promote active and experiential learning. Funding for resources, technology, and training could aid in the broader adoption of PBL methodologies.

References

- Almulla, M. A. (2020). The Effectiveness of The Project-Based Learning (PBL) Approach As A Way to Engage Students in Learning. **Sage Open**, 16(4).
- Al-Qora'n, L. F. (2021). Social RE-PBL: An Approach for Teaching Requirements **Engineering Using PBL, SNSs, and Cloud Storages and File-Sharing Services**. 2021.
- Al-Qora'n, L., Jawarneh, A., & Nganji, J. (2023). **Toward Creating Software Architects Using Mobile Project-Based Learning Model**

(Mobile-PBL) for Teaching Software Architecture. Multimodal Technol. Interact.

Avcı, F., Kirbaşlar, F., Şeşen, B. A. (2019). Instructional Curriculum Based on Cooperative Learning Related to The Structure of Matter and Its Properties: Learning Achievement, Motivation and Attitude.

South African Journal of Education, 2019, 14(3).

Azizah, I. N., Widjajanti, D. B. (2019). Keefektifan Pembelajaran Berbasis Proyek Ditinjau Dari Prestasi Belajar, Kemampuan Berpikir Kritis, Dan Kepercayaan Diri Siswa. **Jurnal Riset Pendidikan**

Matematika, 2019, 48(3).

Braunreiter, C., Sudhanthar, S., Riley, B., Armstrong, K., Mavis, B., & Gold, J. (2021). Utilizing Learning Communities to Deliver an Integrated Undergraduate Medical Education Curriculum. **Medical Education Online.**

Chang, S. C., Hsu, T. C., Jong, M. S. Y. (2020). Integration of The Peer Assessment Approach with A Virtual Reality Design System for Learning Earth Science. *Comput. Educ.*, **2020, 14(3).**

Chen, J., Kolmos, A., & Du, X. (2020). Forms of Implementation and Challenges of PBL in Engineering Education: A Review of Literature. **European Journal of Engineering Education, (4).**

Chin, K. Y., Kao, Y. C., Wang, C. S. (2020). Effects of Augmented Reality Technology in A Mobile Touring System on University Students' Learning Performance and Interest. **Australasian Journal of Educational Technology, 2020, 21(3).**

Delbert, T., Stepansky, K., & Lekas, T. (2020). The S.E.L.F. Approach: Systems and Experiential Learning Framework for Fieldwork and Capstone Education Development. **The Open Journal of Occupational Therapy.**

Demirören, M., Turan, S., Teker, G. T. (2020). Determinants of Self-regulated Learning Skills: The Roles of Tutors And Students. **Advances in Physiology Education, 2020,**

Eswaramoorthi, V., Kuan, G., Abdullah, M. R., Abdul Majeed, A. P. P., Suppiah, P. K., & Musa, R. M. (2022). Design and Validation of a

Virtual Physical Education and Sport Science-Related Course: A
Learner's Engagement Approach. **International Journal of
Environmental Research and Public**

- Fatherly, S. E., Thomas, J., & White, Z. M. (2021). Citizens by Design: A Learning Community–Based Strategy for Building Civic Engagement into General Education. **The Journal of General Education.**
- Ferrero, M., Vadillo, M. A., León, S. P. (2021). Is Project-based Learning Effective Among Kindergarten and Elementary Students? A Systematic Review. **PLOS ONE, 2021, 14(1)**
- Fonseca, D., Sánchez-Sepúlveda, M. V., Necchi, S., Peña, E., Martí, N., Villagrasa, S., ... Navarro, I. (2020). What Is Happening in The Process of Engaging Architectural Students and Teachers for Including Virtual and Interactive Systems in The Projects Developments? Eight. **International Conference on Technological Ecosystems**
- Gunasagaran, S., Mari, T. S., Kuppusamy, S., Srirangam, S., & Mohamed, M. R. (2021). **Partnership of Learning Construction Through Model Making.**
- Hwang, W. Y., Utami, I. Q., Purba, S. W. D., Chen, H. S. L. (2020). Effect of Ubiquitous Fraction App on Mathematics Learning Achievements and Learning Behaviors of Taiwanese Students in Authentic Contexts. **IEEE Transactions on Learning Technologies, 2020, 25(1).**
- Isa, Z. C. (2021). Embracing TVET Education: The Effectiveness of Project Based Learning (PBL) on Secondary School Students' Achievement. **International Journal of Evaluation and Research, 16(1).**
- Jenek, W., Caldwell, G. A., Donovan, J., Garcia-Hansen, V., Adcock, M., Xi, M., ... Gonsalves, K. (2021). Media Architecture in Architecture Studio Education Capturing Dynamics in The Process: Exploring How Architecture Students Design with Virtual Design Environments Tools. **Media Architecture Biennale 20.**

- Kuo, H., Yang, Y., Chen, J. S., Hou, T. W., Ho, M. T. (2021). The Impact of Design Thinking PBL Robot Course on College Students' Learning Motivation and Creative Thinking. **IEEE Transactions on Education**, 2021, 4(1).
- Lamela, S. (2020). **Effect of Group Tutoring on Promoting Students Independent Learning in Architecture Studio**. In 2020 Sixth International Conference on E-Learning (ECONF).

The Development of cultural products from waste paper in the context of the Circular Economy

Xueyang Lu¹ and Vuthipong Roadkasamsri¹

Received: August 2, 2024. Revised: January 25, 2025. Accepted: February 25, 2025

Abstract

This research investigates the creation of cultural products from waste paper within a circular economy framework. The study has three objectives: 1) Explore the historical and cultural significance of the 12 zodiac signs in Luoyang; 2) Assess the properties of waste paper to guide material development experiments; 3) Design and develop products inspired by the 12 zodiac signs using recycled waste paper. The study reveals that Luoyang, as an ancient capital, holds a profound cultural heritage, with the 12 zodiac signs being a significant aspect of Chinese tradition. Field investigations, literature reviews, museum visits, and interviews with folk artists highlight the artistic characteristics and expression methods of these zodiac signs in Luoyang. Modern design concepts can be integrated to enhance these traditional forms to meet contemporary aesthetic and cultural needs. The research identifies increasing paper consumption and low recycling rates, leading to resource waste and environmental pollution. Recycling waste paper is environmentally and economically valuable, offering artistic and cultural innovation opportunities. The research combines traditional zodiac elements with modern design concepts in developing artistic products.

---

¹ Faculty of Fine and Applied Arts and Cultural Science, Mahasarakham University. Email: 286021174@qq.com

Faculty of Fine and Applied Arts and Cultural Science, Mahasarakham University. Email: vuthipong.r@msu.ac.th

Waste paper is processed into raw materials for artistic creation, creating unique cultural products, such as zodiac-themed handbags. These products blend traditional cultural appeal with the environmental benefits and creative potential of waste paper recycling. The findings underscore the significant ecological, economic, and cultural benefits of recycling waste paper within a circular economy.

Keywords: Waste paper, cultural products, Luoyang City

Introduction

In today's society, environmental protection and resource cycle use have become the focus of attention (Li Rubing, 2014: p. 60). As a common waste in daily life, people increasingly value waste paper. Luoyang is a city with a rich cultural heritage. It combines waste paper with traditional culture. We present a zodiac artwork full of creativity and vitality through artistic innovation design.

Luoyang, the ancient capital of the Thirteen Dynasties, is a living testament to China's deep historical and cultural heritage. The zodiac signs, an integral part of this tradition, carry a rich connotation of folk culture. The fusion of waste paper with the zodiac culture of Luoyang is not just an innovative artistic practice, but a respectful homage to our cultural roots. This practice serves to heighten people's awareness of environmental protection and fosters the growth of cultural and creative industries.

In the paper "The Development Material Form Waste Paper to Creative 12 Zodiac Cultural Products in Circular Economy Context", the author delves into the practicality and environmental benefits of waste paper reuse. By studying Luoyang's twelve zodiac cultures, the author has proposed a series of innovative design solutions. These solutions not only pay attention to artistic aesthetics but also fully consider practicality and

environmental protection. For instance, waste paper can be used to create zodiac cultural and creative products, beautifying our living environment and contributing to the recycling of resources. This inspiring approach offers a hopeful vision for the future of waste management.

In addition, the paper analyzes the practical application of the development material from waste paper to creative 12 zodiac cultural products in the Circular Economy Context from multiple perspectives. Through field surveys and data analysis, the author obtains the advantages and existing problems in art design. This analysis provides valuable references and also provides direction for future research.

However, waste paper still faces some challenges in artistic innovation design. Improving the artistic value of waste paper reuse, combining traditional culture, and promoting industrial development in this field requires us to think further and explore.

In summary, the paper "The Development Material Form Waste Paper to Creative 12 Zodiac Cultural Products in Circular Economy Context" provides a brand-new perspective, letting us see the enormous potential of waste paper reuse in artistic innovation design. In the future, we look forward to more artists and designers paying attention to this field, combining waste paper with traditional culture to create more creative and valuable artworks. At the same time, we also hope that the government and all sectors of society can give more support and attention, promote the industrial development of waste paper to reuse the industrialization of art innovative design, and make more significant contributions to the prosperity of environment protection and cultural and creative industries.

1.1 Background of Research

1.1.1 Enhancement of environmental protection awareness

As global environmental problems become increasingly severe (Li Huaming, 2006: p.88.), people's awareness of environmental protection

gradually increases. As a common waste, handling waste paper significantly impacts the environment. Traditional methods of waste paper disposal include incineration and landfilling, which not only produce a large amount of carbon dioxide and harmful gases, but also occupy a large amount of land resources. Promoting and using recycled paper resources for papermaking is becoming increasingly urgent. Therefore, waste paper recycling has become an environmentally friendly way that has received widespread attention. Transforming waste paper into artworks or design works can not only reduce the waste of waste paper but also raise people's awareness of environmental protection.

1.1.2 Demand for Cultural Heritage

The 12 Chinese zodiac animals are essential symbols in Chinese culture. They represent people's understanding of time and life and recognize and express people's character and destiny. They have profound historical and cultural connotations. However, with the development of modernization, traditional culture has been gradually forgotten. By combining waste paper recycling with the art design of the 12 zodiac animals, traditional culture can be integrated into modern life to achieve cultural inheritance and innovation.

1.1.3 The needs of art innovation design

With the development of society, people's demand for artistic innovation and design is also increasing (Liu Xin, 2019: p. 54.) Traditional artworks and design works often use materials like canvas, paper, etc. However, with the rise of waste paper recycling, people have begun to try to use waste paper as a material for artistic innovation and design. Waste paper has a unique texture and texture, which can add a unique charm to artworks and design works. At the same time, waste paper recycling can also provide artists and designers with more creative inspiration and possibilities, enabling them to create more innovative and unique works.

1.1.4 Technological development of waste paper reuse

The technological development of waste paper recycling also provides more artistic innovation and design possibilities. Traditional ways of recycling waste paper mainly include hand-made and simple recycled paper production (Shen Kuizhong, 2019: p. 21.) However, with the advancement of science and technology, the technology of waste paper recycling is also developing. Now, people can use advanced technology to convert waste paper into fiberboard, pulp, and other materials, which can be used to make artwork, furniture, decorations, etc. At the same time, the technology of waste paper recycling can also be combined with other materials to create more diverse artworks and design works.

1.2 Research objectives

1.2.1 Study history Background related to the belief culture about the 12 zodiac signs of Luoyang City

1.2.2 Study information about waste paper from various parts of Quantitative and quality properties to lead to the material development experiment

1.2.3 Design and develop products by using new materials from waste paper obtained from the experiment, leading to the creation of cultural products using 12 zodiac signs as inspiration

1.3 Research Question

1.3.1 What is the historical background related to the belief culture about the 12 zodiac signs of Luoyang City?

1.3.2 What information about waste paper from various parts of quantitative and quality properties, and how can they lead to the material development experiment?

1.3.3 How can we design and develop products using new materials from waste paper obtained from the experiment, leading to the creation of cultural products inspired by the 12 zodiac signs?

1.4 Research Methodology

Interview, observation, and survey method: This study collects data through interviews and surveys. Several participants were randomly selected in Luoyang for interviews, observations, and surveys. The interview content includes the participants' understanding of waste paper recycling, their awareness of Luoyang's twelve zodiac art design, and their views on the combination of waste paper recycling and Luoyang's twelve zodiac art design.

1.5 Concept, theory, and conceptual framework

1.5.1 Research concept

Explore how to convert waste paper materials into artistic value in Luoyang Zodiac art. With the enhancement of environmental protection awareness and sustainable development (Xie Lina, 2019: p. 659), waste paper has become an essential way of recycling and utilizing resource recovery. This study aims to convert waste paper materials into unique Luoyang Zodiac artworks through innovative design concepts and technical means, which not only realizes the reuse of waste paper resources but also shows the charm of Luoyang's traditional culture.

1.5.2 Research Concept Framework

This study will be carried out from the following aspects: First, through the research on the characteristics and processing methods of waste paper materials, it will explore how to effectively separate, clean, and process waste paper to meet the needs of the art design. Secondly, through in-depth research on the Twelve Zodiac culture of Luoyang, understand its symbolic significance and artistic expression form and provide inspiration and creative direction for the art design of waste paper. Then, combined with the characteristics of waste paper materials and Luoyang's zodiac

culture, the design concepts and technical innovation methods will be explored, and waste paper will be transformed into artistic value in Luoyang Zodiac art. Finally, through exhibitions and promotion activities, the importance of environmental protection awareness and traditional culture to the public will promote the popularization and promotion of waste paper reuse.

This research concept can not only realize the reuse of waste paper resources and reduce environmental pollution but also protect and inherit the traditional culture of Luoyang and enhance the added value of art and market competitiveness. At the same time, it also provides a reference and revelation for other regions of culture and waste paper.

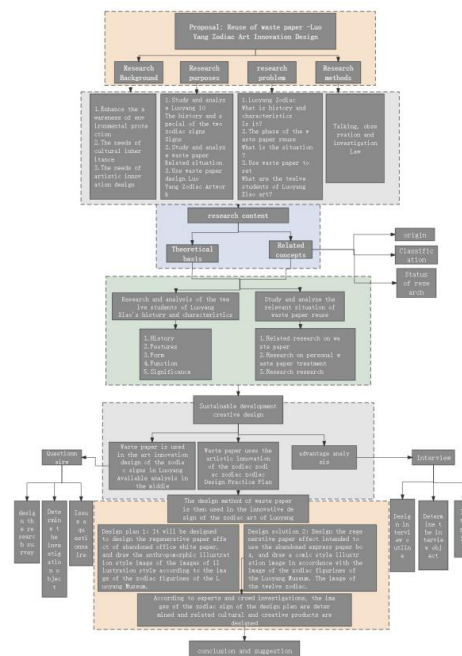

Figure 1: Thesis research framework diagram1.6 Research Plan

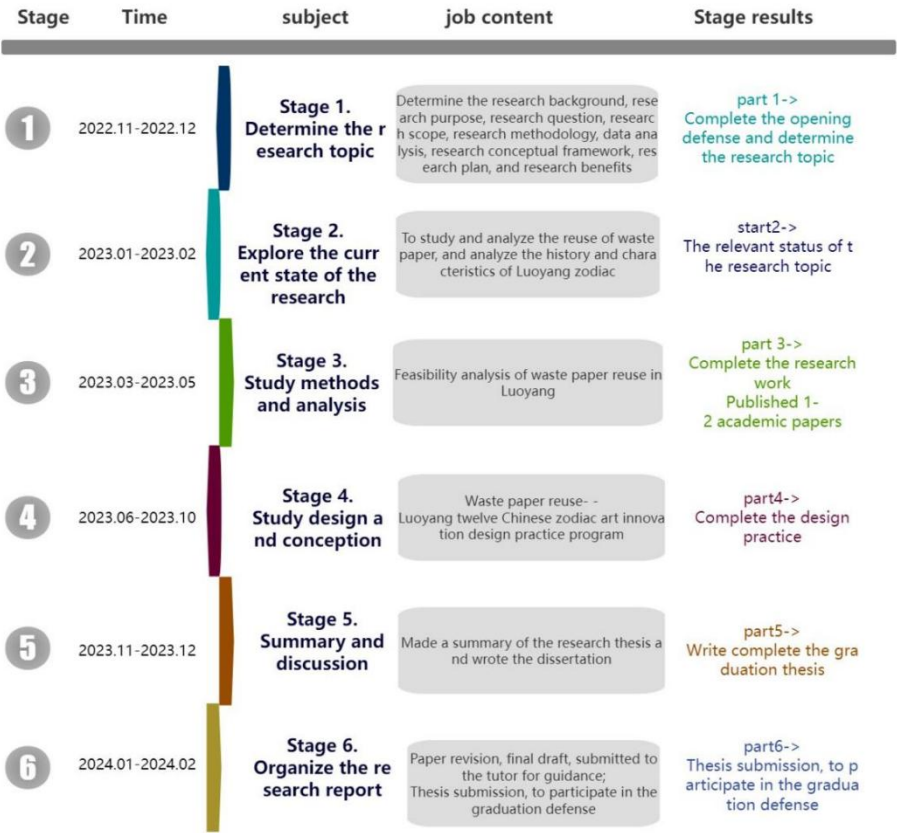

Figure 2: The research plan of this project
research process

2. Study and analyze the history and characteristics of the zodiac signs of Luoyang

2.1 The historical origins of the zodiac

In traditional Chinese culture, each zodiac sign has unique symbolic meaning and personality traits. For example, the rat is seen as intelligent and flexible, while the ox represents diligence and stability. These zodiac signs are a sign of time and a symbol of people's self-character and behavioral norms. Therefore, in China's daily life, the zodiac culture is omnipresent and profoundly impacts people's words and deeds.

Luoyang, the political and cultural center of ancient China, the twelve zodiac animals in Luoyang first appeared in the Eastern Han Dynasty, and all the twelve zodiac animals were finalized in Luoyang (Pan Lige, 2020-1: Luoyang Daily.) The twelve zodiac animals have animal heads and human

bodies, standing upright, with either majestic, gentle, or respectful expressions. In addition (Hu Jing, 2014-5: Chizi.), many historical sites are related to the Chinese zodiac in Luoyang.

2.2 Characteristic analysis of the zodiac signs of Luoyang

In this chapter, I will conduct an in-depth analysis of the characteristics of the twelve zodiac signs in Luoyang. The study of the characteristics of the twelve zodiac signs in Luoyang fully demonstrates the rich connotation and regional characteristics of Chinese traditional folk culture. First, let's take a look at the rats in the Luoyang area (Zhou Muxin, 2022: p. 7.) The Luoyang rat is usually described as alert, flexible, and intelligent. This echoes Luoyang's historical background and cultural atmosphere. Luoyang has accumulated a deep cultural heritage and wisdom as an ancient capital of China. Then there is a cow. In Luoyang, cows symbolize hard work, tenacity, and stability. This is consistent with the personality characteristics of the Luoyang people. They are famous for hard work, work diligently, and work hard for life. The tiger in the Luoyang area represents bravery, strength, and independence. This is related to the geographical environment of Luoyang. Luoyang is located in the Central Plains. It is a place where soldiers must fight in history. People here are brave and not afraid of difficulties. Rabbits are considered gentle, kind, and innocent in the Luoyang area. This echoes Luoyang's history and culture. The people of Luoyang are gentle, kind, and innocent and are full of humanistic care. As a symbol of China, Long is even more respected in the Luoyang area. Luoyang Dragon symbolizes nobleness, strength, and mystery. This is consistent with Luoyang's status as the ancient capital and reflects people's deep feelings for dragons. Snakes are regarded as wit, keen, and mysterious in the Luoyang area. This is consistent with the characteristics of the Luoyang people. They are intelligent and wise, good at observing and thinking, and can be at ease in complex environments. The horse represents unrestrained accessibility and vitality in the Luoyang area. This is related to the natural environment of Luoyang. Luoyang is located on plain, flat terrain suitable for horses to run on. It also symbolizes the spirit of people's pursuit of freedom and vitality. Sheep is

considered docile, kind, and obedient in the Luoyang area. This is consistent with the kind and gentle personality of the Luoyang people. They respect tradition and are good at adapting to the trends of the times. Monkeys are regarded as having wit, curiosity, and flexibility in the Luoyang area. This is consistent with the wisdom of the Luoyang people. They are good at thinking and dare to explore new fields. The chicken represents hard work, early, and staying in the Luoyang area. This is consistent with the hard work of the Luoyang people. They get up and return early, work diligently, and obey time. Dogs are regarded as loyal, brave, and guardians in the Luoyang area. This is consistent with the importance of the Luoyang people to the family and the nostalgia for their hometown. They are loyal to family and friends and bravely guard their homes—finally, pigs. In the Luoyang area, pigs are considered a symbol of wealth, happiness, and satisfaction. This is consistent with the Luoyang people's pursuit of a better life. They long for a wealthy and happy life and know how to enjoy happiness.

By analyzing these zodiac characteristics, we can better understand the cultural character and spiritual outlook of the people of Luoyang and can also better inherit and develop China's traditional culture.

Study and analyze the relevant situation of waste paper reuse

3.1 Research on waste paper

This seemingly insignificant waste paper is vital to our lives and ecological environment. It is a recycled recycling resource everywhere in production and life, including various high-end and waste paper (Chen Yuanhua, 2023-08: Environmental protection science.) Boxes, cutting side paper, corporate unit paper, engineering paper, books and newspapers, etc. In recent years, with the increasing environmental protection awareness, the recovery and treatment of waste paper has become a hot issue for social attention. This paper aims to explore the source, impact, and solutions of waste paper to provide some valuable insights into the reasonable use and environmental protection of waste paper.

3.1.1 Waste paper recycled types

Today, with the increasing awareness of environmental protection, the recycling of waste paper has become the focus of our attention. As a common waste in life, waste paper contains immense regeneration value. So, what kind of recyclable types are recyclable? The category of waste paper is more affluent than what we can get in contact with daily and produces various occasions. Among the national standards that use the technical requirements of waste paper, recyclable waste paper can be roughly divided into the following 11 categories such as joint mixed waste paper, waste books and magazines, waste newspapers (Li Qiong, 2019: Farm Bookstore), office waste paper, etc.3.1 Show.

Table 3.1 Classification and specific meaning of various waste paper

type	Specific meaning
Mixed waste paper	Composed of unclassified waste paper
Waste packaging carton	Waste packing box without corrugated structure
Waste corrugated carton	Some waste corrugated boxes exist as packaging.
Special waste paper	Special waste paper containing chemicals
Waste books and magazines	Waste magazines or books and similar printed paper
Waste newspaper	Dry primary color discarded newspapers, and do not include scrap magazines.
Waste cowhide paper	Waste kraft paper and paper bag paper do not contain usable lining paper.

Carton cut edge	The material in the production of cartons and cardboard
Office waste paper	Recycled used office waste paper
Journal white paper edge	White paper edge of unprinted publication
newsprint	Unprinted newsprint pages and cutting edges

3.1.2 Recycling of waste paper

For a piece of waste paper, the best trajectory should probably be to follow such a closed-loop process: recycling-processing- reuse-waste to minimize damage to the environment and waste of resources. As the first step in this process, waste paper recycling plays a vital role (Zhang Quan, 2017-9: Paper-making information). Without this step, the treatment of waste paper will be empty talk, not to mention the reuse of waste paper. In terms of waste paper recycling, in addition to the waste paper generated in the production and life of our people, it also includes the waste paper imported from abroad by our country every year(Zheng Baochen, 2012-4: Fujian Paper Information) Waste paper accounts for about 60% of the fiber raw materials in China's papermaking industry, of which nearly one-third is imported(Li Tuobin, 2013: Organic fertilizer prepared with sludge.)Importing waste paper saves resources, reduces pollution caused by pulping, and maintains the quality and proportion of various types of fibers in domestic waste paper.

3.2 Personal waste paper treatment research

3.2.1 Personal waste paper treatment method

- (1) Throw it into the trash can
- (2) Waste paper acquisition station
- (3) Making handicrafts
- (4) The shredder is crushed

(5) Plant fertilizer (Ruan King Kong, 2019-6: Shangxun.)

3.2.2 Personal processing method thinking

(1) There is a sense of environmental protection, and the implementation efficiency is not high

(2) The classification of waste paper is not fine enough, and the effect is not good (Leonard Zeid, 2016-11: China papermaking)

(3) There are too few recycling methods to recycle easily

3.3 Research on Enterprise Waste Paper Reuse

3.3.1 Enterprise waste paper re-use method

After recycling waste paper (Wang Qinchi, 2018: Chinese paper.), enterprises process it through large machines, and the main reuse direction is to make recycled paper (Ke Yuhong, 2017-8: Journal of Jiamusi Vocational College.) packaging materials, paper furniture, and daily necessities using paper as raw materials. Plant fibers such as grass, bamboo, wood, and reeds are the core of papermaking. "Secondary fiber" is another name for waste paper. The most valuable part of waste paper is the fiber, which can be used to make recycled paper and other products.

(1) Packaging material

(2) Waste paper furniture

(3) Discovery paper

3.3.2 Enterprise waste paper reuse technology

Since different waste papers are made from different fiber raw materials(Wang Jian, 2014-6: Journal of Tongren College), the final types of waste paper pulp that can be produced are determined by the kind of pulp contained in the waste paper(Roberta Cristina Redante, 2019-1 : Sustainable Production and Consumption.)The types of waste paper that use a relatively large amount of waste paper are corrugated paper, boxboard, newsprint, gray-bottom white paperboard, etc.

Chapter **IV** Analysis of the feasibility analysis of waste paper in the innovative design of the zodiac art of Luoyang

4.1 The status quo of waste paper in the art innovation design of the zodiac zodiac zodiac signs

4.1.1 The status quo of waste paper in the innovative design of the zodiac art of Luoyang

(1) The shadow of waste paper artworks in the market is relatively small we must recognize the uniqueness of waste paper artworks(Wang Yijun, 2023-12: Paper equipment and materials.)They are usually made of discarded paper, such as newspapers, magazines, and wrapping paper. Through artists' skillful hands, they turn waste into treasures and become creative and beautiful works of art. This art form not only embodies the concept of environmental protection but also reuses and recreates waste. However, this art form has not been mass-produced and has a relatively small market share, but it is gradually attracting more attention and recognition.

4.2 Questions and Solution Measures

4.2.1 Waste paper is then used to use problems in the art innovation design of the zodiac signs of Luoyang

(1) The market awareness of waste paper is limited to the market awareness of artworks

(2) The waste paper art production process is relatively complicated(Zhu Heping, 2024-1: Ecological economy.)

(3) Insufficient marketing and marketing strategies(Zhu Yue, 2023-6: Environmental sanitation project.)

(4) Insufficient market demand(Zhu Sirui, 2023-7: Design.)

4.2.2 Solution measures

To promote Luoyang's zodiac signs and waste paper artworks, the following solutions have been proposed:

(1) Strengthen publicity and education

(2) Establish professional promotion channels

(3) Encourage innovation and personalized development(Dai Meng, 2015-3: Packaging project.)

(4) Innovate the cultural innovation of waste paper and Luoyang Zodiac culture

(5) Adhere to sustainable development, establish and improve the industrial chain(Cai Hui, 2024-1: Chinese papermaking.)

Chapter V Use of Waste Paper Again Luoyang Zodiac Art Innovation Design Practice Plan

5.1 Design method in the innovative design of the zodiac art innovation in Luoyang zodiac signs

5.1.1 Determine themes

Design Plan 1:

The first step is to use the recycled paper effect of discarded office white paper to design(Guo Xiaoyan, 2020-11: Art Education Research.) and use the twelve zodiac images of Luoyang combined with the twelve zodiac signs of China and the twelve zodiac signs of different countries in the world to draw an anthropomorphic illustration style image line draft because Luoyang is China's ancient capital for thousands of years, so Luoyang is a city of aristocrats, so the new zodiac animals are designed to be aristocratic. Mainly combining animal faces and human bodies, each zodiac animal wears a Tang Dynasty robe. The following design drawings are arranged in the order of the twelve Chinese zodiac animals.

Figure 3: Design plan for the twelve Chinese zodiac signs (I)

Design Plan 2:

The first step involves designing the regenerative paper effect of the discarded express carton. Drawing inspiration from the zodiac figurines of the Zodiac pottery of the Luoyang Museum, the illustration image is crafted in a comic style, using a circular shape to create a lively and adorable image of the twelve zodiacs.

The second step is to fill in the drawing line drafts. The background is added to the Chinese calligraphy font and the red seal pattern to complete the design of the second set of zodiac images.

Figure 4: Design plan for the twelve Chinese zodiac signs (II)

5.2 Analysis and Positioning

5.2.1 Public positioning

First, the interview topic was "Recycling of Waste Paper—Luoyang Zodiac Art Innovation Design." The questionnaire had several questions (Mao Yunshi, 2019-12: Academic Research), and 251 interviewee data were collected.

5.2.2 Analysis of art demand analysis

Secondly, the author set some questions for the research topic to conduct interviews. The purpose of these questions is to fully understand the interviewees' views on waste paper recycling and the innovative design of Luoyang Zodiac Art from multiple perspectives and their in-depth thinking on this topic. Through the discussion of these questions (Nie Manman, 2023-5: News enthusiasts), we can better understand this topic and provide valuable references for future research and application.

5.2.3 Plan positioning

According to the interviews, investigations, and observations of experts and crowds collected 251 questionnaires, more people supported the first design solution than those who supported the second. The design was done using regenerative paper and abandoned office white paper.

Figure 5: Design plan for the twelve Chinese zodiac signs (I)

5.3 Cultural and Creative Product Production Process

5.3.1 Propose a design theme

For this research topic, I plan to use waste paper, dust, white latex, and other comprehensive materials combined with the Luoyang zodiac images in design plan 1 to design a set of four handbag cultural and creative products. First, waste paper and comprehensive materials will be used to make handbags. The shape of the bag will then be printed with the twelve zodiac signs using screen printing. Before production, a design draft must be drawn for post-production reference.

5.3.2 Cultural Creative Handbag Design Sketch

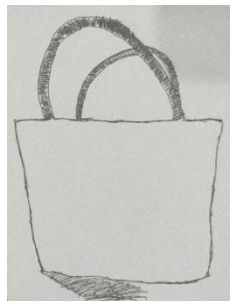

Figure 6: Tote bag design sketch 1

Figure 7: Tote bag design sketch 2

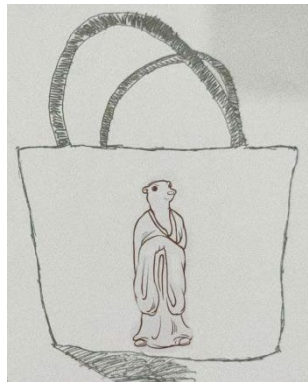

Figure 8: Tote bag design sketch 3

Figure 9: Tote bag design sketch 4

Research result

5.3.5 Complete the work

Finally, after the handbag is trimmed and sorted, the previously selected first set of zodiac designs is printed using screen printing to complete the final cultural and creative handbag work.

Screen printing uses a silk screen as a plate base and a photosensitive plate-making method to create a screen-printing plate with graphics and text. Screen printing consists of five major elements: screen printing plate, scraper, ink, printing table, and substrate. Printing is carried out using the fundamental principle that the mesh of the graphic part of the screen-printing plate can pass through the ink, but the mesh of the non-graphic part cannot. When printing, pour ink into one end of the screen-printing plate, use a scraper to apply a certain amount of pressure on the ink part of the screen-printing plate, and simultaneously move towards the other end at a constant speed. The scraper removes the ink from the image and text during the movement. Part of the mesh is extruded onto the substrate.

Figure 10: Trimmed and beautified tote bag

Figure 11: Combination design tote bag

Figure 12: Combination design tote bag

Figure 13: Combination design tote bag

Figure 14: Other cultural and creative products

6. Conclusion

My research topics are The Development of material from waste paper to creative 12 zodiac cultural products in a Circular Economy Context. The research method used in this paper is the interview.

The authors of this paper aim to explore how to Develop material from waste paper to creative 12 zodiac cultural products in a Circular Economy Context. This paper aims to complete three research purposes: 1. Study history and Background related to the belief culture about the 12 zodiac signs of Luoyang City; 2. Study information about waste paper from various parts of Quantitative and quality properties To lead to the material development experiment; 3. Design and develop products using new materials from waste paper obtained from the experiment. This led to creating cultural products using 12 zodiac signs as inspiration. And draw the following conclusions:

1. Corresponding to the first research purpose, it is concluded that Luoyang, as the ancient capital of thirteen dynasties, has a profound cultural heritage. As an essential part of Chinese traditional culture, the twelve zodiac signs have a broad mass base and profound cultural connotations. I have deeply understood the artistic characteristics and expression methods of the twelve zodiac signs in Luoyang through field investigations such as consulting relevant literature, visiting museums, and interviewing folk artists. In addition, as an essential element of Chinese traditional culture, the artistic innovation design of the twelve zodiac signs in Luoyang is also worthy of our continued attention and exploration. We can combine modern aesthetic concepts and design concepts to innovate and expand the artistic form of the twelve zodiac signs to align with modern people's aesthetic needs and cultural pursuits;
2. Corresponding to the second research purpose, it is concluded that in the research process, I conducted a survey on the current situation of waste paper recycling and analyzed the treatment of waste paper by enterprises and individuals. With the development of the economy and the improvement of people's living standards, paper consumption is increasing daily, and the amount of waste paper generated is also growing. However, the recycling rate of waste paper is not high. A large amount of waste paper

is discarded at will, which not only causes waste of resources but also pollutes the environment. Therefore, waste paper recycling has extremely high environmental significance and economic value. The recycling of waste paper, this seemingly simple ecological protection concept, actually contains rich cultural connotations and the possibility of artistic innovation; 3. Corresponding to the third purpose of the study, which was to use waste paper to design the Luoyang Zodiac Artwork, I have collected and sorted a lot of information. In the process of artistic innovation design of waste paper recycling, I pay attention to combining tradition with modernity, retaining the zodiac's traditional elements, and incorporating modern design concepts and techniques. In the research process, I first classified and processed the waste paper, transforming it into raw materials that can be used for artistic creation through a series of physical and chemical methods. Subsequently, I combined the artistic characteristics of the Luoyang area to create a set of unique cultural and creative handbag artworks with the zodiac theme. These works are not only beautiful in form and rich in color but also profound in meaning. They reflect the charm of traditional culture and show the environmental value of waste paper recycling. These works are environmentally friendly and show the infinite possibilities of waste paper recycling in artistic creation.

REFERENCE

- Cheng, P., & Wang, Q. (2006). The research and development trend of paper packaging materials. **China Packaging**, 5, 39-42.
- Ding, W. (2008). Research on the resource-based model of packaging waste based on the circular economy. **SAR Economy**, 4, 122-123.
- Hu, L., Liu, P., & Ji, R. (2004). Waste paper reuses technical progress. **Paper and Paper**, 3, 92-94.
- Jia, W. (2016). Discussion on product design and teaching methods based on green design. **Art Education Research**, 23, 112-113.

- Ke, Y. (2017). Promote the Chineseization, age, and popularization of my country's ecological consciousness. **Journal of Jiamusi Vocational College**, 8, 70-71.
- Leonard, Z., & Myles, C. (2016). **The global waste paper trading market will be affected by the revision of the American waste paper classification standard**. *Chinese Paper*, 11.
- Li, H., & Zhang, G. (2006). The ecological environment sustainable development of the world's natural heritage protection strategy. **National Education Research**, 2, 88-92.
- Liu, B. (2010). **A new idea of reducing packaging pollution in developed countries**. *Hunan Packaging*.
- Liu, X. (2010). Sustainable design concept, development, and practice. **Creative and Design**, 2, 36-39.
- Liu, X. (2019). Liu Xin: Sustainable design, **the future of the world**. *Design*, 32(16), 54-59.
- Liu, Y. (2010). Creative design and development of recycled paper products. **Packing World**, 6, 56.
- Ruan, K. (2019). The research trend and development of pulp molding products are outlook. **Shangxun**, 160(6), 138-139.
- Shen, K., Chen, Y., & Fang, G. (2019). The analysis of the use of waste paper in all countries in the world and the prediction of fiber supply and demand for Chinese paper companies. **Chinese Paper**, 21.
- Shen, X. (2017). Aquatic Papanak's design ethics -take "Design for Real World" as an example. **Art Education Research**, 7, pp.95-98.
- Sun, L. (2019). Sustainable development of European paper. **Chinese Paper Industry**, 40(11), 24-28.
- Tian, P. (2016). **Application and analysis of color design in home appliances**. In China Pop Color Association (Ed.), 2016 Chinese Color Academic Annual Conference Collection (pp. 354-357). China Pop Color Association.

- Wang, D. (2011). **Analysis of the low-carbon design of the publishing of the low-carbon economy era**. Technology and Publishing.
- Wenxin. (2017). **The recovery rate of Japanese waste paper increased year by year**. Papermaking Chemicals, 29.
- Xu, H. (2017). **Talking about acquiring raw materials from waste paper for paper-making companies**. Chinese Paper Industry, 3.
- Yang, Q. (2022). **Mogao Grottoes Northern Dynasties Shenrui Animal Image Study**.
- Zhang, Q. (2017). The European Waste Paper Recycling Committee (EPRC) set the target of the waste paper recycling rate 2020 to 74%. **Paper-Making Information**, 9, 73.
- Zheng, B. (2012). In 2011, the operating overview of the papermaking and paper products industry in Fujian Province and the recent development ideas (draft for comments). **Fujian Paper Industry Information**, 4, 2-11.
- Zhou, B., & Li, L. (2010). Research the characteristics and recycling status of paper packaging waste in my country. **Regenerative Resources and Circular Economy**, 3(4), 32-35.
- Xie, L., Fang, S., Yang, Y., Gong, X., Zhu, C., & Lu, M. (2019). Natural rubber/carbon black/molybdenum composite material research. **Rubber Industry**, 66(9), 650-656.

The Model of the Competency of the Head Program of Education Hub Thailand

Arthit Chantanathas*¹, Teeradet Chuenpraphanusorn¹, and Prakrit Bhulapatna¹

Received: June 15, 2024. Revised: September 26, 2024. Accepted: October 13, 2024

Abstract

This study was a research and development (R&D) which aimed to collect information and develop a Model of the Competency of the Head Program of Education Hub Thailand. The population of this research were students, parents, teachers/staff, and directors. A simple random sampling method was used to get 3,998 samples. The research tool was a questionnaire in Thai and English about Competency of the Head Program of Education Hub in 5 aspects: Personal Characteristics, Personnel Management, Allocation of Budget, Academic Management, External Correlation Management respectively.

The results showed that 1) A total of 198 respondents were females, accounting for 56.41% of the sample. Additionally, 157 respondents were students and parents, comprising 44.73% of the sample, and 231 respondents held a high school educational level, making up 65.82% of the respondents. 2) Based on the survey, the population sample generally agreed with all aspects, with a mean ($\bar{x}$) of 4.38 and a standard deviation of 0.40. After considering all aspects, the core competencies for the head of the Education Hub program in Thailand are as follows: Personal Characteristics, Personnel Management, Allocation of Budget, Academic Management, and External Correlation Management, respectively. 3) The

---

¹ Graduate School, Suan Dusit University

*Corresponding Author. E-mail: p3tch4@gmail.com

researcher has developed the 'Model of the Competency of the Head Program of Education Hub Thailand,' which includes its name, purpose, guidelines for its use, definitions of keywords, and a diagram.

Keywords: Competency, Head Program of Education Hub, Education Hub

1. Introduction

The quality of education should be the primary focus of Thailand's education development as we aim to usher in a new educational paradigm for this decade. Looking ahead to the late 21st and 22nd centuries, it is imperative that the quality of governmental schools in Thailand matches that of private schools.

This underscores the notion that education serves as a powerful tool to enhance the capabilities of all learners and contributes significantly to a nation's reputation (Chuenpraphanusorn, 2019, p. 8). To compete on the international stage, it is crucial to emphasize the importance of the English language in this program. English is a global language used worldwide. In Western countries, English is the primary language, particularly in America and Europe. Moreover, in many countries, English serves as the second language, such as India and the Philippines

Conversely, in the Thai context, English has remained a foreign language for many centuries, and the majority of Thais struggle to communicate in English with foreigners. Consequently, Thailand has witnessed the proliferation of international schools, such as the American International School, the Singapore International School, and the Denla British School. The key to the success of these international schools lies in their ability to attract high-quality teachers by offering competitive salaries and effective staff management. It's worth noting that these international schools come with a hefty price tag, which might necessitate substantial financial resources from parents.

Fortunately, there is an alternative that closely approximates the international school experience and can be more cost-effective: the schools under the Education Hub. These schools offer three programs: 1)

the International Program or IP 2) the Multilingual Program school or MP and 3) the Science-Math's Bilingual Program or SMBP.

The management direction and administrative framework of all schools will fall under the control of the heads of the program, who follow the 4Ms1E principle (Man, Material, Machine, Method, and Environment). Despite the Education Hub's existence for more than 14 years and its similarities to other programs in Thailand, such as the English Program (EP) and the Mini English Program (MEP), there exists no competency model for the program staff to adhere to, particularly in relation to the competencies of the program heads.

While the Education Hub is affiliated with the Ministry of Education of Thailand, it is typically overseen by the directors of each governmental school or the heads of the Education Hub Program. Consequently, as experienced staff members retire, they often transition to international schools. When a new individual is appointed as the head of the program, they may encounter challenges and difficulties in managing the program due to the absence of a progressive model or clear guidance for their responsibilities and functions. As a result, the absence of a progressive model for the head of the Education Hub position can result in a decline in the school's quality control.

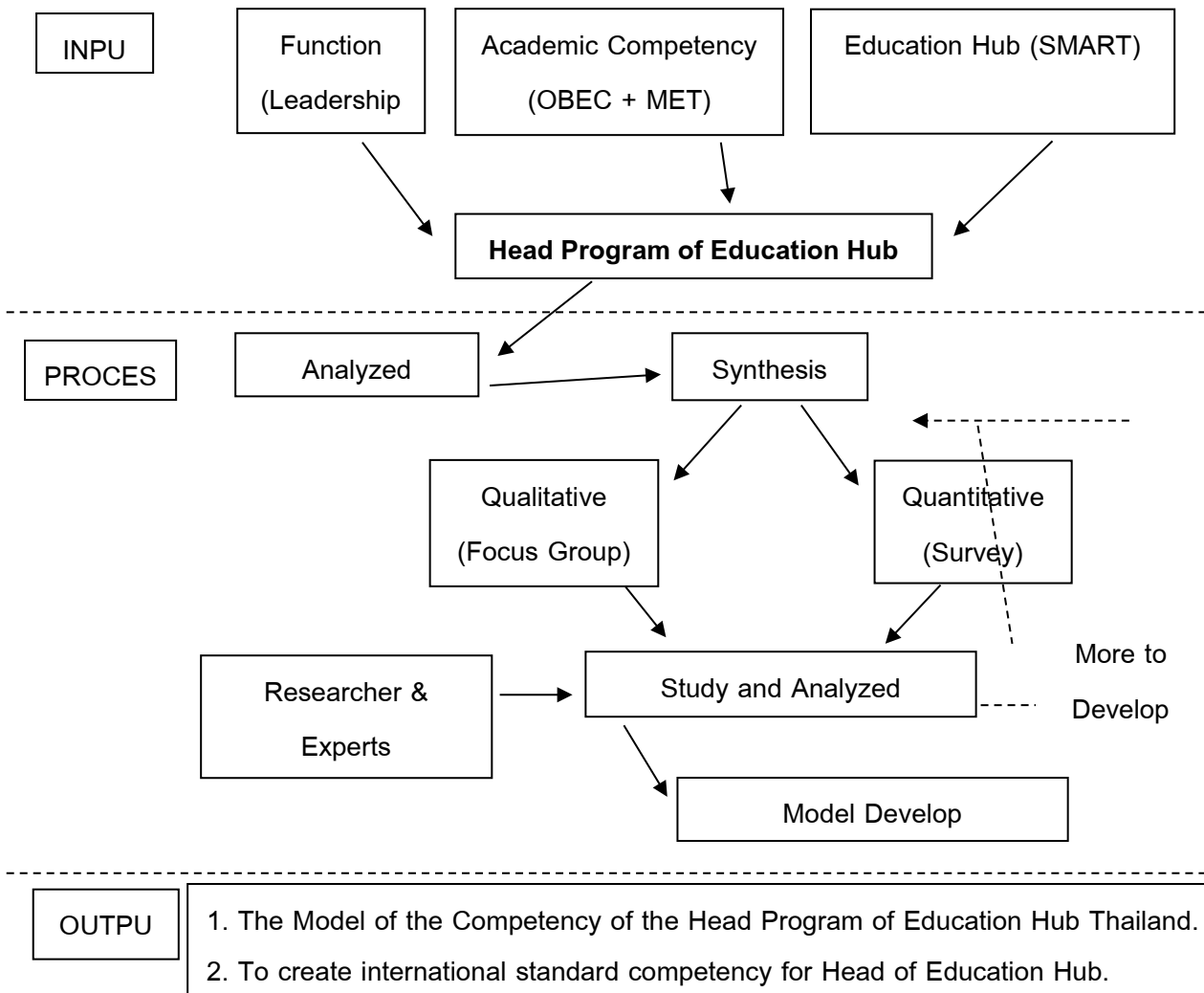
These factors serve as both reasons and inspiration for the researcher to develop a model for the competency of the head of the Education Hub Program. It is crucial to address this issue promptly before it becomes a critical problem. Fortunately, this issue can be rectified by understanding both the core competencies and the functional competencies required for the Head Program of the Education Hub.

2. Objectives

1. To study and analyze the data about the competencies of the Head of Education Hub Program in Thailand.

2. To develop a Model for the Head of Education Hub Program in Thailand.
3. To evaluate the Model for the Head of Education Hub Program in Thailand.

3. Conceptual Framework

4. Methodology

The Methodology was designed to be mixed research between the quantitative research method and qualitative research method.

Step 1: Studying and Analyzing the Data

Step 1 involved quantitative research to analyze data and information related to the competency of the Head of Education Hub program in Thailand by the following details;

Population

The population of the research was from the 47 schools in the Education Hub Program around Thailand. It was divided into four groups as;

- a) 39 teachers
- b) 47 directors or heads of the Education Hub
- c) 1,781 students
- d) 1,781 parents

The total of population = 3,998 persons

Research Instrument and Reliability

The research instrument was a questionnaire created through the following steps:

1. Studying, compiling, and searching relevant documents related to the competencies of school directors, project leaders, or school leadership.
2. Analyzing and identifying relevant questions by extracting major and minor issues related to the dissertation.
3. Developing a demographic data checklist for respondents, including Gender, Status, and Highest Education Level.
4. Compiling the 48 questions into 5 aspects: Academic Management, Personnel Management, Allocation of Budget, Correlation Management, and Personal Characteristics External. These were rated on a 5-point scale (5 = strongly agree, 4 = agree, 3 = neutral, 2 = disagree, 1 = strongly disagree).
5. Subjecting the questionnaire to review by three experts in educational management and educational personnel competency to evaluate content validity, question clarity, and language, using the Index of Item-Objective Congruence (IOC) formula, with an IOC value of more than 0.5 for each question being required.

6. Testing the questionnaire's reliability through a Try-Out with 30 similar samples to assess the confidence level of all questions, achieving a value of 0.95.

Data Collection

The data collection was based on the simple random sampling method by the following details as;

Collecting the data from 4 sampling groups as; teachers, heads of the program, students, and parents by the purposive sampling method. (The sampling group came from the suggestion of the OBEC (the Office of the Basic Education Commission, Thailand).

Then, the researcher took the questionnaires back and checked all the questionnaires, and analyzed the data with the Statistics for Basic Data Analysis.

Step 2: Developing the Model

Step 2 involves developing the model for the Head of the Education Hub program in Thailand through the following steps:

1. Classifying, categorizing, and selecting the results obtained from Step 1. This selection process requires that the mean for each item in the five categories (Academic Management, Personnel Management, Allocation of Budget, External Correlation Management, and Personal Characteristics) is greater than 3.50.

2. Reviewing, selecting, and analyzing relevant documents pertaining to academic competencies, leadership, 21st-century competencies, and related topics.

3. Utilizing the results from Step 1 to create the model. The new model comprises:

- Title
- Principles
- Objectives
- Guidelines
- Key Definitions

- Framework of the Model

4. Subjecting the model to evaluation by seven experts who are involved in the field of Education Hub. Further details of this evaluation can be found in Step 3.

Step 3: Model Evaluation

The model was titled 'The Model of the Academic Competency of the Head of Education Hub Program in Thailand' and underwent evaluation by seven experts, including the Director of Education Hub, educational institution administrators from OBEC, an executive from an international school, the Assistant Head of Teacher's Potential Development at the Princess Maha Chakri Award Foundation, the Head of Education Hub and English Program, an expert in education development, and an in-house scholar. Following the feedback and suggestions from these experts, the model was resubmitted to the advisor and co-advisor for final validation.

5. Data analysis results

Step 1: Demographic data analysis

Most of the respondents were females, students, and parents, with a high school educational level. From the survey, the population sample showed agreement with the overall aspects:

Aspect No. 1: The highest-ranked aspect is related to personal characteristics. Within this aspect, the data follows a logical order:

First, the ability to be fluent in English in listening, speaking, reading, and writing.

Second, proficiency in using Information Communication Technology (ICT).

Lastly, the Head of Education Hub should consistently focus on personal development.

Aspect No. 2: The aspect related to personnel management also received a high rank. Within this aspect, the data is organized as follows:

First, the ability to create participation and teamwork.

Second, the capacity to provide a healthy work environment, both physically and mentally.

Lastly, the Head of Education Hub should be capable of offering training and orientation to teachers and staff before they commence their roles.

Aspect No.3: The aspect related to the allocation of the budget received a high rank. Within this aspect, the data is organized logically as follows:

First, the ability to effectively manage budgets in response to resource demands.

Second, the capacity to manage budgets independently, without influence from external departments outside the Education Hub.

Lastly, the Head of Education Hub should possess the knowledge of how to allocate and withdraw budgets.

Aspect No.4: The aspect related to academic management received a high rank. Within this aspect, the data is logically structured as follows:

First, a good understanding of creative and innovation-based learning.

Second, knowledge of career-oriented learning.

Third, familiarity with mobile learning (M-learning).

Lastly, the Head of Education Hub should be knowledgeable about STEM education.

Aspect No. 5: The aspect related to external correlation management is highly ranked. Within this aspect, the data is logically structured as follows:

First, the ability to collaborate with international schools.

Second, the capacity to cooperate with national schools.

Lastly, the Head of Education Hub should be able to work effectively with other schools within the Education Hub network.

In conclusion, the core competencies of the head of Education Hub program in Thailand are Personal Characteristics, Personnel Management, Allocation of Budget, Academic Management, External Correlation Management respectively.

Step 2 and Step 3: Developing and evaluation of the model of the model of the Competency of the Head of Education Hub Program in Thailand;

The PAPAE's results.

First, the highest rank of Personal Characteristics is 'be fluent in English listening, speaking, reading and writing'. Second, the highest rank of Personnel Management is 'be able to create patriation and teamwork'. Third, the highest rank of Allocation of budget is 'be able to manage budgets effectively by the demand of resources'. Fourth, the highest rank of Academic Management is 'be most benefit when they are able to be creative and innovation-based learning'. And last, the highest rank of External Correlation Management is 'be able to cooperate with other schools internationally'

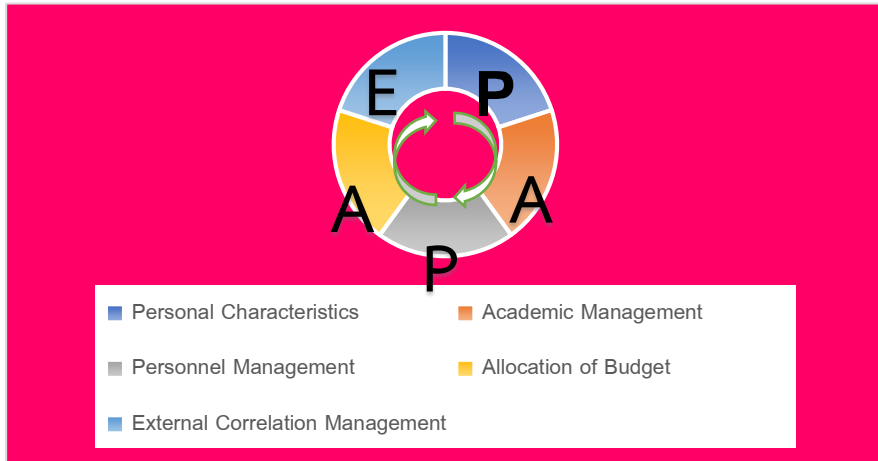
Title is PAPAE's Five Core Competencies for the Head of Education Hub.

The Principle and Background

The Education Hub project was established with its main purposes as to improve and develop better-quality educational system for the country so it can attract foreigners to come and study in Thailand and gain some income for the country as well. These programs are usually run by each governmental school Director or the Head of the Education Hub Program. However, if they are newly appointed as the heads, they might find various challenges. Therefore, a guideline would be useful for them. This model emphasizes on the competencies the heads of Education Hub should have.

Framework: The PAPAE’s model competency of the head of Education Hub.

THE CORE COMPETENCIES FOR THE HEAD OF EDUCATION HUB

Personal Characteristics	• Believe that all students can learn • Love and care for students • Respect the diversity • Collaboration, sharing and team spirit • Passion for continuous learning and excellence
Personal Management	• Rapport with Students • Pastoral Care for Students • Students Different Learning Experiences • School Vision and Mission, Culture and Ethos • Policies, Procedures and Practices
Allocation of Budget	• Knowing Students Diverse Needs in School • Teachers' Professional Development • Involvement in Policies Related to Education • Commitment and Dedication to Profession
Academic Management	• Subject Matter Knowledge • Curriculum and Pedagogical Content Knowledge • Teaching Strategies and skills, Use of Language and Multi-Media • Assessment and Evolution
External Correlation Management	• Home School Collaboration • Responsiveness to Social Values and Changes • Collaborative Relationships with in the school • Education related Community Services and Voluntary Work

6. Discussions

Step 1 From quantitative method

Aspect No. 1: The overall with the personal characteristics is the highest rank. The highest needed competency is 'be fluent in English

listening, speaking, reading, and writing’ which is about the English proficiency. This is in accordance with the Education Hub ‘SMART’ guideline which stated that the first ‘s’, referring to ‘study skills’, is vital. (The operating guidelines for special classroom Education Hub project, pp.34-35, 2558). If the head holds strong study skills in English, others in the organization, teachers and students, see a good role model and follow. Also, applying communication skills professionally would bring positive outcomes. (Macdougall. A, 2021, pp. 4-5). Moreover, according to Ministry of Education Thailand guideline for English program and Mini English program (2016, pp.2-8), managing the program needs good English Proficiency (TOFEL, IELTS, TOEIC, SAT).

Aspect No. 2: The overall with the personnel management is the high rank. The highest needed competency is ‘be able to create participation and teamwork’. This is in accordance with the research done by Eaunjit (2021), Sawetkachakul (2019), and Chaisirithanya (2021). They all agreed that even though teamwork was not the most concerned aspect related to leaders’ competencies, it still played a key role in educational management.

Aspect No.3: The overall of the allocation of budget is the high rank; The highest needed competency is ‘be able to manage budgets effectively by the demand of resources’. This is in accordance with the Thailand National Education Act. B.E. 2542, Section 42 that the Ministry shall prescribe the criteria and procedure for assessing the readiness of the local administration organizations to provide education. The Ministry shall be responsible for co-ordination and promotion of the local administration organizations' capability to provide education in line with the policies and standards required. It shall also advise on the budgetary allocations for education provided by local administration organizations. (Thailand National Education Act. B.E.2542, 1999, p.13) and Section 60 that The State shall allocate government budget to an education due to the utmost importance for a sustainable development of the country by

allocating the budget for education (Thailand National Education Act. B.E.2542, 1999, p.26). Therefore, after receiving the budget from the Ministry, the head of Education Hub must be able to manage budgets effectively by the demand of resources.

Aspect No.4: The overall of the academic management is the high rank. The highest needed competency is ‘know about creative and innovation-based learning’. This is in accordance with the Education Hub guideline mention that it is important to recruit more teachers that graduated in English to teach creative English to student (The operating guidelines for special classroom Education Hub project, pp.34-35, 2015). Also in MET: Ministry of Education Thailand (2017, p.3), Ministry of Education New Zealand (2007, p. 16), Ministry of Education Canada and British Columbia (2004, p. 8), Ministry of Education Science Technology Korea (2008, p.7), to Ministry of Education England (2017, p. 8), agreed that all the learners need to have 21st century characteristic and the 8’c, which one of the c’ characteristic refers to creativity.

Aspect No. 5: The overall of the external correlation management is in high rank. The highest needed competency is ‘be able to cooperate with other schools internationally. This is in accordance with the research done by OBEC: Office of the Basic Education Commission (2018, p.8), all learners competency needs to have 7 Characters; which one of the characters is able to compete in the international scale. William Russell (2013, p.6), International education learners should learn from different countries teachers to bring international attitude, awareness and developing international-mindedness for positive attitudes.

Step 2 From qualitative method

1. The only thing that all the experts are not so happy about it the model’s name. Since they all wanted to play it big and use this as an official guidance, then I could not agree more, to change the name to The Model of the Academic Competency of the Head of Education Hub Program in Thailand. Because, it is probably a bit too narrow, especially

the term ‘Academic’ because the project head has to perform more than just academic administration. This was consistent with the Assistant Head of Teacher’s Potential Development of Princess Maha Chakri Award Foundation and Head of Education Hub and English Program experts saying that the head's mission also includes taking care of Thai and foreign personnel, budget management and learning environment management. Therefore, the researcher has changed the name of the model to ‘The Competencies of the Head of the Education Hub in Thailand’. This change was submitted at the meeting after which all of the experts agreed that it was suitable.

In addition, the international school executive expert also thanked the researcher for conducting this research as it would greatly benefit the development of the heads of the Education Hub project. The second expert said that this research was beneficial to the management of education and personnel development of the Office of Basic Education (OBEC) as well.

At the same time, the fifth expert said that the developed model covered the heads' duties well and could also be developed as a strategy and development plan to train the heads of education hub in the short-term (3 years), medium-term (5 years), and long-term (10 years) well.

The Expert in Education Development said that the developing model was important for the development of heads to have suitable qualities at the international level in accordance with the mission of the Education Hub project operating three curriculum namely international curriculum, multi-lingual curriculum, and science-math curriculum. If the heads of the program are better qualified, the quality of education management in schools will improve as well.

That was consistent with the In-house scholar expert who said that the developing model was the key to the country's education management which everyone wanted to develop-into an international system. Thus, this developing model would be an important structural framework for the development of the heads of the development of the heads of the programs to have equivalent international competence.

2. The researcher is strongly believed that The Head of Education Hub should focusing on **the Academics management** like 21th Century Competencies Characteristics; Critical thinking/ problem solving, Creative, Culture, Cross-Culture understanding, Collaborate/ team work/ leadership, Communication/ media literacy, Computer/ ICT literacy, Career/ learning skills, Compassion. In related with (IHUARULAM, M.; May, O., 2015, p.xiv), Academic Management will boost peaceful existence and team spirit. Also, this should prepare them ready for conflict management by training and guiding. This will help prevent any unnecessary problem and achieve educational goals and objectives much faster.

3. However, the three significant 21th Century Competencies Characteristics that really be focus on according to many countries are: 1. Culture and Cross-Culture understanding; Countries like America for example they are too confident in culture so they believed that their traditional teaching model are the most effective in the word or the country like Singapore; they know what their culture are lack of so they encourage people to have more self-awareness or the country like Japan; they know what they are too rich with their culture so they encourage people to have gain more relationship with other countries. 2. Communication/ media literacy and Creative and Innovation based learning; for some countries such as; Sweden, Hong Kong, Taiwan, etc., they focus on the teacher's communication skills, environment and learning equipment. In the other word, if the support in any way that the team of teachers, teaching material and tools are not ready and up to dated, how will the learner get the best education and see how far they can go. In related with (Movkebaieva, Z. & Oralkanova, I. & Uaidullakzy, E., 2013, p.553), From the results, it is indicating a lack of professional training of teachers, so specialists with not only deep knowledge and skills in the field of education, owning a modern interactive teaching methods and education of children, but also personality, patience and tolerance for people, regardless of their physical and other features are highly demanded nowadays. In this case, the turnover rate will be high, for some

school if the cost to hire the professional teachers could be high then the school should invest in some training for the cheaper cost. 3. Career/ learning skills; For some other countries such as; Finland, Denmark, Australia, New Zealand, etc., they don't need to study a lot they are only focus on the professional career and lifelong learning. Their thought is very simple and very effective, much like, you don't have to be good at everything, but be the best at one thing.

4. Similarly, the well-paid professional staff to be the Head of Education Hub or the executives like what the Education Hub are suggesting from the manual booklet, so they do not have to worry about the English skill and focusing on should be such as 3'R so they can contest with international students if they chose to go aboard, may be with a bit of help in **External Correlation Management** too. In related with (Warren & Cataldi, 2006, pp.113-143), if high school students focusing on the correlated rate of workplace, the higher chances that the student dropout rates. This replies that if the management team could set up some contest that could helping out student's finances, they won't have to look any further. By keeping the students busy on the school prizes, they will not be dropping out plus if they won the international contest the school can claimed it as well.

7. Recommendations

1. It can be used as a Model of the Competency of the Head Program of Education Hub Thailand.
2. It can be applied as international standard competency for Head of Education Hub.
3. It can be used as a Model of the Competency of the Head of EP MEP IEP and other Program.
4. It can be used as international standard competency for Head of EP MEP IEP and other program.

References

- Chantanathas, A., 2565, pp.24-26. The competencies based in 14 different countries. **The Journal of Pacific Institute of Management Science (Humanities and Social Science, 9 (1), 1-12.**
- Chaisirithanya, K., Kongsomboon, L., and Puisuwan, P., 2016. School Administrator's Core Competency Affecting Management Quality at Schools under the Secondary Educational Service Area Office 8. **Academic Journal, Bangkokthonburi University, 5 (1), 82-94.**
- Cho, I. (2021). Strength Competency-based Learning thought assignments, **The Network on Education Quality Monitoring in the Asia-Pacific (NEQMAP).**
- Chuenpraphanusorn, T. (2018). Qualities and Education Management Standard of Schools under the Education Hub Project: **The New Proficiency of Future. 8(2)**
- Cuanchom (2018). **The Project Evaluation for Development the Learning Intergrated Model between the International Program (IP) and the Fundamental Level Curriculum in Education Hub Project of the Ministry of Education, Thailand.**
- Eaunjit, D. (2021). The Heads of Department's Managerial Competency Development Guidelines for Teaching Efficiency in Secondary Schools in the Secondary Educational Service Area, Office 35. **Sisaket Rajabhat University Journal, 15 (3), 1-17.**
- Ihwarulam, O. (2015) **University of Nigeria, NSUKKA, Educational Administration and Planning.** Retrieved from http://www.unn.edu.ng/publications/files/17807_MANAGEMENT_STRATEGIES_OF_CONFLICT_BETWEEN_ACADEMIC_AND_NON-ACADEMIC_STAFF_OF_FEDERAL_UNIVERSITIES_IN_SOUTH_EAST,_NIGERIA.pdf.
- Macdoulgall, A. (2021). **Educational Leadership: What Is It and Why Is It Important?,** Marry Mount University. Retrieved from <https://online.marymount.edu/what-is-educational-leadership>
- Movkebaieva, Z. & Oralkanova, I. & Uaidullakzy, E. (2013). **The professional competence of teachers in inclusive.** Elsevier Ltd. Retrieved from <https://reader>

.elsevier.com/reader/sd/pii/S1877042813030231?token=6BB46FADB3FE64781FE48C9679D1086AB7A0253A84AA78116BD3F1A6F5D58986EC61551353AAB37AE6FFFC8F48B3B494&originRegion=eu-west1&originCreation=20220825063052

- OBE. (2558). **The Project Evaluation for Development the Learning Intergraded Model between the International Program (IP) and the Fundamental Level Curriculum in Education Hub Project of the Ministry of Education**. Bangkok, Thailand : Ministry of Education
- Sawetkachakul, S., Samheng, S., and Suksarisap, N. (2019). An Academic Management Strategy of Bi-lingual Schools (Thai-English) Under Bangkok Metropolitan Administration. **Journal of Nakhonratchasima College, 13** (3), 14-26.
- Warren, J. R., & Cataldi, E. F. (2006). **A historical perspective on high school students' paid employment and its association with high school dropout**. *Sociological Forum*. Retrieved from <https://study.com/academy/lesson/what-is-educational-leadership-concepts-theories.html>